

STRATEGIE ITI OLOMOUCKÉ AGLOMERACE

VERZE 3 K 21. 8. 2015

Objednatel: statutární město Olomouc – nositel ITI Olomoucké aglomerace, statutární město Přerov,
statutární město Prostějov

Zpracovatel: Regionální agentura pro rozvoj střední Moravy

GHC regio, s.r.o.

Ing. Daniel Foltýnek

Zpracování analytické části v rámci projektu

Název projektu:	Příprava integrované strategie pro ITI – Olomoucká aglomerace
Registrační č. projektu:	CZ.1.08/3.2.00/14.00340
Evidenční č. EDS/SMVS:	117d312000175
Operační program:	Operační program Technická pomoc
Prioritní osa OPTP:	8.3a
Oblast podpory OPTP:	8.3.2a
Doba realizace projektu:	1. 7. 2013 – 29. 8. 2014

OBSAH

ÚVODNÍ SLOVO	5
MANAŽERSKÉ SHRNUÍ	6
VYMEZENÍ AGLOMERACE, ZÁKLADNÍ POPIS	7
ANALYTICKÁ ČÁST	9
SOCIO-EKONOMICKÁ ANALÝZA	9
1 Demografie	9
2 Ekonomika a podnikání	16
3 Věda, výzkum a inovace	30
4 Zaměstnanost a vzdělávání	42
5 Sociální problematika	70
6 Životní prostředí	84
7 Dopravní infrastruktura	103
8 Technická infrastruktura	132
9 Kulturní památky	135
ANALÝZA STAKEHOLDERŮ	137
ANALÝZA PROBLÉMŮ A POTŘEB	142
SWOT ANALÝZA	144
STRATEGICKÁ ČÁST	148
VIZE A STANOVENÍ CÍLŮ ITI	148
1 Vize integrované strategie rozvoje území Olomoucké aglomerace	148
2 Strategické cíle integrované strategie rozvoje území Olomoucké aglomerace	148
3 Globální cíl	148
4 Intervenční logika ITI	148
5 Strategické cíle, specifické cíle a opatření	149
STRATEGICKÝ CÍL 1: PODPORA SOULADU NABÍDKY A POPTÁVKY NA TRHU PRÁCE	149
Specifický cíl 1.1: Rozvoj kompetencí žáků a studentů, zvýšení kapacity předškolních zařízení	152
1.1.1: Zvýšení kapacity vzdělávací infrastruktury předškolního vzdělávání	152
1.1.2: Zkvalitnění vzdělávací infrastruktury základních škol	153
1.1.3: Zkvalitnění vzdělávací infrastruktury středních a vyšších odborných škol	155
1.1.4: Zkvalitnění infrastruktury zájmového a neformálního vzdělávání mládeže a celoživotního učení	157
Návrh cílových hodnot monitorovacích indikátorů za Specifický cíl 1.1 Rozvoj kompetencí žáků a studentů, zvýšení kapacity předškolních zařízení	159
Specifický cíl 1.2: Rozvoj kompetencí zaměstnanců a uchazečů o zaměstnání	160
1.2.1: Podpora začlenění absolventů přicházejících na trh práce	160
1.2.2: Rozvoj infrastruktury pro vzdělávání lidských zdrojů	163
Specifický cíl 1.3: Rozvoj místního podnikání a podpora začínajících podnikatelů	165
1.3.1: Poradenství pro malé a střední podniky	165
Specifický cíl 1.4: Rozvoj infrastruktury pro podnikání	168
1.4.1: Revitalizace brownfields	168
STRATEGICKÝ CÍL 2: TVORBA PODMÍNEK PRO ROZVOJ ZNALOSTNÍ EKONOMIKY	171
Specifický cíl 2.1: Zvýšení přínosů výzkumu pro aglomeraci	172
1.1.1. Opatření 2.1.1: Rozvoj kapacit výzkumných týmů, navázání strategických partnerství a posílení dlouhodobé spolupráce výzkumných organizací s aplikační sférou	172
Specifický cíl 2.2: Zvýšit intenzitu a účinnost spolupráce ve výzkumu, vývoji a inovacích v rámci aglomerace	176
1.1.2. Opatření 2.2.1: Výstavba a rozvoj vědecko-technických parků, podnikatelských inovačních center a podnikatelských inkubátorů, rozvoj sítí spolupráce a komercializace výsledků výzkumu	176
Specifický cíl 2.3: Zvýšení inovační výkonnosti místních podniků	179
1.1.3. Opatření 2.3.1: Zakládání a rozvoj podnikových výzkumných a vývojových center, zavádění inovací a ochrana duševního vlastnictví v podnicích	179
STRATEGICKÝ CÍL 3: ROZVOJ INFRASTRUKTURY, ZLEPŠENÍ KVALITY ŽIVOTA A ZVÝŠENÍ ATRAKTIVITY ÚZEMÍ	182
Specifický cíl 3.1: Zlepšení mobility v rámci aglomerace	185

<i>Opatření 3.1.1: Rekonstrukce, modernizace a výstavba silnic na vybrané regionální silniční síti</i>	186
<i>Opatření 3.1.2: Výstavba a rekonstrukce cyklistické infrastruktury</i>	189
<i>Opatření 3.1.3: Výstavba a modernizace infrastruktury systémů městské a příměstské dopravy na drážním principu</i>	191
<i>Opatření 3.1.4: Výstavba a modernizace přestupních terminálů veřejné dopravy</i>	193
<i>Opatření 3.1.5: Rozvoj systémů a služeb pro řízení a optimalizaci dopravy</i>	196
<i>Opatření 3.1.6: Bezpečnost v dopravě</i>	198
<i>Opatření 3.1.7: Pořízení vozidel pro přepravu osob</i>	200
<i>Specifický cíl 3.2: Zlepšení životních podmínek účinnějším nakládáním s odpady</i>	202
<i>Opatření 3.2.1: Předcházení vzniku odpadů</i>	203
<i>Opatření 3.2.2: Výstavba a modernizace zařízení pro sběr, třídění a úpravu odpadů</i>	205
<i>Specifický cíl 3.3: Podpora regionálních dominant</i>	208
<i>Opatření 3.3.1: Rozvoj kulturního dědictví</i>	208
KOINCIDENČNÍ MATICE	212
VAZBA NA HORIZONTÁLNÍ TÉMATA	214
VAZBA NA STRATEGICKÉ DOKUMENTY	216
IMPLEMENTAČNÍ ČÁST	222
POPIS ŘÍZENÍ VČETNĚ ŘÍDICÍ A REALIZAČNÍ STRUKTURY A KOMUNIKACE NOSITELE IN	222
POPIS REALIZACE PARTNERSKÉ SPOLUPRÁCE	222
MONITOROVÁNÍ A HODNOCENÍ PLNĚNÍ STRATEGIE	222
PŘÍLOHY	222
FINANČNÍ PLÁN A INDIKÁTORY	222
SEA HODNOCENÍ	224
MAPA ÚZEMÍ	225
ANALÝZA RIZIK	225
SEZNAM OBCÍ AGLOMERACE	225

ÚVODNÍ SLOVO

Dámy a pánové,

dovolte mi na úvod tohoto materiálu připomenout několik faktů, abychom si uvědomili širší kontext naší snahy.

Česká republika zažádala o vstup mezi členské státy EU v roce 1996. Po osmi letech, tedy od 1. 5. 2004, jsme se stali plnoprávními členy Unie. Rozhodlo o tom referendum v roce 2003, kterého se zúčastnilo cca 56% oprávněných voličů a 77% hlasujících se vyjádřilo pro vstup. V prvním „krátkém“ plánovacím období 2004 - 2006 jsme mohli čerpat v dotacích 53 miliard. V letech 2007 – 2013 pro ČR bylo připraveno rekordních 660 miliard a nyní v letech 2014 - 2020 můžeme čerpat cca 520 miliard korun. V rámci nástroje ITI může přijít navíc necelých šest miliard korun i do našeho regionu.

Jak se s touto výzvou a zároveň nesnadným úkolem popereme, je pouze na nás a našich schopnostech.

Střední Morava a olomoucký region patří historicky k územím, kde se po staletí soustředil duchovní, kulturní i hospodářský rozvoj, který byl bohužel násilně přerušen několika válečnými konflikty a obdobími stagnace. I proto musíme dnešní příležitost k posílení významu regionu, co nejlépe využít.

Výsledkem a podmínkou využití finančních prostředků je zvýšení konkurenceschopnosti oblasti a tím přispění ke kvalitě života a spokojenosti obyvatel nejen střední Moravy, ale i celé ČR a EU. Jestli se nám to podaří, budou hodnotit příští generace.

Díky všem, kteří se poctivě snaží přispět ke vzniku strategie, která v široké a nelehké diskuzi s významnými partnery i angažovanými občany definuje cíle a vize, kterých chceme dosáhnout v příštím desetiletí. Navíc k těmto vizím složitě hledáme vhodné nástroje a prostředky, které odpovídají představám řídicích orgánů operačních programů. Ne vše se dá empiricky naplánovat a správně odhadnout. Věřím však, že případné drobné chyby a nedorozumění jsou pouze nutnými omyly a překážkami na cestě vpřed.

Ladislav Šnevajs , náměstek primátora
statutární město Olomouc

MANAŽERSKÉ SHRUTÍ

»» **Integrované územní investice** představují nástroj, který podporuje integrované využívání fondů a má potenciál zajistit lepší celkové výsledky při stejné výši veřejných financí. Možnost delegování správy integrovaných územních investic dává subregionálním subjektům (místním či městským zúčastněným subjektům) možnost zapojit se do přípravy a realizace programu a nést za tyto úkoly odpovědnost. V případě integrovaných územních investic je na začátku zajištěno několik zdrojů financování, a tím i větší jistota ohledně financování integrovaných opatření. Integrované územní investice představují nástroj určený k realizaci rozvoje na základě místního přístupu, který může pomoci odblokovat nevyužitý potenciál skrytý na místní a regionální úrovni.

»» **Olomoucká aglomerace** představuje území s nejintenzivnějšími interakcemi s jádrem aglomerace, zahrnuje města Olomouc, Prostějov, Přerov s počtem obyvatel 188,1 tis. a dále 237 obcí s počtem obyvatel 263,9. Celkem tedy Olomoucká aglomerace čítá 452,0 tis. obyvatel.

»» **Populace aglomerace** od roku 2009 **klesá**. Ve sledovaném období (2004 – 2014) je sice zaznamenán absolutní nárůst počtu obyvatel, tento nárůst je však slabší než celorepublikový průměr. Pokud se podíváme na zdroj tohoto (slabého) růstu tak zjistíme, že se odehrává pouze v malých městech a na venkově, sídla o velikosti větší než 5000 obyvatel ve sledovaném období pouze ztrácela. Aglomerace **ztrácí zejména mladší skupiny obyvatel**.

»» Olomoucká aglomerace **stárne rychleji** než zbytek republiky. **Ekonomické zatížení obyvatel**, tedy poměr obyvatel v ekonomicky aktivním věku a zbytku **je také nad celostátním průměrem**.

»» Díky nízké produktivitě práce a nízké ekonomické výkonnosti se území řadí na **poslední místa z pohledu tvorby HDP**. Také čistý disponibilní důchod domácností nedosahuje průměru ostatních srovnatelných regionů. Jednou z příčin tohoto faktu je **velice nízká exportní výkonnost** a také **nízký příliv přímých zahraničních investic**.

»» I přes vyšší tempo stárnutí si Olomoucká aglomerace drží **nadprůměrný podíl ekonomicky aktivních obyvatel**. Lidé v aglomeraci jsou zaměstnání převážně terciálním sektoru a podíl tohoto sektoru na celkové zaměstnanosti převyšuje republikový průměr. Nutno dodat, že tento rozdíl je způsoben mimo jiné **nadprůměrnou zaměstnaností v sektoru služeb**, jež je **financován z veřejných prostředků** (zdravotnictví a sociální péče, veřejná správa, obrana, vzdělávání).

»» V letech ekonomické krize zaznamenala Olomoucká aglomerace **výrazný nárůst míry nezaměstnanosti**, kdy se z čelních příček v roce 2007 dostala v současnosti na spíše zadní příčky a intenzita růstu nezaměstnanosti byla v rámci ČR nejvyšší. V daném období se razantně snížil počet pracovních míst a reverzně se **prudce zvýšil počet uchazečů o jedno pracovní místo**, a to **o desetinásobek**. Nejvíce ohrožené skupiny na trhu práce jsou pak absolventi a dlouhodobě nezaměstnaní.

»» V rámci Olomoucké aglomerace se ve sledovaném období **zvýšil počet pracovišť vědy a výzkumu**. I přes tento pozitivní vývoj byl **růst v ostatních regionech dynamičtější**. Výrazně rostly také výdaje na vědu a výzkum, dokonce razantněji než ve zbytku ČR. Tempu růstu výdajů na výzkum však neodpovídá vývoj patentových přihlášek a počet udělených patentů, v těchto ukazatelích Olomoucký kraj za ČR zaostává.

»» Hustota a kvalita silnic I. třídy v rámci aglomerace výrazně kolísá. Ačkoli je okres Přerov v ukazateli hustoty silnic nadprůměrný, přetrvávají zde vinou nedobudované infrastruktury významné dopravní problémy. Okres Prostějov je na opačné straně hodnocení hustoty (výrazně zde převládají

silnice III. třídy). Společným rysem v rámci aglomerace je však **nárůst intenzity dopravy** a rostoucí zatížení silnic v aglomeraci, přičemž **nejvíce exponované silnice násobně převyšují republikové průměry**. Ve městech Olomouc a Přerov **klesá využívání MHD**, v Prostějově stagnuje. Olomoucká aglomerace je **nadprůměrná** co do **infrastruktury pro cyklisty zaměřené na turistiku**. Je však podprůměrná z hlediska ostatních druhů dopravy, i z hlediska dojížděky do práce, do školy a na úřady.

»» Z pohledu **zdravotnických a sociálních služeb** se Olomoucká aglomerace řadí do **republikového nadprůměru**.

»» **Kvalita životního prostředí** je v rámci Olomoucké aglomerace **ne příliš příznivá**. Jsou překračovány imisní limity na ochranu zdraví. Aglomerace je ovlivněna emisemi pocházejícími mimo její území. Municipality se připravují na řešení systému nakládání s odpady s ohledem na zákaz skládkování od roku 2024.

VYMEZENÍ AGLOMERACE, ZÁKLADNÍ POPIS

Zdroj: Vymezení Olomoucké aglomerace (ITI územního celku), Katedra geografie, Přírodovědecká fakulta UP v Olomouci

Město Olomouc leží z větší části v Hornomoravském úvalu, na soutoku řek Moravy a Bystřice. Jeho poloha přímo determinuje jeho roli jakožto dopravního uzlu a regionálního centra se širším významem. Silniční doprava je zastoupena především rychlostními komunikacemi R35 a R46 (propojení směrem na Hradec Králové a Ostravu, resp. Vyškov a Brno). Olomouc je však i železničním uzlem, prochází jí III. železniční koridor (spojuje Cheb a Mosty u Jablunkova). Role Olomouce je poměrně silná, jednak je centrem kraje a díky příznivé geografické poloze i rovnoměrně členěné struktuře osídlení regionu střední Moravy si vytváří široké zázemí. Váže na sebe množství administrativních a jiných funkcí, dále je sídlem velkých firem (zaměstnavatelů, univerzity a mnoha dalších institucí). Společně s téměř padesátitisícovými městy Prostějov a Přerov vytváří jádrovou oblast Olomouckého kraje.

Olomouc disponuje schopností vytvářet si širší zázemí, i přes relativní blízkost Brna a Ostravy. Jejich vliv se příliš neprojevuje. Při tvorbě vazeb v geografickém prostoru sehrává velmi důležitou úlohu sídelní struktura, resp. její hustota. V případě okresů Olomouc, Prostějov a Přerov je patrná nadprůměrná četnost obcí vzhledem k celorepublikovému průměru. Zejména v okresech Jeseník a Šumperk se v posledních letech projevují depopulační procesy. Především okresy Prostějov a Přerov vykazují poměrně nízké průměrné populační velikosti obcí (bez i při započítání okresního města), viz Tab. 1. To dokládá značně rozptýlenou sídelní strukturu ve zmíněných okresech, kde si padesátitisícová města Prostějov a Přerov vytvářejí svá vlastní zázemí. Potenciální dosah působení Olomouce v tomto směru však je reálný, protože právě díky rozptýlené sídelní struktuře představuje město Olomouc i pro obce z okresů Prostějov a Přerov přirozené spádové centrum (absence dalších měst střední či menší velikosti v okresech). Ještě vyšší dosah působení Olomouce a vznik těsných vazeb jádro-zázemí se otevírá v oblasti severně od města Olomouc, především díky absenci větších sídel.

Vlastní vymezení aglomerace bylo realizováno na základě kombinace kvantitativního a kvalitativního přístupu (kvalitativní kritéria sloužila jako doplňující). Použitým kvantitativním ukazatelem byla především data o dojížděce pracujících (s využitím databáze dat ze Sčítání lidu, domů a bytů 2011), přičemž v úvahu byl brán především podíl denně dojíždějících pracujících do jádra aglomerace (suma dojíždějících do Olomouce, Prostějova a Přerova) z každé obce z celkového počtu zaměstnaného obyvatelstva v obci + další doplňující ukazatele. Na základě intenzity sledovaných vazeb byly vytvořeny 3 zóny aglomerace (A, B, C).

Zóna A představuje území s nejintenzivnějšími interakcemi s jádry aglomerace, zahrnuje města Olomouc, Prostějov, Přerov s počtem obyvatel 190,2 tis. a dále celkem 169 obcí s počtem obyvatel 173,5 tis. (dle SLDB 2011), celkem tedy v zóně A žije přibližně 363,7 tis. obyvatel. Mezi další významná

střediska, která jsou v tomto území zastoupena, patří města Šternberk, Litovel, Lipník nad Bečvou, Lutín nebo obec Hlubočky

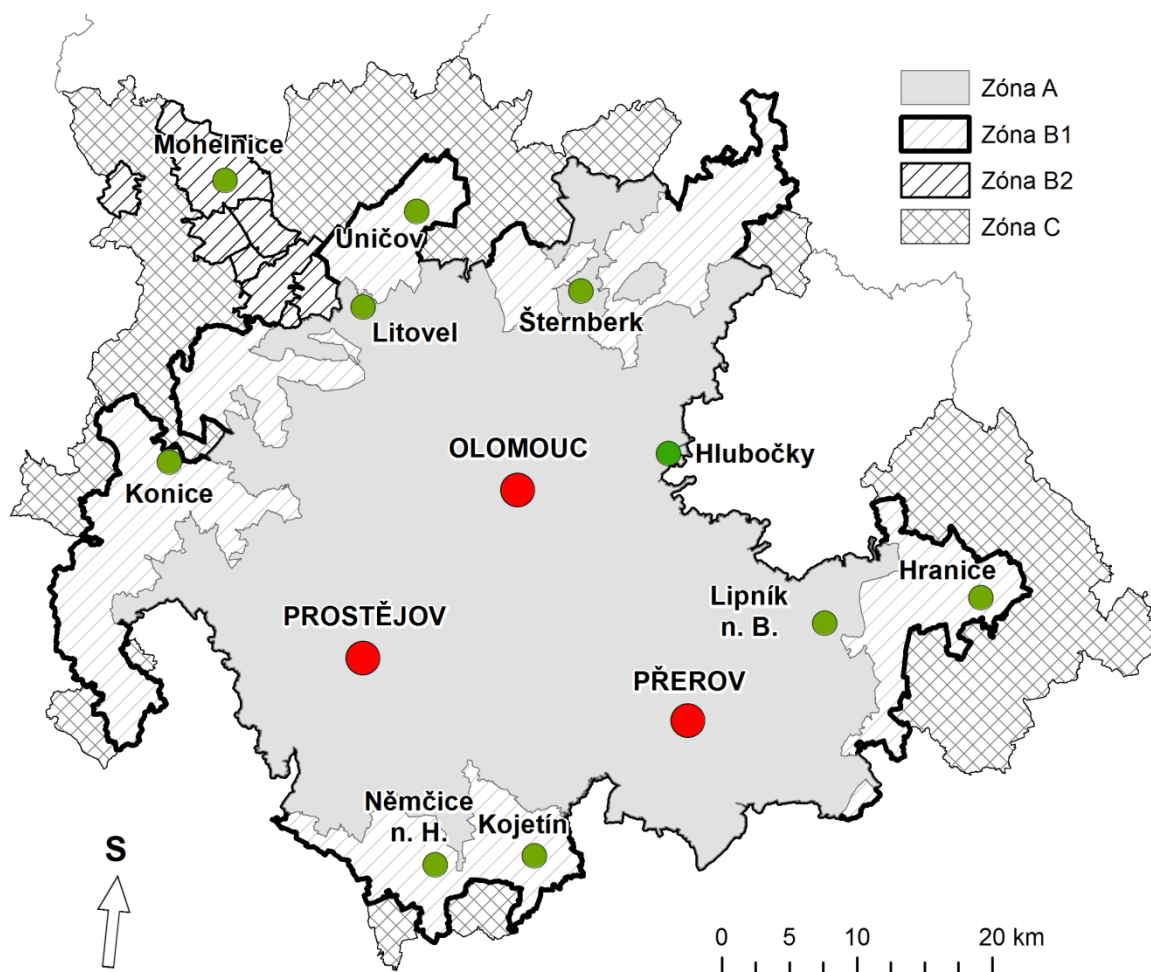
Zóna B1 představuje území s vysokou mírou interakce s jádrem aglomerace (k rozšíření došlo snížením kritických hodnot ukazatelů o pracovní dojíždě) + rozšíření o oblast Mohelnicka v souladu se Zásadami územního rozvoje Olomouckého kraje (zóna B2).

Počet obcí v aglomeraci díky tomu vzroste z původních 169+3 na celkem 230+3 a počet obyvatel z původních 363,7 tis. na 437,5 tis. (ve struktuře 190,2 tis. obyv. jádro a 247,3 tis. zázemí).

Zóna C je území aglomerace rozšířené do hranic správních obvodů obcí s rozšířenou působností.

Vymezení území aglomerace odpovídají (resp. jej podporují) i kvalitativní ukazatele vzdělanosti obyvatelstva, je přirozené, že nadprůměrná vzdělanost je především na území větších měst a jejich těsného zázemí, přičemž ukazatel vzdělanosti podporuje jednoznačně zahrnutí Hranic do území zóny B.

Území Olomoucké aglomerace pro účely integrovaných územních investic je vymezeno po zónu B2, tudíž zahrnuje zóny A, B1 a B2.

Obr. 1 Mapa aglomerace

SOCIO-EKONOMICKÁ ANALÝZA

1 DEMOGRAFIE

1.1 HUSTOTA OSÍDLENÍ

Zastoupení obcí jednotlivých velikostních skupin výstižně charakterizuje strukturu osídlení daného území. Českou republiku lze z hlediska sídelní struktury charakterizovat velkým počtem malých obcí, kdy ve 23,27% obcí žije méně než 200 obyvatel. Ve více než polovině obcí (55,27 %) žije méně než 500 obyvatel, kdežto na území Olomoucké aglomerace se jedná pouze o 42,09 % obcí.

V obcích do 199 obyvatel žije pouze 0,70 % obyvatel Olomoucké aglomerace. Největší počet (51,23 %) je koncentrován do šesti měst s více než 10.000 obyvateli (do Olomouce, Přerova, Prostějova, Hranic, Šternberka a Uničova).

Tab. 1 Počet obyvatel, hustota zalidnění a rozloha k 31. 12. 2014

Region	Počet obyvatel	Rozloha (ha)	Hustota (na 1 km ²)
Olomoucká aglomerace	452 016	232 215	194,6
Olomoucký kraj	635 711	526 668	120,5
ČR	10 538 275	7 886 707	133,6

Zdroj: Český statistický úřad, Český úřad zeměměřický a katastrální, vlastní výpočty.

Tab. 2 Sídelní struktura Olomoucké aglomerace a České republiky k 31. 12. 2014

	Olomoucká aglomerace		Česká republika	
	n _i	P _i (%)	n _i	P _i (%)
Počet obcí s počtem obyvatel				
do 199	22	9,17	1 455	23,27
200 – 499	79	32,92	2 001	32
500 – 999	65	27,08	1 369	21,89
1000 – 1999	46	19,16	745	11,91
2000 – 4999	18	7,50	412	6,59
5000 – 9999	4	1,67	140	2,24
10000 a více	6	2,50	131	2,09
Celkem	240	100,00	6 253	100
Počet obyvatel v obcích s počtem obyvatel				
do 199	3 167	0,70	180 685	1,72
200 – 499	25 845	5,71	651 677	6,2
500 – 999	43 235	9,55	962 432	9,16
1000 – 1999	65 245	14,41	1 038 124	9,88
2000 – 4999	49 591	10,96	1 250 829	11,9
5000 – 9999	33 651	7,44	960 028	9,13
10000 a více	231 801	51,23	5 468 644	52,02
Celkem	452 498	100	10 512 419	100

Zdroj: Český statistický úřad, vlastní výpočty.

Největší zastoupení v aglomeraci (46,23 %) mají tzv. venkovské obce (tj. obce od 500 do 2000 obyvatel - vzhledem k velikostním kategoriím ČSÚ považujeme za venkovskou obec tu, která má do 2000 obyvatel a ne do 3000 obyvatel), což je dáno výsledkem vzájemné interakce přírodních podmínek, společenských, ekonomických, kulturních, demografických, aj., aspektů a celkového historického vývoje daného území. V posledních letech se k těmto procesům ke všemu přidal fenomén suburbanizace, kdy dochází k postupnému nárůstu počtu obyvatel v sídlech v bezprostředním zázemí větších měst, která se tak postupně vylidňují.

1.2 VÝVOJ POČTU OBYVATEL

Tab. 3 Vývoj počtu obyvatel ve městech nad 5 000 obyvatel a v ostatních obcích Olomoucké aglomerace v letech 2004–2014 (k 31. 12.)

	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Města nad 5 000 obyvatel	265 677	264 880	264 596	263 416	262 358	261 657
Ostatní obce Olomoucké aglomerace	169 320	170 312	171 431	174 535	175 894	176 828

	2010	2011*	2012	2013	2014	Bazický index
Města nad 5 000 obyvatel	260 454	257 766	257 000	256 399	265 452	1,00
Ostatní obce Olomoucké aglomerace	177 895	178 665	179 061	179 284	186 564	1,10

Zdroj: Český statistický úřad, vlastní výpočty.

Poznámka: * počet obyvatel je navázán na výsledky SLDB 2011 a není srovnatelný s předchozími roky

1.3 VĚKOVÁ STRUKTURA

K 31. 12. 2014 žilo na území Olomoucké aglomerace 452 016 obyvatel, tj. 71,10 % z celkového počtu obyvatel Olomouckého kraje a 4,28 % obyvatel České republiky

Věková struktura obyvatel aglomerace, která je předpokladem dalšího vývoje obyvatelstva, není příznivá. Za posledních 10 let ji lze charakterizovat následovně:

- do roku 2008 se snižoval počet i podíl obyvatel v předproduktivním věku, tj. ve věku od 0 do 14 let; od tohoto roku pro změnu dochází k nárůstu této věkové skupiny v důsledku zvýšené porodnosti v předchozích letech,
- do roku 2007 docházelo ke zvyšování celkového počet obyvatel v produktivním věku s jeho následným (absolutním i relativním) poklesem,
- neustále se zvyšuje počet i podíl obyvatel v poproduktivním věku, tj. ve věku nad 65 let. Jednou z příčin je zlepšování úmrtnostních poměrů, které jsou mimo jiné výsledkem zvyšující se kvality zdravotnické péče.,
- zvyšuje se index stáří obyvatel (v roce 2014 dosáhl hodnoty 121,9, což znamená, že na 100 osob ve věku 0–14 let připadá 121,9 osob ve věku 65 a více let). Olomoucká aglomerace je těmito hodnotami nad průměrem Olomouckého kraje i republikovým průměrem.

Tento trend demografického stárnutí se bude v aglomeraci, stejně jako v celé České republice, i nadále prohlubovat. Demografické stárnutí populace se v současnosti stává jedním z celosvětových problémů. Podle dlouhodobých prognóz budoucího vývoje lze usuzovat, že podíl starších osob v populaci (ekonomicky neaktivní složky) bude postupně narůstat, stejně jako bude docházet k postupnému úbytku předproduktivní složky obyvatelstva, což bude v důsledku znamenat snižování rozvojového potenciálu území a zpomalení celkového vývoje ekonomiky s dopadem na zvýšené nároky na zdravotní péči, sociální a zdravotní zabezpečení či služby pro starší občany.

Tab. 4 Obyvatelé Olomoucké aglomerace podle věkových skupin a indexu stáří v letech 2004–2014 (k 31. 12.)

Rok	Počet obyvatel								Index stáří*
	0–14 let		15–64 let		65 a více let		Celkem		
	ni	Pi (%)	ni	Pi (%)	ni	Pi (%)	ni	Pi (%)	
2004	66 887	14,81	319 901	70,85	64 701	14,33	451 489	100	96,73
2005	65 510	14,50	320 490	70,95	65 682	14,54	451 682	100	100,26
2006	64 343	14,22	321 333	71,01	66 831	14,77	452 507	100	103,87
2007	63 774	14,03	322 410	70,95	68 238	15,02	454 422	100	107,00
2008	63 433	13,95	321 214	70,64	70 061	15,41	454 708	100	110,45
2009	63 839	14,03	319 284	70,19	71 775	15,78	454 898	100	112,43
2010	64 654	14,22	316 964	69,71	73 084	16,07	454 702	100	113,04
2011	65 792	14,53	311 289	68,75	75 677	16,71	452 758	100	115,02
2012	66 310	14,66	307 742	68,04	78 260	17,30	452 312	100	118,02
2013	67 111	14,85	304 158	67,31	80 605	17,84	451 874	100	120,11
2014	67 877	15,02	298 655	66,07	82 744	18,31	452 016	100,00	121,90

Zdroj: Český statistický úřad Olomouc, vlastní výpočty.

Poznámka: * poměr počtu osob ve věku 65 a více let na 100 osob ve věku 0-14 let

Zajímavou charakteristikou věkové struktury obyvatel je také index ekonomického zatížení (IEZ), který vypovídá o poměru počtu seniorů a dětí k počtu obyvatel v ekonomicky aktivním věku (vyjadřuje kolik dětí ve věku 0–14 let a osob ve věku 65 a více let připadá na 100 osob ve věku 15–64 let). IEZ dosáhl v Olomoucké aglomeraci k 31. 12. 2014 hodnoty 50,4 %, což z pohledu věkové struktury obyvatel v současné době poukazuje na nejméně příznivý poměr mezi ekonomicky neaktivní a aktivní složkou obyvatel ze všech sledovaných regionů.

Tab. 5 Index stáří a index ekonomického zatížení ve vybraných regionech k 31. 12. 2014

	Olomoucká aglomerace	Olomoucký kraj	ČR
Index stáří	121,9	119,5	115,7
IEZ (v %)	50,4	48,0	47,9

Zdroj: Český statistický úřad Olomouc, vlastní výpočty.

1.4 MIGRACE OBYVATEL

Mezi lety 2009 a 2014 nebyl v Olomoucké aglomeraci zaznamenán přírůstek obyvatel. Příznivý přírůstek je evidován až v posledním sledovaném roce a to 135 osob, zejména díky kladnému přirozenému přírůstku. Ve sledovaném období (2004–2014) lze pozorovat v území populační nárůst, byť v porovnání s průměrem Olomouckého kraje i celorepublikovým průměrem v nižší intenzitě.

Od roku 1991 byl nejnižší počet obyvatel v aglomeraci evidován v roce 2004 (celkem 451 489), naopak nejvyšší v roce 2009 (454 898 obyvatel).

Tab. 6 Vývoj počtu obyvatel v letech 2004 – 2014 (k 31. 12.)

Region	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Olomoucká aglomerace	451 489	451 682	452 507	454 449	454 708	454 898
Olomoucký kraj	635 126	639 161	639 894	641 791	642 137	642 041
Česká republika	10 220 577	10 251 079	10 287 189	10 381 130	10 467 542	10 506 813

Region	2010	2011*	2012	2013	2014	Bazický index
Olomoucká aglomerace	454 702	452 758	452 312	451 874	451 497	1,00
Olomoucký kraj	641 681	638 638	637 609	636 356	635 711	1
Česká republika	10 532 770	10 505 445	10 516 125	10 512 419	10 538 000	1,03

Zdroj: Český statistický úřad, vlastní výpočty.

*Poznámka: * počet obyvatel je navázán na výsledky SLDB 2011 a není srovnatelný s předchozími roky*

Jak bylo zmíněno výše, od roku 2010 (krom posledního sledovaného roku 2014) je Olomoucká aglomerace populačně ztrátová. Tento úbytek je způsoben především migrací, kdy dochází zejména k odlivu mladších skupin obyvatelstva, což mj. přispívá k prohlubování procesu stárnutí populace regionu.

Tab. 7 Pohyb obyvatelstva Olomoucké aglomeraci v letech 2004–2014

Rok	Narození	Zemřelí	Přistěhovalí	Vystěhovalí	Přírůstek přirozený	Přírůstek migrační	Přírůstek celkový
2004	4 267	4 518	9 296	9 496	-251	-200	-451
2005	4 402	4 630	9 529	9 108	-228	421	193
2006	4 601	4 466	10 389	9 699	135	690	825
2007	4 916	4 546	12 918	11 373	370	1 545	1 915
2008	5 128	4 618	10 381	10 605	510	-224	286
2009	5 114	4 779	9 235	9 380	335	-145	190
2010	4 983	4 837	9 426	9 768	146	-342	-196
2011*	4 662	4 682	9 474	9 477	-20	-3	-23
2012	4 553	4 748	9 774	10 025	-195	-251	-446
2013	4 597	4 815	9 697	9 917	-218	-220	-438
2014	4 644	4 519	10 119	10 109	125	10	135

Zdroj: Český statistický úřad.

Poznámka: * počet obyvatel je navázán na výsledky SLDB 2011 a není srovnatelný s předchozími roky

V letech 2006–2010 byly zaznamenány kladné hodnoty přirozeného přírůstku způsobené vyšší natalitou, kdy se do věku zakládání rodin postupně dostávaly populačně silné ročníky narozené v 70. letech 20. století. Tento "baby-boom", který mj. způsobil nápor na porodnice, předškolní zařízení či zdravotnické ambulance, ale již pravděpodobně dosáhl svého vrcholu. V následujících letech se proto očekává návrat přirozeného přírůstku do záporných hodnot, což již potvrzují hodnoty z let 2012 a 2013, avšak rok 2014 vykazuje opačný trend. Počet narozených dětí toho roku přesáhl o 125 hodnotu zemřelých.

S poklesem celkového počtu obyvatel dochází v Olomoucké aglomeraci také k poklesu hustoty zalidnění (k 31. 12. 2014 dosáhla 194,6 obyvatel/km²), i když tato hodnota zůstává nadále vysoko nad průměrem Olomouckého kraje i celorepublikovým průměrem.

1.5 NADĚJE DOŽITÍ

Střední délka života, resp. naděje dožití při narození se především z důvodu rostoucí kvality zdravotní péče a zlepšujícího se životního stylu neustále prodlužuje. Za posledních 20 let se u mužů zvýšila o 5,5 let na 74,28 let a u žen o 4,2 roky na 80,98 let, což ale v porovnání s Českou republikou představuje nižší nárůst. Porovnáme-li průměrné hodnoty za Olomoucký kraj a ČR, tak střední délka života je v kraji u žen nepatrně vyšší (o 0,1 rok), naopak u mužů nižší (o 0,7 rok). V rámci jednotlivých okresů mají nejvyšší naději dožití obyvatelé (muži i ženy) olomouckého okresu.

Tab. 8 Naděje dožití při narození v letech 1992, 2002 a 2012

	1992		2002		2012	
	Muži	ženy	Muži	ženy	muži	ženy
Olomoucká aglomerace	68,76	76,77	72,07	78,78	74,28	80,98
v tom						
okres Olomouc	68,98	75,93	72,68	79,43	74,62	80,95
okres Prostějov	68,46	76,20	71,92	78,58	74,09	79,67
okres Přerov	68,38	75,83	72,26	78,76	74,03	80,03
ČR	68,53	76,14	72,07	78,54	75,00	80,88

Zdroj: Český statistický úřad (data ze SLDB).

Poznámka: S ohledem na vyloučení nahodilých výkyvů je pro Olomoucký kraj použit průměr za dvouletá období a pro jednotlivé okresy průměr za pětiletá období.

1.6 DOMY A BYTY

V Olomouckém kraji dosáhl domovní fond po sčítání SLDB v roce 2011 svého historického maxima. Díky dějinnému základu zástavby převažují v Olomouckém kraji ostatně jako v celé ČR rodinné domy. Největší zastoupení rodinných domů se nachází v ORP Konice, oproti tomu nejvyšší počet bytových domů náleží SO ORP Olomouc. Z celkového podílu všech domů kraje zaujímá Olomoucká aglomerace 67,29 %. Počtem rodinných domů představuje 67,84 % celku kraje a v případě bytových domů zaujímá 71,14 %. Obydlené domy na domech celkem představují v rámci České republiky 83 %, v úrovni Olomouckého kraje je stav vyšší o 4 procentní body a v případě Olomoucké aglomerace je stav shodný s hodnotou kraje (87,60 %).

Olomoucká aglomerace svým podílem neobydlených domů (17,64 %) přesahuje průměr Olomouckého kraje (12,78 %) i České republiky (13,71%).

Tab. 9 Počet domů celkem, obydlených domů a neobydlených domů s byty v okresech Olomoucké aglomerace, Olomouckém kraji a v ČR dle SLDB 2011

ČR, kraj, aglomerace	Byty celkem	Obydlené byty	z toho v domech		Neobydlené byty	
			rodinných	bytových	celkem	%
Česká republika	4756572	4104635	1795065	2257978	651937	13,71
Olomoucký kraj	279323	243624	122522	118373	35699	12,78
Olomoucká aglomerace	198997	175611	82879	91071	23386	17,64

Zdroj: ČSÚ: SLDB 2011.

Analýza neobydlených domů a jejich podíl na celkovém počtu domů ukazuje, že v úrovni České republiky se hodnota pohybuje v 17 % a v případě Olomouckého aglomerace je hodnota o 4 procentní body nižší.

Tabulka 10 vykazuje počty domů v období jejich výstavby nebo rekonstrukce a ve své druhé části se zaměřuje na úroveň technické vybavenosti. Obydlené domy, které jsou připojeny na kanalizační síť, dosahují v republikovém průměru 61 %. Na úrovni Olomoucké aglomerace je napojení na kanalizační síť vyšší o 6 procentních bodů. V případě napojení obytných domů na vodovod se všechny sledované hierarchické úrovně administrativního členění pohybují téměř ve stejných relacích, rozdíly jsou v úrovni desetin procentního bodu. V rámci celé ČR je na plyn připojeno 62 % obydlených domů, v Olomouckém kraji je to 70 % a v případě olomoucké aglomerace se pohybujeme nad hranicí 78 %. Posledním aspektem technické vybavenosti, které tabulka sleduje je užívání ústředního topení. Obdobně jako tomu již bylo v případě napojení na vodovod, jsou hodnoty téměř srovnatelné, pohybují se v rozmezí 82 – 84 %. V případě Olomouckého kraje a Olomoucké aglomerace hodnoty převyšují celorepublikový průměr.

Tab. 10 Obydlené domy podle období výstavby nebo rekonstrukce a podle technické vybavenosti v jednotlivých okresech Olomoucké aglomerace, Olomouckém kraji a v ČR ze SLDB 2011

ČR, kraj, aglomerace	Obydlené domy									
	podle období výstavby nebo rekonstrukce						podle technické vybavenosti			
	do roku 1919	1920–1970	1971–1980	1981–1990	1991–2000	2001–2011	přípoj na kanal. síť	vodovod	plyn	ústřední topení
Česká republika	230 908	623 757	269 255	213 648	196 874	219 379	1 099 983	1 656 010	1 088 475	1 450 328
Olomoucký kraj	16 324	40 792	18 265	14 480	13 749	13 046	73 822	110 096	82 247	98 035
Olomoucká aglomerace	10 652	28 422	11 559	9 615	9 752	9 401	52 957	75 117	61 974	66 463

Zdroj: ČSÚ: SLDB 2011.

Následující tabulka (tab. 11) reflektuje průměrnou velikost obydlených bytů v m². V případě celkové plochy přepočtené na jeden byt se Olomoucký kraj a Olomoucká aglomerace pohybuje nad republikovým průměrem, který je 86,7 m². Největší celková plocha na jeden byt je evidována v Olomoucké aglomeraci, kde její výše dosahuje hodnoty 100,90 m². Naopak nejnižší hodnoty vykazuje Česká republika. Obytná plocha vztahovaná na jednu osobu dosahuje ve všech sledovaných administrativních celcích téměř stejných hodnot, nejvyšší vykazuje Olomoucká aglomerace s 33,6 m².

Tab. 11 Průměrná velikost obydlených bytů v m² v okresech Olomoucké aglomerace, v Olomouckém kraji a v ČR

ČR, kraj, aglomerace	Průměrná velikost obydlených bytů (m ²)		
	celková plocha na 1 byt	obytná plocha	
		na 1 byt	na 1 osobu
Česká republika	86,7	65,3	32,5

Olomoucký kraj	87,8	65,7	32,2
Olomoucká aglomerace	100,9	74,3	33,6

Zdroj: ČSÚ: SLDB 2011.

1.7 CELKOVÉ SHRNU TÍ DEMOGRAFIE

Cílem první kapitoly bylo představit region Olomoucké aglomerace z pohledu základních demografických ukazatelů. Hlavními poznatky, kterých bylo v rámci této části dosaženo:

- Nadpoloviční většina obyvatel (51,23 %) Olomoucké aglomerace žije v 6 městech (Olomouc, Prostějov, Přerov, Hranice, Šternberk, Uničov)
- Venkovské obce (500 - 2000 obyvatel) tvoří 46,23 % z celkového počtu obcí Olomoucké aglomerace
- Olomoucká aglomerace vykazuje nepříznivý index ekonomického zatížení
- Zvyšuje se index stáří, který odráží fakt stárnutí populace v rámci Olomoucké aglomerace
- Zápornou migrací dochází k odlivu mladých osob z regionu, což ve svém důsledku má vliv na stárnutí populace v Olomoucké aglomeraci
- Prodlužuje se střední délka života

Do SWOT analýzy vstupují tato tvrzení:

- Silná stránka – prodlužuje se střední délka života
- Slabá stránka – nepříznivý index ekonomického zatížení
- Slabá stránka – zvyšuje se index stáří
- Slabá stránka – odliv mladých osob z regionu

2 EKONOMIKA A PODNIKÁNÍ

Ekonomika a podnikání patří mezi klíčové prvky prokazující stav rozvoje určitého území. Zejména dostatečný stav ekonomiky mezi jinými představuje přísun prostředků na rozvoj, zvyšuje zájem lidí o usazení se na území, zvyšuje jim šanci na nalezení pracovního místa apod. Růst ekonomiky také pozitivně ovlivňuje podnikatelské prostředí. Věda a výzkum je pak záležitostí, která dokáže zajišťovat excelentnost území, a která dokáže výrazně posouvat i podnikání.

Žádnou z těchto částí nelze hodnotit pouze pro území Olomoucké aglomerace, neboť se jedná o záležitost, se kterými již dlouhodobě pracuje Olomoucký kraj. Tomu také odpovídá dostupnost dat, které jsou k dispozici za Olomoucký kraj. Je však zřejmé, že Olomoucká aglomerace jako nejvýkonnější část Olomouckého kraje bude mít hodnoty zkoumané v rámci celého Olomouckého kraje o něco vyšší. Hodnoty jsou totiž snižovány méně rozvinutými okresy, které však nejsou součástí aglomerace. Pro jisté zpřesnění jsou některé údaje uvedeny za ORP Olomouc, Přerov a Prostějov (případně okresy), což v rámci interpretace dat umožňuje získat jasnější představu. Tato tři ORP jsou totiž základními jádry Olomoucké aglomerace a postihují velkou část jeho území.

Většina analyzovaných dat byla pro jejich úplnější hodnoty zvolena za období 2004 až 2013. Lze tak vysledovat určité trendy, u kterých se do roku 2015 neočekávaly přílišné změny. Případně, tyto změny bylo doplněny slovním komentářem.

Bylo by vhodné, aby ekonomika a stav podnikání v Olomoucké aglomeraci zajistili rozvoj místního podnikání, tvorbu a udržitelnost pracovních míst, vhodné prostory pro podnikání atd.

2.1 VÝKONNOST A PRODUKTIVITA EKONOMIKY

Vývoj tvorby HDP

Pro zhodnocení výkonnosti a produktivity ekonomiky jsou dostupná pouze data na úrovni Olomouckého kraje. S ohledem na charakteristiku území však lze předpokládat, že Olomoucká aglomerace bude mít příznivější hodnoty – jedná se totiž o centrální část Olomouckého kraje. Olomoucký kraj se ve srovnání s ostatními kraji v dlouhodobém měřítku řadí spíše na poslední místa, což je důsledkem několika zřejmých faktorů jako například nízká produktivita práce či nízká ekonomická výkonnost. Nicméně, v pozorovaném období dochází k růstu HDP, který kopíruje trend krajského průměru bez Hl. m. Prahy, i když se v absolutních hodnotách nachází pod tímto průměrem. V období 2004–2013 se tak HDP Olomouckého kraje v běžných cenách zvýšilo o 21,75 %, což je nižší tempo růstu, než u krajského průměru bez Hl. m. Prahy (24,40 %).

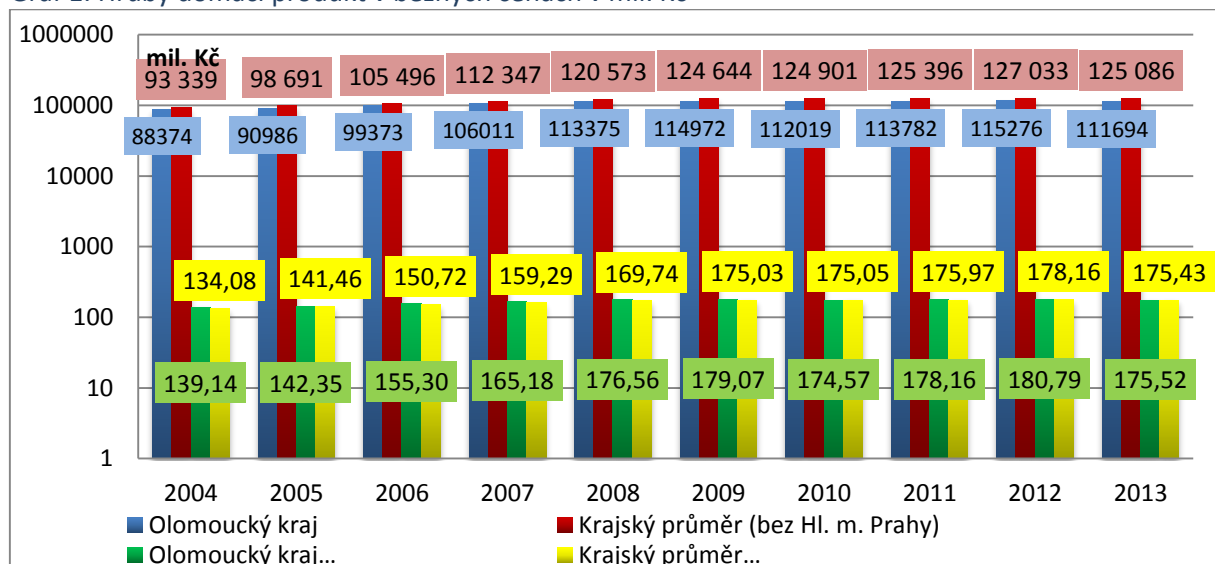
Tab. 12 Hrubý domácí produkt v běžných cenách v mil. Kč

Rok	Olomoucký kraj	Krajský průměr (bez Hl. m. Prahy)	Olomoucký kraj Přepočten na 1000 obyvatel	Krajský průměr (bez Hl. m. Prahy) Přepočten na 1000 obyvatel	ČR	ČR bez Hl. m. Prahy
2004	149 141	178 545	235	256	3 057 660	2 321 083
2005	152 393	189 112	238	271	3 257 972	2 458 456
2006	160 528	203 257	251	290	3 507 131	2 642 342
2007	174 709	220 416	272	313	3 831 819	2 865 405
2008	183 300	229 832	285	324	4 015 346	2 987 819
2009	179 233	224 646	279	315	3 921 827	2 920 395
2010	183 272	225 959	286	317	3 953 651	2 937 472
2011	189 667	232 314	297	326	4 022 410	3 020 084

2012	191 744	234 443	301	329	4 047 675	3 047 759
2013	190 587	236 161	299	331	4 086 260	3 070 098

Zdroj: Regionální účty ČSÚ, Roční národní účty ČSÚ.

Graf 1: Hrubý domácí produkt v běžných cenách v mil. Kč

Zdroj: Regionální účty ČSÚ, Roční národní účty ČSÚ.

Čistý disponibilní důchod domácností

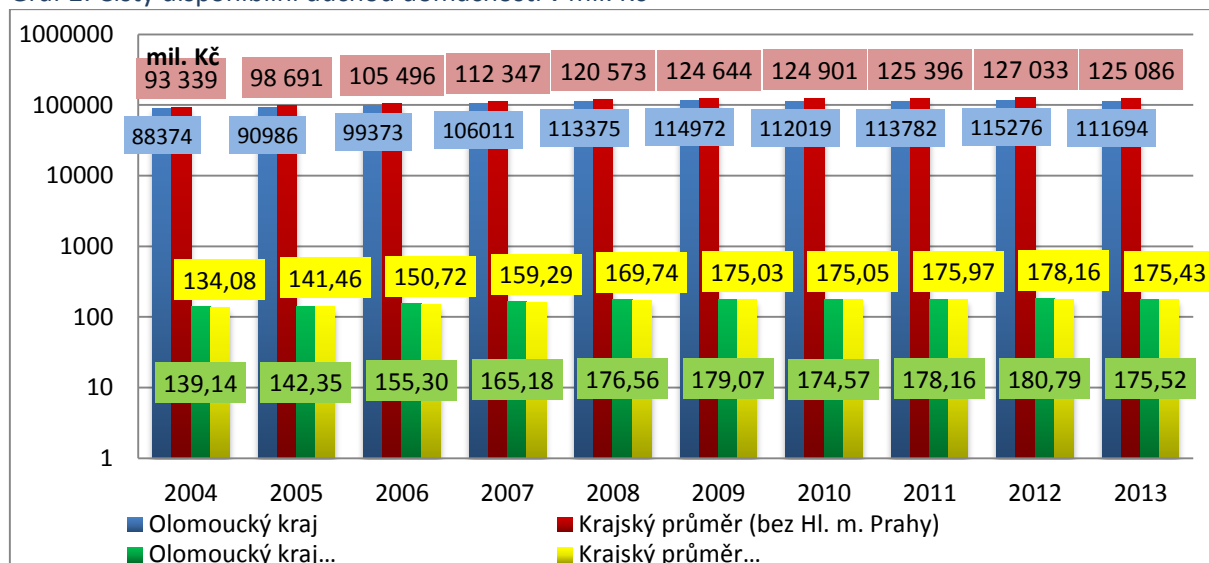
Čistý disponibilní důchod domácností Olomouckého kraje se po celé sledované období nachází pod krajským průměrem bez Hl. m. Prahy. Výkyvy tohoto ukazatele v kraji kopírují průměr krajů ostatních, nicméně tempo růstu je pomalejší. Zatímco v průměru vzrostl čistý disponibilní důchod domácností mezi lety 2004–2012 o 36,08 %, v Olomouckém kraji to bylo jen o 33,56 %.

Tab. 13 Čistý disponibilní důchod domácností v mil. Kč

Rok	Olomoucký kraj	Krajský průměr (bez Hl. m. Prahy)	Olomoucký kraj Přepočet na 1000 obyvatel	Krajský průměr (bez Hl. m. Prahy) Přepočet na 1000 obyvatel	ČR	ČR bez Hl. m. Prahy
2004	88374	93 339	139.14	134.08	1542560	1 301 785
2005	90986	98 691	142.35	141.46	1627625	1 373 969
2006	99373	105 496	155.30	150.72	1747148	1 470 819
2007	106011	112 347	165.18	159.29	1856388	1 566 527
2008	113375	120 573	176.56	169.74	1992290	1 680 821
2009	114972	124 644	179.07	175.03	2054378	1 735 348
2010	112019	124 901	174.57	175.05	2067271	1 735 738
2011	113782	125 396	178.16	175.97	2068417	1 743 926
2012	115276	127 033	180.79	178.16	2090728	1 766 703
2013	111694	125 086	175.52	175.43	2058614	1 737 808

Zdroj: Databáze regionálních účtů ČSÚ.

Graf 2: Čistý disponibilní důchod domácností v mil. Kč

Zdroj: Databáze regionálních účtů ČSÚ.

Objem exportu

Obecně je export Olomouckého kraje podporován zejména vývozem složitějších konečných výrobků a komponentů elektrotechnického a strojírenského průmyslu. Na exportu se rovněž podílí produkty potravinářského průmyslu. Přesto je exportní výkonnost Olomouckého kraje v porovnání s krajským průměrem bez Hl. m. Prahy výrazně nízká (v průměru až dvojnásobně). Celkový vývoz v čase kolísá, navíc se v posledních letech prohluboval rozdíl Olomouckého kraje vůči krajskému průměru bez Hl. m. Prahy. Nízká exportní výkonnost měla za následek nízkou konkurenceschopnost firem v kraji.

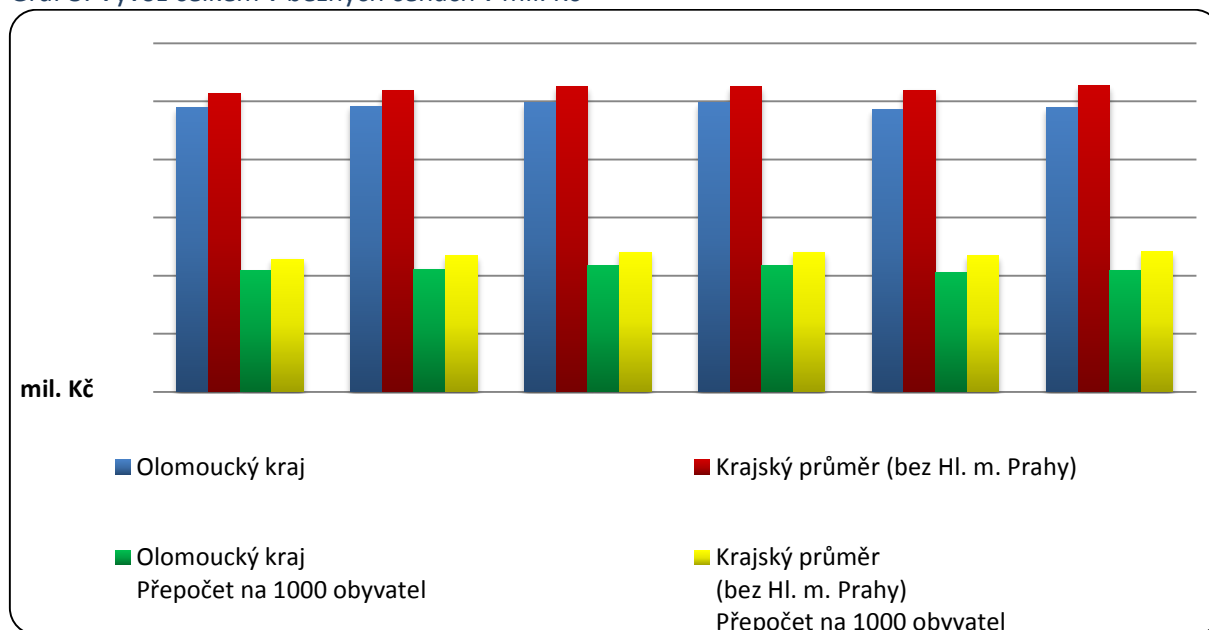
Tab. 14 Vývoz celkem v běžných cenách v mil. Kč

Rok	Olomoucký kraj	Krajský průměr (bez Hl. m. Prahy)	Olomoucký kraj Přepočten na 1000 obyvatel	Krajský průměr (bez Hl. m. Prahy) Přepočten na 1000 obyvatel	ČR	ČR bez Hl. m. Prahy
2005	77 792	135 490	121,71	194,21	1 868 586	1 761 366
2006	83 051	155 100	129,79	221,59	2 144 573	2 016 297
2007	94 648	180 170	147,47	255,45	2 479 234	2 342 210
2008	96 916	180 863	150,93	254,62	2 473 736	2 351 219
2009	71 530	155 978	111,41	219,03	2 138 623	2 027 715
2010	78 646	185 469	122,56	259,94	2 532 797	2 411 102

Zdroj: ČSÚ – Statistické ročenky Olomouckého kraje.

Pozn.: Od roku 2011 není tento údaj ČSÚ sledován.

Graf 3: Vývoz celkem v běžných cenách v mil. Kč

Zdroj: ČSÚ – Statistické ročenky Olomouckého kraje.

2.2 STRUKTURA PODNIKATELSKÉHO PROSTŘEDÍ

Podnikatelská aktivita

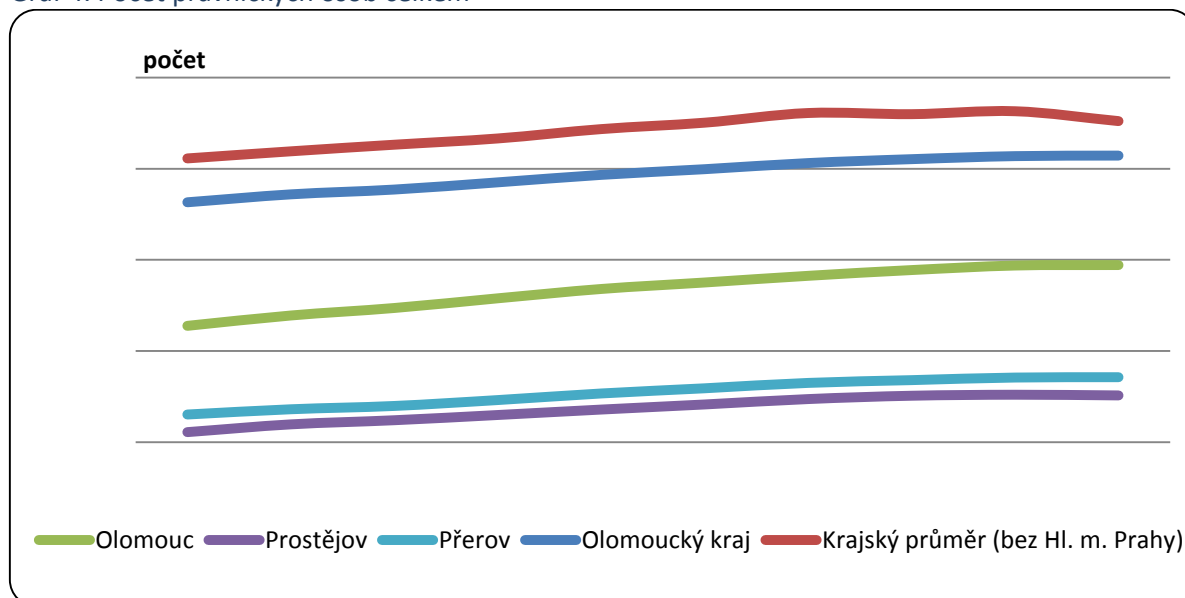
Oproti krajskému průměru bez Hl. m. Prahy docházelo od roku 2004 k mírnému nárůstu počtu právnických subjektů. Podobný nárůst (s drobným kolísáním) byl zaznamenán i v jednotlivých sledovaných okresech. Z těchto okresů však pro právnické subjekty nejatraktivnější zůstával okres Olomouc, kde byl mezi lety 2004–2013 nárůst největší (o 58,70 %).

Tab. 15 Počet právnických osob celkem

Rok	Olomouc	Prostějov	Přerov	Olomoucký kraj	Krajský průměr (bez Hl. m. Prahy)	ČR	ČR bez Hl. m. Prahy
2004	7 264	3 238	3 703	18 574	25 964	466 317	337 538
2005	7 858	3 435	3 853	19 734	27 401	493 256	356 207
2006	8 318	3 545	3 951	20 473	28 815	518 301	374 589
2007	8 953	3 689	4 131	21 634	30 209	553 352	392 718
2008	9 612	3 845	4 342	22 905	32 441	594 647	421 727
2009	10 098	3 997	4 516	23 927	34 060	634 310	442 783
2010	10 622	4 165	4 704	25 076	36 649	667 961	476 434
2011	11 096	4 272	4 803	25 836	36 337	695 961	472 384
2012	11 485	4 305	4 898	26 441	37 151	721 927	482 960
2013	11 528	4 282	4 911	26 552	34 473	681 347	448 150

Zdroj: ČSÚ – Statistické ročenky Olomouckého kraje; Veřejná databáze.

Graf 4: Počet právnických osob celkem

Zdroj: ČSÚ – Statistické ročenky Olomouckého kraje; Veřejná databáze.

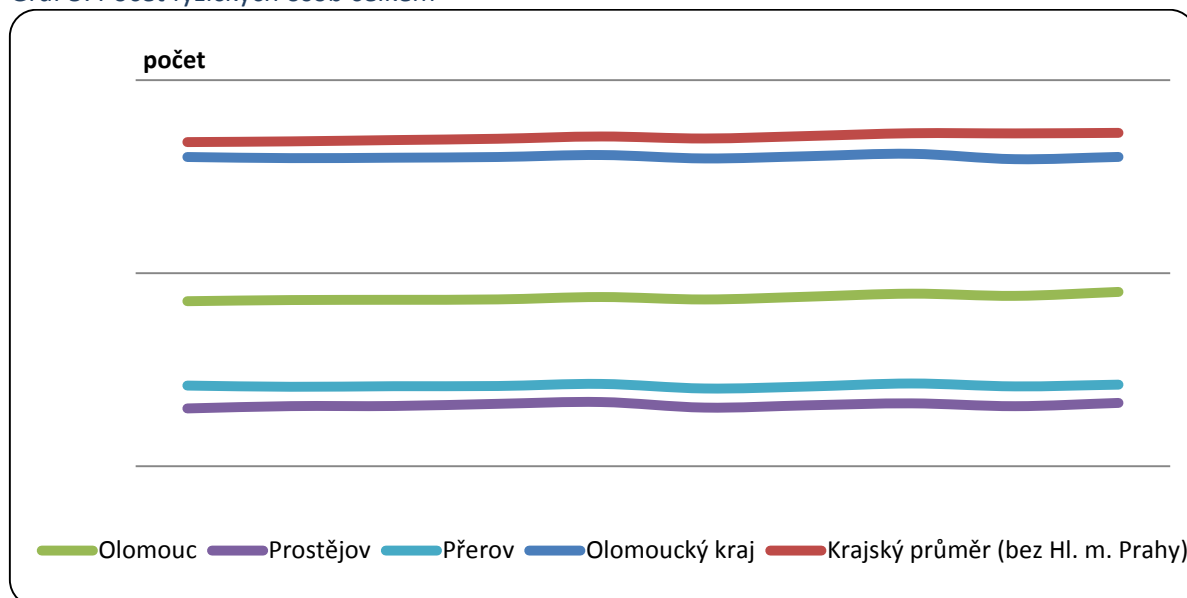
Sledované období 2004–2013 se vyznačovalo stagnací případného růstu počtu fyzických osob. Za sledované období celkově sice počet mírně narostl, nicméně mezi jednotlivými lety kolísá oběma směry. Významný pokles byl v letech 2009 a 2012. Tento trend byl shodný pro krajský průměr bez Hl. m. Prahy, Olomoucký kraj i jednotlivé okresy. Ve srovnání se pak Olomoucký kraj pohyboval pod krajským průměrem bez Hl. m. Prahy. Existoval také velký rozdíl u okresu Olomouc s téměř dvojnásobným počtem fyzických osob oproti Prostějovu a Přerovu.

Tab. 16 Počet fyzických osob celkem

Rok	Olomouc	Prostějov	Přerov	Olomoucký kraj	Krajský průměr (bez Hl. m. Prahy)	ČR	ČR bez Hl. m. Prahy
2004	39 227	18 175	21 401	110 501	122 918	1 886 284	1 597 940
2005	39 558	18 473	21 213	109 597	123 548	1 895 234	1 606 118
2006	39 626	18 491	21 303	109 954	124 701	1 912 180	1 621 117
2007	39 737	18 775	21 334	110 505	125 857	1 928 511	1 636 139
2008	40 429	19 015	21 658	112 123	127 921	1 957 502	1 662 975
2009	39 726	18 283	20 952	109 348	126 117	1 936 301	1 639 521
2010	40 532	18 580	21 253	111 153	128 361	1 969 590	1 668 696
2011	41 423	18 837	21 727	113 134	130 899	2 007 483	1 701 683
2012	40 777	18 466	21 274	108 760	130 758	2 005 727	1 699 854
2013	41 959	18 895	21 547	110 567	131 248	2 013 390	1 706 227

Zdroj: ČSÚ – Statistické ročenky Olomouckého kraje.

Graf 5: Počet fyzických osob celkem

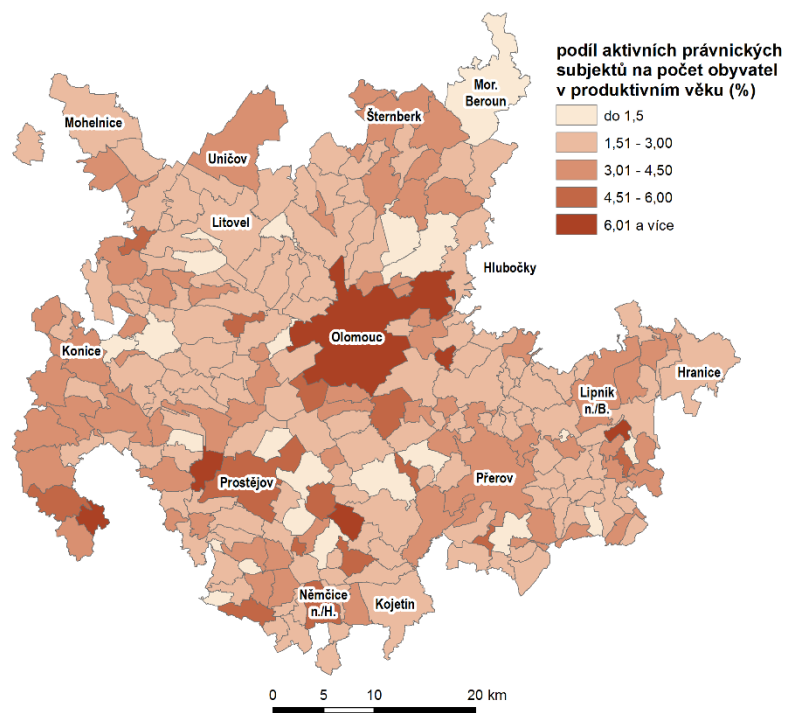
Zdroj: ČSÚ – Statistické ročenky Olomouckého kraje.

Z tabulky níže je zřejmé, že podstatná část aktivních ekonomických subjektů Olomouckého kraje (73,2 %) se nachází na území Olomoucké aglomerace.

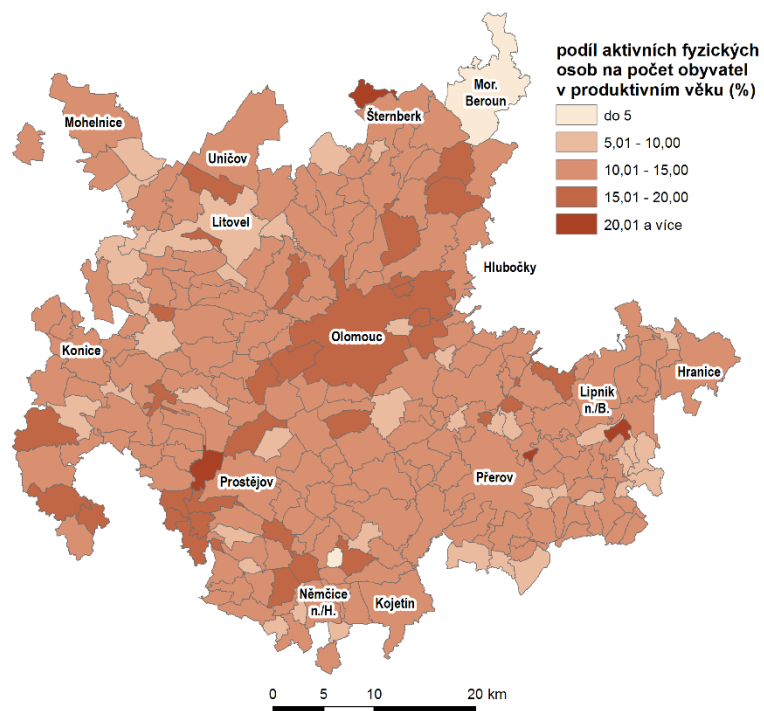
Tab. 17 Počet aktivních ekonomických subjektů sídlících na území podle právní formy (k 31. 12. 2014)

	Počet aktivních právnických subjektů	Počet aktivních fyzických osob	Celkem	Přepočet celkem na 1 000 obyvatel
ČR	414 318	1 031 975	1 446 293	137
Olomoucký kraj	15 706	55 160	70 866	111
Olomoucká aglomerace	12 161	39 694	51 855	115

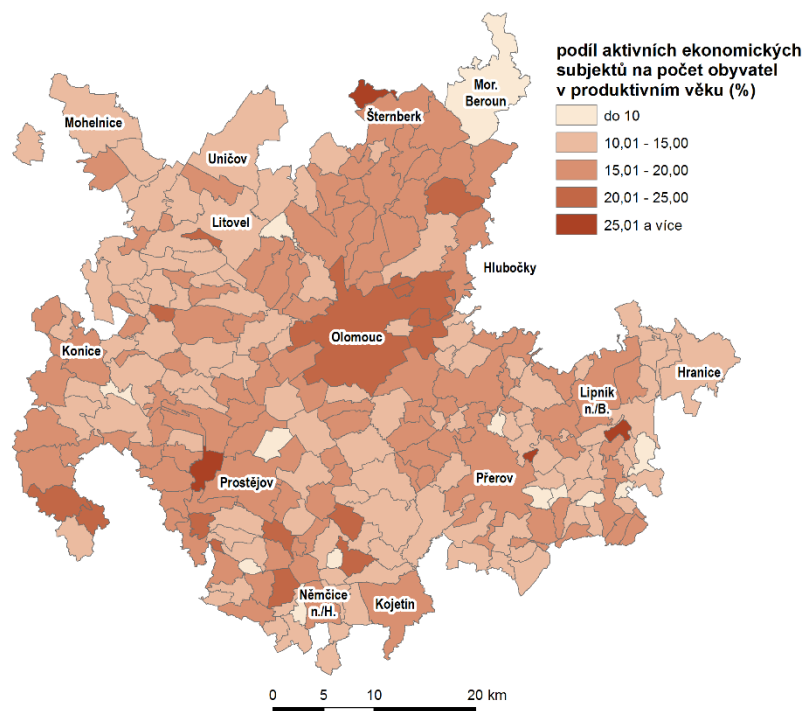
Zdroj: ČSÚ.

Obr. 2: Podíl aktivních právnických subjektů na počet obyvatel v produktivním věku (%)

Obr. 3: Podíl aktivních fyzických osob na počet obyvatel v produktivním věku (%)

Obr. 4: Podíl aktivních ekonomických subjektů na počet obyvatel v produktivním věku (%)

2.3 INVESTIČNÍ AKTIVITA

Olomoucký kraj se vyznačuje nízkým stavem přímých zahraničních investic, což je způsobeno zejména poddimenzovaným zpracovatelským průmyslem. Ve srovnání s krajským průměrem bez Hl. m. Prahy lze najít velmi výrazné rozdíly. Zatímco průměr všech krajů bez Hl. m. Prahy silně rostl a rozdíl mezi roky 2004 a 2012 byl 78,23%, v Olomouckém kraji byl stav za rok 2012 dokonce nižší než v roce 2004 (pokles o 4,32 %). K nárůstům docházelo v letech 2008, 2009 a 2012. U tří center Olomoucké aglomerace je v průběhu let situace stabilnější u okresu Olomouc (pouze v letech 2005 a 2006 docházelo k nárůstu). Toto centrum mimo jiné představuje třetinu až čtvrtinu přímých zahraničních investic. Prostějov a Přerov mají také vyšší hodnoty. Z toho lze usoudit, že Olomoucká aglomerace je ekonomicky nejvyspělejším územím Olomouckého kraje a má potenciál posouvat kraj v ekonomickém rozvoji.

Zahraniční investice se na celkových investicích podílejí ve velkém měřítku. Analýzy ČSÚ ukazují odlišné ekonomické charakteristiky segmentů firem, do kterých bylo investováno ze zahraničí, a firem, které byly bez zahraničního kapitálu. Nízká míra usazování zahraničních firem na území Olomoucké aglomerace znamená nevyužití potenciálu nových zahraničních investic, které by znamenaly urychlení hospodářského růstu regionu.

Množství přímých zahraničních investic, případně usazování zahraničních investorů v regionu je ovlivněno různými lokalizačními faktory. Pro aglomeraci nejproblematictější jsou však následující:

- Absence atraktivních a dostupných podnikatelských nemovitostí.
- Nedostatečná úroveň dostupné pracovní síly. Jak již víme z předchozího bodu „malá investiční aktivita“, je toto ovlivněno následujícím:
 - Mezera mezi zaměřením škol a požadavky trhu práce.

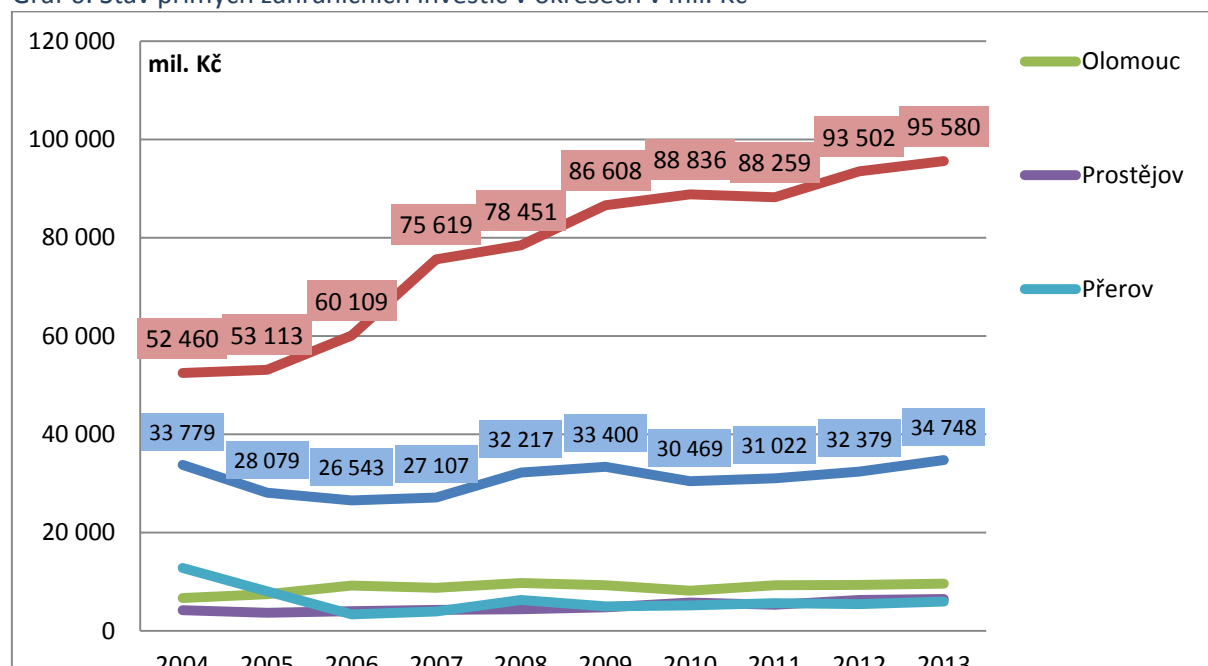
- Nedostatečný systém dalšího vzdělávání (odborné technické vzdělávání).
- Malá spolupráce s praxí ve vzdělávacím procesu.

Tab. 18 Stav přímých zahraničních investic v okresech v mil. Kč

Rok	Olomouc	Prostějov	Přerov	Olomoucký kraj	Krajský průměr (bez Hl. m. Prahy)	ČR	ČR bez Hl. m. Prahy
2004	6 702	4 169	12 799	33 779	52 460	1 280 595	681 974
2005	7 477	3 667	8 069	28 079	53 113	1 491 563	690 464
2006	9 190	4 020	3 330	26 543	60 109	1 666 761	781 412
2007	8 776	4 295	3 933	27 107	75 619	2 032 111	983 048
2008	9 711	4 381	6 303	32 217	78 451	2 189 455	1 019 862
2009	9 286	4 770	4 990	33 400	86 608	2 311 197	1 125 906
2010	8 199	5 768	5 165	30 469	88 836	2 409 581	1 154 872
2011	9 258	5 279	5 641	31 022	88 259	2 404 151	1 147 361
2012	9 360	6 272	5 467	32 379	93 502	2 600 877	1 215 529
2013	9 593	6 450	5 980	34 748	95 580	2 668 741	1 242 536

Zdroj: ČNB.

Graf 6: Stav přímých zahraničních investic v okresech v mil. Kč

Zdroj: ČNB.

Míra investiční aktivity se v Olomoucké aglomeraci liší podle sektorů ekonomiky. Sekundární sektor se řadí mezi ty, které zde zaostávají. To je z velké části ovlivněno dostupností a kvalitou lidských zdrojů.

Primární sektor – Je pravdou, že zemědělství patří mezi tradiční odvětví regionu, nicméně ve srovnání s ostatními sektory ekonomiky má slabý vliv na jeho růst konkurenceschopnosti. Historicky významnější úloha zemědělství se v Olomoucké aglomeraci v závislosti na globální změně struktury hospodářství mění pomaleji než ve zbytku ČR. Lidský kapitál odpovídá požadavkům tohoto sektoru.

Sekundární sektor – Tradice technického odvětví nemá v případě Olomoucké aglomerace příliš silné kořeny. Je to dáno zejména absencí vhodných podmínek pro jeho rozvoj, kam patří odpovídající úroveň dostupné pracovní síly. Jedná se spíše o kvalitativní problém dotýkající se zaměření absolventů škol – budoucích pracovníků ve firmách. Z jiných kapitol analýzy vyplývá, že nejvíce absolventů škol v regionu je humanitního zaměření, kdežto místní firmy mají největší zájem o pracovníky technického směru. Vzniká tak mezera mezi tím, jaké absolventy produkují regionální školy a jaké pracovníky firmy skutečně postrádají.

Terciální sektor – Ekonomiku Olomoucké aglomerace v terciálním sektoru lze považovat za přesycenou, a to především z hlediska vysokého množství dostupných pracovníků se specializací v tomto odvětví. Převažující terciální sektor obvykle značí vyspělost sektorové struktury hospodářství s výsledným jevem vysokého HDP, nicméně Olomoucká aglomerace svým nízkým HDP vykazuje spíše zaostávání v tzv. sekundární industrializaci.

2.4 INFRASTRUKTURA PRO ROZVOJ PODNIKÁNÍ

Průmyslové zóny

Průmyslové plochy Olomoucké aglomerace mají nízké procento využití, viz tabulka. Některé zóny však jsou nevyužité díky nedokončené infrastruktuře či z důvodu odlišných preferencí potenciálních investorů (lokace, velikost apod.). Celkově existuje poptávka po pozemcích vhodných k podnikání, a to nejčastěji ze strany malých a středních podniků. Dle Průzkumu zaměstnanosti a podnikatelského prostředí v Olomouci (BermanGroup 2014) potřebuje jen ve městě Olomouci další podnikatelské nemovitosti okolo 35 % podniků. Z tabulky níže lze zjistit, že častým důvodem nenaplnění průmyslových zón je absence odpovídající infrastruktury a neucelená vlastnická práva.

Tab. 19 Průmyslové zóny Olomoucké aglomerace

Název	Plocha	Využívaná plocha	Funkční náplň	Zdůvodnění nenaplnění
Hranice - V Poli	4 ha	Dosud nevyužívána.	Urbanizovaná zóna výroby –UV/e, urbanistická regulace – nová výstavba na volných plochách.	Na části lokality vede vysoké napětí s ochranným pásmem, v lokalitě je větší množství vlastníků pozemků.
Lipník nad Bečvou	42 ha	8,5 ha - tj. 20 %	Průmyslová výroba smíšená s logistikou, komerčními a technickými funkcemi.	28% zóny tvoří pozemky obdělávané zemědělsky a nejsou zde přivedeny inženýrské sítě. Ostatní volné pozemky na připravené zóně jsou rozprodány investorům, kteří zatím nerealizují své podnikatelské záměry.
Jezernice	7,5 ha	0 ha – tj. 0 %	Průmyslová výroba smíšená s logistikou, komerčními a technickými funkcemi.	Pozemky obdělávané zemědělsky. Nejsou zde přivedeny inženýrské sítě. Zóna je však napojena na dopravní infrastrukturu.
Litovel - jihozápad	20 ha	15,1 ha - tj. 75,5 %	Průmyslová výroba smíšená s logistikou, komerčními a technickými funkcemi.	Volné plochy se nyní prodávají zájemcům, zóna bude plně využita.
Olomouc - Holice - Příkopy jih	70 ha	25 ha - tj. 36,5 %	Průmyslová výroba, logistika.	Problematicky řešitelné území s velmi roztržitou vlastnickou strukturou desítek vlastníků úzkých pozemků a související kapitálová náročnost. O přípravu území se

				v uplynulém období marně pokoušely i zkušené developerské společnosti.
Prostějov-východ - Kralice na Hané	78 ha	74 ha - tj. 95 %	Průmyslová výroba smíšená s logistikou, komerčními a technickými funkcemi	Plocha je téměř využita.
Terminál kombinované dopravy a VLC v Přerově	101 ha	Dosud nevyužívána.	Terminál kombinované dopravy a veřejné logistické centrum.	Absentuje stavba 0136 (Říkovice-Přerov) dálnice D1. Dále majetkoprávní struktura pozemků – velké množství vlastníků.
Šternberk - Lhota (JV)	16,5 ha	11 ha - tj. 70 %	Lehká průmyslová výroba smíšená s logistikou, komerčními a technickými funkcemi.	Průmyslová zóna je z velké části zaplněna (inženýrské sítě v dostatečné kapacitě, výhodná dopravní poloha, pozemky bez nutnosti vynětí ze ZPF, aktivní přístup samosprávy k podnikatelům).
Šternberk - Lhota (JZ)	33 ha	0,6 ha - tj. 2 %	Lehká průmyslová výroba smíšená s logistikou, komerčními a technickými funkcemi.	Plochy vymezené územním plánem k podnikání s absencí dopravní a technické infrastruktury, neucelená vlastnická struktura území, nutnost vynětí ploch ze ZPF.
Technologický park Olomouc – Hněvotín	50 ha	31 ha - tj. 62 %	Podnikatelské a technologické parky.	Část pozemků v zóně v rámci 1. etapy (50ha) obsadili 4 investoři, na navazující větší části území jsou postupně budovány nájemní haly o celkové rozloze cca 80 000 m ² určené pro výrobu a logistiku. Dokončené halové prostory jsou již obsazené, budované prostory již částečně rezervované. V rámci další etapy zóny je zamýšleno vybudování Národního biomedicínského a biotechnologického parku (NBBP) na rozvojové ploše o rozloze 20 ha. Spolupráci v rámci tohoto projektu stvrdili podpisem Memoranda Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR (agentura CzechInvest), statutární město Olomouc, Univerzita Palackého v Olomouci, Fakultní nemocnice Olomouc, Kláštr MedChemBio a Technologický park a.s. Realizace NBBP je podmíněna změnou územního plánu, která se dosud potýká s nesouhlasným stanoviskem MŽP s ohledem na ochranu ZPF.
Olomouc - Průmyslová zóna Železniční	17 ha	12 ha - tj. 70 %	Výroba, sklady, výrobní služby.	Zóna je téměř zaplněna, zbývající volné pozemky si dosud ponechával vlastníků jako rezervu pro vlastní podnikatelské aktivity, v současné době eventuálně připouští prodej pozemků potenciálním investorům v případě nadstandardně výhodné cenové nabídky.
P3 Olomouc (původně VGP Park Olomouc)	10 ha	8 ha - tj. 80 %	Areály výroby a služeb.	V rámci zóny je momentálně poslední volná plocha, na které je připravována výstavba nájemní haly o rozloze 4 700 m ² . Vlastník zóny usiloval také o další expanzi v navazujícím území, kterou se však z důvodu

				zamítavého stanoviska MŽP ČR k záboru zemědělského půdního fondu nepodařilo i přes opakovanou podporu ze strany města zrealizovat.
--	--	--	--	--

Zdroj: Jednotlivé obce, na jejichž území se průmyslová zóna nachází.

Brownfields

Brownfields představují velký potenciál pro integrované územní investice. Po jejich revitalizaci totiž mohou být využity k vytvoření průmyslových zón, což přispěje k rozvoji podnikání a ekonomického rozvoje. Je také možné je použít pro vybudování center pro zpracování odpadů. V souvislosti s lokalizací brownfields je také možné na místě revitalizovaných areálů vybudovat infrastrukturu pro bydlení. Takových využití je samozřejmě více, závisí však na záměrech investorů.

V říjnu 2014 provedl Olomoucký kraj svůj vlastní průzkum brownfields a konzultoval s jejich vlastníky možnost zapojení do výzev v rámci ITI. Zmapoval tak brownfields na území Olomoucké aglomerace. V aglomeraci se nachází 130 brownfieldů, jejich celková rozloha je 881,76 ha.

V průběhu prosince 2014 a ledna 2015 došlo ve spolupráci se Statutárním městem Olomouc k výběru potenciálních brownfields, u kterých by byla možná revitalizace v rámci nástroje ITI Olomoucké aglomerace z pohledu integrovaného řešení projektů (menší množství vlastníků, poloha umístění, větší rozloha brownfields umožňující integrované řešení celé lokality atd.) V době mapování ještě nebyly známy podmínky programu OP PIK a dalších programů v rámci integrovaného řešení (např. IROP). Pro bližší jednání s vlastníky ohledně jejich záměrů bylo celkem vybráno 22 brownfieldů. Ty jsou uvedeny v tabulce níže. Z hlediska určování absorpční kapacity a zmapovaného přehledu identifikovaných (potencionálních) projektů se se seznamem dále pracovalo.

Tab. 20 Brownfieldy Olomoucké aglomerace dle mapování – potenciálně vhodné pro ITI

Název lokality	Obec	Rozloha (ha)
Průmyslová zóna Sigma	Lutín	48,57
Bývalé Seliko	Olomouc	4,3
Forte Mostkovice	Mostkovice	18
Bývalý podnik OP	Prostějov	16
Zahrádkářská kolonie u OP	Prostějov	4
Moravské železářny	Olomouc	30,83
Kasárna Neředín	Olomouc	16,03
Řepčín Kopaniny-bývalá Benzina	Olomouc	6,1
Kasárna Jaslo Hranice	Hranice	16
Bývalý cukrovar	Němčice nad Hanou	12
Bývalý areál Vitany	Prostějov	3,9
Letiště Přerov	Přerov	387
Cihelna	Uničov	3,42

VOP Baumax	Olomouc	19,3
Magacína	Lutín	4,2
Seliko	Litovel	3,5
Arboretum Horizont	Bystrovany	4
MORA Moravia - Dukla	Hlubočky	3,3
Sladovna Holice	Olomouc	3,7
Bývalý areál pivovaru	Prostějov	3,13
Delta	Šternberk	12
Areál ZD Hněvotín	Hněvotín	7

Zdroj: Olomoucký kraj.

Na základě jednání, připravenosti záměrů, ochotě vlastníků a dalších kritérií (např. plánované synergické vazby s dalšími projekty – cyklostezky, školící střediska, silnice atd.) bylo z předchozí tabulky vybráno 10 brownfields vhodných pro integrované řešení.

Tab. 21 Brownfieldy Olomoucké aglomerace dle mapování – potenciálně vhodné pro ITI

Název lokality	Obec	Rozloha (ha)	Rizika
Bývalé Seliko	Olomouc	4,3	Lze realizovat v rámci ITI OA, avšak je nutné přesně vydefinovat obory podnikání, aby odpovídaly zveřejněným podmínkám OP PIK.
Magacína	Lutín	4,2	Záměr je v souladu s OP PIK, malá rozloha, není strategická zóna, nicméně lze v rámci ITI OA realizovat.
Průmyslová zóna Sigma	Lutín	48,0	Jedná se o velký podnik, který nemůže být žadatelem.
Řepčín Kopaniny- bývalá Benzina	Olomouc	6,1	Developerský projekt – není určeno pro vlastní výrobu.
Kasárna Jaslo Hranice	Hranice	16,0	Developerský projekt – není určeno pro vlastní výrobu, ÚPD.
Bývalý areál Vitany	Prostějov	3,9	Firma PROMA – pouze developerský projekt, nemají vlastní výrobu, většina ostatních firem je krátce po rekonstrukci.
Kasárna Neředín	Olomouc	16,0	Vhodný projekt pro realizaci v rámci ITI OA. Rizikem je rozpočet města, technické řešení přípravy území a výše podpory (pouze finanční nástroje).
Zahrádkářská kolonie u OP	Prostějov	4,0	Existuje záměr prodat lokalitu. Hledá se investor (případně vhodný projekt), který by lokalitu koupil a revitalizoval. V současné době se jedná již o vyčištěné území.
Moravské železářny	Olomouc	30,8	V dohledné budoucnosti zájem o částečnou revitalizaci, ale za účelem nájmu dalším firmám, nikoli pro rozšíření vlastní výroby. Jedná se o velký podnik – nevhodný žadatel.
Delta	Šternberk	12,0	Je možná revitalizace části areálu pro vlastní výrobu.

Z identifikovaných potenciálních projektů vyplývá, že ne všechny budou nakonec podpořeny prostřednictvím ITI Olomoucké aglomerace. Některé z nich nesplňují již známá kritéria daná výzvou či jejich majitelé se nakonec rozhodnou projekt do výzvy nepodat i přesto, že možnost podání s nimi

byla předběžně konzultována. Naopak, může dojít ke změně plánů s danými brownfields, omezení rizik apod., což zase umožní podání projektu v rámci výzev ITI Olomoucké aglomerace. Nastavení výzvy v programu Nemovitosti v OP PIK předpokládá využívání spíše menších typů brownfieldů, které, jak na základě mapování vyplývá, je v Olomoucké aglomeraci dostatek (130 brownfieldů, jejich celková rozloha je 881,76 ha). Realizace projektů bude tedy záviset na ochotě malých a středních podniků rozšiřovat své podnikatelské aktivity na území tzv. brownfields. Vzhledem k tomu, že na území aglomerace není dostatek jiných volných ploch pro podnikání, dá se tento zájem očekávat.

Dále je vhodné uvést, že se nejedná o jediný seznam brownfields. Další brownfields zaznamenává CzechInvest ve veřejném seznamu a v seznamu pro účely dotací. První seznam však nezaznamenává všechny relevantní brownfields na území aglomerace. U druhého seznamu není možné zjistit nic bližšího, jelikož jejich vlastníci nedali souhlas se zveřejněním. Mimo to existují také jiné seznamy, například jeden vedený Regionálním informačním servisem, který však nemusí být dostatečně aktuální.

2.5 CELKOVÉ SHRNUÍ EKONOMIKY A PODNIKÁNÍ

Je zřejmé, že podnikatelská aktivita má velký vliv na ekonomickou výkonnost regionu. Podnikatelský úspěch jednotlivých subjektů pak ovlivňuje i vytváření pracovních míst. Podnikavost v Olomoucké aglomeraci však nevykazuje velký růst. Z analýzy totiž vyplývá, že počet podnikajících fyzických osob v regionu stagnuje. Potenciál pro růst podnikavosti však v Olomoucké aglomeraci existuje:

- Počet ekonomicky aktivních obyvatel je nadprůměrný (vyplývá i z dalších kapitol analýzy).
- Existence podpůrných nástrojů pro malé a střední podnikání – například podpora podnikatelských začátků, zejména pro mladé lidi a absolventy škol či ženy.

Dalším hlavním faktorem, který má vliv na malou ekonomickou výkonnost a nedostatečnou tvorbu pracovních míst je míra investiční aktivity lokálních podniků. Ta je v regionu nízká, a to i přes oživení investiční aktivity v globálním hledisku. Míra investiční aktivity se v Olomoucké aglomeraci liší podle sektorů ekonomiky. Sekundární sektor se řadí mezi ty, které zde zaostávají. To je z velké části ovlivněno dostupností a kvalitou lidských zdrojů.

Investoři mají mnohdy potíže s nalezením vhodných prostor či pozemků pro svou činnost. V případě podnikatelských nemovitostí nejsou vhodné plochy pro nabídku investorům. Na území Olomoucké aglomerace se sice nachází několik průmyslových zón, nicméně ty neodpovídají požadavkům investorů, případně nejsou pro ně vhodně upraveny. Bylo zjištěno, že častým důvodem nenaplnění průmyslových zón je absence odpovídající dopravní infrastruktury a neucelená vlastnická práva. Jedná-li se o vhodné prostory k podnikání, má problematika dopad jak na zahraniční investory, tak i na rozvíjející se lokální firmy. Růst a další rozšiřování aktivit (včetně případného nalákání zahraničního partnera) je značně brzděn nedostatkem či nevhodností prostorů.

- Chybí brownfields po revitalizaci.
- Průmyslové zóny nemají vyřešena vlastnická práva (např. jedna zóna má několik majitelů).
- Průmyslové zóny nedisponují vhodnou infrastrukturou.

Do SWOT analýzy vstupují tato tvrzení:

- Silná stránka – Potenciál pro rozvoj malého a středního podnikání.
- Silná stránka – Přidané hodnoty a zisky firem.
- Silná stránka – Ochota firem a podniků investovat do nových technologií a rekonstrukcí objektů.
- Slabá stránka – Exportní výkonnost aglomerace je nízká.
- Slabá stránka – Příliv zahraničních investic v rámci aglomerace je nízký.

- Slabá stránka – Malá inovační výkonnost lokálních podniků.
- Slabá stránka – Nabídka průmyslových podniků neodpovídá poptávce investorů.
- Slabá stránka – Nevyužívané pozemky (brownfields) v rámci měst.
- Slabá stránka – Absence odpovídající dopravní infrastruktury vedoucí k nezájmu o průmyslové zóny, a tudíž k jejich nenaplněnosti.
- Slabá stránka – Neucelená vlastnická práva infrastruktury pro podnikání.
- Slabá stránka – Chybí strategická zóna pro podnikání v Olomoucké aglomeraci.
- Příležitost – Potenciál Olomoucké aglomerace posouvat Olomoucký kraj v ekonomickém rozvoji.
- Příležitost – Úspěšné vyrovnání se s hospodářskou krizí u strojírenských firem v Olomoucké aglomeraci.
- Příležitost – Rozvoj podniků formou inovací produktů a inovací technologií.
- Příležitost – Globální oživení Eurozóny, očekávaný růst investiční aktivity.
- Příležitost – Technologický pokrok.
- Příležitost – Zvyšování efektivity díky inovacím akcelerace tohoto trendu.
- Příležitost – Zapojení soukromého kapitálu do rozvojových projektů.
- Příležitost – Rozvoj znalostní ekonomiky v aglomeraci (vazba na VaV centra a související finanční podpůrné zdroje).
- Hrozba – Trend globalizace vytvářející „jednotný trh měst“, náročná konkurence při lákání klíčových zdrojů: lidského kapitálu, rozpočtových zdrojů a investic.
- Hrozba – Malá ochota komerčních bank financovat rozvoj podnikatelských nemovitostí v regionech mimo pražskou aglomeraci.

Je potřeba, aby se ekonomika a podnikání v Olomoucké aglomeraci rozvíjely dle těchto doporučení:

- Rozvoj stávajících podniků a vznik nových podnikatelských záměrů.
- Zajištění (revitalizace, výstavba atd.) odpovídající podnikatelské infrastruktury (zejména nemovitostí).
- Zvyšování kompetencí absolventů škol vzhledem k potřebám trhu práce.
- Zvyšování kompetencí zaměstnanců a nezaměstnaných vzhledem k potřebám trhu práce.

3 VĚDA, VÝZKUM A INOVACE

Hodnoceny jsou vědeckovýzkumné kapacity, inovační potenciál a konkrétní subjekty vědy a výzkumu či přenosu know-how. S ohledem na dostupnost dat jsou v rámci celkového srovnání s ostatním územím ČR některé části hodnoceny na úrovni Olomouckého kraje – na konci kapitoly pak dochází k zaměření na Olomouckou aglomeraci.

3.1 VĚDECKOVÝZKUMNÁ PRACOVISŤE

V období 2004–2013 narostl počet pracovišť VaV v Olomouckém kraji o 43,30 %. Výjimku tvořil rok 2008, kdy dvě pracoviště VaV ubyla, poté však docházelo k velkému nárůstu. I přesto se Olomoucký kraj nacházel pod krajským průměrem bez Hl. m. Prahy. Zatímco v roce 2004 měl Olomoucký kraj oproti průměru jen o 11 pracovišť VaV méně, v roce 2013 již tento rozdíl činil 21 pracovišť.

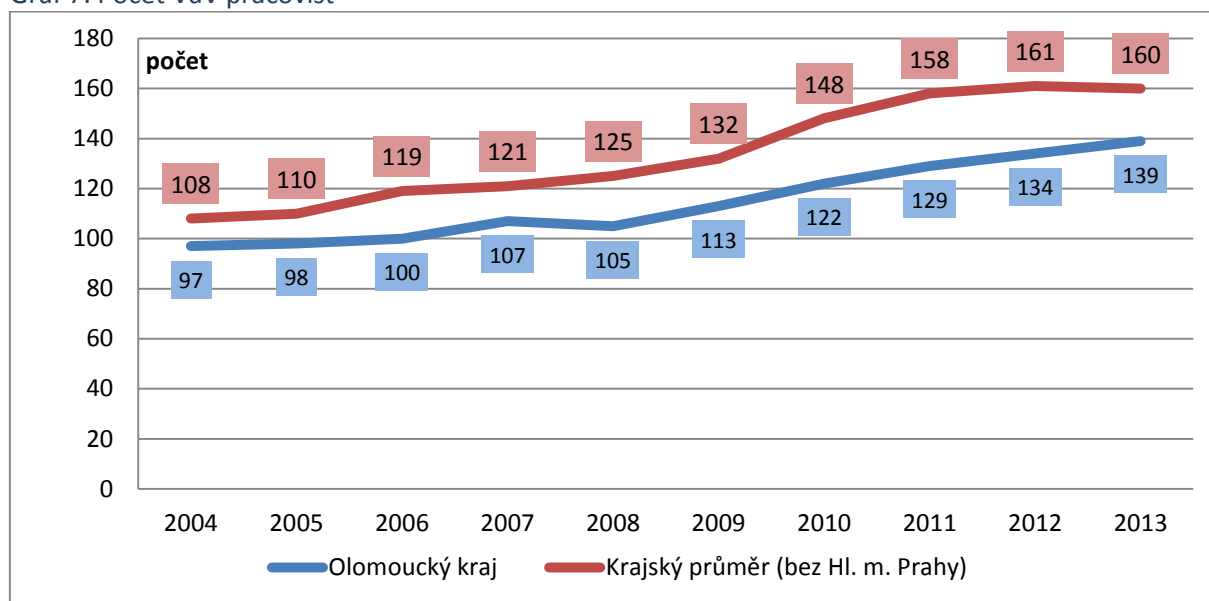
Tab. 22 Počet VaV pracovišť

Rok	Olomoucký kraj	Krajský průměr (bez Hl. m. Prahy)	ČR	ČR bez Hl. m. Prahy
2004	97	108	1 961	1 404

2005	98	110	2 017	1 426
2006	100	119	2 142	1 548
2007	107	121	2 204	1 578
2008	105	125	2 233	1 619
2009	113	132	2 345	1 718
2010	122	148	2 587	1 930
2011	129	158	2 720	2 050
2012	134	161	2 778	2 098
2013	139	160	2768	2 085

Zdroj: ČSÚ – Ukazatele výzkumu a vývoje.

Graf 7: Počet VaV pracovišť

Zdroj: ČSÚ – Ukazatele výzkumu a vývoje.

Ve srovnání s krajským průměrem bez Hl. m. Prahy byly výdaje Olomouckého kraje na VaV podprůměrné, a to po celou dobu sledovaného období. K prudkému nárůstu však docházelo v letech 2010–2012, kdy se tyto výdaje více než zdvojnásobily. Olomoucký kraj tak rychle začal dorovnávat průměr všech krajů bez Hl. m. Prahy. Rok 2012 byl v množství výdajů na VaV skutečně vysoký, např. vlivem vyšší grantové podpory atd. Pak však v roce 2013 došlo v Olomouckém kraji k prudkému poklesu. Průměr krajů ČR bez Hl. m. Prahy si udržel stoupavou tendenci. Jasně zde lze pozorovat pozitivní vliv subvencí na výdaje zaměřené na VaV.

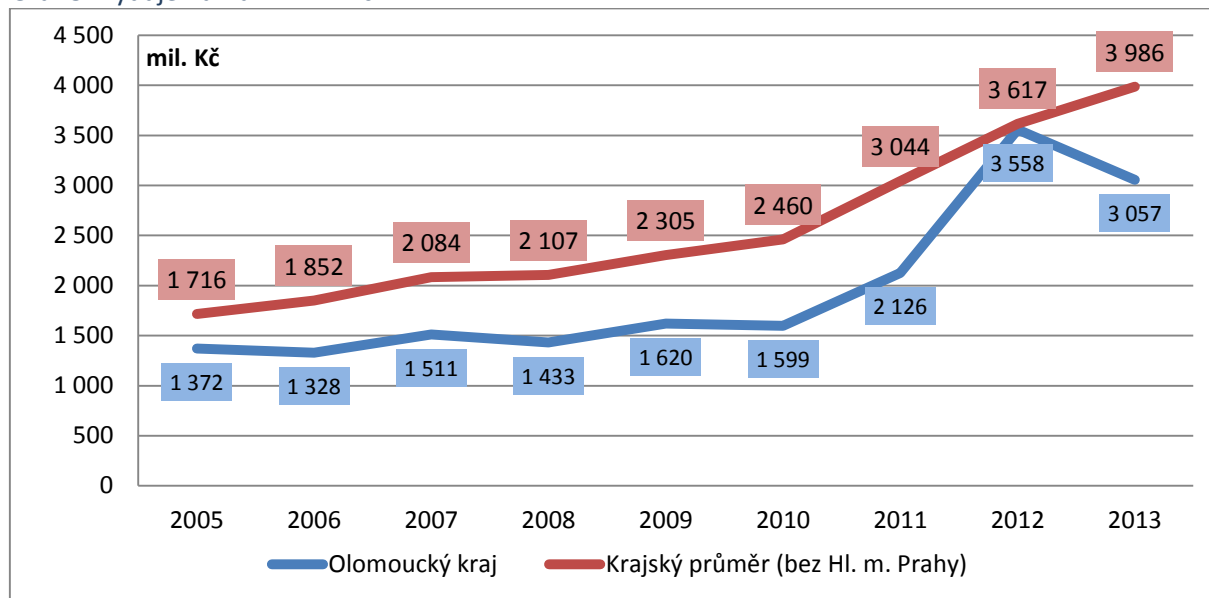
Tab. 23 Výdaje na VaV v mil. Kč

Rok	Olomoucký kraj	Krajský průměr (bez Hl. m. Prahy)	ČR	ČR bez Hl. m. Prahy
2005	1 372	1 716	38 146	22 311
2006	1 328	1 852	43 268	24 082
2007	1 511	2 084	50 009	27 095
2008	1 433	2 107	49 872	27 391
2009	1 620	2 305	50 875	29 969
2010	1 599	2 460	52 974	31 976

2011	2 126	3 044	62 753	39 573
2012	3 558	3 617	72 360	47 023
2013	3 057	3 986	77 853	51 816

Zdroj: ČSÚ – Údaje o výzkumu a vývoji v krajích České republiky pro roky 2005-2012; Statistická ročenka Olomouckého kraje 2005.

Graf 8: Výdaje na VaV v mil. Kč

Zdroj: ČSÚ – Údaje o výzkumu a vývoji v krajích České republiky pro roky 2005-2012; Statistická ročenka Olomouckého kraje 2005.

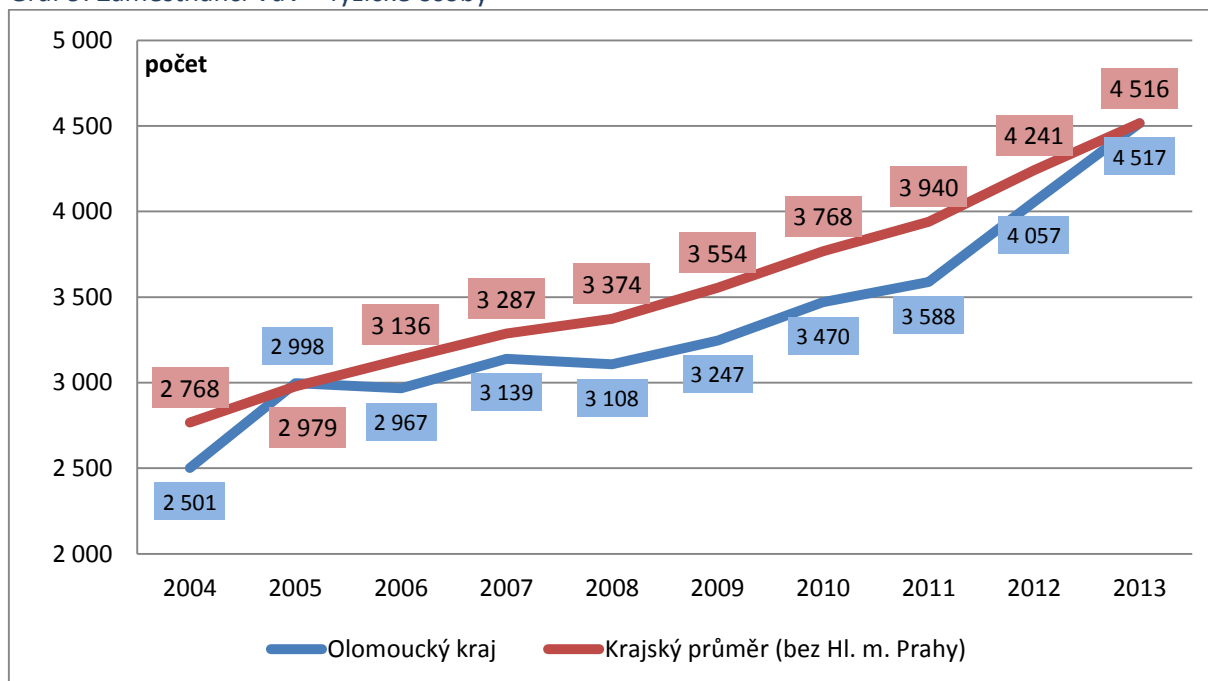
Rychlost růstu počtu zaměstnanců VaV s mírnými výkyvy kopíroval krajský průměr bez Hl. m. Prahy. Celkově však Olomoucký kraj v tomto indikátoru zaostával. Výjimkou byl rok 2005, kdy počet zaměstnanců VaV Olomouckého kraje převýšil krajský průměr bez Hl. m. Prahy. Přitom se investice do VaV v daném roce nad průměr krajů nedostaly. Počet zaměstnanců VaV poté v krajském průměru rostl rychleji než v Olomouckém kraji. Olomoucký kraj začal znatelně dohánět průměrné hodnoty až v roce 2012, což odpovídá křivce nárůstu investic do VaV ve stejném roce. V roce 2013 pak Olomoucký kraj dorovnal průměr krajů bez Hl. m. Prahy.

Tab. 24 Zaměstnanci VaV – fyzické osoby

Rok	Olomoucký kraj	Krajský průměr (bez Hl. m. Prahy)	ČR	ČR bez Hl. m. Prahy
2004	2 501	2 768	60 148	35 990
2005	2 998	2 979	65 379	38 721
2006	2 967	3 136	69 162	40 764
2007	3 139	3 287	73 081	42 726
2008	3 108	3 374	74 508	43 867
2009	3 247	3 554	75 788	46 196
2010	3 470	3 768	77 903	48 982
2011	3 588	3 940	82 283	51 222
2012	4 057	4 241	87 528	55 128
2013	4 517	4 516	92 714	58 710

Zdroj: ČSÚ – Statistické ročenky Olomouckého kraje, Ukazatele výzkumu a vývoje.

Graf 9: Zaměstnanci VaV – fyzické osoby

Zdroj: ČSÚ – Statistické ročenky Olomouckého kraje, Ukazatele výzkumu a vývoje.

3.2 INOVACE

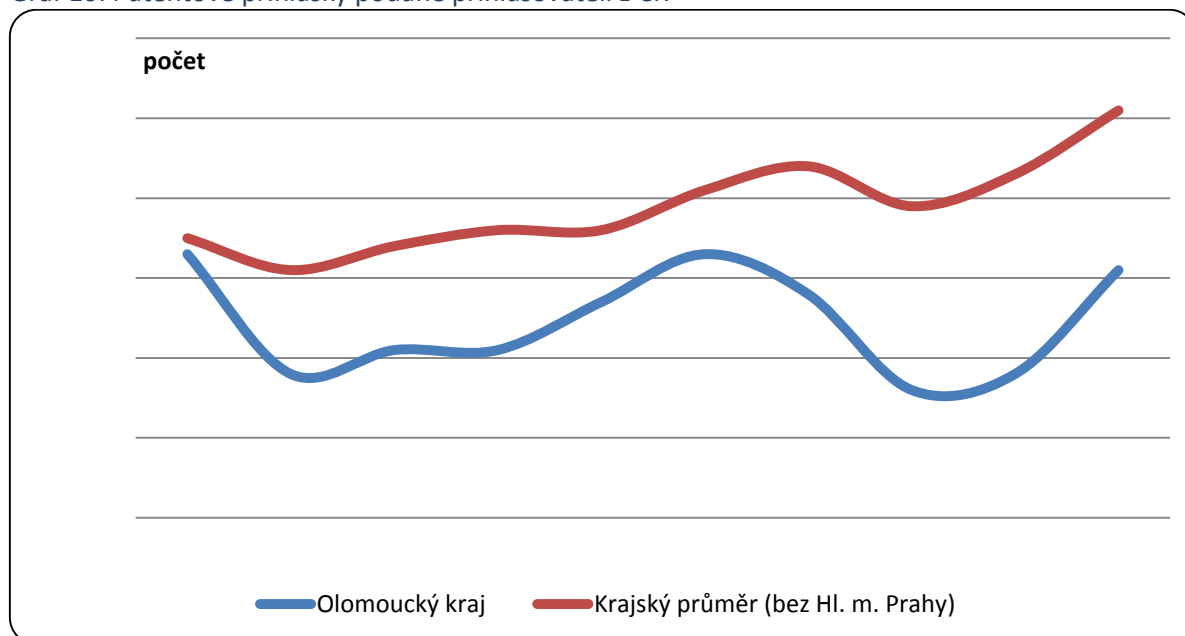
Množství patentových přihlášek podaných přihlašovatelem z ČR v rámci Olomouckého kraje je ve srovnání s krajským průměrem bez Hl. m. Prahy na nízké úrovni. Zatímco v průměru krajů vzrostl počet podaných přihlášek od roku 2004 o 16, v případě Olomouckého kraje došlo k poklesu. Stav z roku 2004 (33 přihlášek) se Olomouckému kraji podařilo dorovnat pouze v roce 2009. Následně však došlo k prudkému poklesu. Situace se začala zlepšovat až v roce 2013, nicméně s propastným rozdílem oproti průměru.

Tab. 25 Patentové přihlášky podané přihlašovatelem z ČR

Rok	Olomoucký kraj	Krajský průměr (bez Hl. m. Prahy)	ČR	ČR bez Hl. m. Prahy
2004	33	35	623	454
2005	18	31	582	404
2006	21	34	639	437
2007	21	36	711	471
2008	27	36	710	470
2009	33	41	788	530
2010	28	44	869	572
2011	16	39	782	507
2012	18	43	867	554
2013	31	51	983	669

Zdroj: ČSÚ – Patentová statistika.

Graf 10: Patentové přihlášky podané přihlašovatelem z ČR

Zdroj: ČSÚ – Patentová statistika.

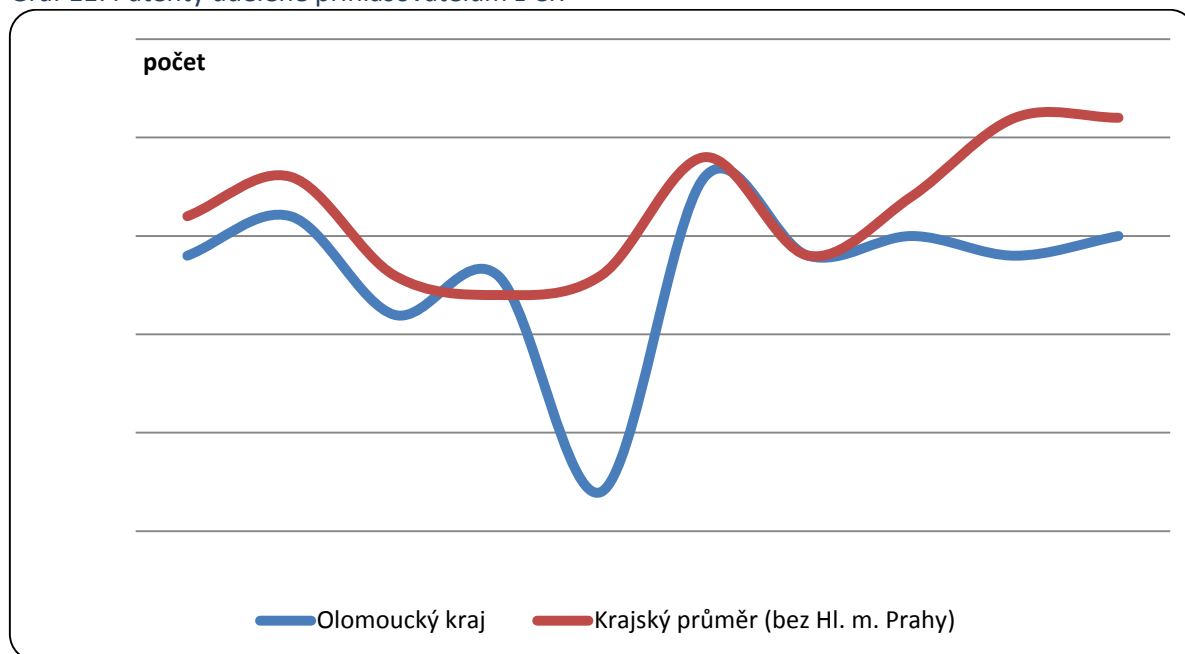
V počtu udělených patentů přihlašovatelům z ČR se Olomoucký kraj nachází pod krajským průměrem bez Hl. m. Prahy. Výjimkou jsou roky 2007 a 2010. V roce 2007 se Olomoucký kraj dokonce dostal nad průměr krajů, avšak o rok později zaznamenal obrovský propad na pouhé dva udělené patenty. V dalších letech téměř dorovnával průměr, avšak v ostatních krajích došlo ke zvýšení úspěšnosti udělených patentů, čímž rostl rozdíl oproti Olomouckému kraji.

Tab. 26 Patenty udělené přihlašovatelům z ČR

Rok	Olomoucký kraj	Krajský průměr (bez Hl. m. Prahy)	ČR	ČR bez Hl. m. Prahy
2004	14	16	291	214
2005	16	18	347	232
2006	11	13	265	174
2007	13	12	235	151
2008	2	13	251	163
2009	18	19	385	253
2010	14	14	294	179
2011	15	17	340	216
2012	14	21	423	276
2013	15	21	435	277

Zdroj: ČSÚ – Patentová statistika.

Graf 11: Patenty udělené přihlašovatelům z ČR

Zdroj: ČSÚ – Patentová statistika.

Olomoucký kraj byl v rámci technických inovací v prvních dvou sledovaných obdobích nadprůměrný, a to i přes nejnižší nárůst podílu těchto inovací mezi danými obdobími ve srovnání s krajským průměrem bez Hl. m. Prahy, i s celou ČR. Nicméně, v období 2010–2012 se již Olomoucký kraj dostal pod průměr krajů. Zatímco podíl krajského průměru bez Hl. m. Prahy, i celé ČR, rostl, podíl Olomouckého kraje se ve vztahu k předchozímu období snížil.

V netechnických inovacích byl na tom Olomoucký kraj vždy o něco hůře ve všech sledovaných obdobích. Se svým 27,0%, 32,8% a v posledním období dokonce 26,6% podílem zaostával za krajským průměrem bez Hl. m. Prahy, i celou ČR. Po zvýšení podílu v letech 2008–2010 došlo následně k jeho velkému snížení.

Olomoucký kraj neměl po dlouhou dobu dostatečně rozvinutou koncepcí inovací. Chyběla například Regionální inovační strategie Olomouckého kraje, která byla schválena až v roce 2014.

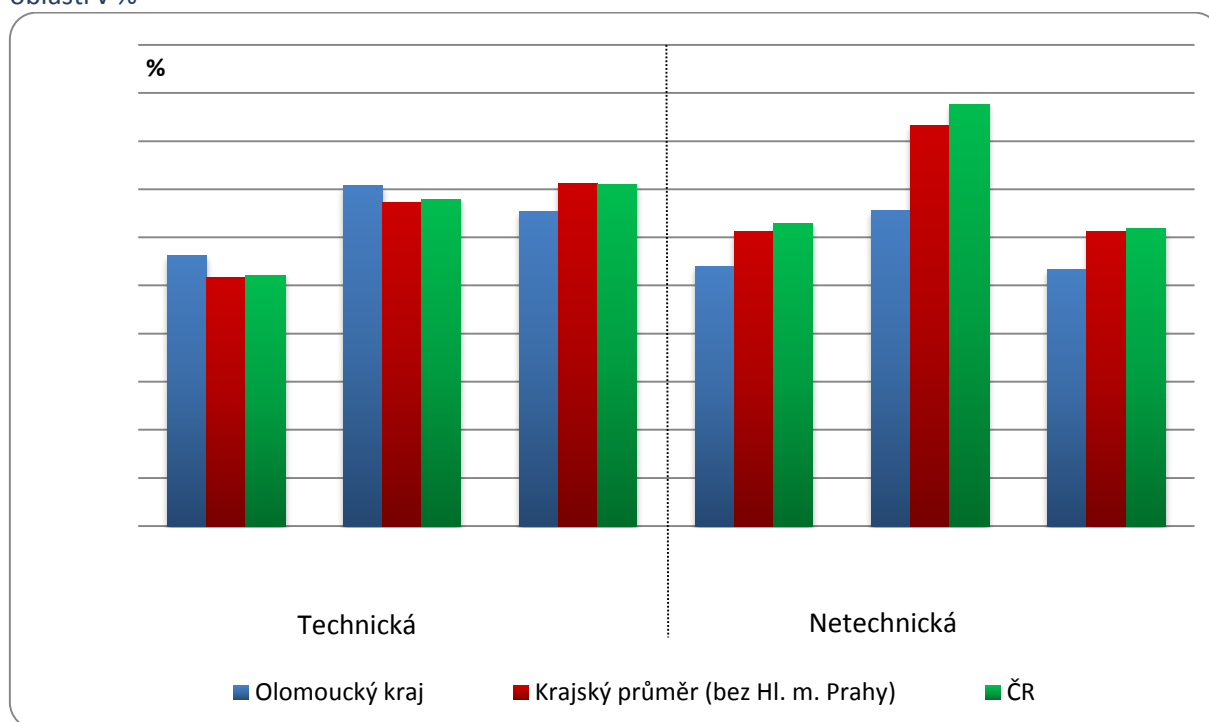
Tab. 27 Podíl podniků s technickou a netechnickou inovací vůči celkovému počtu podniků v dané oblasti v %

Rok	Inovace	Olomoucký kraj	Krajský průměr (bez Hl. m. Prahy)	ČR
2004-2006	Technická inovace	28,1	25,8	26,1
	Netechnická inovace	27,0	30,6	31,4
2008-2010	Technická inovace	35,4	33,6	33,9
	Netechnická inovace	32,8	41,6	43,8
2010-2012	Technická inovace	32,7	35,6	35,5
	Netechnická inovace	26,6	30,6	30,9

Zdroj: ČSÚ – Inovační aktivity podniků v České republice.

Pozn.: Aktuálnější srovnatelné informace nejsou k dispozici.

Graf 12: Podíl podniků s technickou a netechnickou inovací vůči celkovému počtu podniků v dané oblasti v %

Zdroj: ČSÚ – Inovační aktivity podniků v České republice.

3.3 UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI

Univerzita Palackého v Olomouci (UPOL) je vysoká škola s dlouhou tradicí, která byla založena již v 16. století. Je tak nejstarší vysokou školou na Moravě a druhou nejstarší v České republice. V současnosti představuje moderní vzdělávací instituci se širokou nabídkou studijních oborů a bohatou vědeckou činností. Na jejích osmi fakultách studuje přes 24 000 studentů.

V roce 2015 se UPOL v žebříčku nejkvalitnějších univerzit světa sestaveném The Center for World University Rankings (CWUR) umístila na 724. místě, což je oproti roku 2014 zlepšení o 80 příček. V roce 2014 se v jiném prestižním hodnocení „U. S. News & World Report Best Global Universities Rankings“ umístila na 488 místě (jen tři VŠ ČR se umístily do 500-tého místa, kromě UPOL ještě UK a ČVUT).

Rozvoj výzkumných a badatelských aktivit byl v letech 2010-2014 na UPOL podpořen prostřednictvím OP VaVpl a OP VK. Vznikla a stabilizovala se řada výzkumných týmů orientovaných na základní s výsledky směřujícími k potenciálním aplikacím. V průběhu minulých cca deseti let je zjevný nárůst výkonnosti výzkumné infrastruktury UPOL. Základní výzkum v oblasti optiky, nanomateriálů, biotechnologií a biomedicíně na UPOL dosahuje bezesporu světové úrovně. Řada nově dosažených poznatků publikovaných v prestižních mezinárodních vědeckých periodikách (v letech 2009- 2013 dle WEB OF SCIENCE více jak 4000 publikací) se odrazila i v předaplikovaném výzkumu, výsledky kterého byly patentovány. Řada výsledků aplikovaného výzkumu našla komerční uplatnění, např. výroba nanočásticového železa pro čištění podzemních vod, optické měřicí a kontrolní systémy, chemické a biochemické substance.

V minulých letech byla dokončena tři výzkumná centra, a sice Centrum regionu Haná pro biotechnologický a zemědělský výzkum (CRH), Regionální centrum pokročilých technologií a materiálů (RCPTM) a Ústav pro molekulární a translační medicínu (UMTM).

Centrum regionu Haná pro biotechnologický a zemědělský výzkum (CRH) je střediskem biotechnologického výzkumu nejen v regionu, ale je současně i „Regional Branch Office“ European Federation of Biotechnology za Českou republiku. V rámci svého působení provádí špičkový výzkum

v oblasti rostlinné genetiky a genomiky, proteomiky, buněčné a molekulární biologie, na který navazuje experimentální vývoj nových růstových regulátorů a biotechnologického využití rostlin. Centrum disponuje unikátními technologiemi a postupy pro studium cytoskeletu rostlinných buněk, třídění a značení chromozomů, mapování proteomu, přípravu transgenních rostlin, klimatickými komorami a fenotypizační platformou pro charakterizaci mutantních rostlin a vlivu prostředí a zázemím pro maloparcelní polní pokusnictví. V rámci připravovaného projektu plánuje centrum napojení na European Plant Phenotyping Network.

Regionální centrum pokročilých technologií a materiálů (RCPTM) je jedno z předních evropských pracovišť na poli chemického, nanomateriálového a optického výzkumu, které produkuje vysoký počet kvalitních výzkumných výsledků, disponuje unikátním přístrojovým parkem a spolupracuje s podniky ze soukromé i veřejné aplikační sféry. Centrum je rovněž zapojeno do řady mezinárodních projektů (7. FP) a velkých mezinárodních vědeckých kolaborací (Pierre Auger Observatory, ATLAS-CERN). Vědecké aktivity se soustřeďují zejména na magnetické nanosystémy a koordinační sloučeniny pro biomedicínu a biotechnologie, nanomateriály na bázi oxidů kovů a sloučeniny železa, popř. hybridní nanostruktury pro environmentální aplikace, deriváty grafenu, uhlíkové kvantové tečky, biomakromolekuly, nanostříbro pro antimikrobiální aplikace, popis vlastností povrchů mikroobjektů a nanoobjektů, vývoj miniaturizovaných analytických zařízení, kvantové zpracování informace a částicovou fyziku s fyzikou vysokých energií.

Ústav pro molekulární a translační medicínu (UMTM) je technologickou infrastrukturou a platformou pro molekulárně orientovaný základní a translační biomedicínský výzkum, s cílem lépe porozumět molekulární podstatě nádorových a infekčních onemocnění. Iniciátorem vzniku byla Univerzita Palackého v Olomouci, která ve spolupráci s Fakultní nemocnicí Olomouc, Vysokou školou chemicko-technologickou v Praze, Ústavem organické chemie a biochemie AV ČR a významnými subjekty z aplikační sféry připravila projekt BIOMEDREG, v rámci kterého ÚMTM vzniká.

Univerzita Palackého v roce 2014 získala tyto patenty a užité vzory:

Tab. 28 Patenty Univerzity Palackého v Olomouci v roce 2014

	Rok	Počet	Čísla registrací
Patenty USA	2013	3	US 8.492.391, US 8.552.161, US 8.465.936
	2014	0	
Evropské patenty	2013	3	EP 2.173.173, EP 2.164.656, EP 2.064.200
	2014	6	O2012041662, WO2011134444, WO2010130233, WO2010088866, WO2010085924, WO2009043320
Národní patenty ČR	2013	6	304045, 303782, 304231, 304160, 304255, 304207
	2014	7	304935, 304883, 304500, 304337, 304417, 304527, 304617
Jiné národní patenty	2013	4	Nový Zéland - 594217, JAR - 2012/07173, SK - 288148, JP - 5295268
	2014	0	
Zapsané užité vzory	2013	14	24930, 26294, 25230, 25451, 25189, 25353, 25102, 25644, 25467, 25585, 25727, 25875, 25893, 25901
	2014	5	27032, 27031, 27030, 26415, 26708

Zdroj: Výroční zprávy UPOL – 2013 a 2014.

K roku 2014 měla UPOL se subjekty aplikační sféry uzavřených celkem 46 smluv na využití výsledků výzkumu, vývoje a inovací. Z toho 9 smluv bylo uzavřeno ve zkoumaném roce a dalších 18 se týkalo inovačních voucherů s podniky a firmami Olomouckého kraje.

- ÚSOVSKO, a.s. – smlouva o společném výzkumu v oblasti antimikrobiálních peptidů.

- Teva Czech Industries, s.r.o. – validace analytických metod vysokoúčinné kapalinové nebo plynové chromatografie pro léčivé přípravky.
- Teva Czech Industries, s.r.o. – ověření účinnosti vybraných kombinací pesticidů (ostropeřec mariánský).
- Teva Czech Industries, s.r.o. – analýza vzorků.
- Syngenta – licenční smlouva.
- Nicolet CZR, s.r.o. – licenční smlouva.
- Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích – analýza dat v IS HAP.
- EKOVERMES - PECL, s.r.o. – charakterizace biologických a fytohormonálních aktivit růstově - stimulačních produktů na bázi kompostů a vermikompostů.
- AgroBioChem, s.r.o. – smlouva o dlouhodobé spolupráci.

V roce 2013 uzavřela UPOL 16 nových smluv na využití výsledků výzkumu, vývoje a inovací.

Výzkumný ústav lesního hospodářství a myslivosti, v.v.i. – odebrání rostlinného materiálu do sterilní in vitro kultury.

- Teva Czech Industries, s.r.o. – ověření účinku herbicidních a fungicidních přípravků.
- NanoTrade s.r.o. – studium metod přípravy vysoce koncentrovaných a stabilizovaných disperzí nanočástic stříbra s vysokou antibakteriální aktivitou a zhotovení zkušebních vzorků.
- Teva Czech Industries s.r.o. – průzkum výskytu ingenolu a jeho derivátů.
- Synthesia, a.s. – provést teoretický a experimentální výzkum Ullmanových kondenzací pro aplikaci na vysoce jakostní červený pigment P.R.177
- Úsovsko a.s. – ověření možnosti produkce vybraných antimikrobiálních peptidů v zrně transgenního ječmene
- INVOS, spol. sr.o. + SYNPO, akciová společnost + Mendelova Univerzita v Brně – program ALFA
- BIOAPEX, s.r.o. + PSORTECH DERMAL SCIENCES LLC – design, synthesis and testing of anti-psoriatic molecules...
- LITOLAB, s.r.o – monitorování vybraných léčiv v odpadních a povrchových vodách
- TRISOL, s.r.o. – vliv aplikace kombinovaných růstových stimulátorů u vybraných zemědělských plodin na jejich morfologické a výnosové parametry.
- ATEMA SYSTEMS, s.r.o. – návrh kontrolního a řídicího softwaru pro řízení osvětlovacích jednotek pomocí fuzzy regulace.
- CHEMAP AGRO, s.r.o. – ověření účinku stimulátorů růstu a výživy mikroprvků na obilninách s využitím výzkumných kapacit a zařízení UP v Olomouci.
- HOPI POPI, a.s. – zvýšení odolnosti obalů na bázi papíru
- ÚSOVSKO, a. s. – rozpracování metody extrakce malých peptidů z obilek ječmene.
- EKOPROGRES HRANICE, a.s. – využití nanočástic kovového železa pro zahušťování kalů na čistírnách vod.
- REDAM, spol. s r.o. – analýza 1,3 DMAA.

3.4 VĚDECKOTECHNICKÉ PARKY A PODNIKATELSKÉ INKUBÁTORY

Vzhledem ke specifickým a lepší dostupnosti dat se lze vědeckotechnickými parky a podnikatelskými inkubátory zabývat i na úrovni Olomoucké aglomerace. Vědecko-technický park Univerzity Palackého v Olomouci (VTP UP) jakožto jediný relevantní a fungující, který se na území Olomoucké aglomerace nachází, vznikl v roce 2000. Snaží se propojit univerzitní a podnikatelské prostředí se zaměřením na realizaci aktivit orientovaných na zavedení nových technologií. Zabývá se otázkami komercializace výsledků výzkumné, tvůrčí a jiné činnosti, zprostředkovává zajištění průmyslové ochrany výsledků a

jejich licencování. VTP UP nabízí výzkumné služby externím subjektům. K této činnosti využívá prezentaci katalogů nabízených služeb na internetových stránkách a prezentaci na různých seminářích a veletrzích. Dále poskytuje pronájem kanceláří a výrobních prostor, poradenské služby, využití přístrojů a know-how UPOL. Tyto služby ke dni 23. 5. 2014 využívalo 42 firem.

V roce 2014 ve VTP UP působí 6 spin-off podniků. Jsou to: NANOMAT, s.r.o., OIChemIm, s.r.o., BioApex, s.r.o., BioPatterns, s.r.o., IntellMed, s.r.o. a AgroBioChem, s.r.o. Všechny uvedené společnosti mají smlouvy s Univerzitou Palackého (buď smlouvy o spolupráci nebo licenční smlouvy nebo smlouvy o poskytnutí know - how). Společnosti čerpají podporu UPOL mimo jiné díky zvýhodněnému nájmu prostor ve Vědeckotechnickém parku UP.

V roce 2014 získala UPOL na podporu komercializace výsledků výzkumu projekt Efektivní transfer znalostí Univerzity Palackého v Olomouci do praxe TA ČR v programu GAMA. V rámci tohoto projektu bylo vytipováno 21 komerčně zajímavých projektů a na základě rozhodnutí Rady pro komercializaci bylo 8 projektů finančně podpořeno.

Pro komerční subjekty pracovníci VTP UP dále:

- Vyhledávají a předávají kontakty na nejlepší experty v oboru dostupné na UPOL.
- Umožňují získat přístup k nejnovějším vědeckým poznatkům a využití nejmodernějších výzkumných přístrojů, a pomáhají tak vyvinout nové produkty či zlepšit vlastnost těch stávajících.
- Zajišťují finanční prostředky na kofinancování společného výzkumu z dostupných grantů.
- Napomáhají překonávat bariéry mezi akademickým a komerčním světem.

Na území celého Olomouckého kraje (mimo Olomouckou aglomeraci) se pak nachází ještě jeden, konkrétně Inovační a technologický park Agritec. V počtu dvou vědeckotechnických parků je Olomoucký kraj ve srovnání s ostatními kraji spíše na posledních místech, což pro srovnání uvádí tabulka níže. Nicméně, co se týče provozuschopnosti a aktivity inkubátorů, patří naopak mezi ty úspěšnější. Konkrétně VTP UP v listopadu 2013 započal výstavbu již třetí budovy VTP UP – blok C, jehož výstavba probíhala do roku 2014. Již nyní je však zřejmé, že stávající prostory kapacitně nedostačují.

Tab. 29 Počet vědeckotechnických parků k 3. 8. 2015

Území	Počet
Hl. m. Praha	4
Jihočeský kraj	5
Jihomoravský kraj	5
Královéhradecký kraj	2
Moravskoslezský kraj	5
Olomoucký kraj	2
Pardubický kraj	0
Plzeňský kraj	2
Středočeský kraj	8
Ústecký kraj	4
Vysočina	3
Zlínský kraj	7
ČR celkem	47

Zdroj: Společnost vědeckotechnických parků ČR, z.s.

3.5 CELKOVÉ SHRNTÍ VĚDY, VÝZKUMU A INOVACÍ

V budoucnu je nutné excelenci ve výzkumu neustále zvyšovat, a pokud možno koordinovat aplikaci jejich výsledků. Avšak primární příčinou malého množství kvalitních aplikovaných inovací je nepropojenost podniků s vědeckovýzkumnými institucemi. Působení podniků pak není vlivem nedostatku inovací efektivní. Může to často být dáno tím, že firma postrádá některé z klíčových elementů – finance, know-how, správný způsob inovačních aktivit, napojení na instituci koordinující inovační aktivity apod. Ve výsledku pak dochází k realizování pouze triviálních inovačních aktivit s minimálním dopadem na růst firmy, což znamená převládající reaktivní charakter rozvojových strategií firem. Naprostá většina inovací spočívá v přebírání existujících znalostí, kopírování konkurence a dílčích úprav dle přání zákazníků. Regionální podniky sídlící v Olomoucké aglomeraci provádějí inovace ve velice omezené míře. Mezi uskutečněnými inovacemi lze nalézt jen malý poměr inovací vyššího řádu. Tyto podniky často nemají dostatečné znalosti o tom, jakým způsobem lze inovace řídit nebo jak spolupracovat s výzkumnými institucemi a úspěšně převést jejich výsledky do praxe.

Intenzita společných inovačních aktivit podniků a výzkumných institucí je tedy v současnosti poměrně malá, ale zároveň disponuje obrovským potenciálem k posílení. Především aktuální podpůrná infrastruktura (typu vědeckotechnických parků) nemá dostatečnou kapacitu pro uspokojení poptávky po jejich službách. Podíváme-li se na konkrétní případ, Olomoucká aglomerace je sice takovým subjektem vybavena – VTP UP, nicméně jeho kapacita je na maximální úrovni.

Kapacity pro výzkum a vývoj jsou v Olomoucké aglomeraci také nedostatečné. Právě budování kapacit zajistí větší přínos výsledků výzkumu pro společnost a strategické dlouhodobé potřeby trhu s využitím stávajících výzkumných infrastruktur.

Do SWOT analýzy vstupují tato tvrzení:

- Silná stránka – Zvýšení počtu pracovníků vědy a výzkumu.
- Silná stránka – Zvýšení výdajů na vědu a výzkum v rámci aglomerace.
- Silná stránka – Zvýšení počtu pracovišť vědy a výzkumu.
- Silná stránka – Existence významné univerzity (UPOL), významné projekty vědy a výzkumu, dobrá pozice UPOL v rámci světové vědecké komunity.
- Silná stránka – Existence fungujícího a rozvíjejícího se vědeckotechnického parku.
- Silná stránka – Existence špičkových vědecko-výzkumných center (CRH, RCPTM a UMTM).
- Slabá stránka – Kapacity pro výzkum a vývoj jsou v Olomoucké aglomeraci také nedostatečné.
- Slabá stránka – Mezi uskutečněnými inovacemi lze nalézt jen malý poměr inovací vyššího řádu.
- Slabá stránka – Podniky nemají dostatečné znalosti o tom, jakým způsobem lze inovace řídit nebo jak spolupracovat s výzkumnými institucemi a úspěšně převést jejich výsledky do praxe.
- Slabá stránka – Kapacita VTP UP je na maximální úrovni, a tudíž nedostačující.
- Příležitost – Evropská unie hodlá podporovat přenos výsledků výzkumu do praxe.

Je potřeba, aby se věda, výzkum a inovace v Olomoucké aglomeraci rozvíjely dle těchto doporučení:

- Orientovat výzkum na rozvoj spolupráce s veřejným, aplikačním a komerčním sektorem.
- Zajištění kvalitní a kapacitní podpůrné infrastruktury pro zvýšení intenzity společných výzkumných, vývojových a inovačních aktivit.
- Rozvoj podnikání založeného na intenzivní tvorbu a využívání unikátních znalostí v oborech významných pro aglomeraci.

4 ZAMĚSTNANOST A VZDĚLÁVÁNÍ

4.1 TRH PRÁCE

Zaměstnanost

Ekonomická aktivita obyvatelstva stejně jako (ne)zaměstnanost patří mezi významné charakteristiky mající vliv na hospodářskou a sociální soudržnost regionu.

Porovnáním dat ze SLDB 2001 a 2011 je zřejmý pokles ekonomické aktivity obyvatel u všech sledovaných regionů, což mj. odráží nepříznivou situaci ve věkové struktuře obyvatelstva a celkové stárnutí populace. V roce 2011 bylo v Olomoucké aglomeraci z celkového počtu obyvatel evidováno 219 491 ekonomicky aktivních osob (tj. 48,5 %), což je nad průměrem Olomouckého kraje, ale s rozdílem 2 procentních bodů pod průměrem celorepublikovým. V následujících letech se v důsledku demografického vývoje očekává další pokles počtu ekonomicky aktivních. Na trh práce budou vstupovat početně méně zastoupené ročníky narozené v 90. letech a naopak dojde k odchodu silných „poválečných“ ročníků obyvatel.

Tab. 30 Ekonomická aktivita obyvatelstva v letech 2001 a 2011

Region	Ekonomicky aktivní				Ekonomicky neaktivní			
	2001		2011		2001		2011	
	ni	Pi (%)	ni	Pi (%)	ni	Pi (%)	ni	Pi (%)
Olomoucká aglomerace	231 538	51,2	219 491	48,5	220 042	48,7	211 835	46,8
Olomoucký kraj	326 541	50,7	303 992	48,4	313 624	48,7	300 693	47,8
ČR	5 253 400	51,4	5 080 573	48,7	4 894 465	47,8	4 784 923	45,8

Zdroj: Český statistický úřad.

Poznámka: Součet podílu ekonomicky aktivních a neaktivních obyvatel není vždy roven 100 %, poněvadž v jednotlivých obcích a následně i regionech se pokaždé nepodařilo zjistit ekonomickou aktivitu všech obyvatel.

V posledních deseti letech v Olomoucké aglomeraci nadále docházelo ke změně odvětvové skladby zaměstnanosti, kdy pokračoval úbytek celkového počtu pracovníků ve výrobních odvětvích ekonomiky a naopak se zvyšoval počet pracovníků v terciární sféře. Zaměstnanost se v regionu ve všech třech odvětvích přibližuje celostátnímu průměru. V terciárním sektoru, který zaměstnává největší podíl obyvatel, je zaměstnáno 54,4 % pracovníků, což je nad průměrem Olomouckého kraje i celorepublikovým průměrem.

Tab. 31 Sektorová struktura zaměstnanosti v letech 2001 a 2011 (%)

Region, rok		Primér	Sekundér	Terciér	Nezjištěno	Celkem
Olomoucká aglomerace	2001	4,8	39,2	49,7	6,3	100,0
	2011	2,8	32,7	54,4	9,9	100,0
Olomoucký kraj	2001	5,7	40,3	47,0	7,0	100,0
	2011	3,4	34,8	51,6	10,2	100,0
ČR	2001	4,4	37,7	50,3	7,6	100,0
	2011	2,7	32,2	53,9	11,2	100,0

Zdroj: Český statistický úřad.

V porovnání s celostátními statistikami byl vedle primárního a sekundárního sektoru nadprůměrný podíl ekonomicky aktivních obyvatel zaměstnán především v oblasti zdravotní a sociální péče, celorepublikový průměr převyšuje o 1 procentní bod (dále jen p. b.), v oblasti veřejné správy, obrany a povinného sociálního zabezpečení (1,1 p. b.), vzdělávání (0,7 p. b.) a také obchodu, oprav a údržby motorových vozidel (0,4 p. b.). Naopak podprůměrné hodnoty byly zaznamenány u činnosti

v oblasti nemovitostí, profesní, vědecké a technické činnosti, administrativní a podpůrné činnosti (1,3 p. b. pod průměrem České republiky), informační a komunikační činnosti (1,0 p. b.) a ubytování, stravování a pohostinství (0,5 p. b.).

V sektoru služeb v Olomoucké aglomeraci dominují tzv. komerční (podnikatelské) služby. Jejich podíl je na jednu stranu nižší, než je tomu v průměru v ekonomice České republiky, na druhou stranu vyšší než v průměru Olomouckého kraje.

Tab. 32 Zaměstnaní podle odvětví ekonomické činnosti v roce 2011

Odvětví ekonomické činnosti	Olomoucká aglomerace		OK		ČR	
	ni	Pi	ni	Pi	ni	Pi
Zemědělství, lesnictví, rybářství	5 452	2,8	9 238	3,4	124 284	2,7
Průmysl	51 249	26,4	73 796	27,5	1161216	25,4
Stavebnictví	13 618	7,0	19 572	7,3	313 662	6,8
Velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel	20 558	10,6	26 841	10,0	466 324	10,2
Doprava a skladování	11 426	5,9	15 476	5,8	257 645	5,6
Ubytování, stravování a pohostinství	5 032	2,6	7 335	2,7	144 136	3,1
Informační a komunikační činnosti	3 829	2,0	4 808	1,8	136 119	3,0
Peněžnictví a pojišťovnictví	4 236	2,2	5 268	2,0	112 816	2,5
Činnosti v oblasti nemovitostí; profesní, vědecké a technické činnosti; administrativní a podpůrné činnosti	12 610	6,5	16 339	6,1	357 124	7,8
Veřejná správa a obrana; povinné sociální zabezpečení	13 545	7,0	17 615	6,6	269 797	5,9
Vzdělávání	12 926	6,7	17 336	6,5	276 436	6,0
Zdravotní a sociální péče	14 472	7,5	19 352	7,2	296 681	6,5
Jiné činnosti	5 825	3,0	7 781	2,9	153 487	3,3
Nezjištěno	19 424	10,0	27 256	10,2	510 987	11,2
Celkem	187 242	100	268 013	100	4580714	100

Zdroj: Český statistický úřad.

Nezaměstnanost

V posledních šesti letech prochází trh práce v Olomoucké aglomeraci, stejně jako v celém Olomouckém kraji, výraznými výkyvy (ne)zaměstnanosti. Po nejnižších hodnotách míry nezaměstnanosti v letech 2007 a 2008 byly roky 2009 a 2010 ve znamení masového propouštění z důvodu výrazného poklesu zakázek a ekonomických potíží zapříčiněné světovou hospodářskou krizí. Ani v následujících dvou letech nedošlo k výraznějšímu zvratu.

V Olomoucké aglomeraci byla před krizí zaznamenána nejnižší míra nezaměstnanosti (MN) ze všech sledovaných regionů, v roce 2007 se dokonce dostala pod 6% hranici. Od roku 2009 se MN pohybuje nad celorepublikovým průměrem. K 31. 12. 2011 (za rok 2012 nejsou za měsíc prosinec dostupné statistiky za jednotlivé obce ani ORP) byla evidována 10,6% nezaměstnanost, v předchozích letech se ve stejnou dobu pohybovala nad 11% hranici.

Tab. 33 Relativní míra nezaměstnanosti od 12/2007 do 11/2012 (v %)

Obec, region	12/2007	12/2008	12/2009	12/2010	12/2011	11/2012*
Olomoucká aglomerace	6,3	6,1	12,5	11,6	10,7	10,3
Olomoucký kraj	6,7	6,9	12,2	12,5	11,4	10,8
ČR	6,0	6,0	9,2	9,6	8,6	8,7

Zdroj: Úřad práce ČR.

Poznámka: * V důsledku změny registračního systému nejsou v roce 2012 dostupná statistická data za jednotlivé obce ani ORP za měsíc prosinec, ale pouze za měsíc listopad (zde uvádíme jen pro zajímavost).

Z tabulek je zřejmé, že ve sledovaném období (mezi lety 2007 a 2011) došlo v celém Olomouckém kraji, vč. Olomoucké aglomerace, k intenzivnějším nárůstu nezaměstnanosti (o 4,7 p. b.) než na území celé České republiky. Olomoucký kraj v tomto ukazateli dosáhl dokonce nejhoršího výsledku ze všech krajů ČR.

Největší nezaměstnanost v rámci Olomoucké aglomerace byla zaznamenána na jejich okrajích – v severní části na Uničovsku a Moravskobrounsku, na západě na Konicku, na jihu na Kojetínsku a ve východní části na Lipnicku. Zvýšená nezaměstnanost byla dále registrována na Přerovsku, naproti tomu nejnižší údaje vykazovaly obce v zázemí statutárního města Olomouce v centrální části.

Dynamika růstu počtu dosažitelných uchazečů dosahovala nejvyšších hodnot u Olomoucké aglomerace. Ve sledovaném období zde došlo k nárůstu počtu uchazečů o zaměstnání o 55 % (tj. z 13 619 uchazečů v r. 2007 na 24 420 v r. 2011).

Tab. 34 Dosažitelní uchazeči o zaměstnání od 12/2007 do 11/2012*

Obec, region	12/2007	12/2008	12/2009	12/2010	12/2011	11/2012*
Olomoucká aglomerace	13 619	13 903	25 942	26 760	24 420	22 884
Olomoucký kraj	21 944	22 218	40 026	40 732	36 748	35 552
ČR	331 696	335 025	527 728	546 484	491 958	493 208

Zdroj: Úřad práce ČR.

Poznámka: * Z důvodu výpočtu registrované míry nezaměstnanosti, kde v čitateli je uváděn počet dosažitelných neumístěných uchazečů o zaměstnání, zde uvádíme dosažitelné uchazeče a ne celkově evidované uchazeče. V důsledku změny registračního systému nejsou v roce 2012 dostupné statistiky za jednotlivé obce ani celé ORP za měsíc prosinec, ale pouze za měsíc listopad (zde uvádíme jen pro zajímavost)

Dalším dokladem zhoršené situace na trhu práce je také výrazný pokles počtu nabízených volných míst (VM) a s tím související zvýšený počet uchazečů na jedno volné pracovní místo. Ve sledovaném období (tj. v roce před krizí, v roce po krizi a v posledním roce, kdy byl sledován tento jev do úrovně obcí) se v Olomoucké aglomeraci snížil počet volných pracovních míst o 3 463 (tj. o 82,7 %), počet uchazečů připadajících na 1 VM se naproti tomu zvýšil více než desetinásobně (z 3,5 na 33,7 uchazečů). V obou ukazatelích se Olomoucká aglomerace pohybuje výrazně nad průměrem České republiky.

Tab.35 Volná pracovní místa (VM) a počet uchazečů na 1 volné pracovní místo (1 VM) v letech 2007, 2009 a 2011 (k 31. 12.)

Obec, region	12/2007		12/2009		12/2011	
	VM	1 VM	VM	1 VM	VM	1 VM
Olomoucká aglomerace	4 187	3,3	516	50,2	724	33,7
Olomoucký kraj	5 224	4,5	821	50,1	1 065	35,8
Česká republika	141 066	2,5	30 927	17,4	35 784	14,2

Zdroj: Úřad práce ČR.

Poznámka: * V důsledku změny registračního systému nejsou v roce 2012 dostupné statistiky za jednotlivé obce ani ORP.

Od ledna 2013 došlo v ČR ke změně metodiky ukazatele registrované nezaměstnanosti, kdy Ministerstvo práce a sociálních věcí (MPSV) přešlo na nový ukazatel s názvem Podíl nezaměstnaných osob (PNO), jenž vyjadřuje podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15 – 64 let ze všech obyvatel ve stejném věku. Tento ukazatel nahrazuje doposud zveřejňovanou míru registrované nezaměstnanosti, která poměřuje všechny dosažitelné uchazeče o zaměstnání pouze k ekonomicky aktivním osobám. Nový ukazatel má kvůli odlišné definici jinou úroveň a je tudíž s původním ukazatelem nesrovnatelný, proto uvádíme informace za jednotlivé územní celky bez vazby na předchozí analýzu.

V Olomouckém kraji byl v rámci všech krajů ČR evidován (k 31. 12. 2014) třetí nejvyšší podíl nezaměstnaných na obyvatelstvu, hned za Ústeckým (10,7 %) a Moravskoslezským krajem (9,8 %). V meziokresním srovnání se okres Přerov na 11. (s 10,2% podílem), Olomouc na 23. (8,5 %) a okres Prostějov na 45. místě (6,9 %).

Tab. 36 Podíl nezaměstnaných osob a celkový počet dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15 – 64 let k 31. 12. 2014

Obec, region	PNO	DOS UoZ Celkem
Olomoucká aglomerace	7,8 %	27 529
Olomoucký kraj	8,8 %	37 494
ČR	7,5%	525 975

Zdroj: Úřad práce ČR.

Poznámka:

PNO – Podíl nezaměstnaných osob.

DOS UoZ Celkem – Celkový počet dosažitelných uchazečů ve věku 15 – 64 let.

Celkem 104 obcí má vyšší nezaměstnanost než je průměr Olomoucké aglomerace. S výjimkou statutárního města Prostějov všechna města Olomoucké aglomerace s více než 10 000 obyvateli vykazují vyšší podíl nezaměstnaných osob, než je průměrná hodnota celé Olomoucké aglomerace. Nevýšších hodnot dosahuje statutární město Přerov s 11,3 % Samotné město Olomouce má nezaměstnanost nižší pouze o 0.1 p.b. než je aglomerační průměr. Vzhledem k tomu, že se jedná o významné regionální centrum, je tato hodnota vyšší, než by se u města této velikosti dalo předpokládat.

Tab. 37 Obce z Olomoucké aglomerace s nejnižším a nejvyšším podílem nezaměstnaných osob k 31. 12. 2014

Pořadí	Název obce	Podíl nezaměstnaných osob	Pořadí	Název obce	Podíl nezaměstnaných osob
1.	Oprostovice	1,6 %	1.	Nahošovice	11,8 %
2.	Bezuchov	2,4 %	2.	Jezernice	11,9 %
3.	Ohrozim	2,5 %	3.	Lipina	12,0 %
4.	Víceměřice	3,0 %	4.	Radvanice	12,0 %
5.	Haňovice	3,5 %	5.	Radkovy	12,1 %
6.	Hruška	3,7 %	6.	Čechy	12,2 %
7.	Slatinky	3,7 %	7.	Horní Loděnice	12,2 %
8.	Vrchoslavice	3,8 %	8.	Lobodice	12,2 %
9.	Němčice nad Hanou	4,0 %	9.	Výkleky	12,2 %
10.	Kralice na Hané	4,1 %	10.	Biskupice	12,3 %

11.	Určice	4,3 %	11.	Obědkovice	12,4 %
12.	Zdětín	4,3 %	12.	Týn nad Bečvou	12,5 %
13.	Nezamyslice	4,4 %	13.	Buk	12,6 %
14.	Vranovice-Kelčice	4,4 %	14.	Jívová	13,0 %
15.	Bílsko	4,5 %	15.	Sobíšky	14,3 %
16.	Olšany u Prostějova	4,5 %	16.	Bohuslávky	14,6 %
17.	Budětsko	4,6 %	17.	Loučka	14,6 %
18.	Červenka	4,6 %	18.	Stínava	15,2 %
19.	Vrbátky	4,6 %	19.	Hraničné Petrovice	17,5 %
20.	Jesenec	4,7 %	20.	Měřovice nad Hanou	21,0 %

Zdroj: Úřad práce ČR.

Absolventi a problémové skupiny na trhu práce

V porovnání s průměrem Olomouckého kraje i republikovým průměrem byl ve sledovaném období na území Olomoucké aglomerace evidován na Úřadu práce vyšší podíl absolventů škol. Nejvýraznějším negativním dopadem nezaměstnanosti této skupiny je možnost sociálního ohrožení – nezformují se u nich pracovní návyky, tyto osoby si mohou navyknout na příjem bez vlastní aktivity (rodiče, sociální dávky), je zde zvýšené riziko začlenění do různých rizikových skupin (drogy, sekty, kriminalita). Z hlediska oboru vzdělání mají v současné době vyšší šanci na získání místa absolventi technických oborů a také řemeslníci.

Tab. 38 Počet a podíl absolventů škol z celkového počtu uchazečů o zaměstnání v letech 2007, 2009 a 2011

		2007	2009	2011
Olomoucká aglomerace	ni	767	1 683	1 769
	Pi	5,23	6,27	6,50
Olomoucký kraj	ni	1 206	2 527	2 392
	Pi	5,13	6,15	6,28
ČR	ni	17 792	30 738	29 230
	Pi	5,01	5,70	5,75

Zdroj: Úřad práce ČR

Tab. 39 Počet a podíl absolventů škol dle oboru z celkového počtu absolventů evidovaných na Úřadu práce v Olomoucké aglomeraci k 30. 9. 2014

KKOV	Název oboru KKO/SOV	Počet uchazečů s dokončeným středoškolským vzděláním	Podíl uchazečů s dokončeným středoškolským vzděláním
65	Gastronomie, hotelnictví a turismus	177	10,3
23	Strojírenství a strojírenská výroba	163	9,5
62	Ekonomie	122	7,1
26	Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika	103	6,0
36	Stavebnictví, geodézie a kartografie	100	5,8
75	Pedagogika, učitelství a sociální péče	89	5,2

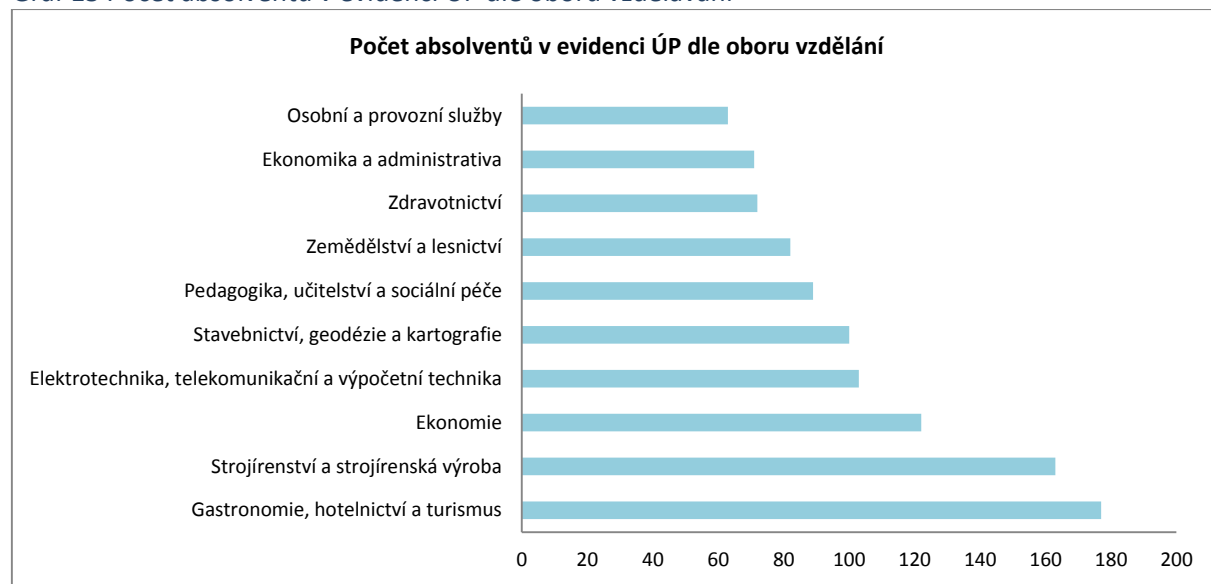
41	Zemědělství a lesnictví	82	4,8
53	Zdravotnictví	72	4,2
63	Ekonomika a administrativa	71	4,1
69	Osobní a provozní služby	63	3,7

Zdroj: MPSV

V evidenci Úřadu práce je za absolventa považována osoba, která úspěšně ukončila studium nejpozději před dvěma roky. K 30. 9. 2014 byli na Úřadu práce nejvíce zastoupeni absolventi oboru Gastronomie, hotelnictví a turismus. Jejich podíl tvoří ze všech evidovaných absolventů 10 %. Následují ho však studenti oboru Strojírenství a strojírenská výroba, kde podíl dosahuje téměř 10 procent. Třetí nejvyšší zastoupení mají absolventi oborů Ekonomie. Dalšími odvětvími jsou Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika, Stavebnictví, geodézie a kartografie, Pedagogika, učitelství a sociální péče, Zemědělství a lesnictví, Zdravotnictví, Ekonomika a administrativa, Osobní a provozní služby.

Na regionálním trhu práce není dlouhodobě pokrytá poptávka po kvalifikovaných soustružnících, frézařích, svářečích, brusičích kovů, strojních zámečnících, konstruktérech, strojírenských technících s jazykovými znalostmi a mnohých dalších specializacích. Dlouhodobě nedostatkové pozice jsou řidiči mezinárodní kamionové dopravy se znalostí alespoň jednoho světového jazyka. Vzhledem k malému zájmu studentů o technické obory není tato poptávka dlouhodobě uspokojena. Přetrvávajícím problémem je i nespokojenost zaměstnavatelů s kvalitou a připraveností absolventů. Firmy se proto snaží hledat nové pracovníky již mezi studenty a nabízejí finanční či sociální benefity. V aglomeraci dlouhodobě není uspokojena také kvalita a připravenost absolventů, absolventi škol nejsou dostatečně připraveny pro vstup na trh práce.

Graf 13 Počet absolventů v evidenci ÚP dle oboru vzdělávání

Tab. 40 Počet a podíl absolventů středních škol dle oboru z celkového počtu absolventů evidovaných na Úřadu práce v Olomoucké aglomeraci k 30. 9. 2014

Kód oboru KKO/SOV	Název oboru KKO/SOU	Uchazeči celkem		Dívek		Celkem dosažitelní		Dívek dosažitelní		Dosud nepracovali	rel.hod. dosud nepracovali/ uchazeči
		rel.hod. celkem		rel.hod. dívky		rel.hod. celkem dosažitelní		rel.hod.z dívek dosažitelní			

65	Gastronomie, hotelnictví a turismus	171	13,80	124	20,20	167	13,70	120	20,07	144	84,21
23	Strojírenství a strojírenská výroba	152	12,27	5	0,81	152	12,47	5	0,84	133	87,50
26	Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika	93	7,51	7	1,14	92	7,55	7	1,17	74	79,56
36	Stavebnictví, geodézie a kartografie	88	7,10	6	0,98	88	7,22	6	1,00	71	80,68
41	Zemědělství a lesnictví	74	5,97	24	3,91	74	6,07	24	4,01	68	91,89
63	Ekonomika a administrativa	70	5,65	59	9,61	68	5,58	57	9,53	58	82,85
53	Zdravotnictví	62	5,00	53	8,63	60	4,92	51	8,53	50	80,64
69	Osobní a provozní služby	62	5,00	57	9,28	62	5,09	57	9,53	53	85,48
64	Podnikání v oborech, odvětví	61	4,92	36	5,86	60	4,92	36	6,02	45	73,77
66	Obchod	58	4,68	40	6,51	57	4,68	39	6,52	45	77,58

Zdroj: MPSV

Výše uvedená tabulka se zaměřuje na absolventy středních škol, dle oboru vzdělání, kteří jsou vedeni v evidenci Úřadu práce. Je zcela zřejmé, že největší problémy s uplatněním se na trhu práce mají absolventi oborů Gastronomie, hotelnictví a turismus (téměř 14 %), dále pak Strojírenství a strojírenská výroba s více než 12 % a třetím oborem, jehož studenti mají problém s prosazením se na trhu práce je Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika. Následují obory Stavebnictví, geodézie a kartografie, Zemědělství a lesnictví, Ekonomika a administrativa, Zdravotnictví, Osobní a provozní služby, Podnikání v oborech, odvětví a Obchod. Pokud bychom se zaměřili na pracovní zkušenosti absolventů evidovaných na Úřadu práci, zjistíme, že alespoň nějaké zkušenosti mají absolventi oborů Podnikání v oborech, odvětví, Obchod, Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika. Právě naopak je tomu u absolventů oborů Zemědělství a lesnictví, Strojírenství a strojírenská výroba a Osobní a provozní služby.

V případě absolventů vysokých škol jsou nejčastěji evidovanými uchazeči absolventi škol oboru ekonomie, na celkovém počtu tvoří dokonce více než čtvrtinu. V pořadí druhým nejčastějším oborem je Pedagogika, učitelství a sociální péče s podílem 11,75 %. Třetím oborem je Doprava a spoje, avšak oproti předchozím oborům vykazuje podstatně nižší hodnotu 5,98 %. Do deseti oborů, ze kterých jejich absolventi nejčastěji skončili v evidenci Úřadu práce, dále spadají obory: Sociální vědy, Tělesná kultura, tělovýchova a sport, Speciální a interdisciplinární obory, Filologické vědy, Geografické obory, Právo právní a veřejnosprávní činnost a Stavebnictví, geodézie a kartografie.

Na celkovém počtu absolventů evidovaných na Úřadu práce těchto deset oborů zaujímá 71 %. Z uvedených oborů je 73 % dívek z celkového počtu dívek evidovaných na ÚP právě absolventkami zmiňovaných oborů.

Pokud bychom se zaměřili na podíl absolventů, kteří jsou evidováni na trhu práce a dosud nepracovali ku celkovému počtu absolventů daného oboru evidovaného na Úřadu práce jsou neproblematičtějšími obory Speciální a interdisciplinární obory, dále pak Filologické vědy a Ekonomie, všechny tyto obory se pohybují nad hranicí 80 %. Následují je Stavebnictví, geodézie a kartografie, Pedagogika, učitelství a sociální péče a Tělesná kultura, tělovýchova a sport, které se pohybují rozmezí 60 – 66 %.

Tab. 41 Počet a podíl absolventů vysokých škol dle oboru z celkového počtu absolventů evidovaných na Úřadu práce v Olomoucké aglomeraci k 30. 9. 2014

Kód oboru KKO/SOV	Název oboru KKO/SOU	Uchazeči celkem	rel.hod. celkem	Dívek	rel.hod. dívky	Celkem dosažitelní	rel.hod. celkem dosažitelní	Dívek dosažitelní	rel.hod.z dívek dosažitelní	Dosud nepracovali	rel.hod. dosud nepracovali/ uchazeči celkem
62	Ekonomie	121	25,85	84	27,81	121	25,85	84	27,81	98	80,99
75	Pedagogika, učitelství a sociální péče	55	11,75	49	16,23	55	11,75	49	16,23	35	63,64
37	Doprava a spoje	28	5,98	15	4,97	28	5,98	15	4,97	17	60,71
67	Sociální vědy	24	5,13	20	6,62	24	5,13	20	6,62	19	79,17
74	Tělesná kultura, tělovýchova a sport	22	4,7	8	2,65	22	4,7	8	2,65	14	63,64
39	Speciální a interdisciplinární obory	21	4,49	6	1,99	21	4,49	6	1,99	18	85,71
73	Filologické vědy	18	3,85	16	5,3	18	3,85	16	5,3	15	83,33
13	Geografické obory	17	3,63	8	2,65	17	3,63	8	2,65	10	58,82
68	Právo, právní a veřejnosprávní činnost	14	2,99	10	3,31	14	2,99	10	3,31	8	57,14
36	Stavebnictví, geodézie a kartografie	12	2,56	3	0,99	12	2,56	3	0,99	8	66,67

Zdroj: MPSV

Podíl uchazečů se zdravotním postižením vykazoval v Olomoucké aglomeraci vyšší hodnoty pouze v roce 2007. Zatímco počet absolventů žádajících o zaměstnání se v aglomeraci kontinuálně zvyšuje, počet zdravotně postižených uchazečů v posledním sledovaném roce poklesl.

Tab. 42 Počet a podíl uchazečů se zdravotním postižením z celkového počtu uchazečů o zaměstnání v letech 2007, 2009 a 2011

		2007	2009	2011
Olomoucká aglomerace	ni	2 748	2 921	2 578
	Pi	21,63	10,92	10,15
Olomoucký kraj	ni	4 375	4 672	4 152
	Pi	18,62	11,37	10,89
ČR	ni	65 216	67 738	63 092
	Pi	18,38	12,56	12,41

Zdroj: Úřad práce ČR

Z hlediska věkové struktury pokládá Úřad práce za nejproblémovější nejmladší věkové kategorie (zejména kategorie do 25 let) a dále nejvyšší věkové skupiny (nad 50 let). V roce 2011 tvořil v Olomoucké aglomeraci podíl uchazečů o zaměstnání mladší 25 let celkem 17,45 %, podíl uchazečů o zaměstnání starší 50 let dokonce celou 1/4 z celkového počtu uchazečů.

Tab. 43 Počet a podíl uchazečů o zaměstnání mladších 25 a starších 50 let v letech 2007, 2009 a 2011

		2007	2009	2011
Uchazeči o zaměstnání mladší než 25 let				
Olomoucká aglomerace	ni	2 014	4 608	4 424
	Pi	13,81	17,32	17,45
Olomoucký kraj	ni	3 261	7 079	6 563
	Pi	13,88	17,23	17,22
ČR	ni	54 835	97 709	91 942
	Pi	15,45	18,12	18,08
Uchazeči o zaměstnání starší než 50 let				
Olomoucká aglomerace	ni	4 639	6 852	6 381
	Pi	26,29	26,50	25,63
Olomoucký kraj	ni	7 507	11 023	10 122
	Pi	31,95	26,83	26,55
ČR	ni	108 736	144 592	132 325
	Pi	30,64	26,82	26,03

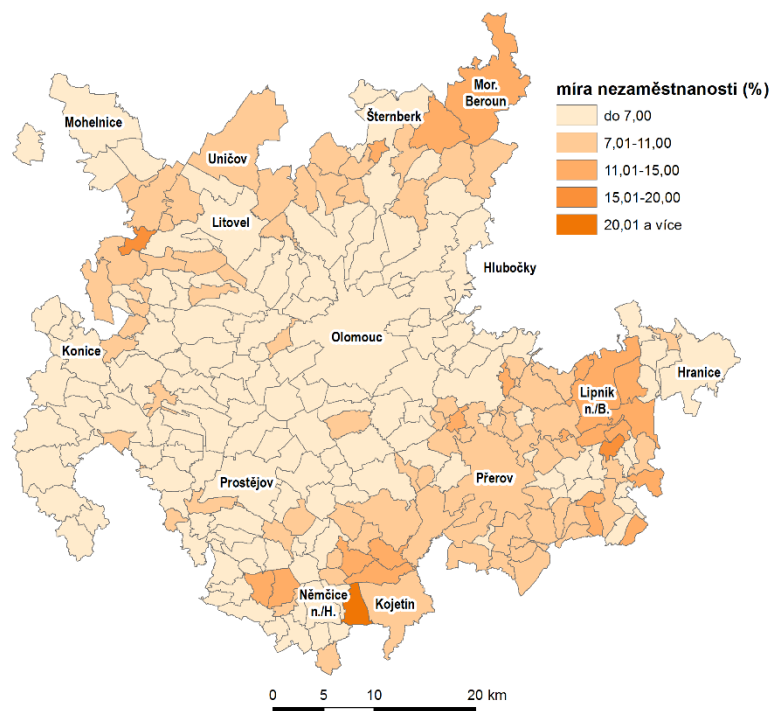
Zdroj: Úřad práce ČR.

Dalším výrazně negativním rysem na trhu práce je dlouhodobá nezaměstnanost (tj. nezaměstnanost delší než 12 měsíců), která se velmi negativně promítá nejen do sociální oblasti, ale i do oblasti vnímání morálních hodnot, osobních vlastností a zájmů této ohrožené skupiny lidí. Zpravidla bývá příčinou i jejich asociálního chování, popř. nárůstu kriminality. V Olomoucké aglomeraci byl ve sledovaném období zaznamenán výrazný nárůst této rizikové skupiny (o 51 %), zejména v roce 2011. V tomto roce dosáhl podíl dlouhodobě nezaměstnaných na trhu práce téměř 40 % a pohyboval se nad průměrem Olomouckého kraje i celorepublikovým průměrem.

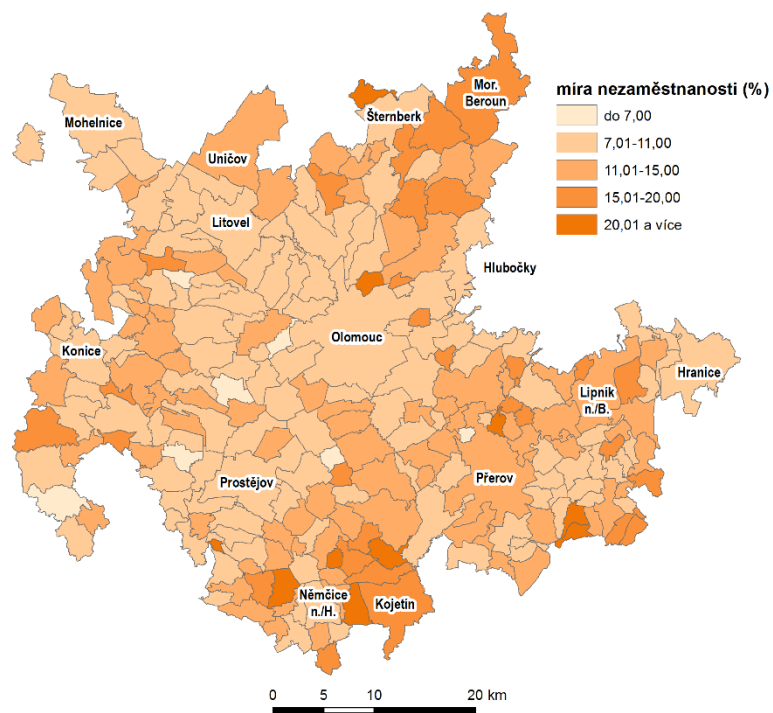
Tab. 44 Počet a podíl dlouhodobě nezaměstnaných v území v letech 2007, 2009 a 2011

		2007	2009	2011
Olomoucká aglomerace	ni	5 368	5 067	9 898
	Pi	37,52	17,90	39,02
Olomoucký kraj	ni	8 758	8 297	14 577
	Pi	37,28	20,19	38,24
ČR	ni	136 913	123 873	184 130
	Pi	38,58	22,98	36,21

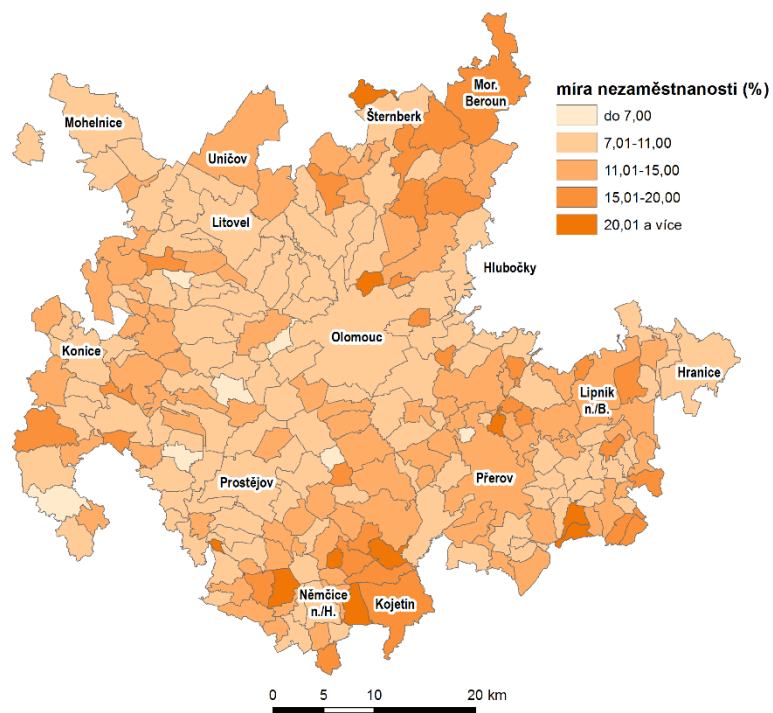
Zdroj: Úřad práce ČR

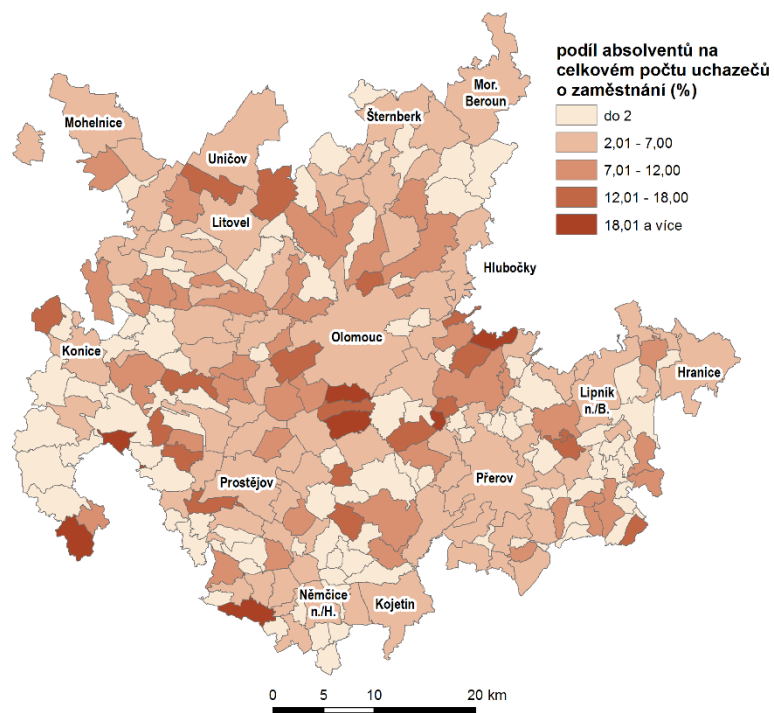
Obr. 5: Míra nezaměstnanosti v jednotlivých obcích Olomoucké aglomerace v roce 2007
 Zdroj: Úřad práce ČR.

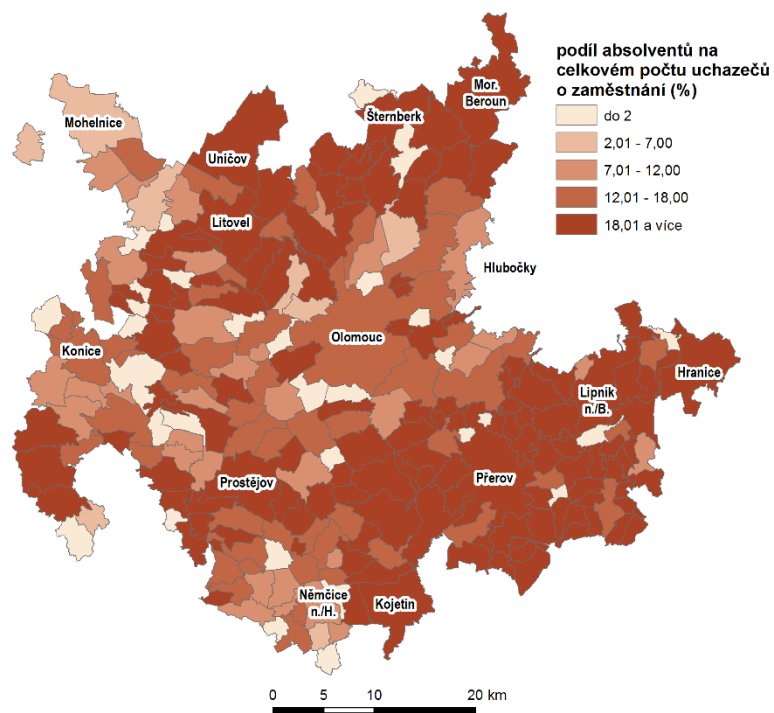
Obr. 6: Míra nezaměstnanosti v jednotlivých obcích Olomoucké aglomerace v roce 2009
 Zdroj: Úřad práce ČR.

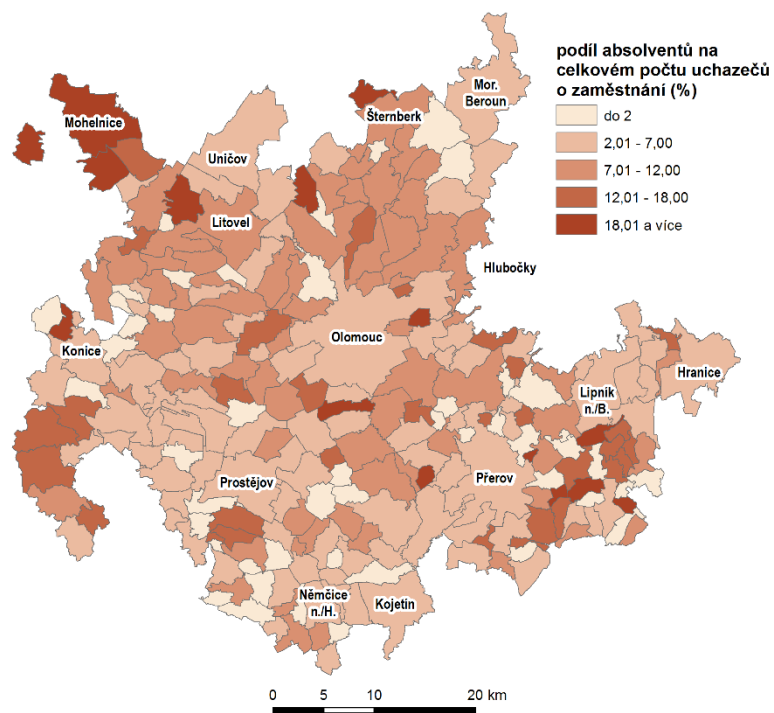
Obr. 7: Míra nezaměstnanosti v jednotlivých obcích Olomoucké aglomerace v roce 2011
 Zdroj: Úřad práce ČR.

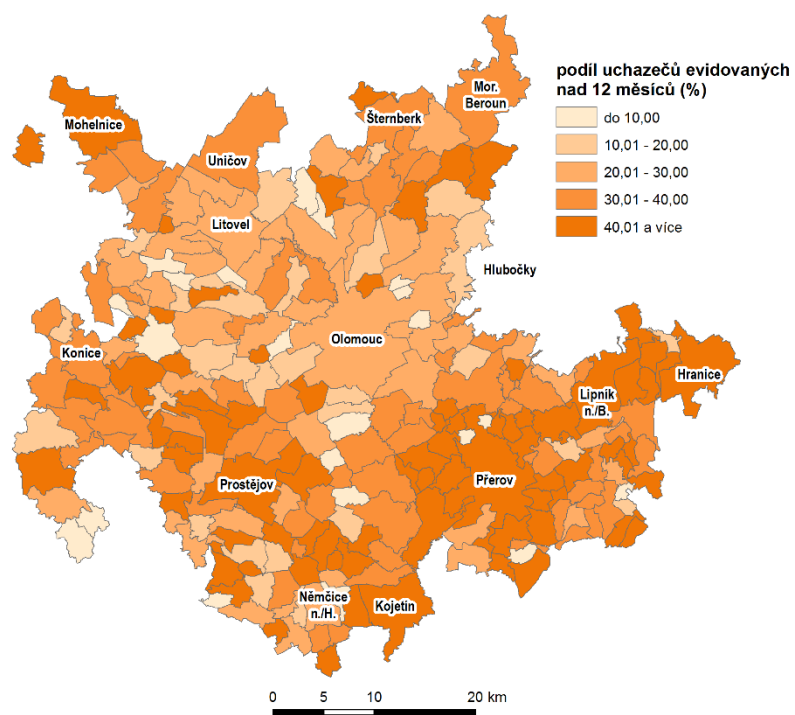
Obr. 8: Podíl absolventů na celkovém počtu uchazečů o zaměstnání v obcích Olomoucké aglomerace v roce 2007
 Zdroj: Úřad práce ČR.

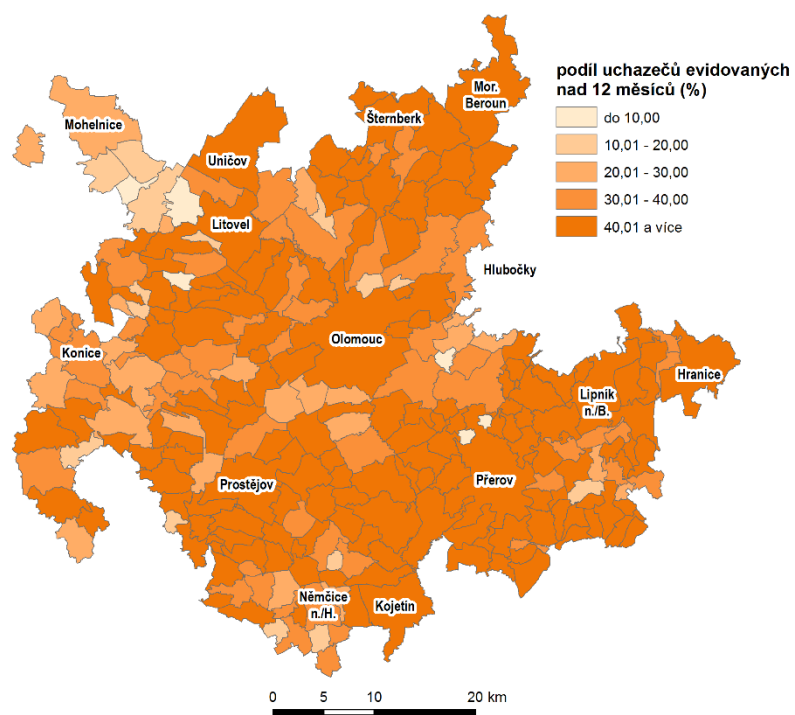
Obr. 9: Podíl absolventů na celkovém počtu uchazečů o zaměstnání v obcích Olomoucké aglomerace v roce 2009
 Zdroj: Úřad práce ČR.

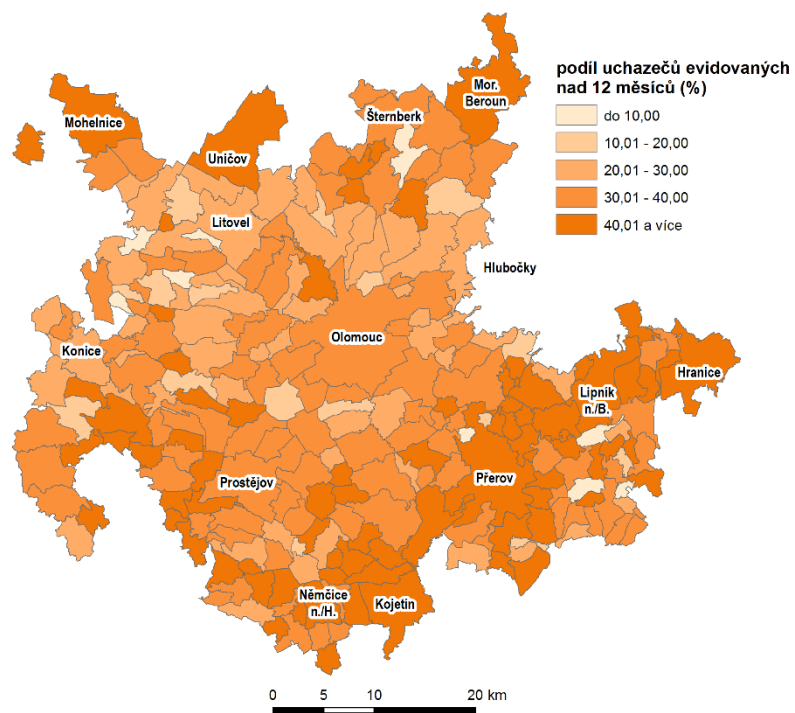
Obr. 10: Podíl absolventů na celkovém počtu uchazečů o zaměstnání v obcích Olomoucké aglomerace v roce 2011
 Zdroj: Úřad práce ČR.

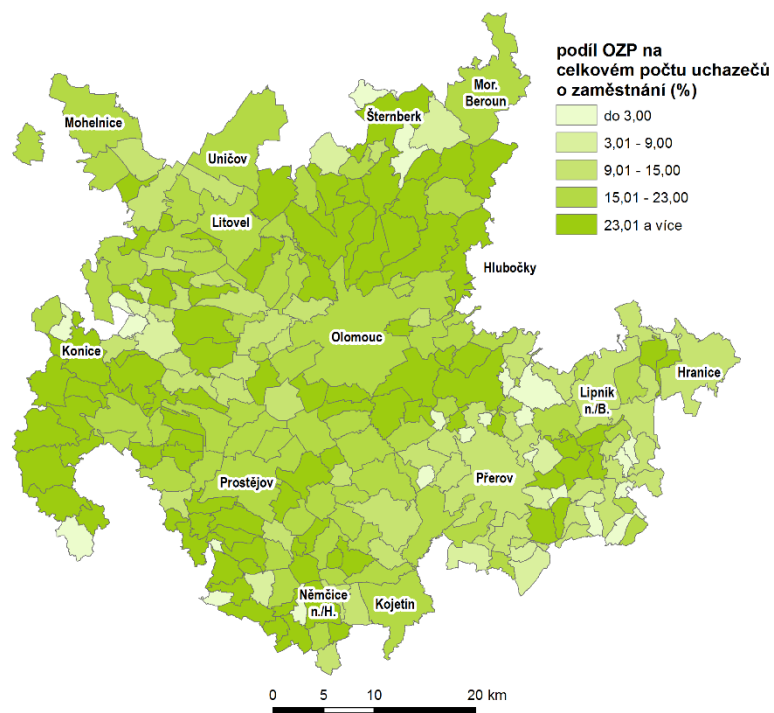
Obr. 11: Podíl uchazečů evidovaných na Úřadu práce déle než 12 měsíců v jednotlivých obcích Olomoucké aglomerace v roce 2007
 Zdroj: Úřad práce ČR.

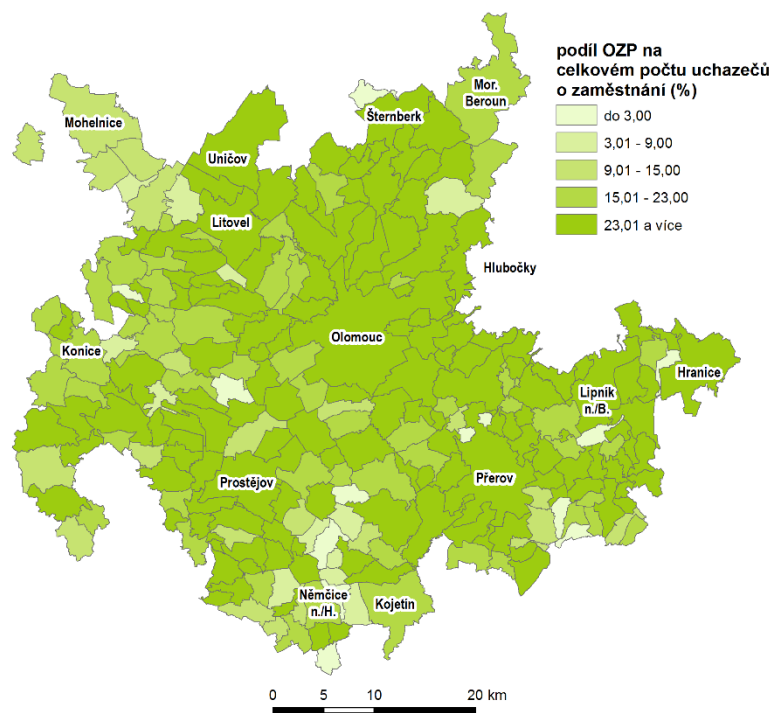
Obr. 12: Podíl uchazečů evidovaných na Úřadu práce déle než 12 měsíců v jednotlivých obcích Olomoucké aglomerace v roce 2009
 Zdroj: Úřad práce ČR.

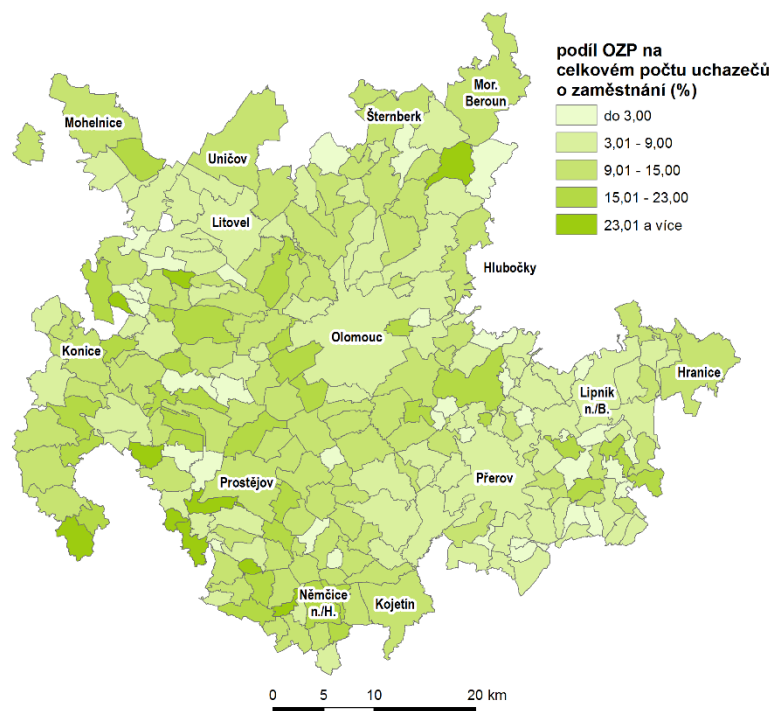
Obr. 13: Podíl uchazečů evidovaných na Úřadu práce déle než 12 měsíců v jednotlivých obcích Olomoucké aglomerace v roce 2011
Zdroj: Úřad práce ČR.

Obr. 14: Podíl OZP na celkovém počtu uchazečů o zaměstnání evidovaných na Úřadu práce v jednotlivých obcích Olomoucké aglomerace v roce 2007
 Zdroj: Úřad práce ČR.

Obr. 15: Podíl OZP na celkovém počtu uchazečů o zaměstnání evidovaných na Úřadu práce v jednotlivých obcích Olomoucké aglomerace v roce 2009
 Zdroj: Úřad práce ČR.

Obr. 16: Podíl OZP na celkovém počtu uchazečů o zaměstnání evidovaných na Úřadu práce v jednotlivých obcích Olomoucké aglomerace v roce 2011
Zdroj: Úřad práce ČR.

4.2 VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVA

Zařízení pro děti do 3 let, předškolní zařízení, základní školy

Níže uvedená tabulka odráží stav jeslí. V Olomoucké aglomeraci se nachází 5 jeslí a 6. budou od 1. 10. 2015 zřízené v Hranicích. Celková kapacita je 152 dětí a počet pracovníků je 30. Ku počtu dětí ve věku 0-3 let v populaci a z rozhovorů s dotčenými pracovníky je zřejmé, že kapacita jeslí v regionu je nedostatečná.

Tab. 45 Počet jeslí, dětí a počet pracovníků v dotčených institucích ke školnímu roku 2014/2015

	počet jeslí	počet dětí	počet pracovníků
Hranice	1	10 až 12	-
Konice	0	0	0
Lipník nad Bečvou	0	0	0
Litovel	0	0	0
Mohelnice	0	0	0
Olomouc	3	60	14
Prostějov	1	26	6
Přerov	1	45	11
Šternberk	0	0	0
Uničov	0	0	0

Zdroj: Dotčené odbory jednotlivých obcí.

K mapování vzdělávací infrastruktury a potřeb mateřských a základních škol byla využita data z pilotního projektu „Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci území správních obvodů obcí s rozšířenou působností“ financovaného ze zdrojů OP LZZ , která jsou sledována do úrovně obcí za jednotlivá ORP.

Předškolní vzdělávání ve školním roce 2012/2013 v rámci Olomoucké aglomerace poskytovalo 321 mateřskými školami, v 706 třídách je navštěvuje 16 862 dětí a jejich vzdělávání je zajištěno 1 227 pedagogickými pracovníky. Oproti předchozí školnímu roku došlo ke snížení počtu MŠ, avšak jednalo se pouze o jednu mateřskou školu. Počet pedagogických pracovníků se naopak zvýšil o 31 osob. Počet dětí se ve školním roce 2012/2013 navýšil o téměř 800 dětí. Srovnáním prvního a posledního sledovaného školního roku je zřejmé, že počet mateřských škol se zvýšil o 7 institucí a počet dětí v nich o téměř 1 700.

Tab. 46 Vývoj předškolního vzdělávání v jednotlivých ve školních rocích 2009/2010 – 2012/2013 v městech Olomoucké aglomerace

rok	Kraj, ORP	Předškolní vzdělávání			
		školy	třídy	děti	učitelé
2012/2013	Olomoucký kraj	373	976	22 878	1 789
	Hranice	31	50	1 160	84
	Konice	11	17	362	25
	Lipník nad Bečvou	10	22	544	34
	Litovel	15	37	789	56
	Mohelnice	11	26	646	-
	Olomouc	100	254	6 188	440
	Prostějov	76	143	3 551	267
	Přerov	51	116	2 709	206
	Šternberk	14	31	748	60
	Uničov	13	36	811	55
2011/2012	Olomoucký kraj	369	938	22 028	1 718
	Hranice	31	49	1 158	84
	Konice	11	16	334	24
	Lipník nad Bečvou	10	20	489	36
	Litovel	16	33	682	56
	Mohelnice	11	26	646	-
	Olomouc	97	235	5 739	425
	Prostějov	75	141	3 489	259
	Přerov	56	113	2 686	202
	Šternberk	14	31	728	59
	Uničov	12	34	779	51
2010/2011	Olomoucký kraj	367	905	21 037	1 641
	Hranice	31	49	1 154	77
	Konice	11	14	322	24
	Lipník nad Bečvou	10	23	522	33
	Litovel	17	30	652	55
	Mohelnice	11	26	646	-

	Olomouc	95	225	5 442	409
	Prostějov	74	135	3 713	252
	Přerov	57	111	2 594	200
	Šternberk	14	30	703	58
	Uničov	12	31	690	45
2009/2010	Olomoucký kraj	360	877	20 296	1 579
	Hranice	29	45	1 037	74
	Konice	11	14	314	23
	Lipník nad Bečvou	10	26	592	29
	Litovel	16	30	650	56
	Mohelnice	11	26	646	-
	Olomouc	93	216	5 223	391
	Prostějov	72	130	3 613	241
	Přerov	57	100	2 363	194
	Šternberk	14	30	705	58
	Uničov	12	31	696	45

Zdroj: MOS

Níže uvedená tabulka reflektuje počty odmítnutých dětí¹, které z důvodu nedostatečné kapacity nebyly přijaty do MŠ. Uvedené podíly ve sledovaných školních letech vyjadřují počet odmítnutých dětí na celkový počet dětí umístěných v MŠ v dané obci. V posledním sledovaném školním roce byl nejvyšší podíl ve statutárním městě Olomouc, kde nebyla přijata více než čtvrtina dětí. Druhým městem s vysokým podílem nepřijatých dětí jsou Hranice, kde bylo odmítnuto 13,32 % dětí, za nimi následuje Prostějov s 11 %. Naopak nulových hodnot bylo dosaženo v obcích Konice, Šternberk a Mohelnice.

Tab. 47 Počty a podíly dětí, které byly kvůli nedostatečné kapacitě mateřských škol odmítnuty v městech Olomoucké aglomerace v jednotlivých školních letech

	2011/2012	2012/2013	2013/2014	2014/2015
Konice	0	0	0	0
	0	0	0	0
Olomouc	1150	985	855	959
	34,95	28,16	23,67	25,91
Prostějov	269	288	229	160
	18,08	19,62	15,64	11,00
Přerov	86	132	93	20
	6,97	10,75	7,53	1,62
Hranice	70	79	100	57
	16,59	18,72	23,70	13,32
Litovel	13	61	7	27
	4,5	20,7	2,3	9,1
Šternberk	88	58	30	0
	23,04	15,10	6,48	0
Uničov	-	38	20	9
	-	9,6	5,1	2,3

¹ Uvedené počty dětí jsou často duplicitní (např. dítě je přihlášeno do několika školek najednou)

Lipník nad Bečvou	14	42	22	4
	5,26	15,85	8,27	1,53
Mohelnice	77	42	29	0
	26,8	13,3	9,63	0

Zdroj: Odbory školství jednotlivých měst Olomoucké aglomerace

Předškolní vzdělávání je v rámci Olomoucké aglomerace zajišťováno i lesními školkami a dětskými kluby, atp. V ORP Olomouc je to Lesní MŠ Sluneční údolí, Dětský klub Zahradka, Lesní školka Sluněnka, Lesní klub Bažinka v ORP Litovel – Lesní školka Hájenka. V ostatních ORP se tento druh předškolního vzdělávání statisticky bohužel nnesleduje.

Ve školním roce 2012/2013 bylo základní vzdělávání poskytováno pro 35 475 žáků ve 215 základních školách. Pedagogický sbor čítal 2 435 členů a výuka probíhala v 1 825 třídách. V komparaci s předchozím rokem došlo ke snížení počtu základních škol (- 1 ZŠ) i pedagogických pracovníků. Oproti tomu školská zařízení navštěvovalo o více než 100 žáků a učilo se ve větším počtu tříd. V případě základních škol došlo k výraznějšímu navýšení prozatím v počtu tříd. Ostatní sledované parametry se výrazně neliší.

Tab. 48 Vývoj základního vzdělávání v jednotlivých ve školních rocích 2009/2010 – 2012/2013 v městech Olomoucké aglomerace

rok	Kraj, ORP	Základní vzdělávání			
		školy	třídy	žáci	učitelé
2012/2013	Olomoucký kraj	299	2 621	49 257	3 619
	Hranice	18	143	2 849	186
	Konice	7	46	707	59
	Lipník nad Bečvou	10	63	1 176	69
	Litovel	15	97	1 813	133
	Mohelnice	9	87	1546	-
	Olomouc	69	656	12 492	795
	Prostějov	41	348	7 174	525
	Přerov	33	286	5 774	420
	Šternberk	11	93	1 769	115
	Uničov	11	93	1 721	133
2011/2012	Olomoucký kraj	301	2 641	48 677	3 656
	Hranice	19	144	2 794	190
	Konice	7	47	741	60
	Lipník nad Bečvou	10	60	1 141	74
	Litovel	16	99	1 846	163
	Mohelnice	9	87	1546	-
	Olomouc	69	643	12 232	790
	Prostějov	40	342	7 420	511
	Přerov	33	289	5 722	418
	Šternberk	11	100	1 772	112
	Uničov	11	94	1 703	137

2010/2011	Olomoucký kraj	305	2 633	48 610	3 682
	Hranice	19	144	2 772	193
	Konice	7	46	758	65
	Lipník nad Bečvou	10	60	1 130	75
	Litovel	16	96	1 878	165
	Mohelnice	9	87	1546	-
	Olomouc	69	639	12 052	790
	Prostějov	40	344	7 275	503
	Přerov	33	291	5 788	423
	Šternberk	11	93	1 740	113
	Uničov	11	93	1 740	136
2009/2010	Olomoucký kraj	304	2 642	49 215	3 716
	Hranice	19	145	2 868	195
	Konice	7	46	795	67
	Lipník nad Bečvou	10	60	1 150	79
	Litovel	16	93	1 875	164
	Mohelnice	9	87	1546	-
	Olomouc	69	637	12 030	788
	Prostějov	40	331	7 122	497
	Přerov	33	291	5 900	425
	Šternberk	11	92	1 756	113
	Uničov	11	93	1 758	137

Zdroj: MOS

Plánované investice do vzdělávacích zařízení předpokládají v nejčastějším případě investice do revitalizace škol. Dalšími často zmiňovanými plánovanými investičními akcemi jsou rekonstrukce či dovybavení hřišť, školních zahrad či dvorů. Vnitřní úpravy jsou plánovány v 8 %, následují rekonstrukce sítí a vybavení učeben. Přehled těchto investic není konečný či závazný a neznámá to, že nemohou být plánované jiné investiční akce.

Tab. 49 Plánované investice do škol v obcích Olomoucké aglomerace do roku 2023

Plánované investice	Počet investičních akcí	Investiční akce/ celkový počet investičních akcí (%)
revitalizace budov škol	46	24
rekonstrukce, dovybavení hřišť	28	15
školní zahrady, dvory	22	11
vnitřní úpravy	15	8
rekonstrukce sítí	14	7
vybavení učeben	10	5
rekonstrukce, dovybavení kuchyní	9	5
vytápění	9	5
rekonstrukce, vybavení tělocvičen	9	5
přístavba ke stávající budově	8	4
stavební úpravy půdní vestavby	7	4
jídelny	5	3
komunikace	5	3
modernizace ICT	3	2

výstavba nové budovy	2	1
----------------------	---	---

Zdroj: MOS

Střední školy a odborné vzdělávání

V Olomoucké aglomeraci bylo k 2012/2013 celkem 77 středních škol s počtem 22 993 studentů. Naprostá většina se účastnila denního studia, 1172 z nich plnilo učební plán střední školy jinou formou studia. Počet pedagogů ve stejném roce dosáhl 2 107 osob. Oproti školnímu roku 2009/2010 dochází k poklesu studentů (o 3 782) i k poklesu členů pedagogického sboru o 180.

Tab. 50 Vzdělávání ve středních školách ve školních rocích 2009/2012 – 2012/2013 v Olomouckém kraji a okresech Olomoucké aglomerace

Rok	Kraj, okresy	Vzdělávání ve středních školách			
		školy	studenti		učitelé
			celkem	z toho denního studia	
2012/2013	Olomoucký kraj	97	30443	28836	2745
	Olomoucká aglomerace	77	22 993	21821	2 107
2011/2012	Olomoucký kraj	100	32185	30396	2881
	Olomoucká aglomerace	78	24075	22957	2186
2010/2011	Olomoucký kraj	100	34482	32317	2972
	Olomoucká aglomerace	77	25744	24329	2231
2009/2010	Olomoucký kraj	100	35981	33695	3053
	Olomoucká aglomerace	77	26775	25246	2287

Zdroj: ČSÚ, *Statistické ročenky kraje v letech 2010 – 2013, Krajský úřad Olomouckého kraje.*

Tab. 51 Počty absolventů a nově přijatých studentů v deseti oborech Olomoucké aglomerace za školní rok 2013/2014

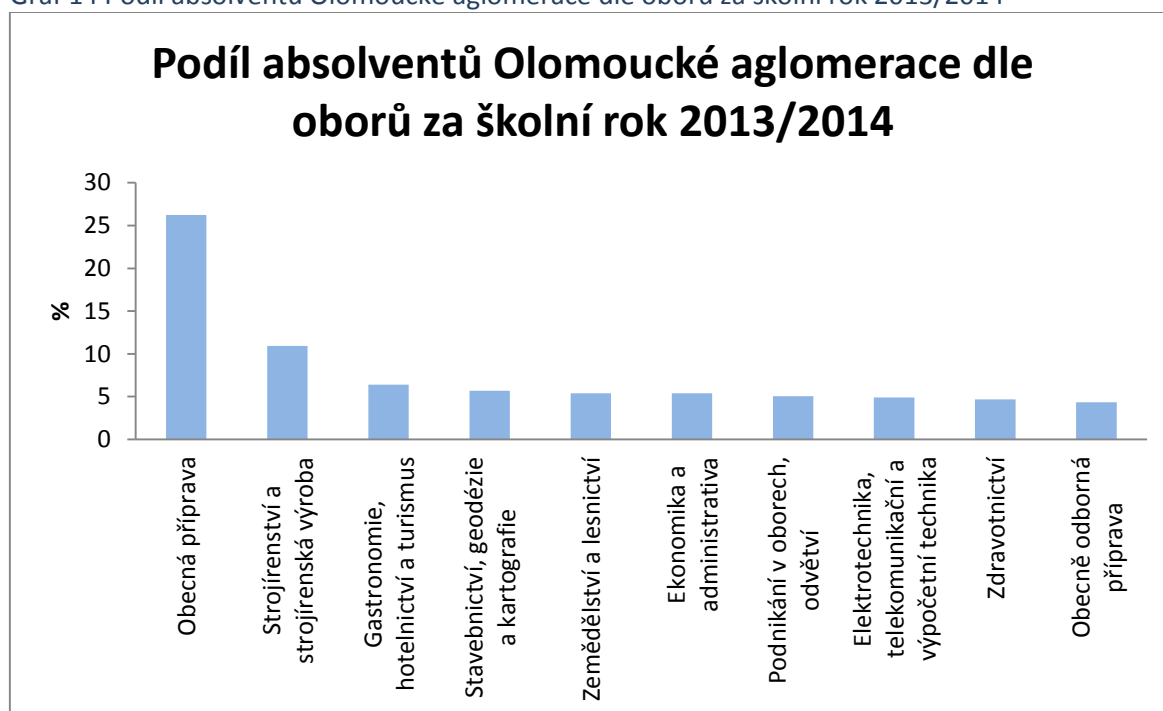
Školní rok 2013/2014		absolventi celkem	z toho dívky	nově přijatí studenti do 1 roč.	z toho dívky
kód programu	Název programu				
79	Obecná příprava	1180	675	1189	694
23	Strojírenství a strojírenská výroba	491	31	827	56
65	Gastronomie, hotelnictví a turismus	287	170	351	237
36	Stavebnictví, geodézie a kartografie	255	19	243	27
41	Zemědělství a lesnictví	242	54	357	90
63	Ekonomika a administrativa	242	179	243	170
64	Podnikání v oborech, odvětví	227	138	354	218
26	Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika	221	2	315	5

53	Zdravotnictví	210	176	243	220
78	Obecně odborná příprava	195	128	201	119

Zdroj: Odbor školství, mládeže a tělovýchovy, Krajský úřad Olomouckého kraje

Školní rok 2013/2014 absolvovalo v Olomoucké aglomeraci více než 4500 studentů. Největší počet studentů úspěšně ukončil gymnázia, což z celkového počtu vykazuje čtvrtinu všech absolventů. Druhý největší počet absolventů je ze škol, které jsou zaměřeny na Strojírnoství a strojírenskou výrobu. Jejich zastoupení je však podstatně nižší a na celkovém počtu absolventů se podílí deseti procenty. Třetím oborem, který studenti nejčastěji dokončí je Gastronomie, hotelnictví a turismus. Dalšími dle počtu a tedy i dle oblíbenosti v řadách studentů nejčastěji absolvujícími obory jsou Stavebnictví, geodézie a kartografie, Zemědělství a lesnictví, Ekonomika a administrativa, Podnikání v oborech, odvětví, Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika, Zdravotnictví a Obecně odborná příprava.

Graf 14 Podíl absolventů Olomoucké aglomerace dle oborů za školní rok 2013/2014

Vysokoškolské vzdělávání

V rámci Olomoucké aglomerace se nachází tři vysoké školy. Dvě z nich působí v Olomouci; Univerzita Palackého v Olomouci a Moravská vysoká škola Olomouc, o. p. s. a třetí z nich sídlí v Přerově; Vysoká škola logistiky o. p. s., Přerov. Největší, co do počtu studentů je Univerzita Palackého v Olomouci, nejstarší univerzita na Moravě. Kromě posledních dvou let se počet jejích studentů zvyšoval, poslední sledovaný rok se však snížil počet o 406 studentů. V případě výše zmíněných soukromých škol, je trend opačný a počty jejich studentů se snižují.

Tab. 52 Vzdělávání na vysokých školách v akademických letech 2009 – 2013 v Olomoucké aglomeraci

Název vysoké školy	2009		2010		2011		2012		2013	
	studenti	absolventi	studenti	absolventi	studenti	absolventi	studenti	absolventi	studenti	absolventi
Univerzita Palackého v Olomouci	21 290	4 150	21 935	4 742	22 367	4 969	21 722	4 972	21 316	4 841
Vysoká škola logistiky o. p. s., Přerov	1 043	234	1 018	295	847	322	832	327	881	284
Moravská vysoká škola Olomouc, o. p. s.	739	142	775	168	738	205	666	166	560	121

Zdroj: ČSÚ: Statistické ročenky Olomouckého kraje.

4.3 CELKOVÉ SHRnutí ZAMĚSTNANOST A VZDĚLÁVÁNÍ

Detailní analýza zaměstnanosti regionu poukazuje na několik problematických oblastí. Především jedná o pokles ekonomické aktivity obyvatelstva, vysoký nárůst nezaměstnanosti a s ním spjatý i pokles volných pracovních míst, vysoký podíl dlouhodobě nezaměstnaných, nezaměstnaných absolventů škol. Právě tyto ukazatele zabraňují rozvoji fungujícího a vyváženého trhu práce, který je schopen zajistit příležitosti pro kompetentní a výkonné zaměstnance.

Jak bylo zmiňováno výše, na trhu práce v regionu chybí kvalitní a dostupné lidské zdroje. Ze strany zaměstnavatelů není dlouhodobě pokrytá poptávka po kvalifikovaných zaměstnancích, což je možným důsledkem chybějících vazeb mezi jednotlivými podniky a školami. Absolventi škol vstupují na trh práce bez praxe. Tím klesá jejich atraktivita na trhu práce, častým problémem je i jejich slabá připravenost a kvalita.

Do SWOT analýzy vstupují tato tvrzení:

- Silná stránka – existence Univerzity Palackého
- Silná stránka – podíl ekonomicky aktivních obyvatel je nadprůměrný
- Silná stránka – silná zaměstnanost v terciéru
- Slabá stránka – nedostatek kvalifikované pracovní síly
- Slabá stránka – produktivita práce v aglomeraci je nízká
- Slabá stránka – nadprůměrná zaměstnanost ve veřejném sektoru
- Slabá stránka – indikace nesouladu mezi existujícími studijními obory, zájmu ze strany mládeže a poptávkou podniků
- Slabá stránka – pokles ekonomické aktivity obyvatelstva
- Slabá stránka – nabídka studijních oborů vysokých škol neodpovídá poptávce na trhu práce
- Slabá stránka – vysoký nárůst nezaměstnanosti
- Slabá stránka – nedostatečná tvorba nových pracovních míst
- Slabá stránka – nárůst nezaměstnanosti mezi absolventy
- Slabá stránka – nízká spolupráce studentů a podniků/firem
- Slabá stránka – počty odmítnutých dětí v MŠ
- Příležitost – Evropská unie podporuje rozvoj vzdělávací infrastruktury

Je potřeba, aby se zaměstnanost a vzdělávání v Olomoucké aglomeraci rozvíjely dle těchto doporučení:

- Podpořit zajištění kvalitních a dostupných lidských zdrojů, motivovat ke studiu technicky a přírodovědně zaměřených oborů

- Zlepšit podmínky pro výuku, zvýšit kvalitu vzdělávání s ohledem na požadavky trhu práce
- Podpořit tvorbu nových pracovních míst (např. podporou rozvoje podnikání, podnikavosti)
- Usnadnit vstup na trh práce nejen absolventům, ale i rodičům vracejícím se z rodičovské dovolené

5 SOCIÁLNÍ PROBLEMATIKA

5.1 ZDRAVOTNICTVÍ

Ucelené informace o zdravotnictví na území celé České republiky eviduje Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR, který sleduje statistická data na úrovni celé republiky, krajů a jednotlivých okresů. Údaje za nižší územní celky nejsou sledovány. Na úrovni obcí eviduje data za jednotlivá zdravotnická zařízení také Český statistický úřad. Vzhledem k tomu, že sleduje nejenom daná zařízení, ale i jejich detašovaná pracoviště, jsou některé subjekty v této statistice podchyceny i vícekrát, což výrazně zkresluje statistické údaje. Z tohoto důvodu není možné sledovat přesně data za Olomouckou aglomeraci.

Ke konci roku 2012 existovalo na území Olomouckého kraje celkem 1 869 zdravotnických zařízení (vč. odloučených oddělení výdeje léčiv), tj. 6,5 % z celkového počtu zdravotnických zařízení ČR. V nich pracovalo 2 904 lékařů (včetně zubních) a 6 497 ZPBD – zdravotnických pracovníků nelékařů s odbornou způsobilostí v přepočteném počtu (PP). V počtu lékařů na 10 000 obyvatel je Olomoucký kraj nad celorepublikovým průměrem a v rámci krajského srovnání se řadí na 5. místo. Počet ambulantních lékařů (včetně zubních) v ambulantních a lůžkových zařízeních kraje činil 2 070,5 (PP). V ambulantní péči připadalo v kraji na 10 000 obyvatel 32,47 lékařů, což je opět nadprůměrná hodnota (v ČR se jednalo o 31,76 lékařů). S celkovým počtem 7 045 lůžek se Olomoucký kraj v relativních ukazatelích pohybuje nad republikovým průměrem (na 10 000 obyvatel kraje připadalo 110,49 lůžek) a ze všech krajů ČR se v tomto ukazateli nachází na 3. místě, a to za krajem Karlovarským a Zlínským.

Tab. 53 Vybrané údaje o zdravotnictví podle krajů v roce 2013

Region	Zdravotnická zařízení	Lůžka celkem	Lůžka na 1000 obyvatel	Lékaři celkem	Lékaři na 10.000 obyvatel
Hl. m. Praha	4 328	11 739	9,4	9 418	75,7
Středočeský	2 743	7 874	6,1	4 101	31,9
Jihočeský	1 709	3 995	6,3	2 636	41,4
Plzeňský	1 581	5 007	8,7	2 657	46,5
Karlovarský	981	1 827	6,1	1 305	43,1
Ústecký	1 998	6 175	7,5	2 908	35,2
Liberecký	1 151	2 722	6,2	1 648	37,6
Královéhradecký	1 599	4 317	7,8	2 545	46,0
Pardubický	1 386	3 795	7,4	2 003	38,8
Vysočina	1 291	4 440	8,7	1 878	36,7
Jihomoravský	3 198	8 468	7,2	5 738	49,2
Olomoucký	1 869	4 970	7,6	2 904	45,5
Zlínský	1 667	4 057	6,9	2 282	38,8
Moravskoslezský	3 252	8 718	7,1	4 944	40,2
Česká republika	28 753	78 004	7,4	46 968	44,7

Zdroj: Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR.

Ve sledovaném období docházelo v rámci České republiky i samotného Olomouckého kraje k nárůstu celkového počtu zdravotnických zařízení a počtu lékařů a zároveň ke snižování lůžkové kapacity, přičemž pokles lůžek v kraji dosáhl vyšší intenzity (mezi r. 2007 a 2012 zde došlo k 9,1% poklesu, kdežto u ČR pouze k 4,6 % poklesu). Za hlavní příčinu lze považovat především dynamický pokles lůžek v lázeňských léčebnách (o 16,5 %) a dále nemocničních zařízeních (o 12,3 %), naproti tomu u odborných léčebných ústavů zaměřených zejména na dlouhodobou ošetrovatelskou péči, rehabilitaci a psychiatrii došlo k nárůstu lůžkové kapacity (o 8,2 %). V následujících letech se očekává pokračování trendu poklesu celkového počtu lůžek.

Tab. 54 Zdravotnická zařízení, počet lůžek a lékařů v České republice a v Olomouckém kraji v letech 2007–2012

Region	Rok	Zdravotnická zařízení	Lůžka celkem	Lůžka na 10.000 obyvatel	Lékaři celkem	Lékaři na 10.000 obyvatel
Česká republika	2007	27 330	111 590	107,49	43 676	42,3
	2008	27 469	110 758	105,81	44 382	42,6
	2009	27 659	111 201	105,84	45 185	43,1
	2010	27 773	110 415	104,83	45 646	43,3
	2011	28 450	108 843	103,61	46 422	44,2
	2012	28 753	106 498	101,27	46 968	44,7
Olomoucký kraj	2007	1 766	7 753	120,80	2 670	41,7
	2008	1 790	7 436	115,80	2 673	41,7
	2009	1 810	7 607	118,48	2 735	42,6
	2010	1 820	7 498	116,85	2 819	43,9
	2011	1 847	7 485	117,20	2 897	45,3
	2012	1 869	7 045	110,49	2 904	45,5

Zdroj: Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR.

Síť lůžkových zařízení ústavní péče tvořilo v Olomouckém kraji k 31. 12. 2013 celkem 9 nemocnic s 3 112 lůžky, 16 odborných léčebných ústavů (z toho 7 léčeben pro dlouhodobě nemocné) s 1 851 lůžky.

Počet hospitalizovaných v nemocnicích činil 128 597, průměrná ošetrovací doba byla 5,9 dne, což je nejnižší hodnota ze všech krajů ČR, a roční využití lůžek dosáhlo 252,9 dne.

U ambulantních (samostatných) ordinací lékařů lze ve sledovaném období pozorovat pokles praktických lékařů (pro dospělé i pro děti a dorost) a zároveň nárůst počtu specialistů, a to včetně zubních lékařů.

Dále bylo na území kraje evidováno celkem 187 lékáren (včetně odloučených oddělení výdeje léčiv), na jednu lékárnou připadlo v průměru 3 399 obyvatel. Vzrůstající počet lékáren s následným poklesem průměrného počtu osob na jednu lékárnou poukazuje na zlepšující se lékárenskou péči v kraji.

Tab. 55 Další vybrané údaje o zdravotnictví v Olomouckém kraji v letech 2007–2012

		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Nemocnice								
celkem		9	9	9	9	9	9	9
počet lůžek		3 547	3 495	3 480	3 380	3 291	3 112	3 019
hospitalizovaní pacienti*	absolutně	130	128	128	128	125	129	128
		522	642	669	256	537	823	597

	na 1 000 obyvatel	203,8	200,4	200,4	199,9	196,5	203,5	202,0
ošetřovací dny	absolutně	907 482	885 412	878 059	862 979	816 320	805 161	765 148
	na 1 000 obyvatel	1 417	1 380	1 368	1 344,90	1 277,80	1 262,30	1201,8
průměrná ošetřovací doba (dny)		7	6,9	6,8	6,7	6,5	6,2	5,9
využití lůžek (dny)		255,7	250,5	252	254,5	246,8	253,7	252,9
Odborné léčebné ústavy								
celkem		13	13	13	15	16	16	16
počet lůžek		1 701	1 694	1 694	1 792	1 862	1 841	1851
z toho léčebny pro dlouhodobě nemocné (LDN)		5	6	6	6	7	7	7
počet lůžek v LDN		519	542	563	563	618	613	613
Samostatné ordinace lékařů								
praktických pro dospělé		297	297	291	292	293	293	292
praktických pro děti a dorost		142	141	139	138	137	135	134
stomatologů		343	345	346	343	345	347	352
gynekologů		68	69	71	72	72	68	68
specialistů		375	395	411	415	416	425	435
Ostatní samostatná zdravotnická zařízení		330	331	324	320	310	315	323
Lékárny (vč. odloučených pracovišť)		154	155	161	171	172	179	187

Zdroj: Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR.

*Poznámka: * Ukončené případy hospitalizace = propuštění a zemřelí pacienti.*

V rámci vybraných ukazatelů o zdravotnictví je zřejmá dominance okresu Olomouc, kde nalezneme největší koncentraci zdravotnických zařízení (stejně jako jejich nejvyšší počet na 10 000 obyvatel), největší počet lékařů (v absolutních i relativních hodnotách) i lůžek (ale pouze v absolutním počtu, v přepočtu na 10 000 obyvatel je na tom lépe okres Jeseník). Z aglomeračních okresů vykazuje ze všech okresů Olomouckého kraje nejnižší hodnoty (absolutní i relativní) okres Prostějov u lůžkové kapacity.

Tab. 56 Vybrané údaje o zdravotnictví podle okresů Olomouckého kraje v roce 2012

Okresy, kraj	Zdravotnická zařízení	Lůžka celkem	Lůžka na 10.000 obyvatel	Lékaři celkem	Lékaři na 10.000 obyvatel
Olomouc	744	2 896	124,7	1 501	64,7
Prostějov	310	601	55,0	411	37,6
Přerov	353	1 277	96,3	477	36,0
Šumperk	353	788	64,0	383	31,1
Olomoucký kraj	1 869	7 045	110,49	2 904	45,5

Okresy, kraj	Nemocnice	Ostatní samostatná zdravotnická zařízení	Odborné léčebné ústavy vč. detašovaných pracovišť		Lékárny vč. odloučených pracovišť
			celkem	z toho LDN*	
Olomouc	3	126	7	2	68
Prostějov	1	38	3	2	30
Přerov	2	64	3	2	33
Šumperk	2	67	-	-	38
Olomoucký kraj	9	315	16	7	179

Okresy, kraj	Samostatné ordinace lékařů				
	praktických pro dospělé	praktických pro děti a dorost	stomatologů	gynekologů	specialistů
Olomouc	112	53	134	28	179
Prostějov	54	22	64	11	76
Přerov	53	25	69	11	79
Šumperk	60	25	61	13	72
Olomoucký kraj	293	135	347	68	425

Zdroj: Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR.

Poznámka: * Léčebny pro dlouhodobě nemocné.

Z lůžkových zařízení ústavní péče se na území Olomoucké aglomerace nachází celkem 6 nemocnic, 10 odborných léčebných ústavů a 1 lázeňská léčebna (Lázně Slatinice, a.s.).

Péče o nemocné je na nejvyšší úrovni zabezpečována především v jednotlivých nemocnicích, které jsou vybaveny nejnovější léčebnou technikou a ke všemu disponují širokou vědeckou a výukovou základnou. Fakultní nemocnice Olomouc, jeden z nejvýznamnějších zaměstnavatelů Olomoucké aglomerace, je největším zdravotnickým zařízením v Olomouckém kraji a šestou největší nemocnicí v České republice. Je součástí sítě jedenácti fakultních nemocnic přímo řízených Ministerstvem zdravotnictví ČR. Vlastníkem nemocnic v Přerově, Prostějově a Šternberku je Olomoucký kraj, který tato zařízení v roce 2007 pronajal (prostřednictvím Nemocnice Olomouckého kraje, a.s.) na dvacet let společnosti Středomoravská nemocniční, a.s., jež je členem holdingu Agel a.s. Nemocnice Hranice a.s. poskytující zdravotní péči a činnosti s tím spojené zahájila jako právnická osoba činnost v květnu r. 1995.

Všechny nemocnice patří ve svých regionech mezi nejvýznamnější zaměstnavatele.

Tab. 57 Nemocniční zařízení na území Olomoucké aglomerace v r. 2102

	Okres	Lůžka k 31. 12. 2012	Počet hospitalizovaných	Průměrná ošetrovací doba
Fakultní nemocnice Olomouc	Olomouc	1 153	48 394	6,4 dnů
Vojenská nemocnice Olomouc, Klášterní Hradisko	Olomouc	260	6 201	9,2 dnů
Středomoravská nemocniční, a.s. - Nemocnice Šternberk	Olomouc	236	10 732	6,1 dnů
Středomoravská nemocniční, a.s. - Nemocnice Přerov	Přerov	319	13 956	5,5 dnů
Nemocnice Hranice a.s.	Přerov	122	7 614	4,3 dnů
Středomoravská nemocniční, a.s. - Nemocnice Prostějov	Prostějov	424	16 657	6,7 dnů

Zdroj: Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR.

Seznam odborných léčebných ústavů na území Olomoucké aglomerace:

- Vojenská nemocnice Olomouc, Klášterní Hradisko – LDN (okres Olomouc),
- Hospic na Svatém Kopečku, Olomouc (okres Olomouc),
- Psychiatrická léčebna, Šternberk (okres Olomouc),
- OLÚ neurologicko - geriatrický, Moravský Beroun, přísp. org. (okres Olomouc),
- OLÚ rehabilitační, Lázně Slatinice a.s. (okres Olomouc),
- Středomoravská nemocniční, a.s. – LDN Přerov (okres Přerov),
- LDN Lipník nad Bečvou (okres Přerov),
- Středomoravská nemocniční, a.s. – LDN Prostějov (okres Prostějov),
- ADP-SANCO s.r.o., LDN (okres Prostějov),
- Dětská ozdravovna - Česká speleolog. spol. Hvozd – Vojtěchov (okres Prostějov).

5.2 SOCIÁLNÍ SLUŽBY

Níže uvedená tabulka udává počty domovů pro seniory, jejich kapacitu a podíl na 1000 obyvatel starších 65 let. Prezentovaná data ukazují, že trendem v České republice je zvyšující se počet domovů pro seniory, avšak snižuje se jejich kapacita. Snahou je vytvářet větší počet zařízení s nižší kapacitou, která neomezují individualitu jedince a mohou se více přiblížit jejich přirozenému domácímu prostředí.

V případě bližšího zaměření se na Olomoucký kraj je zřejmé, že v počtu domovů pro seniory kopíruje trend v České republice, tedy zaznamenává nárůst, avšak rozchází se však v případě kapacity, kdy v průběhu sledovaných let uvádí nárůst. Při analýze okresů Olomoucké aglomerace vykazují okresy Olomouc a Přerov nárůst počtu zařízení oproti tomu Prostějov si ve sledovaných letech udržuje konstantní hodnotu. Navýšení počtu míst v jednotlivých zařízeních vykazují okresy Olomouc, Prostějov naopak Přerov během sledovaných let uvádí pokles o 46 míst. V případě počtu zařízení, který je vztažen k 1000 obyvatelům starších 65 let vykazují v průměru všechny sledované okresy stejné hodnoty jako Olomoucký kraj i Česká republika. Pokud bychom srovnávali kapacitu domovů pro seniory, budou v průměrných hodnotách všechny sledované okresy vykazovat vyšší hodnoty než Česká republika i Olomoucký kraj.

Tab. 58 Vývoj počtu zařízení domovů pro seniory, jejich kapacita a podíl na 1000 obyvatel starších 65 let v letech 2009 - 2012

Česká republika, kraj, okresy	2009	2010	2011	2012	2009	2010	2011	2012
	počet zařízení				podíl na 1000 obyvatel starších 65 let			
Česká republika	461	467	471	480	0,3	0,3	0,3	0,3
Olomoucký kraj	32	32	33	34	0,3	0,3	0,3	0,3
Olomouc	7	7	8	8	0,2	0,2	0,2	0,2
Prostějov	8	8	8	8	0,4	0,4	0,4	0,4
Přerov	6	6	6	7	0,3	0,3	0,3	0,3
	počet míst				podíl na 1000 obyvatel starších 65 let			
Česká republika	37 682	37 815	37 616	37 477	23,6	23,1	22,1	21,2
Olomoucký kraj	2519	2537	2564	2566	25,3	25,0	24,4	23,6
Olomouc	583	583	621	623	16,4	16,1	16,6	16,0
Prostějov	629	679	690	690	35,2	37,5	37,0	36,0
Přerov	626	609	587	580	29,3	27,9	25,9	24,8

Zdroj: ČSÚ: Statistické ročenky Olomouckého kraje, pouze do úrovně okresů, nebyla získána data nižších hierarchických jednotek, proto data za Olomouckou aglomeraci nejsou uvedena.

Tab. 59 Sociální služby poskytované ve vybraných zařízeních v okresech Olomoucké aglomerace, Olomouckém kraji a v ČR v letech 2009 -2012

Rok	Česká republika, kraj, okresy	Denní stacionáře	Týdenní stacionáře	Domovy pro osoby se zdravotním postižením	Sociální služby v ostatních zařízeních	Denní stacionáře	Týdenní stacionáře	Domovy pro osoby se zdravotním postižením	Sociální služby v ostatních zařízeních
	zařízení					místa			
2009	Česká republika	252	73	221	2 055	4 552	972	14 623	21 840
	Olomoucký kraj	18	3	11	134	433	25	1275	1616
	Olomouc	7	1	3	51	202	i.d.	i.d.	498
	Prostějov	3	-	2	12	i.d.	-	i.d.	131
	Přerov	2	-	4	24	i.d.	-	403	259
2010	Česká republika	253	67	220	2 167	4 519	890	14 419	23 811
	Olomoucký kraj	17	3	11	140	439	24	1261	1636
	Olomouc	7	1	3	57	205	i.d.	400	534
	Prostějov	3	-	2	10	106	-	i.d.	129
	Přerov	2	-	4	25	i.d.	-	403	287
2011	Česká republika	245	62	211	2 086	3 227	908	13 978	23 879
	Olomoucký kraj	16	3	11	133	191	24	1235	1738
	Olomouc	6	1	3	56	125	i.d.	400	552
	Prostějov	3	-	2	9	16	-	i.d.	139
	Přerov	2	-	4	26	i.d.	-	393	387
2012	Česká republika	253	67	212	2 173	3 188	951	13 820	24 501
	Olomoucký kraj	15	3	11	134	128	20	1220	1719
	Olomouc	5	1	3	56	60	i.d.	389	498
	Prostějov	3	-	2	10	16	-	i.d.	164
	Přerov	2	-	4	25	i.d.	-	389	415

Zdroj: ČSÚ: Statistické ročenky Olomouckého kraje, pouze do úrovně okresů, nebyla získána data nižších hierarchických jednotek, proto data za Olomouckou aglomeraci nejsou uvedena.

5.3 SOCIÁLNĚ VYLOUČENÉ LOKALITY

Níže uvedená tabulka udává počet obyvatel ORP či Olomouckého kraje a počet osob romské národnosti dle sčítání lidu, domů a bytů v letech 2001 a 2011. Jelikož data uváděna v této tabulce jsou vůči skutečnému stavu zcela irelevantní, je níže uvedena tabulka s počty osob, které se hlásí ke dvojí národnosti mateřskému jazyku. Hlavními důvody proč se Romové nehlásí k romské národnosti, jsou - narození v České popřípadě Slovenské republice či obavy z pravicových extrémistů.

Tab. 60 Počet obyvatel, příslušníků romské menšiny dle výsledků SLDB v letech 2001 a 2011

Kraj/ORP	Počet obyvatel	Romská národnost 2001	Romská národnost 2011	Rozdíl	Procentuální podíl z počtu obyvatel 2011
Olomoucký kraj	628 427	886	363	- 523	0,06%
Hranice	33 804	56	52	- 4	0,15%
Konice	10 773	11	5	- 6	0,05%
Lipník n. Bečvou	14 890	8	8	0	0,05%
Litovel	23 152	20	0	- 20	0,00%
Mohelnice	18 671	9	8	- 1	0,04%
Olomouc	161 641	79	43	- 36	0,03%
Prostějov	97 086	148	67	- 81	0,07%
Přerov	81 388	149	92	- 57	0,11%
Šternberk	23 288	38	14	- 24	0,06%
Uničov	22 327	14	26	12	0,12%

Zdroj: Zpráva o stavu romské menšiny v kraji za rok 2013.

Tabulka uvádí počty osob, které se hlásí k nabízeným národnostem, příp. k mateřským jazykům. V Olomouckém kraji se nejenom k romské národnosti hlásí 1 139 osob. V případě mateřského jazyka je romština uvedena u 3 266 osob.

Tab. 61 Počet osob hlásících se k dvojí národnosti či mateřskému jazyku, dle SLDB 2011

Národnost	ČR	Olomoucký kraj	Mateřský jazyk	ČR	Olomoucký kraj
Romská	5 135	363	romský	4 919	410
česká a romská	7 026	700	český a romský	33 351	2 688
slovenská a romská	573	76	slovenský a romský	2 100	168
celkem	12 734	1 139	celkem	40 370	3 266

Zdroj: Zpráva o stavu romské menšiny v Olomouckém kraji za rok 2013.

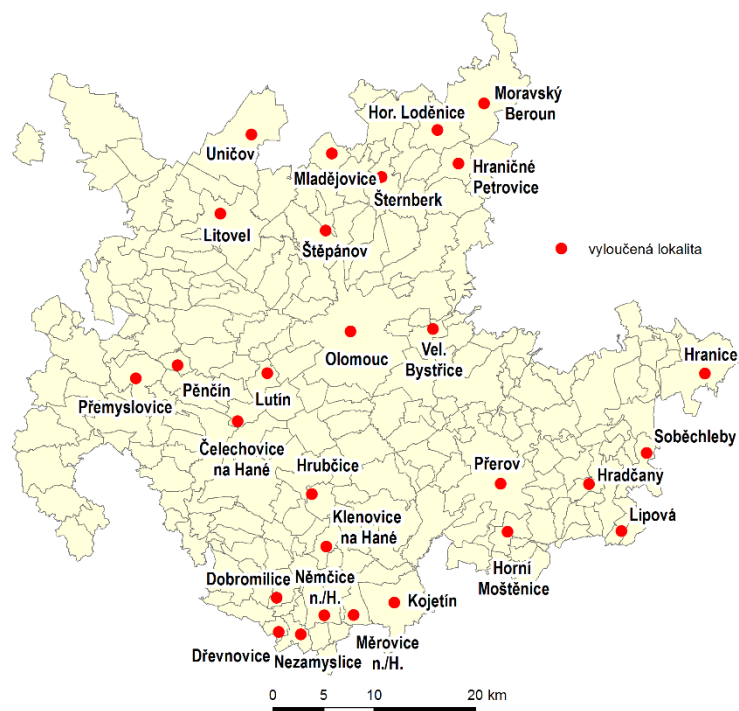
Jak uvádí Zpráva o stavu romské menšiny v kraji za rok 2013 je v posledních letech velice nesnadné, zpracovat kvalifikovaný odhad počtu Romů (Tab. 58). Uváděnými důvody jsou vznik či zánik komerčních ubytoven, ztížený je také vlivem migrace mimo administrativní hranice ORP či krajů, což souvisí s existencí komerčních ubytoven. Další vliv má i meziobecní migrace, především migrace do menších obcí regionu, kde se cena i kvalita nemovitostí pohybuje níže, než tomu je ve městech.

Tab. 62 Kvalifikovaný odhad počtu Romů, odhad počtu sociálně vyloučených Romů a podíl Romů na celkovém počtu obyvatel lokality

Obec s rozšířenou působností	Odhad počtu Romů	Odhad počtu sociálně vyloučených Romů	Podíl sociálně vyloučených Romů na odhadu počtu Romů v dané lokalitě (%)
Hranice	900	750	83
Jeseník	690	600	87
Konice	32	0	0
Lipník n. B.	360	180	50
Litovel	120	20	17
Mohelnice	41	0	0
Olomouc	2000	950	48
Prostějov	1200	950	79
Přerov	4500	3000	67
Šternberk	380	280	74
Uničov	250	80	32
Cekem Olomoucký kraj	11 373	7 460	66

zdroj: Zpráva o stavu romské menšiny v kraji za rok 2013

Rezidenční segregaci můžeme vnímat jako nadprůměrné nebo podprůměrné zastoupení určité skupiny lidí v daných lokalitách, ve vztahu k podílu této skupiny k městu jako celku. Jedná se tedy o nerovnoměrné rozmístění skupin obyvatel v obytných částech města, resp. sledovaného regionu. Příčiny jejího vzniku lze hledat na základě kulturní, etnické a socioekonomické příslušnosti obyvatel. V případě Olomoucké aglomerace jsou vymezeny do úrovně obcí v následujícím obrázku.

Obr. 17 Sociálně vyloučené lokality v Olomoucké aglomeraci v roce 2013

Zdroj: Zpráva o stavu romské menšiny v kraji za rok 2013

Integrované strategie mohou být vhodným nástrojem pro řešení problému sociálně vyloučených lokalit, především proto, že mohou podněcovat relevantní regionální aktéry. Díky jejich spolupráci a znalosti regionu lze pozorovat provázané synergické vazby projektů a za pomoci realizace zajistit udržitelnost.

5.4 NÍZKOPŘÍJMOVÉ OBYVATELSTVO

Podrobnější analýza příjemců důchodu v přepočtu na 1000 obyvatel vykazuje v průměru ve všech okresech Olomoucké aglomerace i v kraji až na rok 2012 stejný trend jako Česká republika. V již zmiňovaném roce, dochází v ČR ke stagnaci počtu příjemců důchodu, oproti tomu Olomoucký kraj a průměrná hodnota zastupující okresy Olomoucké aglomerace vykazuje pokles. I přesto se však počet příjemců důchodu pohybuje nad republikovou hodnotou. Průměrná výše důchodu se ve všech letech pohybuje pod výší celorepublikového průměru, ale převyšuje průměrnou částku Olomouckého kraje. V posledním sledovaném roce v průměru pro 3 sledované okresy dosahovala 10 277 Kč. V případě dávek státní podpory vykazuje průměrná hodnota Olomoucké aglomerace nižší hodnoty než Olomoucký kraj a kromě roku 2010 i nižší hodnoty než Česká republika.

Tab. 63 Příjemci důchodů a průměrné výše důchodu za okresy Olomoucké aglomerace, Olomoucký kraj a Českou republiku v letech 209 - 2012

Rok	ČR, kraj, okres	příjemci důchodu	příjemci důchodu - podíl na 1000 obyv.	průměrná výše důchodu (v Kč)	přiznané dávky státní podpory	přiznané dávky státní podpory na 1000 obyv.	vyplacené dávky státní podpory	vyplacené dávky státní podpory na 1000 obyv.
2009	Česká republika	2 790 391	266	9 803	15 776 820	1 502	41 081 807	3910
	Olomoucký kraj	172 010	268	9 591	1 048 137	1 633	2 532 799	3945
	Olomouc	58 822	254	9 709	344 708	254	897 281	3870
	Prostějov	31 808	289	9 508	185 974	289	447 272	4058
	Přerov	36 064	268	9 595	212 489	268	510 201	3798
2010	Česká republika	2 819 093	268	9 884	13 988 327	1 328	40 791 052	3873
	Olomoucký kraj	173 047	270	9 663	925 812	1 443	2 515 386	3920
	Olomouc	59 342	256	9 790	303 054	1 305	893 032	3846
	Prostějov	31 651	287	9 586	169 141	1 535	449 682	4081
	Přerov	36 385	272	9 656	185 960	1 388	499 497	3730
2011	Česká republika	2 873 004	273	10 296	11 973 328	1 140	36 006 754	3428
	Olomoucký kraj	176 180	276	10 073	789 716	1 237	2 196 625	3440
	Olomouc	60 598	261	10 216	261 352	1 126	802 883	3460
	Prostějov	31 957	292	9 982	143 089	1 306	391 675	3576
	Přerov	37 131	279	10 062	159 243	1 197	431 770	3246
2012	Česká republika	2 866 056	273	10 490	11 494 000	1 093	35 542 833	3380
	Olomoucký kraj	175 315	275	10 260	750 000	1 176	2 136 280	3351
	Olomouc	60 423	260	10 405	249 900	1 076	798 002	3436
	Prostějov	31 655	289	10 165	137 500	1 257	381 465	3489
	Přerov	36 919	278	10 247	150 500	1 134	413 185	3115

Zdroj: ČSÚ, Statistické ročenky Olomouckého kraje, pouze do úrovně okresů, nebyla získána data nižších hierarchických jednotek.

5.5 KRIMINALITA

Kriminalitu lze díky aplikaci „mapakriminality.cz“ od roku 2013 sledovat nejenom na území celé České republiky, krajů a okresů (tzv. územních odborů), ale i na úrovni jednotlivých obvodních oddělení (OO). Za nižší územní celky (obce) nejsou tyto statistiky k dispozici. Vzhledem k absenci dat za delší časové období jsme bohužel ke všemu nuceni upustit od analýzy dlouhodobého vývoje kriminality v obvodních odděleních nacházejících se na území Olomoucké aglomerace.

V mezikrajském srovnání se Olomoucký kraj řadí ke krajům s nižším počtem zjištěných trestných činů (v přepočtu na 10 000 obyvatel) – v roce 2013 se zařadil na páté, o rok později na šesté místo. V objasňenosti trestných činů zaujímal až 9. místo, přesto je stále nad celorepublikovým průměrem, který je dlouhodobě snižován nízkou objasňeností trestných činů na území hlavního města.

Mezi obvodními odděleními Olomoucké aglomerace byla nejvyšší kriminalita v přepočtu na 10 000 obyvatel zaznamenána v Olomouci 1 (v obou letech – 2013 i 2014 se toto oddělení podle indexu kriminality řadilo na 31. místo ze všech 521 obvodních oddělení ČR), Olomouci 3 (v roce 2013 mu patřila 46., o rok později 36. příčka) a dále v Olomouci 2 a Prostějově 1 (po oba dva roky se nacházely ve druhé stovce ze všech oddělení na území ČR). Nadprůměrnou kriminalitu (v porovnání s vyššími územními celky – Olomouckým krajem a ČR) lze v daných letech sledovat i u OO Olomouc 4 a v roce 2013 také u OO Přerov 2 a OO Moravský Beroun. V absolutních hodnotách je nejvíce trestných činů páčáno na území obvodních oddělení Olomouc 3, Prostějov 1, Olomouc 1 a Olomouc 2. Vyšší než 60% objasňenost trestných činů lze po oba dva roky pozorovat u obvodních oddělení Konice, Němčice nad Hanou, Prostějov 2 a Lipník, v r. 2014 navíc u OO Kojetín, Přerov a Plumlov.

Tab. 64 Zjištěné a objasněné trestné činy v letech 2013 a 2014 ve vybraných územních jednotkách

	Rok	Zjištěné trestné činy		Objasněné trestné činy	
		celkem	Index kriminality*	celkem	v %
Česká republika	2013	325 366	310,3	129 182	40
	2014	288 660	275,3	126 237	44
Olomoucký kraj	2013	14 768	231,3	7 097	48
	2014	14 066	220,3	7 520	53
OO Olomouc 1	2013	1 074	666,9	405	38
	2014	1 004	623,4	418	42
OO Olomouc 2	2013	999	294,9	375	38
	2014	1 066	314,7	372	35
OO Olomouc 3	2013	1 412	503,9	534	38
	2014	1 406	501,7	558	40
OO Olomouc 4	2013	734	239,8	291	40
	2014	737	240,8	282	38
OO Přerov	2013	822	200,5	441	54
	2014	798	194,7	498	62
OO Přerov 2	2013	675	231,5	382	57
	2014	541	185,5	321	59
OO Prostějov 1	2013	1 399	305,2	599	43
	2014	1 376	300,2	747	54
OO Prostějov 2	2013	338	165,6	230	68
	2014	228	111,7	144	63
OO Litovel	2013	542	219,7	229	42
	2014	404	163,8	191	47
OO Šternberk	2013	437	143,4	212	49
	2014	408	133,9	217	53
OO Uničov	2013	460	201,1	199	43
	2014	347	151,7	158	46

OO Hranice	2013	662	190,9	285	43
	2014	646	186,3	378	59
OO Lipník	2013	344	214,1	207	60
	2014	321	199,8	211	66
OO Mohelnice	2013	324	176,6	167	52
	2014	312	170,1	167	54
OO Konice	2013	221	145,6	138	62
	2014	197	129,8	139	71
OO Velká Bystřice	2013	334	168,3	155	46
	2014	356	179,4	174	49
OO Lutín	2013	248	128,0	111	45
	2014	225	116,1	121	54
OO Plumlov	2013	164	151,9	78	48
	2014	175	162,1	106	61
OO Kojetín	2013	158	126,8	94	59
	2014	163	130,9	109	67
OO Němčice nad Hanou	2013	198	114,1	135	68
	2014	184	106,0	117	64
OO Moravský Beroun	2013	141	249,3	77	55
	2014	103	182,1	58	56

Zdroj: <http://mapakriminality.cz>

Poznámka: OO – obvodní oddělení

* počet spáchaných trestných činů na 10 000 obyvatel ve zvoleném období na daném území

V rámci Olomoucké aglomerace mezi typické kriminogenní faktory měst s větším počtem obyvatel patří zejména:

- sídlištní zástavba s vysokou hustotou obyvatel a s ní spojená anonymita pachatelů trestné činnosti a dostupnost předmětů zájmu pachatelů,
- rozsáhlá nákupní či zábavní centra, jejichž rozlehlé prostory a přilehlá parkoviště nabízejí příležitost pachatelům bagatelní majetkové trestné činnosti,
- hustá komunikační síť – autobusová, automobilní, železniční (značný pohyb osob),
- fluktuace osob (zejména v Olomouci – univerzitní město, společensko-kulturní centrum),
- lhostejnost občanů k trestné činnosti páchané na veřejnosti, zřejmě často motivovaná také obavou z následné agresivity pachatelů,
- rostoucí organizovanost a kvalifikovanost páchaní trestné činnosti,
- velký objem trestné činnosti páchaný osobami s bydlištěm mimo kraj.

Mezi ostatní společenské, sociální a ekonomické kriminogenní faktory lze zařadit:

- sociální strukturu obyvatel regionu s nezanedbatelnou částí občanů s velmi nízkými nebo žádnými příjmy a občanů tzv. sociálně vyloučených, kteří jsou integrováni v malých lokalitách,
- nedostatečnou kontrolu způsobů trávení volného času dětí ze strany rodičů, vliv závadových part; závislost mladistvých na drogách vedoucí ke snaze obstarat si peníze na drogy páchaním trestné činnosti,
- poměrně vysokou koncentraci bezdomovců (nejen, že bývají pachateli bagatelních trestných činů, ale stávají se častěji terčem útoků na svou osobu),

- stále se rozšiřující fenomén celosvětové sítě internet, která zasahuje do stále více oblastí života v kombinaci s počítačovou negramotností osob ve středním a starším věku nahrává pachatelům trestné činnosti páchané na internetu.

5.6 CELKOVÉ SHRNUÍ SOCIÁLNÍ PROBLEMATIKY

Z hodnocení výše vyplývá, že stav zdravotnictví a sociálních služeb v Olomoucké aglomerace se pohybuje nad republikovým průměrem. V případě kriminality se Olomoucká aglomerace v počtu spáchaných trestných činů a počtu objasněných trestných činů pohybuje nad republikovým průměrem.

6 ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

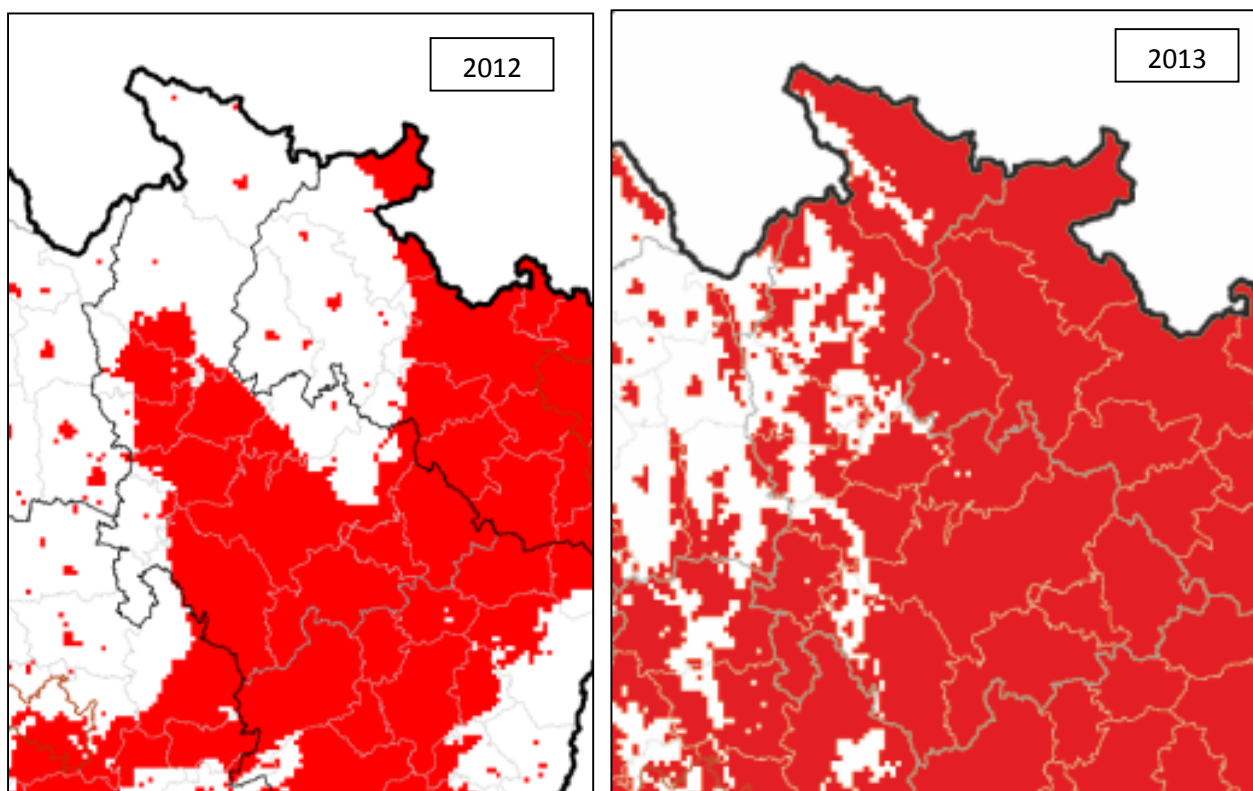
Nedílnou součástí území Olomoucké aglomerace je pochopitelně životní prostředí, neboť na něj má vliv dopad veškerých činností, jako například intervence v podnikatelské oblasti, výstavba infrastruktury atd.

Životní prostředí je v této analýze hodnoceno se zaměřením na jeho základní oblasti: kvalita ovzduší, půda, odpadové hospodářství a staré ekologické zátěže. Nakonec byl zhodnocen i stav investic na ochranu životního prostředí, což je nepřímý ukazatel faktorů jako například nakolik je stav životního prostředí závažný, aby bylo nutné na jeho ochranu vynaložit vysoké či nízké finanční prostředky.

Do oblasti životního prostředí v jistém smyslu patří i některé další oblasti, jako je cyklo doprava (alternativa k automobilu pro krátké vzdálenosti), veřejná doprava (snižování emisí dopravních prostředků), silniční infrastruktura (množství emisí, hluk apod.). Tato témata však jsou v rámci analýzy hodnoceny v jiných kapitolách.

6.1 KVALITA OVZDUŠÍ

Kvalita ovzduší v Olomoucké aglomeraci je podstatně horší než ve zbývající části ČR a postupně se zhoršuje (dle srovnání let 2012 a 2013). Červená barva na obrázku níže představuje oblast, ve které dochází k překračování imisních limitů pro ochranu zdraví. Existuje zde významný vliv zdrojů znečištění z Ostravska a Polska.

Obr. 18 Vyznačení oblastí s překročenými imisními limity pro ochranu zdraví (bez zahrnutí přízemního ozonu)

Území s překročením LV.

Zdroj: Český hydrometeorologický ústav (ČHMÚ)

Tab. 65 Překročení imisního limitu (LV) v rámci dotčených obcí s rozšířenou působností Olomoucké aglomerace (dle vymezení aglomerace území C), % plochy územního celku

Územní celek	PM10	O3	Celkový souhrn překročení imisního limitu (LV)
	max. 24h průměr > 50 µg.m ⁻³	max. denní 8h klouzavý průměr > 120 µg.m ⁻³	
ORP Hranice	56,9	36,0	100,0
ORP Konice	-	98,1	98,7
ORP Lipník nad Bečvou	45,4	23,5	100,0
ORP Litovel	0,4	21,9	80,4
ORP Mohelnice	-	28,0	59,9
ORP Olomouc	15,2	44,8	98,2
ORP Prostějov	27,2	28,9	87,0
ORP Přerov	69,7	3,9	100,0
ORP Šternberk	-	75,1	99,0
ORP Uničov	-	6,1	80,2
Olomoucký kraj	15,96	36,89	83,79

Zdroj: Český hydrometeorologický ústav.

Z hlediska emisí ve srovnání s krajským průměrem je na tom území Olomouckého kraje lépe, avšak v případě Olomoucké aglomerace se dají očekávat vyšší hodnoty. Níže jsou analyzovány meziroční rozdíly konkrétních prvků, kde změna množství látek kopíruje trend krajského průměru bez Hl. m. Prahy.

Tab. 66 Emise celkem v Olomouckém kraji tunách za rok – REZZO 1–4

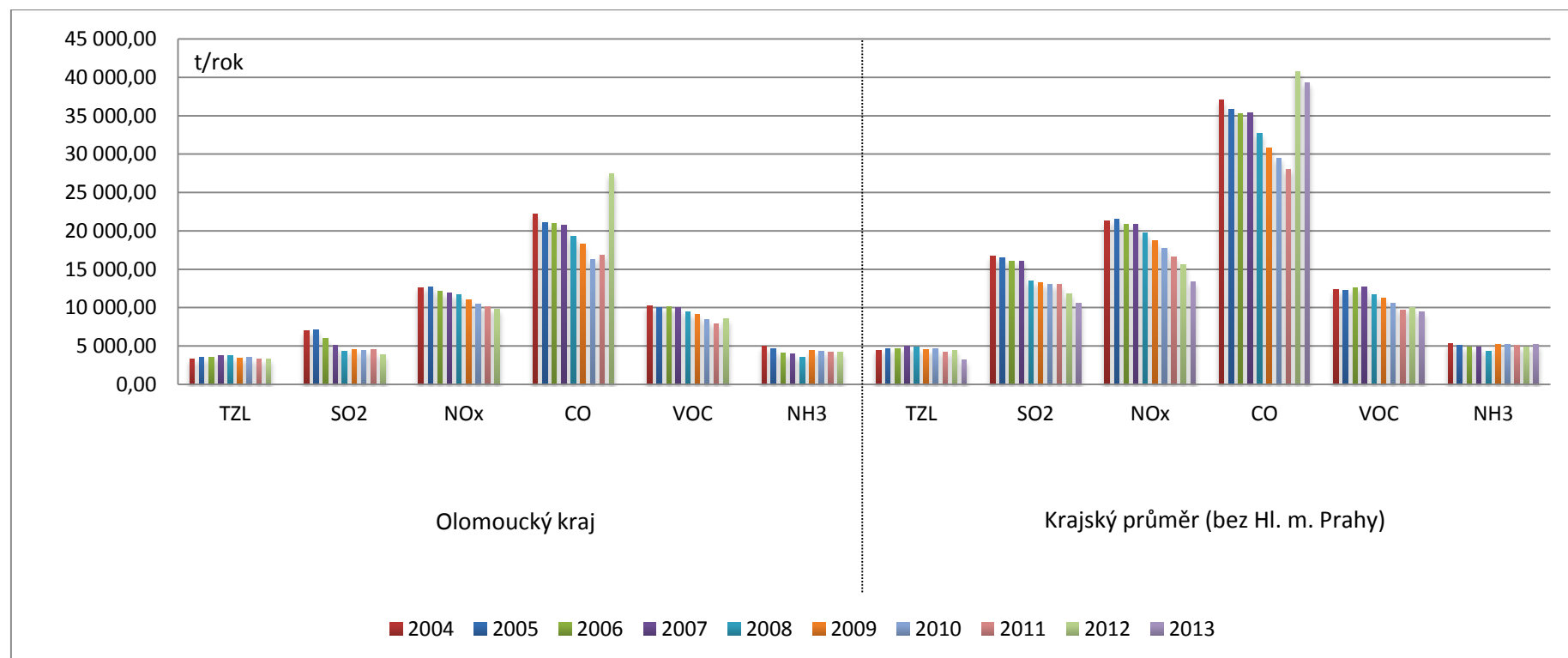
Rok	Území	TZL	SO2	NOx	CO	VOC	NH ₃
2004	Olomoucký kraj	3 277,5	7 016,8	12 631,2	22 143,6	10 277,8	4 942,8
	Krajský průměr (bez Hl. m. Prahy)	4 475,7	16 660,3	21 301,6	3 7042,2	12 370,0	5 338,0
	ČR	60 735,6	219 162,6	288 730,5	509 215,7	177 532,8	69 758,2
	ČR bez Hl. m. Prahy	58 183,7	216 583,9	276 921,1	481 548,2	160 810,3	69 393,5
2005	Olomoucký kraj	3 550,6	7 132,2	12 725,4	21 117,6	10 042,0	4 609,5
	Krajský průměr (bez Hl. m. Prahy)	4 609,3	16 535,6	21 509,8	35 793,8	12 236,6	5 061,0
	ČR	62 328,9	217 386,5	291 006,7	491 209,2	175 128,7	66 172,7
	ČR bez Hl. m. Prahy	59 920,8	214 963,2	279 626,9	465 319,7	159 075,8	65 792,8
2006	Olomoucký kraj	3 498,6	5 954,3	12 098,2	20 951,3	10 155,2	4 092,9
	Krajský průměr (bez Hl. m. Prahy)	4 679,6	16 042,4	20 815,4	35 298,0	12 595,0	4 850,4

	ČR	63 194,3	210 831,0	280 121,3	481 279,4	178 807,6	63 443,1
	ČR bez Hl. m. Prahy	60 834,7	208 550,7	270 600,3	458 873,7	163 735,4	63 055,2
2007	Olomoucký kraj	3 719,2	5 119,1	11 863,3	20 773,4	9 990,9	3 949,1
	Krajský průměr (bez Hl. m. Prahy)	4 985,6	16 104,1	20 858,3	35 343,3	12 667,0	4 848,8
	ČR	66769,8	210 831,0	280 121,3	481 279,4	178 807,6	63 443,1
	ČR bez Hl. m. Prahy	64 813,2	209 353,3	271 157,8	459 462,7	164 670,9	63 033,8
2008	Olomoucký kraj	3 762,2	4 354,2	11 667,3	19 269,2	9 396,6	3 514,7
	Krajský průměr (bez Hl. m. Prahy)	4 813,0	13 480,6	19 704,1	32 696,4	11 715,0	4 370,1
	ČR	64 889,6	177 016,8	264 757,1	444 719,9	165 454,2	57 185,4
	ČR bez Hl. m. Prahy	62 569,2	175 247,9	256 153,5	425 053,0	152 295,6	56 810,7
2009	Olomoucký kraj	3 472,9	4 577,3	10 999,2	18 270,7	9 074,4	4 451,5
	Krajský průměr (bez Hl. m. Prahy)	4 543,4	13 305,1	18 761,4	30 808,8	11 256,0	5 223,6
	ČR	61 228,8	174 650,1	252 004,6	418 858,8	159 378,4	68 334,0
	ČR bez Hl. m. Prahy	59 063,9	172 965,7	243 897,6	400 514,9	146 327,5	67 906,3
2010	Olomoucký kraj	3 517,0	4 443,1	10 430,6	16 235,7	8 446,5	4 358,3
	Krajský průměr (bez Hl. m. Prahy)	4 657,7	12 981,9	17 779,8	29 459,7	10 619,7	5 247,3
	ČR	62 671,7	170 324,3	238 050,5	398 264,9	151 171,7	68 594,5
	ČR bez Hl. m. Prahy	60 550,1	168 764,8	231 136,8	382 976,5	138 056,2	68 215,0
2011	Olomoucký kraj	3 244,3	4 491,6	10 133,2	16 761,2	7 917,9	4 212,9
	Krajský průměr (bez Hl. m. Prahy)	4 155,9	13 024,0	16 645,3	28 016,0	9 741,8	5 037,1
	ČR	56 965,6	170 180,5	225 308,6	381 911,7	139 335,1	65 750,7
	ČR bez Hl. m. Prahy	54 026,6	169 312,2	216 389,5	364 208,2	126 643,1	65 481,7
2012	Olomoucký kraj	3 303,9	3 848,0	9 776,2	27 396,2	8 509,7	4 146,8
	Krajský průměr (bez Hl. m. Prahy)	4 393,5	11 839,4	15 635,0	40 764,0	10 041,2	4 906,5
	ČR	59 959,9	154 325,9	211 440,4	546 400,3	142 295,5	64 172,0

	ČR bez Hl. m. Prahy	57 115,8	153 912,5	203 255,5	529 931,8	130 535,5	63 784,7
2013	Olomoucký kraj	2123,8	3 851,9	8325,5	25011,5	8 245,2	4 368,0
	Krajský průměr (bez Hl. m. Prahy)	3193.0	10564.2	13333.4	39318.1	9487.3	5237.5
	ČR	42399,9	137 753,8	179981,4	523233,6	129 280,1	68 484,4
	ČR bez Hl. m. Prahy	41 509.1	137 334.3	173 333.8	511 135.2	123 335.1	68 087.1

c

Graf 15: Emise celkem v Olomouckém kraji tunách za rok – REZZO 1–4

Zdroj: Český hydrometeorologický ústav – Emisní bilance České republiky.

6.2 PŮDA

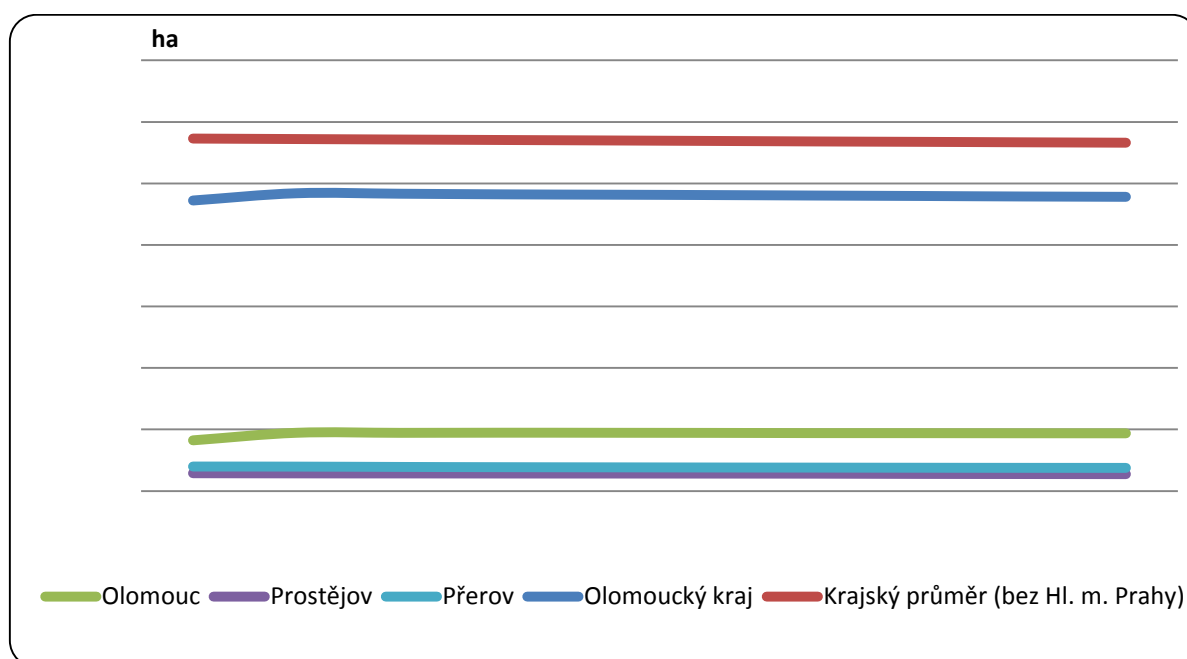
Velmi málo se měnící úhrnná hodnota zemědělské půdy naznačuje, že investice obecně nemají velký vliv na její úbytek. Existuje však rozdíl mezi evidenčním stavem a skutečným obhospodařováním, který nejpřesněji udává Veřejný registr půdy (LPIS). Skutečný úhrn půdy se do katastru promítá s velkým zpožděním, jelikož není právní povinnost investorů provádět změnu druhu pozemku (jedná se jen o jejich možnost). Skutečný úbytek zemědělské půdy je i tak v posledních letech menší, což je dáno dvěma velmi jasnými faktory: ekonomickou krizí (ta měla vliv na množství investic) a nárůstem výše odvodů za zábor zemědělské půdy (v olomouckém regionu dosahuje výše až 4 000 Kč/m²).

Tab. 67 Úhrnná hodnota zemědělské půdy v ha

Rok	Olomouc	Prostějov	Přerov	Olomoucký kraj	Krajský průměr (bez Hl. m. Prahy)	ČR	ČR bez Hl. m. Prahy
2004	81 145	54 411	59 852	276 081	326 430	4 264 573	4 243 588
2005	87 298	54 279	59 799	281 992	326 047	4 259 480	4 238 610
2006	87 243	54 240	59 536	281 589	325 663	4 254 403	4 233 615
2007	87 363	54 178	59 339	281 089	325 268	4 249 177	4 228 485
2008	87 284	54 155	59 212	280 811	324 890	4 244 081	4 223 565
2009	87 209	54 119	59 077	280 517	324 504	4 238 975	4 218 547
2010	87 035	54 042	58 984	280 129	324 089	4 233 501	4 213 158
2011	86 990	53 862	58 882	279 763	323 763	4 229 167	4 208 917
2012	86 906	53 771	58 800	279 361	323 404	4 224 389	4 204 254
2013	86 855	53 685	58 761	279 086	323 066	4 219 867	4 199 861

Zdroj: ČSÚ – Statistické ročenky půdního fondu České republiky.

Graf 16: Úhrnná hodnota zemědělské půdy v ha

Zdroj: ČSÚ – Statistické ročenky půdního fondu České republiky.

6.3 ODPADOVÉ HOSPODÁŘSTVÍ

Samosprávu v odpadovém hospodářství vykonávají obce a kraje. Nakládání s odpady obcemi v roli původců odpadů je čistě samosprávnou působností. Z hlediska financování systému nakládání s odpady v obcích a městech se jedná se o mandatorní výdaj obecních rozpočtů (na zajištění systému). Krajské úřady, především v rámci správních řízení, vydávají souhlasy k provozování zařízení pro nakládání s odpady a kontrolují a vyjadřují se k zařízením pro nakládání s odpady, především ke skládkám odpadů, k zařízením ke sběru a výkupnu odpadů. Rovněž kontrolují, jak jsou právními osobami, fyzickými osobami oprávněnými k podnikání a obcemi dodržována ustanovení právních předpisů a rozhodnutí Ministerstva životního prostředí ČR a jiných správních úřadů v oblasti odpadového hospodářství. Stejně tak zajišťují metodickou činnost pro obce a jejich obecní úřady a vyjadřují se k legislativním normám navrhovaným ze strany Ministerstva životního prostředí ČR, jako ústředního orgánu státní správy v OH.

Odpadové hospodářství je hodnoceno na úrovni takového území, na kterém je integračně ovlivnitelné. Je sice pravdou, že z hlediska významu a především rozsahu práv a povinností spojených s přímou odpovědností za fyzické nakládání s odpady je klíčová role samospráv měst a obcí, nicméně v rámci velkých záměrů, případně koordinace odpadového hospodářství se toto odehrává na území Olomouckého kraje. Rovněž aktivity, které jsou realizovány na území Olomoucké aglomerace, ovlivňují realizaci dalších aktivit na území celého Olomouckého kraje. Proto i z hlediska analýzy jsou využita data za Olomoucký kraj, avšak tam, kde to bylo možné a relevantní, byla použita data za území Olomoucké aglomerace. Pro zhodnocení odpadového hospodářství bylo využito v současné době zpracovávaného Plánu odpadového hospodářství Olomouckého kraje pro období 2016 až 2025.

Předcházení vzniku odpadů

Problematika předcházení vzniku odpadů neboli prevence vzniku odpadů, včetně omezování jejich nebezpečnosti, má velmi široký dosah – nejčastěji se jedná o textilní odpady, elektroodpady, použité

automobily, potravinové odpady a bioodpady. Faktem je, že oblast předcházení vzniku odpadů není v Olomoucké aglomeraci, až na výjimky, dostatečně rozvinutá, co se systematického přístupu týče.

Textilní odpad vzniká u dvou skupin původců (obce – jako součást komunálního odpadu, ostatní původci). U ostatních původců se jedná nejčastěji o výrobní odpad z výroby textilních materiálů a oděvů. Další textilní odpad vzniká v distributorském a prodejním sektoru. Významná je rovněž produkce ve spotřební oblasti. Ke sběru upotřebených oděvů textilu jsou v obcích stále více užívány kontejnery, které jsou buď v majetku provozovatele (komerční subjekt či charitativní organizace) nebo obcí, které vybírají provozovatele. Místa a počet kontejnerů jsou stanoveny provozovatelem systému ve spolupráci s obcí či privátním subjektem (hypermarkety, supermarkety apod.). Sběrem oděvů a textilních materiálů se v Olomoucké aglomeraci zabývá několik společností, jak komerčních, tak charitativních. Významný podíl na sběru pomocí kontejneru má společnost TextilEco a.s. Mezi další subjekty patří Diakonie Broumov, sociální družstvo, okrajově pak např. polská společnost WTÓRPOL a další.

Nástroje k omezování nebezpečných látek v elektrospotřebičích či použitých automobilech jsou řešeny příslušnými právními předpisy (např. vyhláškou č. 341/2002 Sb. u automobilů). V případě elektrospotřebičů realizují některé kolektivní systémy vlastní aktivity. Jedná se například o projekty kolektivního systému ASEKOL „Věnuj mobil“ či „Věnuj počítač“. Použitá elektrozařízení jsou sbírána, je otestována jejich funkčnost a v případě možnosti dalšího použití jsou předávána dětem do dětských domovů.

Odpady z potravin ve formě přebytků z výroby či neprodaných potravin mohou být využity v rámci potravinové pomoci. V rámci Olomoucké aglomerace aktivity realizuje Charita Olomouc. Dílčím způsobem zde zasahuje Potravinová banka Ostrava, o.s. V Olomoucké aglomeraci totiž vlastní potravinová banka nefunguje. O jejím založení však Olomouc aktuálně jedná. Potravinové banky jsou součástí zastřešující České Federace potravinových bank, které pracují na principu daném Chartou evropských potravinových bank. Potravinové banky zdarma shromažďují potraviny, skladují je a přidělují humanitárním nebo charitativním organizacím. Ty pak poskytují potravinovou pomoc potřebným lidem.

Pro nakládání s rostlinnými zbytky, případně bioodpady, jsou dle současné legislativy (§ 10a zákona o odpadech pro kompostování rostlinných zbytků) určeny dva způsoby spadající do oblasti předcházení vzniku odpadů: kompostování v domácnostech a provozování komunitní kompostárny. Množství bioodpadu zpracovávaného způsobem domovního kompostování není systematicky sledováno. Určitým způsobem lze toto sledovat skrze Operační program životního prostředí (OPŽP) pro období 2007–2013. Následující tabulka dokládá počet projektů, v rámci kterých bylo požádáno o pořízení kompostérů pro domácí kompostování a minimální počty kompostérů, které byly požadovány.

Tab. 68 Přehled žádostí o kompostéry pro domácí kompostování v rámci OPŽP 2007–2013

Okresy Olomoucké aglomerace	Min. počet požadovaných kompostérů	Počet projektů, v rámci kterých se žádalo o kompostéry
Olomouc	1 463	8
Přerov	2 343	10
Prostějov	2 949	12
Litovel	0	0
Uničov	0	0
Hranice	0	0
Mohelnice	N/A	1
Lipník nad Bečvou	0	0
Šternberk	0	0

Konice	0	0
Celkem	6 755	31

Zdroj: Připravovaný Plán odpadového hospodářství Olomouckého kraje pro období 2016–2025.

K provozování komunitních kompostáren není potřeba souhlasu k provozování, proto počet komunitních kompostáren není systematicky sledován. Podobně jako u domácího kompostování však lze počet komunitních kompostáren v Olomoucké aglomeraci přibližně určit dle podpořených projektů z OPŽP pro období 2007–2013. V Olomoucké aglomeraci bylo podpořeno 5 komunitních kompostáren: Šternberk, Uničov, Huzová, Paseka a Dlouhá Loučka.

Produkce odpadů

Zabýváme-li se celkovou produkcí odpadů, ta byla ve sledovaném období 2009–2013 značně nevyrovnaná. V roce 2013 dosáhla 1 568 246 tun, což je více, než na počátku sledovaného období v roce 2009 (1 224 430 tun).

Odpady dělíme do dvou kategorií – Ostatní a Nebezpečné. Dalším dělením, dle vyhlášky č. 381/2001 Sb., jsou skupiny odpadů. U kategorie Ostatní je produkčně nejvýznamnější skupina 17 – stavební a demoliční odpady, která představuje okolo 60 % všech vyprodukovaných Ostatních odpadů. V množství je pak na druhém místě skupina 20 – komunální odpady (okolo 18 %).

Produkce Ostatních odpadů z obcí, za které ze zákona nesou jakožto původci odpovědnost právě obce, se pohybuje kolem 209 tis. tun ročně. Na celkovém množství ostatních odpadů se obce podílejí ze 14 %.

Produkce nebezpečných odpadů se oproti roku 2009 snížila a tvoří pouze 4 % z celkové produkce všech odpadů. I přesto je nutné nakládání s nebezpečnými odpady řešit. Většina nebezpečných odpadů pochází především z průmyslové výroby a ze stavebnictví. Produkce nebezpečných odpadů ve sledovaném období také značně kolísá. Např. v roce 2013 došlo oproti roku 2012 k poklesu nebezpečných odpadů o cca 25%.

Tab. 69 Celková produkce všech odpadů v Olomouckém kraji (v tunách)

Kategorie odpadu	2009	2010	2011	2012	2013
Ostatní	1 224 430	1 414 106	1 378 092	1 603 520	1 504 471
Nebezpečné	68 437	49 759	61 856	86 093	63 775
Celkem	1 292 867	1 463 865	1 439 948	1 689 614	1 568 246

Zdroj: Připravovaný Plán odpadového hospodářství Olomouckého kraje pro období 2016–2025.

Pozn.: Včetně průmyslového odpadu.

Z hlediska skupin odpadů je považováno za významné podrobněji zhodnotit skupinu 20 – komunální odpady. Z hlediska zákonné evidence odpadů je komunální odpad (skupina 20 dle Katalogu odpadů) chápán v rozšířené podobě jako „Odpady z domácností a podobné živnostenské, průmyslové odpady a odpady z úřadů, včetně složek odděleného sběru“. Rozsah pojmu v Katalogu odpadů však neodpovídá definici komunálního odpadu podle zákona o odpadech. V evidenci odpadů je potřeba rozlišit komunální odpad pocházející z obcí a ostatní komunální odpad od jiných původců. Je to zejména z toho důvodu, že většina zákonných povinností spojených s využitím a dalším nakládáním s komunálními odpady je přeneseno na obce. Rozlišení komunálních odpadů podle původu je možné v případě produkce odpadů, nikoliv však pro popis způsobů nakládání s odpady.

Produkce komunálních odpadů (v rozšířené podobě pojmu – sk. 20) se v posledních letech pohybuje mezi 270 až 293 tis. tun, což dokládá tabulka níže.

Tab. 70 Produkce komunálních odpadů (sk. 20) v Olomouckém kraji (v tunách)

Kat.č.		2009	2010	2011	2012	2013
200101	Papír a lepenka	15 174	13 120	15 431	11 374	11 880
200102	Sklo	4 479	4 723	5 304	5 030	5 313
200108	Biologicky rozložitelný odpad z kuchyní a stravoven	568	483	546	518	494
200110	Oděvy	32	16	245	372	597
200111	Textilní materiály	280	267	299	286	270
200113	Rozpouštědla	3	2	1	8	10
200114	Kyseliny	1	0,42	1	1	1
200115	Zásady	1	0,01	0,41	0,02	0,14
200117	Fotochemikálie	0,23	0,08	0,06	0,11	0,07
200119	Pesticidy	5	5	5	6	6
200121	Zářivky a jiný odpad obsahující rtuť	11	9	7	6	6
200123	Vyřazená zařízení obsahující chlorofluoruhlovodíky	42	39	34	18	17
200125	Jedlý olej a tuk	240	230	290	212	193
200126	Olej a tuk neuvedený pod číslem 20 01 25	30	31	29	33	30
200127	Barvy, tiskařské barvy, lepidla a pryskyřice obsahující nebezpečné látky	207	186	195	208	176
200128	Barvy, tiskařské barvy, lepidla a pryskyřice neuvedené pod číslem 20 01 27	0,22	0,07	0,12		
200129	Detergenty obsahující nebezpečné látky	0,12	0,01	0,01	1	2
200130	Detergenty neuvedené pod číslem 20 01 29	0,01		87		
200131	Nepoužitelná cytostatika	1	1	1	1	1
200132	Jiná nepoužitelná léčiva neuvedená pod číslem 20 01 31	8	11	10	10	13
200133	Baterie a akumulátory, zařazené pod čísla 16 06 01, 16 06 02 nebo pod číslem 16 06 03 a netříděné baterie a akumulátory obsahující tyto baterie	31	11	5	3	2
200134	Baterie a akumulátory neuvedené pod číslem 20 01 33	0,02	0,31	0,04		0,01
200135	Vyřazené elektrické a elektronické zařízení obsahující nebezpečné látky neuvedené pod čísly 20 01 21 a 20 01 23	60	48	59	38	29

200136	Vyřazené elektrické a elektronické zařízení neuvedené pod čísly 20 01 21, 20 01 23 a 20 01 35	136	111	79	93	99
200137	Dřevo obsahující nebezpečné látky	1				
200138	Dřevo neuvedené pod číslem 20 01 37	479	377	475	612	729
200139	Plasty	4 789	4 924	5 654	5 971	6 116
200140	Kovy*	16 426	16 140	17 863	25 812	14 780
200199	Další frakce jinak blíže neurčené	29	14	40	43	22
200201	Biologicky rozložitelný odpad	6 999	9 900	17 751	16 748	21 148
200202	Zemina a kameny	5 724	5 076	19 351	117	22 885
200203	Jiný biologicky nerozložitelný odpad	3 299	3 038	4 506	3 809	2 830
200301	Směsný komunální odpad	178 474	185 684	177 461	177 153	171 150
200302	Odpad z tržišť	496	486	401	391	387
200303	Uliční smetky	4 040	4 725	5 493	4 412	4 642
200306	Odpad z čištění kanalizace	667	774	377	583	467
200307	Objemný odpad	27 042	24 697	20 804	20 824	18 614
200399	Komunální odpady jinak blíže neurčené	7	3	4		2
Celkem		269 780	275 131	292 809	274 691	282 913

Zdroj: Připravovaný Plán odpadového hospodářství Olomouckého kraje pro období 2016–2025.

Pozn.: *Do produkce kovů (kat. č. 200140) byl v této tabulce vzhledem k praxi při nakládání s tímto druhem odpadu započten mimo A00 také odpad s kódem nakládání BN30, a to bez rozdílu původců.

Produkčně nejvýznamnějším odpadem je bezesporu směsný komunální odpad (SKO). Celkově tvoří 62 % komunálního odpadu všech původců. Obce se podílí 78 % na celkové produkci SKO. V tabulce níže je produkce SKO rozdělena podle ORP patřících do Olomoucké aglomerace a mimo ji (v rámci Olomouckého kraje).

Produkčně významnou skupinou začíná být biologicky rozložitelný odpad ze zahrad a zeleně – tvoří cca 8 % komunálního odpadu z obcí (včetně obalových odpadů, bez započtení jiných původců). Další významnou skupinou je objemný odpad, který tvoří téměř 7 % KO pocházejícího z obcí. Obce se podílí 89 % na celkové produkci objemného odpadu.

Významnou skupinou jsou také recyklovatelné odpady z odděleného sběru (včetně výkupu). Papír, plast, sklo, kovy, kompozitní obaly. Kovové odpady sbírané ostatními původci dosahují velmi vysokých hodnot. Je to ale spíše způsobeno nevhodným zařazováním odpadů ve výkupnách odpadů do skupiny 20, která by měla zůstat vymezená spíše obecnímu sběru odpadů.

Tab. 71 Produkce odpadů skupiny 20 a směsného komunálního odpadu (SKO) v Olomoucké aglomeraci a Olomouckém kraji (v tunách)

Olomoucká aglomerace (území dle zóny C)						
ORP	Katalogové číslo	2009	2010	2011	2012	2013
Hranice	SKO	11 003	10 181	10 180	9 046	10 023

	sk.20	16 619	14 217	14 592	11 572	14 065
Konice	SKO	2 637	2 737	2 563	2 500	2 505
	sk.20	3 209	3 351	3 240	3 190	3 233
Lipník	SKO	7 588	6 714	5 397	5 408	5 465
	sk.20	8 794	8 278	6 064	6 209	5 982
Litovel	SKO	4 329	5 883	6 672	6 461	6 534
	sk.20	5 112	8 304	9 783	8 296	8 458
Mohelnice	SKO	6 259	5 567	4 700	5 894	5 790
	sk.20	7 687	6 688	6 109	7 531	7 018
Olomouc	SKO	42 283	50 462	44 921	43 814	42 135
	sk.20	64 622	81 606	83 488	68 149	68 528
Prostějov	SKO	25 196	27 368	25 509	24 209	25 183
	sk.20	35 304	37 361	45 160	34 949	58 565
Přerov	SKO	21 430	22 891	24 514	23 060	21 422
	sk.20	29 861	31 712	35 713	35 306	31 545
Šternberk	SKO	10 456	7 053	6 987	10 354	6 713
	sk.20	11 143	7 700	8 553	11 256	7 748
Uničov	SKO	7 899	7 232	7 578	7 837	7 347
	sk.20	9 835	8 636	9 632	8 969	8 368
Zbývající část Olomouckého kraje (mimo Olomouckou aglomeraci)						
ORP	Katalogové číslo	2009	2010	2011	2012	2013
Šumperk	SKO	19 853	19 495	18 809	18 886	19 080
	sk.20	32 277	27 000	29 057	28 800	29 317
Jeseník	SKO	9 680	8 923	8 585	8 857	8 383
	sk.20	23 568	16 760	12 775	14 703	12 329
Zábřeh	SKO	9 861	11 144	11 046	10 828	10 571
	sk.20	15 432	13 221	13 097	13 280	14 051

Zdroj: Připravovaný Plán odpadového hospodářství Olomouckého kraje pro období 2016–2025.

Nakládání s odpady

Jako další je zhodnoceno nakládání s odpady. V tabulce níže je uveden celkový přehled způsobů nakládání s odpady. Výpočet dokumentuje způsoby nakládání s odpady v Olomouckém kraji (pro samotné území Olomoucké aglomerace nejsou data k dispozici), tj. všechny odpady, které jsou na území kraje zpracovány bez ohledu na jejich původ (včetně dovezených odpadů z jiných krajů).

Z tabulky je zřejmé, že se převážná většina všech produkováných odpadů má další materiálové využití (téměř 84 % v roce 2013). Skládkováním je odstraňováno cca 13 % všech odpadů produkováných na území kraje.

Z porovnání dat produkce a nakládání vyplývá, že bilance produkce a nakládání v kraji je vyrovnaná. Pouze v roce 2013 bylo na území kraje nakládáno s větším množstvím odpadu, než bylo v kraji vyprodukováno, a to cca o 6 %.

Tab. 72 Celkový přehled způsobů nakládání s odpady v Olomouckém kraji (v tunách a procentním podílu vůči ostatním způsobům využití)

Způsob využití	2009		2010		2011		2012		2013	
	t	%	t	%	t	%	t	%	t	%
Energetické využití	30 969	2.64	51 541	3.96	55 726	3.88	52 629	3.33	53 037	3.20
Materiálové využití	849 519	72.30	962 457	74.02	1 138 779	79.24	1 307 758	82.71	1 390 939	83.92
Skládkování	293 650	24.99	281 358	21.64	237 789	16.55	216 378	13.68	209 233	12.62
Spalování	860	0.07	4 837	0.37	4 828	0.34	4 436	0.28	4 339	0.26
Celkem	1 174 998		1 300 193		1 437 122		1 581 201		1 657 548	

Zdroj: Připravovaný Plán odpadového hospodářství Olomouckého kraje pro období 2016–2025.

Pozn.: Odpad v tabulce výše je počítán včetně dovezených odpadů z jiných krajů.

V případě odpadů označených jako Ostatní je převládajícím způsobem nakládání s nimi materiálové využití. To v roce 2013 dosáhlo 83,82 % z celkového nakládání s touto kategorií. Pouze 12,62 % ostatních odpadů je odstraňováno skládkováním.

Tab. 73 Způsoby nakládání s odpady kategorie Ostatní v Olomouckém kraji v roce 2013 (v tunách a procentním podílu vůči ostatním způsobům využití)

Způsob využití	2013	
	t	%
Energetické využití	53 037	3,28
Materiálové využití	1 355 744	83,89
Skládkování	206 457	12,78
Spalování	781	0,05
Celkem	1 616 019	

Zdroj: Připravovaný Plán odpadového hospodářství Olomouckého kraje pro období 2016–2025.

Způsoby nakládání s komunálními odpady skupiny 20 shrnuje další tabulka níže. Jedná se o nakládání s celou skupinou 20 bez rozlišení původu odpadů, jelikož toto stávající způsob evidence odpadů neumožňuje.

V posledních letech se podíl skládkovaných komunálních odpadů snižuje, přesto se jedná o dominantní způsob nakládání s KO.

Z porovnání dat produkce a nakládání vyplývá, že podíl nakládání s odpady produkovanými v kraji klesá – v roce 2013 bylo nakládáno s pouze 74 % komunálních odpadů vyprodukovaných v kraji. Hlavní příčinou je odvoz SKO za účelem energetického využití do SAKO Brno.

Tab. 74 Způsoby nakládání s komunálním odpadem (skupina 20) v tunách

Rok	2009	2010	2011	2012	2013
	t				
Energetické využití	409	0	49	794	189
Materiálové využití	26 203	26 734	36 275	48 395	30 106
Skládkování	238 647	229 851	184 834	171 581	164 324
Spalování	5	331	290	316	268

Zdroj: Připravovaný Plán odpadového hospodářství Olomouckého kraje pro období 2016–2025.

U kategorie Nebezpečných odpadů převládá jejich materiálové využití před ostatními způsoby nakládání. Dokládá to příklad z roku 2013 (tabulka níže).

Tab. 75 Způsoby nakládání s odpady kategorie Nebezpečné v Olomouckém kraji v roce 2013 (v tunách a procentním podílu vůči ostatním způsobům využití)

Způsob využití	2013	
	t	%
Energetické využití	N/A	N/A
Materiálové využití	35 195	84.75
Skládkování	2 776	6.68
Spalování	3 558	8.57
Celkem	41 529	

Zdroj: Připravovaný Plán odpadového hospodářství Olomouckého kraje pro období 2016–2025.

Zařízení pro nakládání s odpady

V Olomoucké aglomeraci se nachází několik dotříďovacích linek schopných zpracovat produkci separovaně sbíraných komunálních odpadů. Jediná zrekonstruovaná dotříďovací linka v odpovídajícím stavu je v Přerově, ostatní jsou zastaralé a kapacitně nedostačující. Jejich výčet je v tabulce níže.

Tab. 76 Dotříďovací linky v Olomoucké aglomeraci

Název	Provozovatel	Typ
REMIT s.r.o., Uničovská 64, Šternberk	REMIT s.r.o.	plast, papír
Technické služby města Olomouce, a.s., U Panelárny 498, Olomouc	Technické služby města Olomouce, a.s.	plast, papír
Technické služby města Přerova, s.r.o., skládka Žeravice, Přerov	Technické služby města Přerova, s.r.o.	plast, papír

Zdroj: Připravovaný Plán odpadového hospodářství Olomouckého kraje pro období 2016–2025.

Pro využívání separovaně sbíraných BRKO je možno v zásadě využít 2 typy zařízení. Anaerobní systém pro výrobu bioplynu – bioplynové stanice a aerobní zařízení na výrobu kompostu. Kromě těchto zařízení je nutno ještě uvést aerobní systémy komunitního a domácího kompostování, avšak v těchto systémech odpad nevstupuje do odpadové evidence.

Bioplynové stanice jsou převážně zemědělského typu. To znamená, že využívají v praxi pouze zemědělské odpady živočišného nebo doplňkově rostlinného původu, popřípadě rostlinnou produkci (kukuřice). Potenciálně se mohou tyto bioplynové stanice zapojit také do využívání BRKO, především některých typů jako je tráva apod. K tomu potřebují povolení Krajského úřadu pro nakládání s odpadem.

Jedním ze způsobů nakládání s odpady je skládkování, který je však možný do roku 2024, kdy bude platit zákaz skládkování. Níže jsou uvedeny skládky na území Olomoucké aglomerace.

Tab. 77 Skládky ostatních odpadů v Olomoucké aglomeraci

Umístění	Provozovatel
Lipník nad Bečvou	AVE Lipník, zájmové sdružení
Medlov	EKO-UNIMED s.r.o.
Mrsklesy	LO Haná s.r.o.

Zdroj: Seznam oprávněných osob k nakládání s odpady včetně jejich povolených odpadů, které vydal Krajský úřad Olomouckého kraje.

Pozn.: Další informace o zařízeních pro nakládání s odpady lze nalézt na <http://websouhlasy.kr-olomoucky.cz/>.

Základní zařízení pro odstranění nebezpečných odpadů jsou spalovny a skládky. Kapacita skládek nebezpečného odpadu v Olomoucké aglomeraci výrazně převyšuje aktuální potřebu.

Tab. 78 Skládky nebezpečných odpadů v Olomoucké aglomeraci

Umístění	Provozovatel	Projektovaná kapacita (t)
Hradčany na Moravě	SITA CZ a.s.	1 059 000
Němčice nad Hanou	SITA CZ a.s.	1 807 000

Zdroj: Připravovaný Plán odpadového hospodářství Olomouckého kraje pro období 2016–2025.

Kromě níže uvedených spaloven nebezpečných odpadů je nutno uvést ještě kapacitu spalovny nebezpečných odpadů v Ostravě, která je využívána také pro potřeby odpadového hospodářství a skládku nebezpečných odpadů v Rapotíně, která se nachází na území Olomouckého kraje, avšak mimo Olomouckou aglomeraci.

Tab. 79 Spalovny nebezpečných odpadů v Olomoucké aglomeraci

Adresa	Provozovatel	Kapacita [t]
I.P. Pavlova 185/6, 775 20 Olomouc	SITA CZ a.s.	750
U Spalovny 6/4225, 796 01 Prostějov	MEGAWASTE - EKOTERM, s.r.o.	4 000

Zdroj: Připravovaný Plán odpadového hospodářství Olomouckého kraje pro období 2016–2025.

Z hlediska potřeb odpadového hospodářství jsou jediným koncovým zařízením na SKO v aglomeraci pouze skládky. Skládky je možno považovat za klíčové zařízení pro nakládání s SKO v krajním případě pouze do roku 2023, neboť v roce 2024 bude nutno respektovat zákaz skládkování tohoto odpadu.

Z tohoto pohledu je možno považovat kapacity skládek včetně jejich plánovaného rozšíření za dostatečné.

Na území Olomoucké aglomerace se aktuálně nenachází žádné zařízení MBÚ ani ZEVO. Pro potřeby energetického využívání SKO v Olomoucké aglomeraci je využíváno ZEVO SAKO Brno.

Zařízení pro přepravu odpadů

V současnosti pracují v Olomoucké aglomeraci 2 překládací stanice. Jedná se o kapacity ve městech Olomouc a Prostějov, které fungují pro překládání SKO před jejich odvozem do ZEVO SAKO Brno. V případě zařízení ve městě Olomouc se jedná o moderní překládací stanici o kapacitě 32 000 tun.

Je však potřeba realizovat systém odpadového hospodářství, který je navržen například v připravovaném Plánu odpadového hospodářství Olomouckého kraje pro období 2016–2025. V Olomoucké aglomeraci, a dále pak v rámci Olomouckého kraje bude nutno vybudovat síť zařízení schopných zabezpečit odvoz veškeré produkce SKO do koncových zařízení.

6.4 STARÉ EKOLOGICKÉ ZÁTĚŽE

Dalším zkoumaným je počet kontaminovaných míst. Nicméně, kontaminovaná místa lze sledovat za území celého Olomouckého kraje. Olomoucký kraj má na svém území k 23. 5. 2014 celkem 636 kontaminovaných míst, což je o 76,18 % více, než je krajský průměr bez Hl. m. Prahy. Oproti tomu množství ukončených nápravných opatření se statusem „vyhovující“ je téměř srovnatelné. Více v tabulce níže.

Tab. 80 Počet kontaminovaných míst ke dni 23. 5. 2014

Území	Celkový počet	Nápravné opatření není nutné	Nápravné opatření dosud nezahájeno	Nápravné opatření ukončeno - vyhovující
Olomoucký kraj	636	182	24	16
Krajský průměr (bez Hl. m. Prahy)	361	40	16	17
ČR	4 803	517	219	224
ČR bez Hl. m. Prahy	4 692	516	210	216

Zdroj: CENIA – Systém evidence kontaminovaných míst SEKM.

Hodnocení propojené problematiky – brownfields – je uvedeno v kapitole Ekonomika a podnikání.

6.5 STAV INVESTIC NA OCHRANU ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

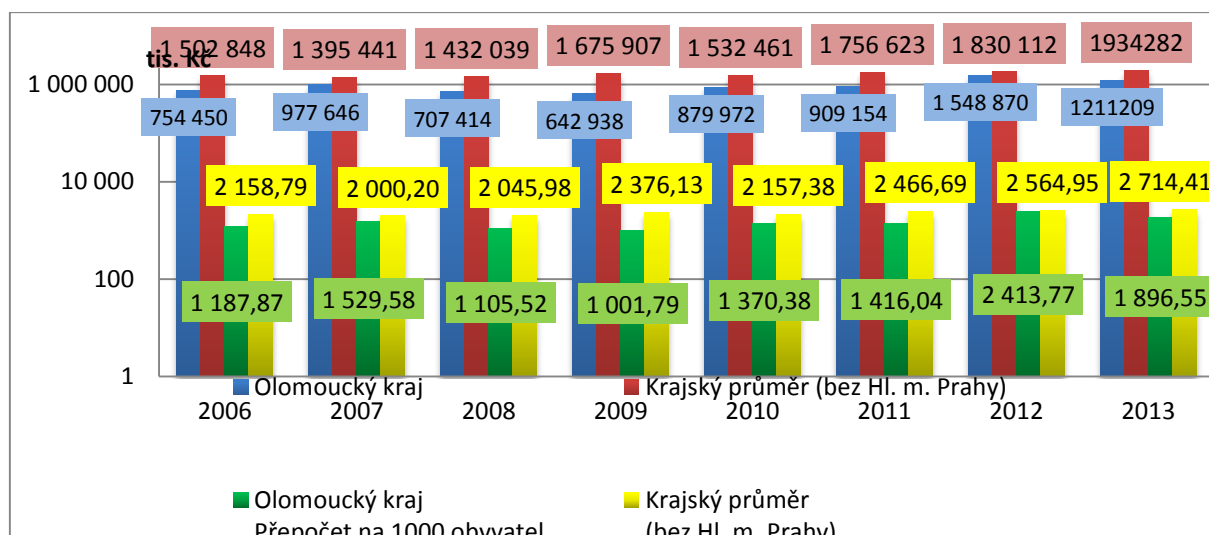
Stav investic na ochranu životního prostředí neodpovídá dlouhodobému trendu krajského průměru bez Hl. m. Prahy. Například v roce 2005 Olomoucký kraj své výdaje na životní prostředí zvýšil, kdežto v rámci krajského průměru bez Hl. m. Prahy došlo k opačnému vývoji. Naopak v roce 2009 byly investice Olomouckého kraje v rámci let 2004–2012 na svém minimu, zatímco v rámci průměru došlo k nárůstu. Po celé sledované období Olomoucký kraj nikdy nedorovnal či nepřevýšil krajský průměr bez Hl. m. Prahy. Výrazný nárůst však byl zaznamenán v roce 2012, kdy se oproti předešlému roku zvýšily investice o 70,36 %.

Tab. 81 Investice na ochranu životního prostředí podle kraje místa investice v tis. Kč

Rok	Olomoucký kraj	Krajský průměr (bez Hl. m. Prahy)	Olomoucký kraj Přepočet na 1000 obyvatel	Krajský průměr (bez Hl. m. Prahy) Přepočet na 1000 obyvatel	ČR	ČR bez Hl. m. Prahy
2006	754 450	1 502 848	1 187,87	2 158,79	22 469 983	19 537 021
2007	977 646	1 395 441	1 529,58	2 000,20	19 899 541	18 140 732
2008	707 414	1 432 039	1 105,52	2 045,98	20 327 243	18 616 510
2009	642 938	1 675 907	1 001,79	2 376,13	23 491 144	21 786 785
2010	879 972	1 532 461	1 370,38	2 157,38	22 646 763	19 921 990
2011	909 154	1 756 623	1 416,04	2 466,69	24 814 074	22 836 101
2012	1 548 870	1 830 112	2 413,77	2 564,95	25 617 059	23 791 457
2013	1 211 209	1 934 282	1 896,55	2 714,41	27 074 371	25 145 668

Zdroj: ČSÚ – Statistické ročenky Olomouckého kraje.

Graf 17: Investice na ochranu životního prostředí podle kraje místa investice v tis. Kč

Zdroj: ČSÚ – Statistické ročenky Olomouckého kraje.

Investice místních investorů se sídlem v Olomouckém kraji téměř kopírují trend vynaložených investic územně do Olomouckého kraje. Z toho tedy vyplývá, že velká část investorů investuje do regionu svého sídla. Avšak nižší hodnoty v absolutních číslech naznačují investice do životního prostředí Olomouckého kraje zvenčí.

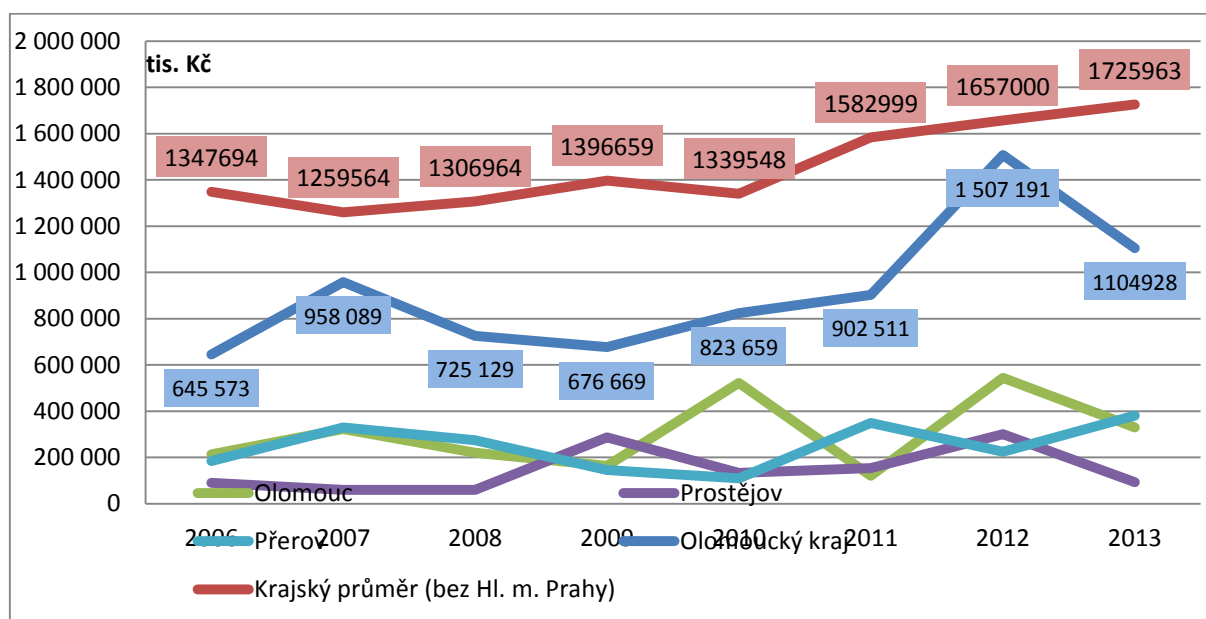
Tab. 82 Pořízené investice na ochranu životního prostředí podle sídla investora v tis. Kč

Rok	Olomouc	Prostějov	Přerov	Olomoucký kraj	Krajský průměr (bez Hl. m. Prahy)	ČR	ČR bez Hl. m. Prahy
2006	213 517	89 702	184 011	645 573	1 347 694	22 469 983	17 520 018
2007	323 335	59 799	330 233	958 089	1 259 564	19 899 541	16 374 326

2008	220 550	59 944	273 820	725 129	1 306 964	20 327 243	16 990 528
2009	164 162	287 061	145 789	676 669	1 396 659	23 491 144	18 156 566
2010	521 765	133 271	109 085	823 659	1 339 548	22 646 763	17 414 118
2011	120 485	153 857	349 148	902 511	1 582 999	24 814 074	20 578 981
2012	544 376	301 035	224 252	1 507 191	1 657 000	25 617 059	21 540 995
2013	329 073	92 569	380 281	1 104 928	1 725 963	27 074 371	22 437 525

Zdroj: ČSÚ – Statistické ročenky Olomouckého kraje.

Graf 18: Pořízené investice na ochranu životního prostředí podle sídla investora v tis. Kč

Zdroj: ČSÚ – Statistické ročenky Olomouckého kraje.

6.6 CELKOVÉ SHRNTÍ ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

V hodnocení kvality ovzduší patří Olomoucké aglomerace mezi území ČR, kde jsou překračovány imisní limity pro ochranu zdraví. Emisí toto území produkuje u něco méně než průměr zbytku ČR, a proto je zřejmé, že se jedná o zhoršený stav způsobený zvenčí (např. Ostravsko a Polsko). Není proto možné v rámci nástrojů ITI Olomoucké aglomerace stav ovzduší výrazně ovlivnit. Na základě těchto zjištění však byla definována hrozba do SWOT analýzy: „Nevhodný stav ovzduší Olomoucké aglomerace způsobený vlivy pocházejícími mimo území aglomerace (Ostravsko, Polsko)“.

Při hodnocení půdy bylo zjištěno, že velmi málo se měnící úhrnná hodnota zemědělské půdy naznačuje malý vliv investic na její úbytek.

Byl zjištěn poměrně vysoký počet starých ekologických zátěží. Ty však jsou postupně odstraňovány jinými nástroji, případně není nutné nápravné opatření.

Předcházení vzniku odpadů je relativně novým nástrojem v odpadovém hospodářství, ale zároveň je nejlepším způsobem nakládání s odpady. Navíc se slučuje s koncepcí udržitelného rozvoje a respektuje jeho principy. V souvislosti s prevencí vzniku odpadů je třeba klást důraz na podporu čistší produkce, aplikaci inovativních technologických změn snižujících produkci odpadů (zahrnujících nejlepší dostupné technologie) a spotřebu primárních surovin.

Produkce většiny odpadů stoupá. Zlepšuje se také nakládání s odpady ve smyslu energetického, materiálového či jiného využití, což má za následek snižování množství odpadů určených ke

skládkování. Tento trend však musí být dále podporován, aby bylo dosaženo připravenosti na zákaz skládkování odpadů v roce 2024.

Stav investic na ochranu životního prostředí v průběhu sledovaného období kolísá. Velká část investorů investuje do regionu svého sídla.

Do SWOT analýzy vstupují tato tvrzení:

- Silná stránka – S ohledem na předcházení vzniku odpadů fungující alespoň základní systém sběru oděvů a textilních materiálů pro další využití.
- Silná stránka – Zvyšující se energetické, materiálové a další využití odpadů.
- Silná stránka – Snižování množství skládkovaných odpadů.
- Slabá stránka – Nedostatečně rozvinutý systém pro předcházení vzniku odpadů.
- Slabá stránka – Chybějící síť zařízení schopných zabezpečit odvoz veškeré produkce smíšeného komunálního odpadu do koncových zařízení.
- Slabá stránka – Většina biologického odpadu je bez užitku uložena na skládky.
- Příležitost – Stoupající zájem znovuvyužití některých výrobků na konci životnosti.
- Příležitost – Zákaz skládkování od roku 2024.
- Příležitost – Příprava nového Plánu odpadového hospodářství Olomouckého kraje pro období 2016 až 2025.
- Příležitost – Využívání alternativních paliv jako pohonné hmoty pro provoz MHD.
- Hrozba – Nevhodný stav ovzduší Olomoucké aglomerace způsobený vlivy pocházejícími mimo území aglomerace (Ostravsko, Polsko).
- Hrozba – Bez včasného reagování na zákaz skládkování v roce 2024 může dojít k enormním výdajům na realizaci potřebných činností.
- Hrozba – Omezený zájem trhu o recykláty stavebního odpadu.

Je potřeba, aby se stav životního prostředí v Olomoucké aglomeraci rozvíjel dle těchto doporučení:

- Zlepšovat životní podmínky ve městech tak, aby rostla kvalita životního prostředí.
- Dobudovat, zmodernizovat a zefektivnit systém odpadového hospodářství, které bude šetrné k životnímu prostředí.
- Rozvíjet udržitelné a k životnímu prostředí šetrné formy dopravy (vychází především z analýzy dopravní infrastruktury v další kapitole).
- Zvyšovat využitelnost a efektivitu městské hromadné dopravy v aglomeraci (vychází především z analýzy dopravní infrastruktury v další kapitole).

7 DOPRAVNÍ INFRASTRUKTURA

Jednou z výchozích oblastí pro zhodnocení situace Olomoucké aglomerace je stav dopravní infrastruktury. Dopravní infrastruktura je integrální součástí územního plánování s významnou, avšak ne úplně dominantní funkcí. Musí být v souladu s tím, jaké cíle jsou v rámci územního plánování vymezeny. Musí odpovídat technickým a finančním možnostem municipalit. Také musí být v souladu s principy udržitelného rozvoje území. Nároky na uspořádání dopravní infrastruktury jsou obvykle vysoké, avšak z hlediska stakeholderů často odlišné, až protichůdné (vyplývá z jednání pracovních skupin). Pro vyjasnění nároků na dopravní infrastrukturu, a hlavně potřeb v Olomoucké aglomeraci v rámci integrovaných územních investic slouží tato analýza. Obecné požadavky jsou více než zřejmé. Doprava má poskytovat maximální výkon, rychlost, pohodlí, snižovat nároky na energii a nemít negativní vliv na životní prostředí.

Dopravní infrastrukturu nelze hodnotit pouze pro území Olomoucké aglomerace. Jedná se přeci jen komplexní záležitost, která by měla splňovat určitá kritéria minimálně na úrovni, na které je integračně ovlivnitelná. V tomto případě je touto úrovní Olomoucký kraj. Olomoucká aglomerace představuje potažmo centrum Olomouckého kraje a to, jak bude doprava ovlivněna zde, se projeví i ve zbytku území Olomouckého kraje. Bude-li dopravní infrastruktura v Olomoucké aglomeraci utvářena určitým způsobem, bude snahou zejména Olomouckého kraje zajistit integraci tohoto řešení na jeho celém území.

Většina analyzovaných dat byla pro jejich úplnější hodnoty zvolena za období 2005 až 2013. Lze tak vysledovat určité trendy, u kterých se do roku 2015 neočekávaly přílišné změny. Případně, tyto změny bylo doplněny slovním komentářem.

Bylo by vhodné, aby stav dopravní infrastruktury Olomoucké aglomerace zajistil dostatečnou obslužnost celého území, zabezpečil všechny nároky na přepravu, zkrátil čas dojížděky do práce, do školy a na úřady, zajistil bezpečnost všech účastníků dopravy apod.

7.1 HUSTOTA DOPRAVNÍ SÍTĚ

Zajištění dostatečné obslužnosti celého území a zabezpečení všech nároků na přepravu může být analyzováno prostřednictvím hustoty dopravní sítě. S ohledem na již popsanou návaznost dopravy v Olomoucké aglomeraci na dopravu celého Olomouckého kraje je pro tyto účely hodnocen celý Olomoucký kraj. Dopravní síť je, podobně jako jiné části analýzy, hodnocena v porovnání především s průměrem všech krajů bez Hlavního města Prahy, a to z důvodu možného značného zkreslení v případě, že by bylo Hlavní město Praha započítáno.

Dálniční síť

Hustota silniční sítě udává počet kilometrů na 100 kilometrů čtverečních – tedy informaci o jejím množství. Hustota dálniční sítě v Olomouckém kraji je oproti krajskému průměru hl. m. Prahy nižší. Hustotu v Olomouckém kraji pak nejvýrazněji ovlivňuje okres Přerov, jehož územím prostupuje dálnice D1. Nicméně samotné město Přerov není na tuto dálnici napojeno, což nadále komplikuje dopravní situaci ve městě. Dálnice D1 končí přibližně 5 km jižně od Přerova a pokračuje až od Lipníku nad Bečvou. Tento konkrétní problém je však již řešen, jelikož dne 14. 7. 2015 začala dostavba dálnice v úseku Přerov – Lipník nad Bečvou. Dokončení je předpokládáno v roce 2018.

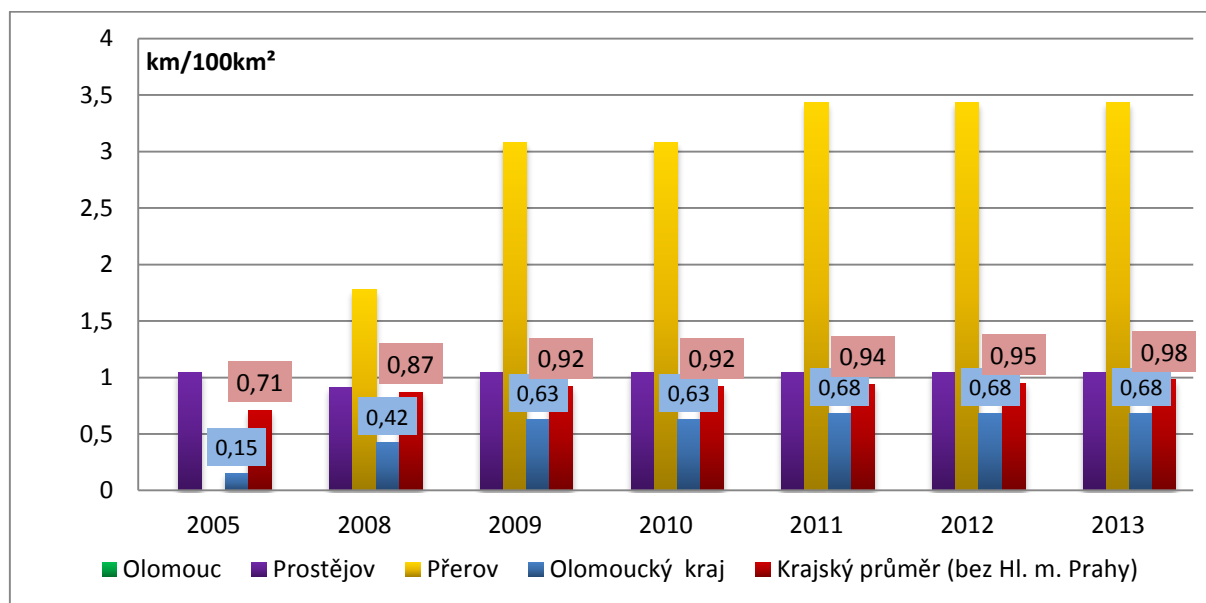
Tab. 83 Hustota dálniční sítě v ČR a vybraných okresech v km/100km²

Rok	Olomouc	Prostějov	Přerov	Olomoucký kraj	Krajský průměr (bez Hl. m. Prahy)	ČR	ČR bez Hl. m. Prahy
2005	0,0	1,04	0,0	0,15	0,71	0,72	0,70
2008	0,0	0,91	1,78	0,42	0,87	0,88	0,86

2009	0,0	1,04	3,08	0,63	0,92	0,92	0,91
2010	0,0	1,04	3,08	0,63	0,92	0,93	0,92
2011	0,0	1,04	3,43	0,68	0,94	0,94	0,93
2012	0,0	1,04	3,43	0,68	0,95	0,95	0,94
2013	0,0	1,04	3,43	0,68	0,98	0,97	0,98

Zdroj: Ročenka ministerstva dopravy, RISY, vlastní výpočty.

GRAF 19: HUSTOTA DÁLNIČNÍ SÍTĚ V ČR A VYBRANÝCH OKRESECH V KM/100KM²

Zdroj: Ročenka ministerstva dopravy, RISY, vlastní výpočty.

Sít silnic I. třídy

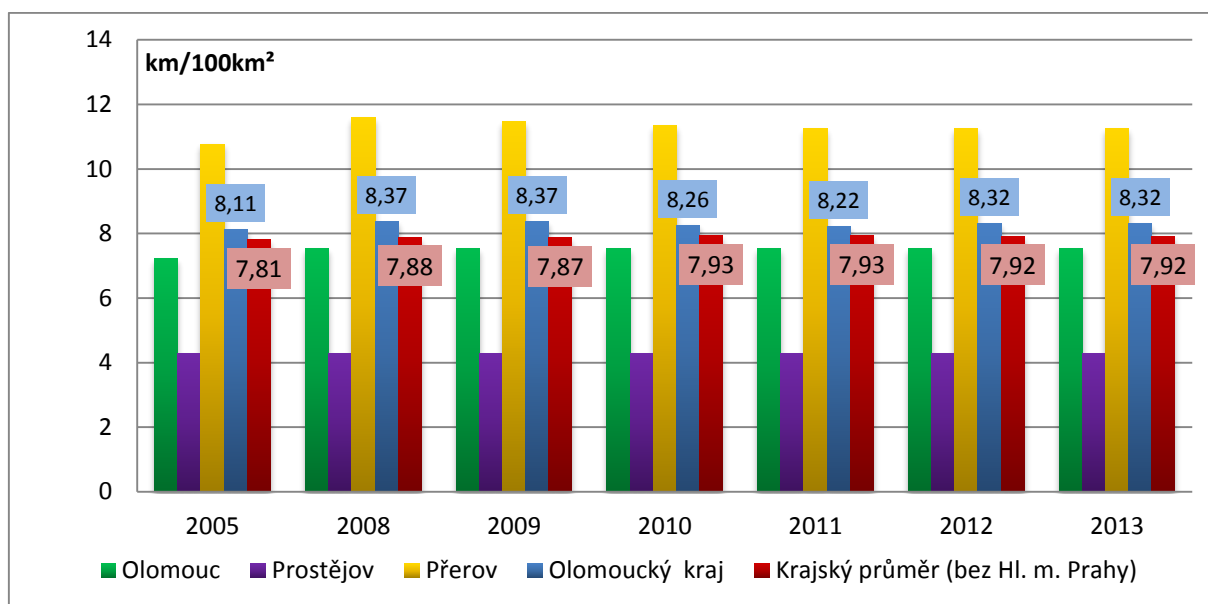
Hustota silnic I. třídy v Olomouckém kraji je oproti krajskému průměru bez hl. m. Prahy mírně vyšší. Nej hustší síť nalezneme v okrese Přerov. Naopak okres Prostějov se s hustotou 4,29 km/100km² silnic řadí na poslední místo. Ukazatel však nevypovídá o kvalitě nebo stavu těchto silnic, která nebyla analyzována z důvodu absence relevantních dat.

Tab. 84 Hustota silnic I. třídy v ČR a vybraných okresech v km/100km²

Rok	Olomouc	Prostějov	Přerov	Olomoucký kraj	Krajský průměr (bez Hl. m. Prahy)	ČR	ČR bez Hl. m. Prahy
2005	7,23	4,29	10,77	8,11	7,81	7,80	7,76
2008	7,53	4,29	11,60	8,37	7,88	7,87	7,83
2009	7,53	4,29	11,48	8,37	7,87	7,86	7,82
2010	7,53	4,29	11,36	8,26	7,93	7,93	7,88
2011	7,53	4,29	11,25	8,22	7,93	7,93	7,88
2012	7,53	4,29	11,25	8,32	7,92	7,93	7,87
2013	7,53	4,29	11,25	8,32	7,92	7,87	7,92

Zdroj: Ročenka ministerstva dopravy, RISY, vlastní výpočty.

GRAF 20: HUSTOTA SILNIC I. TŘÍDY V ČR A VYBRANÝCH OKRESECH V KM/100KM²

Zdroj: ročenka ministerstva dopravy, RISY, vlastní výpočty.

Sít silnic II. třídy

Hustota silnic II. třídy v Olomouckém kraji je po celou sledovanou dobu nižší než krajský průměr bez hl. m. Prahy. V letech 2008–2011 se pak hustota silnic v okresech Olomouc, Prostějov a Přerov nezměnila.

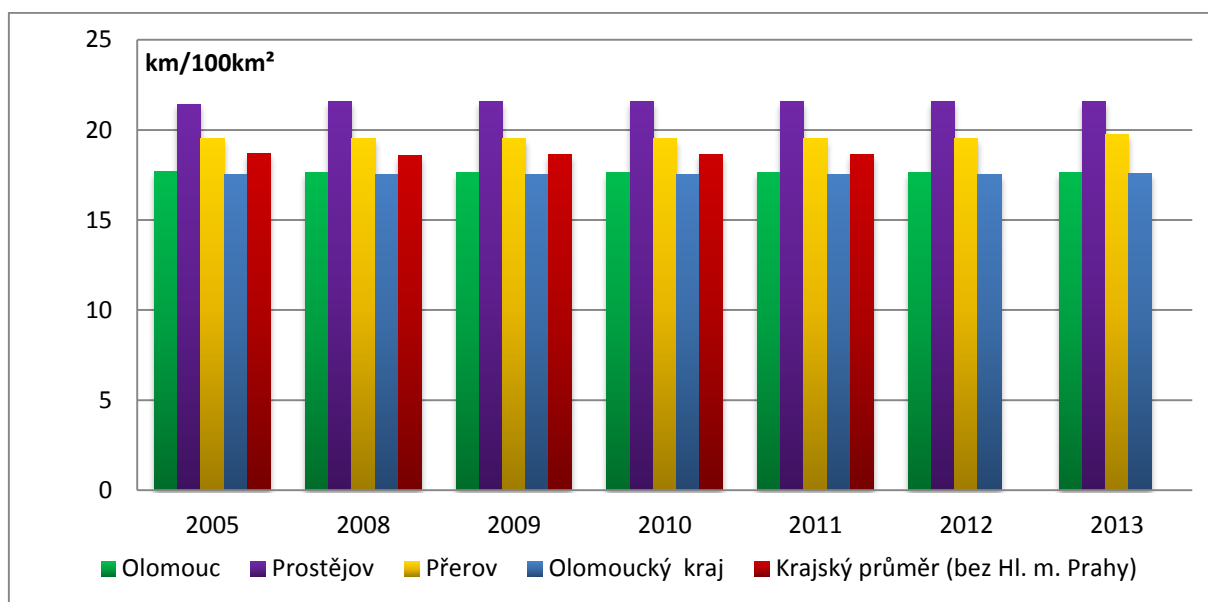
Z hlediska obslužnosti především silnicemi II. třídy je nutné zmínit absenci některých obchvatů obcí. Tento problém vyplývá rovněž ze zhodnocení výstupů Pracovní skupiny pro strategický cíl č. 3 – Rozvoj infrastruktury, zlepšení kvality života a zvýšení atraktivity území. Konkrétně jako nejpálčivější je hodnocena absence severního obchvatu města Prostějova, východního obchvatu města Přerova, východní tangenta ve městě Olomouci a jihozápadního obchvatu města Šternberka. Chybí také obchvaty menších obcí. Dle závěrů pracovní skupiny je také nedostatečně napojena severní část aglomerace na hlavní dopravní tahy.

Tab. 85 Hustota silnic II. třídy v ČR a vybraných okresech v km/100km²

Rok	Olomouc	Prostějov	Přerov	Olomoucký kraj	Krajský průměr (bez Hl. m. Prahy)	ČR	ČR bez Hl. m. Prahy
2005	17,68	21,44	19,53	17,53	18,68	18,60	18,56
2008	17,65	21,57	19,53	17,54	18,58	18,50	18,47
2009	17,65	21,57	19,53	17,53	18,62	18,54	18,50
2010	17,65	21,57	19,53	17,54	18,64	18,56	18,52
2011	17,65	21,57	19,53	17,55	18,63	18,55	18,51
2012	17,65	21,57	19,53	17,55	N/A	18,44	N/A
2013	17,65	21,57	19,77	17,58	N/A	N/A	N/A

Zdroj: Ročenka ministerstva dopravy, RISY, vlastní výpočty.

GRAF 21: HUSTOTA SILNIC II. TŘÍDY V ČR A VYBRANÝCH OKRESECH V KM/100KM²

Zdroj: Ročenka ministerstva dopravy, RISY, vlastní výpočty

Síť silnic III. třídy

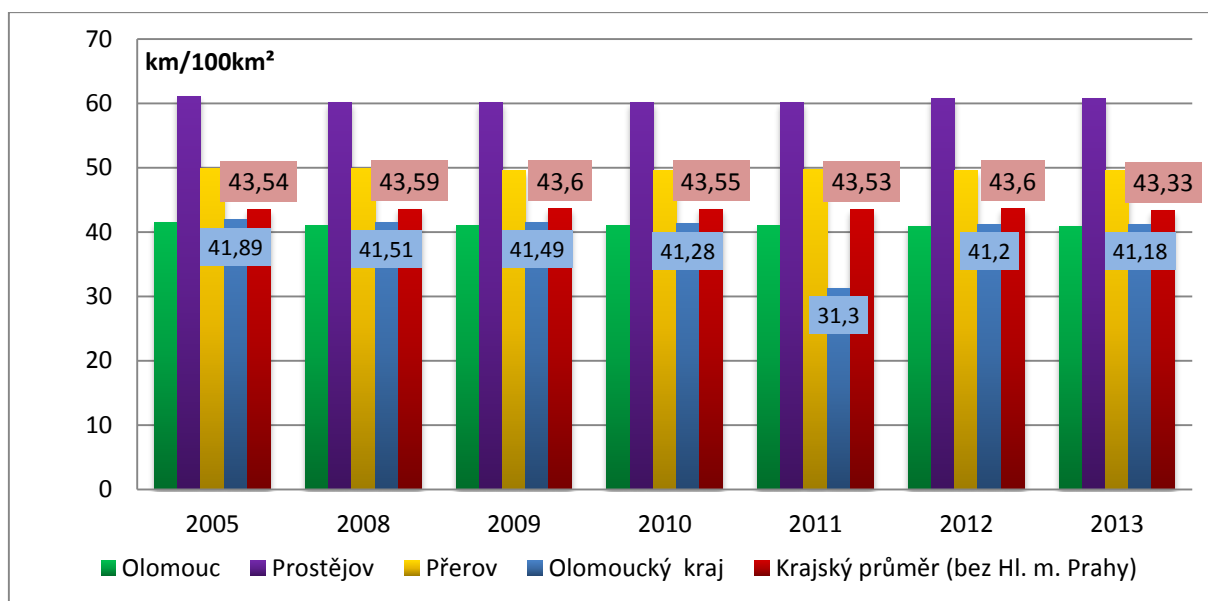
Nadprůměrnou hustotou silnic III. třídy se vyznačuje okres Prostějov, který se svými 60,8 km/100 km² poměrně výrazně převyšuje okresy Olomouc a Přerov a také krajský průměr bez hl. m. Prahy.

Tab. 86 Hustota silnic III. třídy v ČR a vybraných okresech v km/100km²

Rok	Olomouc	Prostějov	Přerov	Olomoucký kraj	Krajský průměr (bez Hl. m. Prahy)	ČR	ČR bez Hl. m. Prahy
2005	41,48	61,06	49,96	41,89	43,54	43,27	43,27
2008	41,04	60,08	49,84	41,51	43,59	43,32	43,32
2009	41,04	60,08	49,60	41,49	43,60	43,33	43,33
2010	40,98	60,08	49,60	41,28	43,55	43,28	43,28
2011	41,04	60,08	49,72	41,30	43,53	43,26	43,26
2012	40,92	60,80	49,60	41,20	43,60	43,33	43,33
2013	40,92	60,80	49,48	41,18	43,33	N/A	N/A

Zdroj: Ročenka ministerstva dopravy, RISY, vlastní výpočty.

GRAF 22: HUSTOTA SILNIC III. TŘÍDY V ČR A VYBRANÝCH OKRESECH V KM/100KM²

Zdroj: Ročenka ministerstva dopravy, RISY, vlastní výpočty.

7.2 PŘEPRAVNÍ VÝKONY A INTENZITA DOPRAVY

Přepavní výkony a intenzita dopravy ovlivňují zabezpečení všech nároků na přepravu, zkrácení času dojíždky za každodenními aktivitami obyvatel a zajištění bezpečnosti všech účastníků dopravy.

Intenzita dopravy je měřena pomocí počtu vozidel, která po daném úseku komunikace projedou za 24 hodin a vypovídá tak o zatížení vybraných silnic. Z tabulky je patrné, že na vybraných úsecích s výjimkou dálnic je intenzita výrazně vyšší než celorepublikový průměr. Na úseku silnice I/35 v centru Olomouce projede denně v průměru 36 005 vozidel. Vysokou intenzitou dopravy se vyznačuje město Přerov, kde na úseku silnice I/55 projede v průměru 19 654 vozidel, na úseku silnice II/436 projede 15 672 vozidel a na silnici III. třídy číslo 04721 pak 12 575 vozidel. Obdobná situace se opakuje i ve městě Prostějov, kdy na úseku silnice II/150 projede za den v průměru 15 672 vozidel.

Tab. 87 Intenzita dopravy voz/24hod – průměr za ČR a vybrané nejvytíženější komunikace na území ITI za rok 2010

Číslo komunikace	dálnice	Rychlostní silnice	Silnice I. třídy	Silnice II. třídy	Silnice III. Třídy
Průměr ČR	27 555	21 545	7 565	2 315	598
D1	22 650				
R46		37 989			
R 35		27 208			
I/46			23 594		
I/55			19 654		
I/35			36 005		
I/47			13 667		
II/436				18 285	
II/150				15 672	
III/04721					12 575

Zdroj: Celostátní sčítání dopravy 2010.

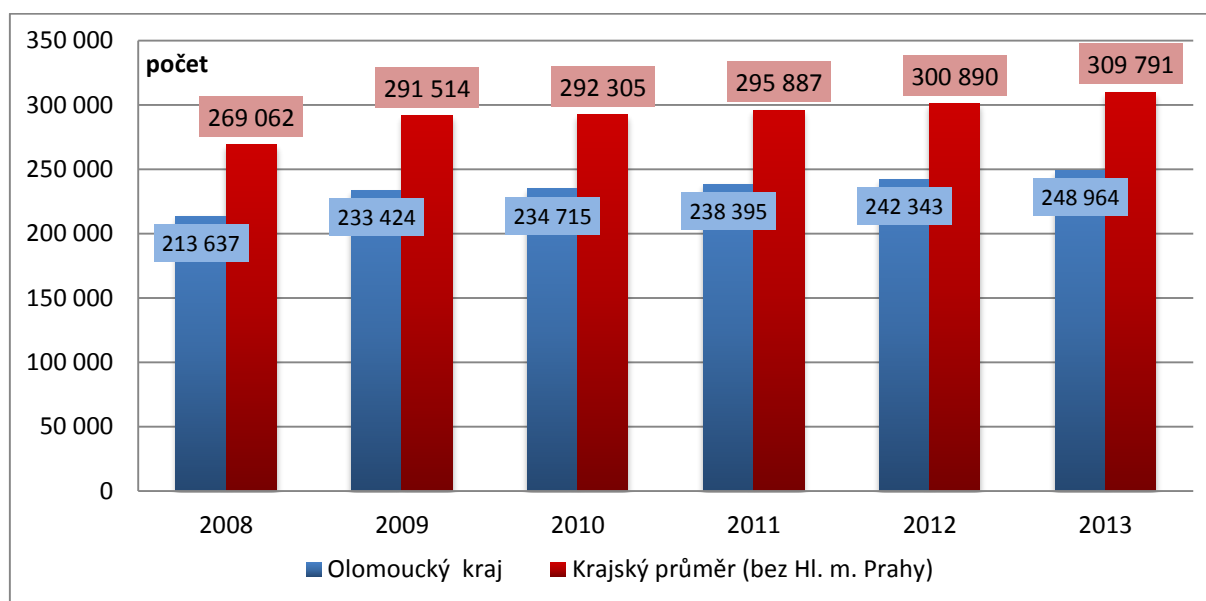
Jednou z příčin navyšující se intenzity dopravy je počet provozovaných vozidel, který je mimo jiné ovlivněn i počtem registrovaných vozidel. Množství registrovaných vozidel od roku 2008 kontinuálně roste ve všech zkoumaných územních celcích. Počet registrovaných vozidel za krajský průměr bez hl. m. Prahy však roste rychleji, než je tomu v Olomouckém kraji. Přesto však celková rostoucí tendence naznačuje pravděpodobně zvyšující se zatížení silnic v příštích letech. K zatížení komunikací přispívá také tranzitní doprava.

Tab. 88 Počet registrovaných osobních vozidel, stav k 1. 1. daného roku

Okres	Olomouc	Prostějov	Přerov	Olomoucký kraj	Krajský průměr (bez Hl. m. Prahy)	ČR	ČR bez Hl. m. Prahy
2008	77 406	40 272	42 744	213 637	269 062	4 108 610	3 497 811
2009	84 780	43 630	46 346	233 424	291 514	4 423 370	3 789 682
2010	85 603	43 878	46 781	234 715	292 305	4 435 052	3 799 960
2011	87 169	44 472	47 474	238 305	295 887	4 496 232	3 846 525
2012	88 777	45 265	48 247	242 343	300 890	4 582 903	3 911 568
2013	N/A	N/A	N/A	248 964	309 791	4 729 185	4 027 295

Zdroj: ČSÚ.

GRAF 23: POČET REGISTROVANÝCH OSOBNÍCH VOZIDEL, STAV K 1. 1. DANÉHO ROKU

Zdroj: ČSÚ.

7.3 STAV VOZOVEK

Stav vozovek ovlivňuje zejména zajištění bezpečnosti všech účastníků dopravy. Je-li stav vozovek špatný, hovoří tento fakt pro rekonstrukci silnic.

Z údajů vyplývá, že mezi lety 2003 a 2012 došlo v Olomouckém kraji ke zvýšení podílu vozovek v nevyhovujícím a havarijním stavu z 58,2 % na 65,2 %. Zároveň došlo ke snížení podílu vozovek ve výborném a dobrém stavu z 34,6 % na 26,2 %. V okresním srovnání došlo k nárůstu vozovek ve výborném stavu v okrese Olomouc a Prostějov. V Prostějovském okrese došlo k nárůstu o 9,9 %

oproti roku 2003. Okres Prostějov také jako jediný zaznamenal pokles vozovek v havarijním stavu. Okres Přerov pak zaznamenal nejvyšší nárůst procentuálního podílu vozovek v havarijním stavu a to o celých 33,7 %.

Tab. 89 Stav vozovek II. a III. Třídy v letech 2011-2012 v procentech za okresy

Stav vozovky	Olomouc	Prostějov	Přerov	Olomoucký kraj
Výborný	11,0 %	10,9 %	4,7 %	9,6 %
Dobrý	9,5 %	15,7 %	23,1 %	16,6 %
Vyhovující	6,8 %	7,8 %	9,9 %	8,6 %
Nevyhovující	20,4 %	21,9 %	15,6 %	18,9 %
Havarijní	52,4 %	43,7 %	46,7 %	46,3 %

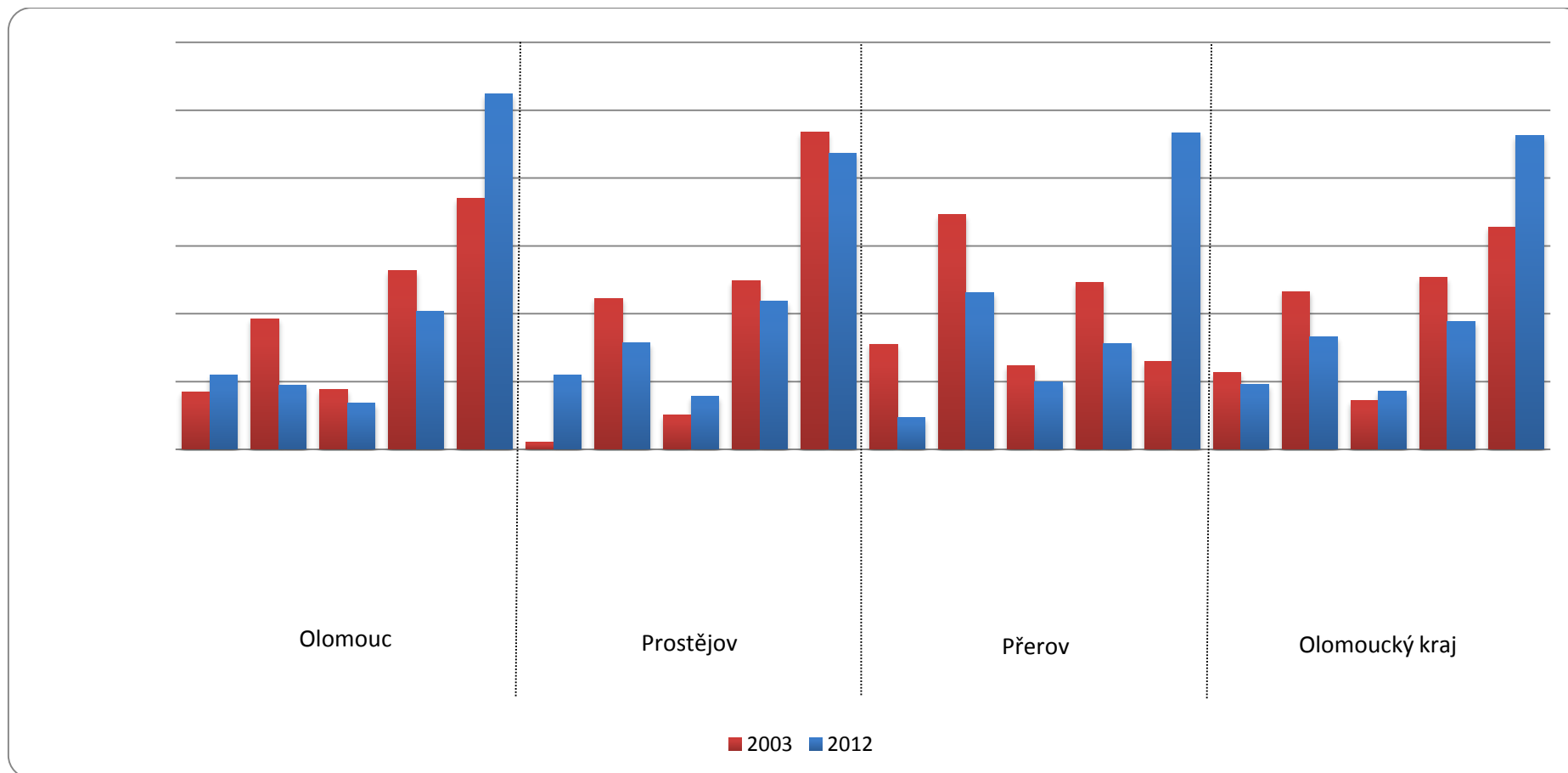
Zdroj: Koncepce rozvoje silniční sítě 2014 – 2020.

Tab. 90 Stav vozovek II. a III. Třídy v roce 2003 v procentech za okresy

Stav vozovky	Olomouc	Prostějov	Přerov	Olomoucký kraj
Výborný	8,5 %	1,0 %	15,5 %	11,3 %
Dobrý	19,3 %	22,3 %	34,6 %	23,3 %
Vyhovující	8,8 %	5,0 %	12,3 %	7,2 %
Nevyhovující	26,4 %	24,9 %	24,6 %	25,4 %
Havarijní	37,0 %	46,8 %	13,0 %	32,8 %

Zdroj: Koncepce rozvoje silniční sítě 2014 – 2020.

GRAF 24: STAV VOZOVEK II. A III. TŘÍDY V ROCE 2003 V PROCENTECH ZA OKRESY

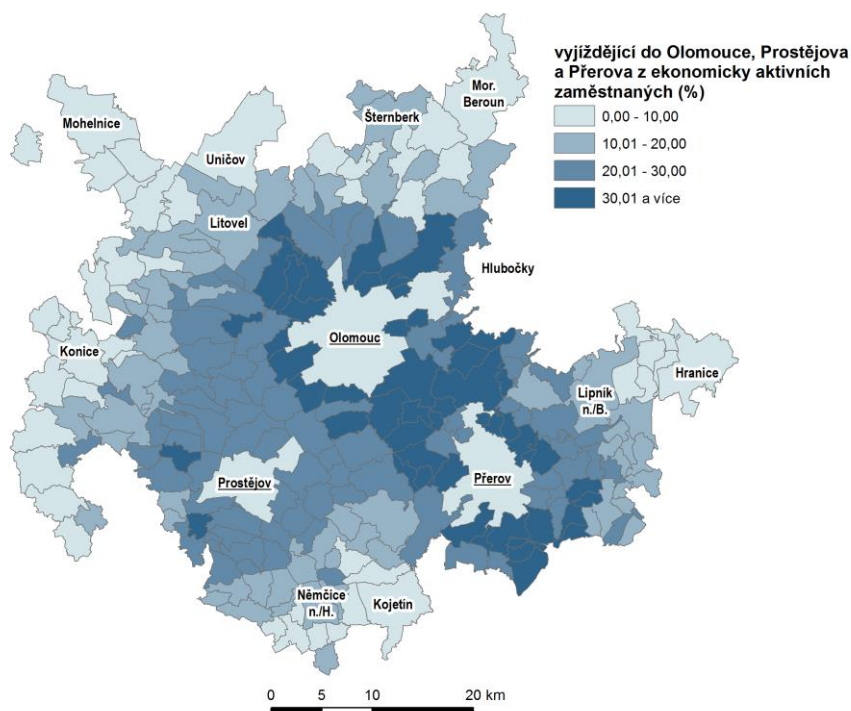
Zdroj: *Koncepce rozvoje silniční sítě 2014 – 2020*.

7.4 DOJÍŽDKA ZA PRACÍ, DO ŠKOLY, NA ÚŘADY

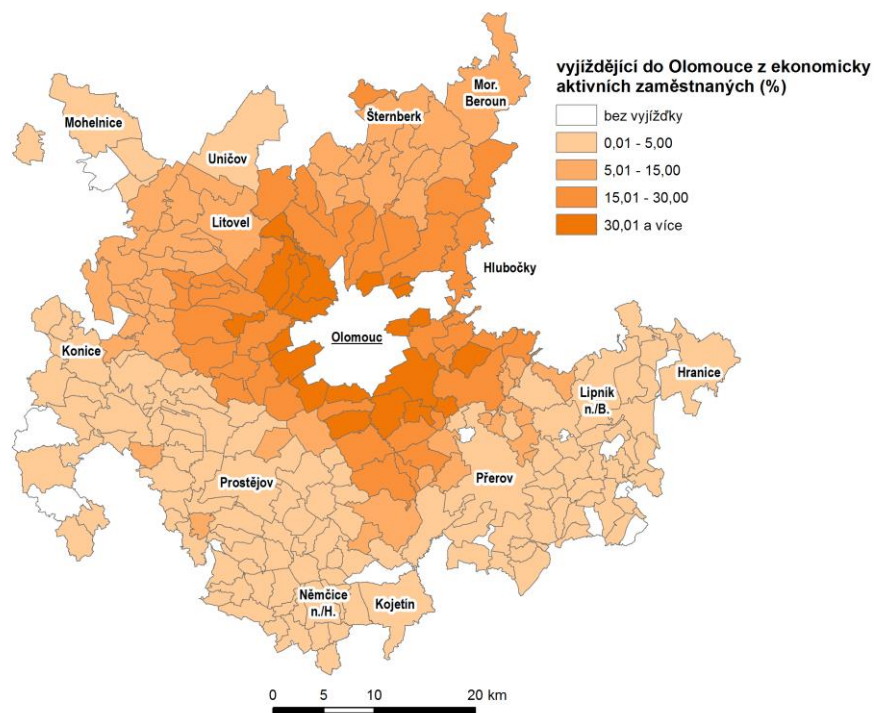
Hodnocení dojížděky za prací, do školy, na úřady (např. počet vyjíždějících do zaměstnání) má největší vliv na zabezpečení všech nároků na přepravu a zkrácení času dojížděky za každodenními aktivitami obyvatel. Dojížděka za prací se používá ke zjištění koheze regionu, což lze vnímat, jako míru sepejetí center na základě vzdáleností dojížděky. Se zvyšující se vzdáleností se intenzita interakce mezi městem a jeho zázemím snižuje. Vzdálenost však nemusí být nutně jen euklidovská, ale můžeme mluvit i o časové, která je charakteristická v blízkosti významných dopravních tahů, rychlostních komunikací. Dojížděka za prací představuje v současné době jeden z nejdůležitějších regionálních procesů, který je spjat s periodickými a krátkodobými přesuny obyvatel mezi místem bydliště a místem pracovní činnosti.

Dojížděka za prací se sleduje například v rámci SLDB, následující mapové výstupy reflektují data z cenzu SLDB z roku 2011. Dojížděku za prací lze určit dvěma způsoby; a) dojíždějící do určitého centra z ekonomicky aktivních zaměstnaných, b) dojíždějící do určitého centra z celkové vyjížděky. Tato práce uvádí oba způsoby výpočtu.

Následující obrázek zobrazuje celkové počty osob, které vyjíždí do Olomouce, Prostějova a Přerova z ekonomicky aktivních zaměstnaných. Je patrné, že jádry sledované oblasti jsou tři centra tedy Olomouc, Prostějov a Přerov. Společným průnikem zázemí jednotlivých center je např. město Tovačov.

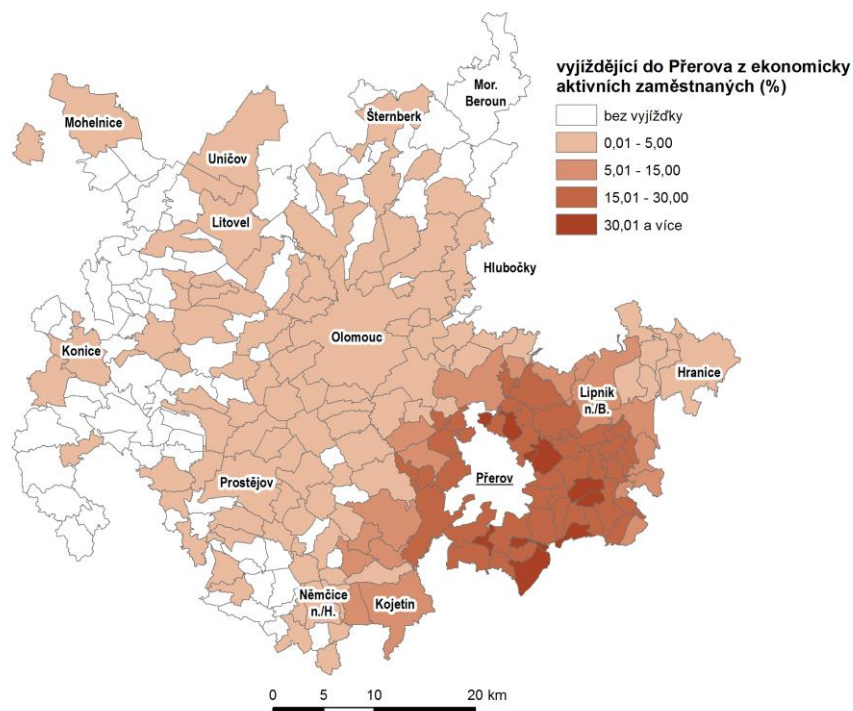

Obr. 19 Vyjíždějící do Olomouce, Prostějova a Přerova z ekonomicky aktivních zaměstnaných
Zdroj: ČSÚ – SLDB 2011.

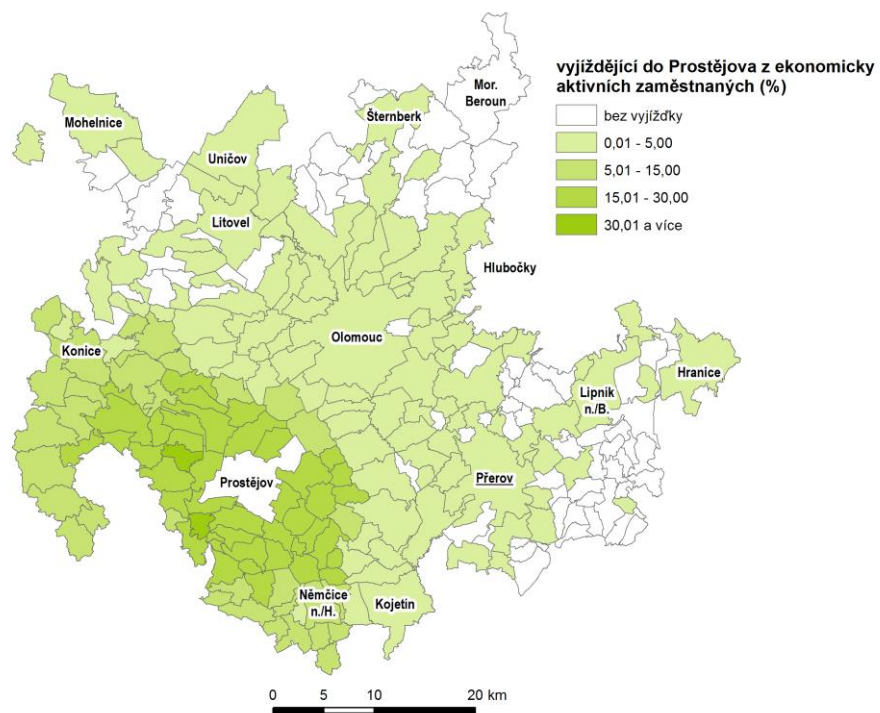
Obr. 20 Vyjíždějící do Olomouce z ekonomicky aktivních zaměstnaných
 Zdroj: ČSÚ – SLDB 2011.

Obrázek výše reflektuje zázemí města Olomouce dle vyjíždějících z ekonomicky aktivních zaměstnaných. Dle míry intenzity lze obce, které vytváří zázemí Olomouce rozdělit do tří koncentrických zón. S největší intenzitou ji vytváří obce, které se nachází v bezprostřední blízkosti jádra nebo obce ležící při rychlostní komunikaci R 35 směrem na Mohelnici.

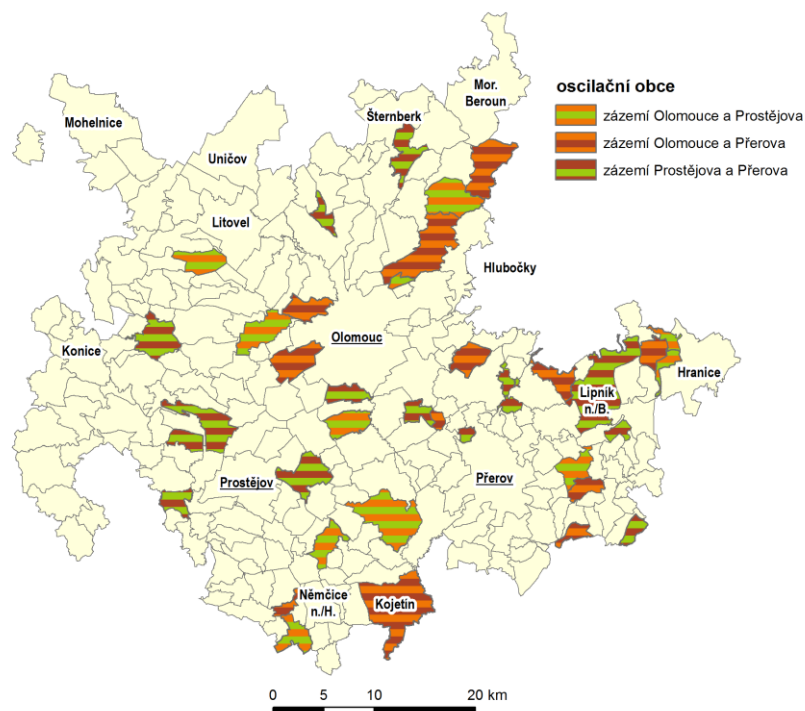
Obr. 21 Vyjíždějící do Přerova z ekonomicky aktivních zaměstnaných
Zdroj: ČSÚ – SLDB 2011.

V případě Přerova zázemí převládá spíše v jižní a východní části a to proto, že severně a západně od jádra si konkurují se zbylými centry dojížděky vymezené aglomerace, tedy s Olomoucí a Prostějovem. Intenzita vyjíždějících není tak vysoká, což je ovlivněno i významem nižších center jako je na příklad Kojetín, Hranice případně zde zasahuje vliv jiného města, které již není součástí aglomerace.

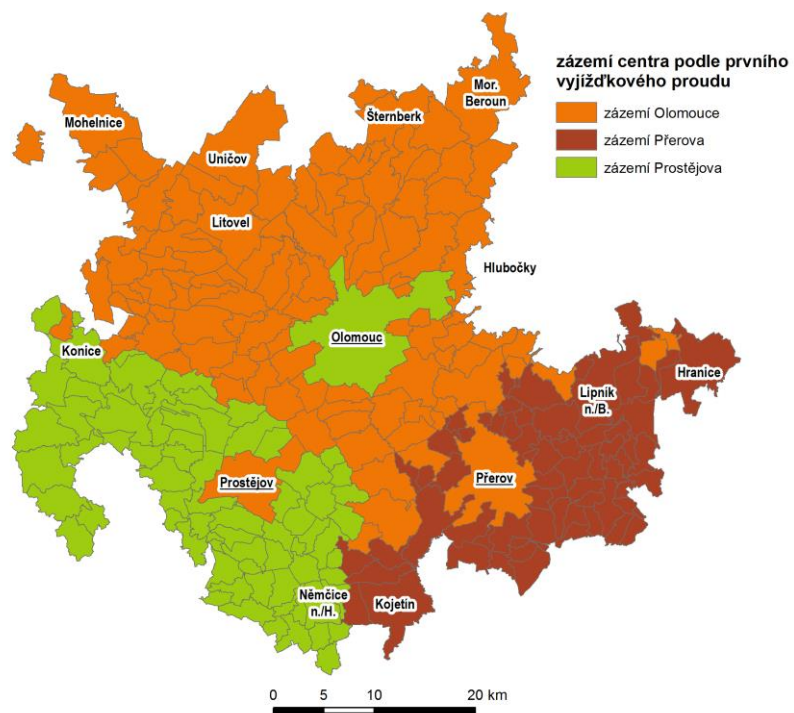
Obr. 22 Vyjíždějící do Prostějova z ekonomicky aktivních zaměstnaných
 Zdroj: ČSÚ – SLDB 2011.

Zázemí Prostějova se stejně jako zázemí Olomouce vyznačuje koncentrickými zónami kolem jádra.

Obr. 23 Oscilační obce dle jejich zázemí
 Zdroj: ČSÚ – SLDB 2011.

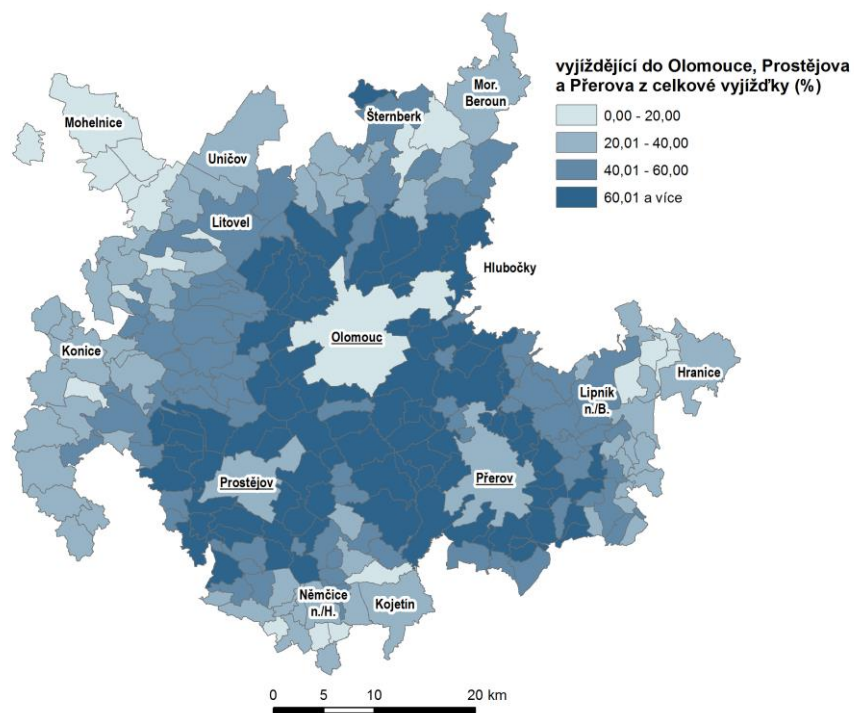
Oscilační obce se identifikují na základě počtu vyjíždějících osob za zaměstnáním ze sledované obce do více jader. Oscilační obec je tedy taková obec, ve které je evidováno více významných vyjížděkových proudů a je napojena na více pracovních center. V případě Olomoucké aglomerace bylo vymezeno několik takových obcí. Výše uvedený obrázek uvádí oscilační obce v zázemí Olomouce – Prostějova, Olomouce – Přerova a mezi Přerovem a Prostějovem. Typickým příkladem oscilační obce je např. město Tovačov, které v sobě zahrnuje dva hlavní vyjížděkové proudy, tedy do jader a to Olomouce a Prostějova.

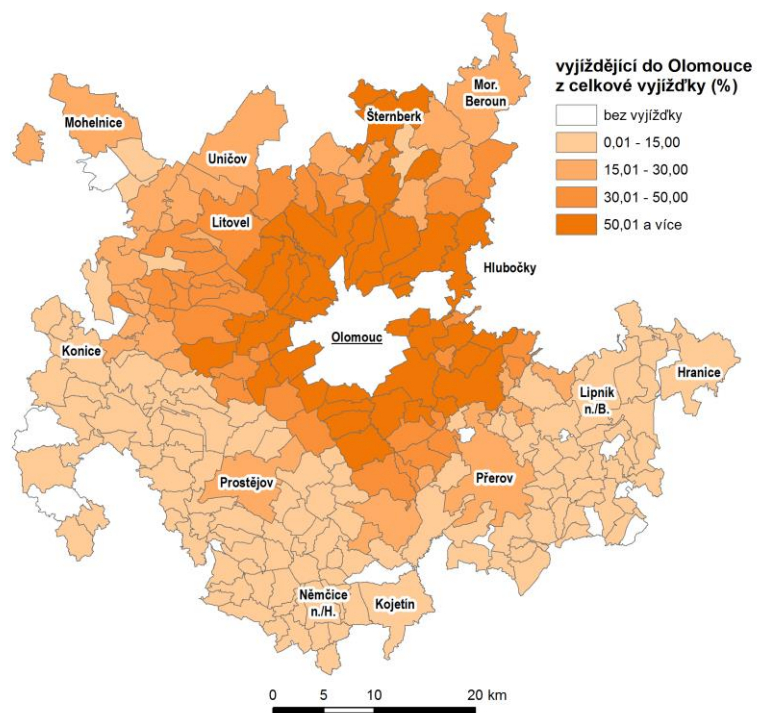
Obr. 24 Zázemí centra podle prvního vyjíždkového proudu
 Zdroj: ČSÚ – SLDB 2011.

Obrázek výše reflektuje zázemí jednotlivých center regionu dle prvního vyjíždkového proudu. Nejširší zázemí má město Olomouc, následuje Prostějov a dále Přerov.

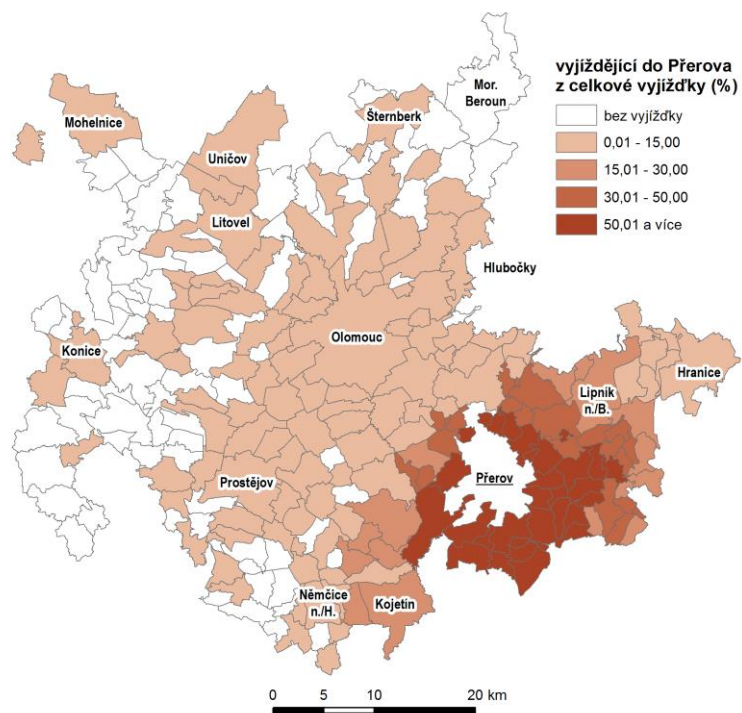
Následující čtyři obrázky uvádí i druhý možný případ vymezení dojíždky za prací. Tedy dle počtu vyjíždějících osob za prací na celkový počet vyjíždějících osob.

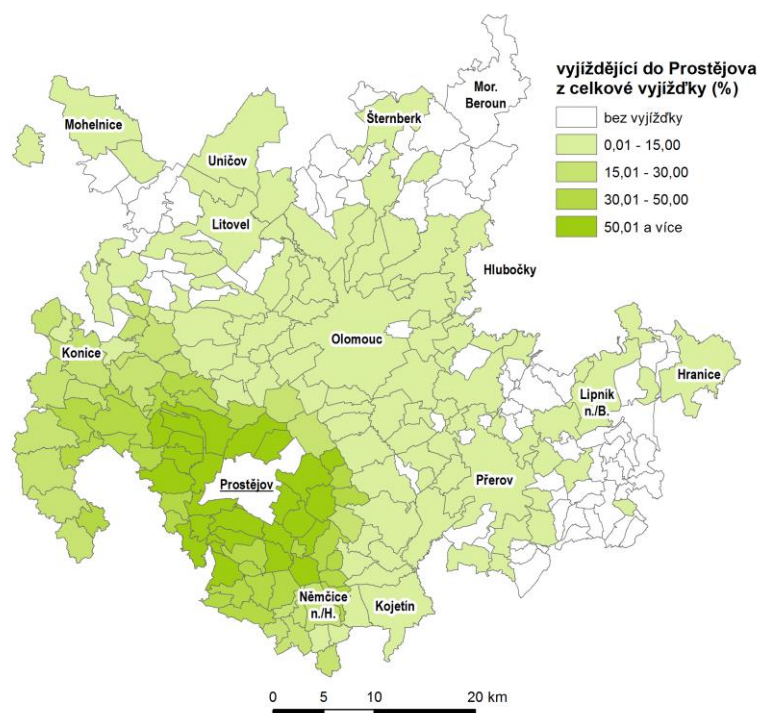
Obr. 25 Vyjíždějící do Olomouce, Prostějova a Přerova z celkové vyjíždky
 Zdroj: ČSÚ – SLDB 2011.

Obr. 26 Vyjíždějící do Olomouce z celkové vyjížděky
 Zdroj: ČSÚ – SLDB 2011.

Obr. 27 Vyjíždějící do Pířerova z celkové vyjíždky
 zdroj: ČSÚ – SLDB 2011.

Obr. 28 Vyjíždějící do Prostějova z celkové vyjížděky
Zdroj: ČSÚ – SLDB 2011.

K nejvýznamnější změně mezi rokem 2001 a 2011 došlo v rámci vyjížděky do zaměstnání a školy v kategorii dopravní prostředek u automobilu. Zatímco v roce 2001 ho jako dopravní prostředek zvolilo 17,5 % z vyjíždějících, o deset let později tento podíl tvořil již 43,3 %. Tento trend se dá vypořádat ve všech okresech Olomoucké aglomerace, i v krajském průměru bez hl. m. Prahy. Jednou z možných příčin tohoto nárůstu může být zvyšující se počet osobních automobilů a také fenomén suburbanizace. Vlák jakožto dopravní prostředek je na úrovni okresů nejvíce využíván na Přerovsku s 13,0 %, autobus v okrese Prostějov s 27,0 % a MHD v okrese Olomouc se 7,6 %.

Z hlediska udržitelné dopravy šetrné k životnímu prostředí je vhodné ještě zhodnotit přepravu na bicyklu. Ta byla v roce 2001 mnohem oblíbenější než v roce 2011. Přesto však tvoří významný přepravní prostředek pro přepravu do zaměstnání, který je velmi dobře kombinovatelný s jinými dopravními prostředky – např. v rámci terminálů kombinované dopravy. Proto je bicyklu věnována samostatná podkapitola níže v části Bezmotorová doprava.

Tab. 91 Počet vyjíždějících do zaměstnání a školy podle dopravních prostředků za okresy 2011

Okres	Olomouc	Prostějov	Přerov	Olomoucký kraj	Krajský průměr (bez Hl. m. Prahy)	ČR	ČR bez Hl. m. Prahy
Prostředek	Vyjíždějící	Vyjíždějící	Vyjíždějící	Vyjíždějící	Vyjíždějící	Vyjíždějící	Vyjíždějící
Autobus	6 083	4 190	4 693	22 257	21 926	286 706	285 038
Vlák	2 842	938	2 606	8 794	7 163	93 988	93 122
MHD	2 421	706	1 036	5 654	7 596	101 179	98 749

Automobil	14 158	7 420	8 379	39 860	50 539	668 977	657 004
Motocykl	72	30	40	186	172	2 251	2 231
Kolo	1 054	521	584	3 131	1 647	21 553	21 417
Jiný	65	65	62	262	302	3 998	3 920
Kombinace	4 155	1 267	2 266	9 394	10 921	145 208	141 975
žádný	825	362	429	2 677	2 481	33 129	32 251
celkem	31 675	15 499	20 095	92 215	102 747	1 356 989	1 335 707

Zdroj: Sčítání lidu, domů a bytů 2011.

Tab. 92 Podíl jednotlivých druhů přepravy do zaměstnání a školy vyjížděka (v %) v roce 2011

Okres	Olomouc	Prostějov	Přerov	Olomoucký kraj	ČR	ČR bez Hl. m. Prahy
prostředek	Vyjíždějí	Vyjíždějí	Vyjíždějí	Vyjíždějí	Vyjíždějí	Vyjíždějí
Autobus	19,2 %	27,0 %	23,4 %	24,1 %	21,1 %	21,0 %
Vlak	9,0 %	6,1 %	13,0 %	9,5 %	6,9 %	6,9 %
MHD	7,6 %	4,6 %	5,2 %	6,1 %	7,5 %	7,3 %
Automobil	44,7 %	47,9 %	41,7 %	43,2 %	49,3 %	48,4 %
Motocykl	0,2 %	0,2 %	0,2 %	0,2 %	0,2 %	0,2 %
Kolo	3,3 %	3,4 %	2,9 %	3,4 %	1,6 %	1,6 %
Jiný	0,2 %	0,4 %	0,3 %	0,3 %	0,3 %	0,3 %
Kombinace	13,1 %	8,2 %	11,3 %	10,2 %	10,7 %	10,5 %
Žádný	2,6 %	1,5 %	1,8 %	2,9 %	2,4 %	2,4 %
Celkem	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

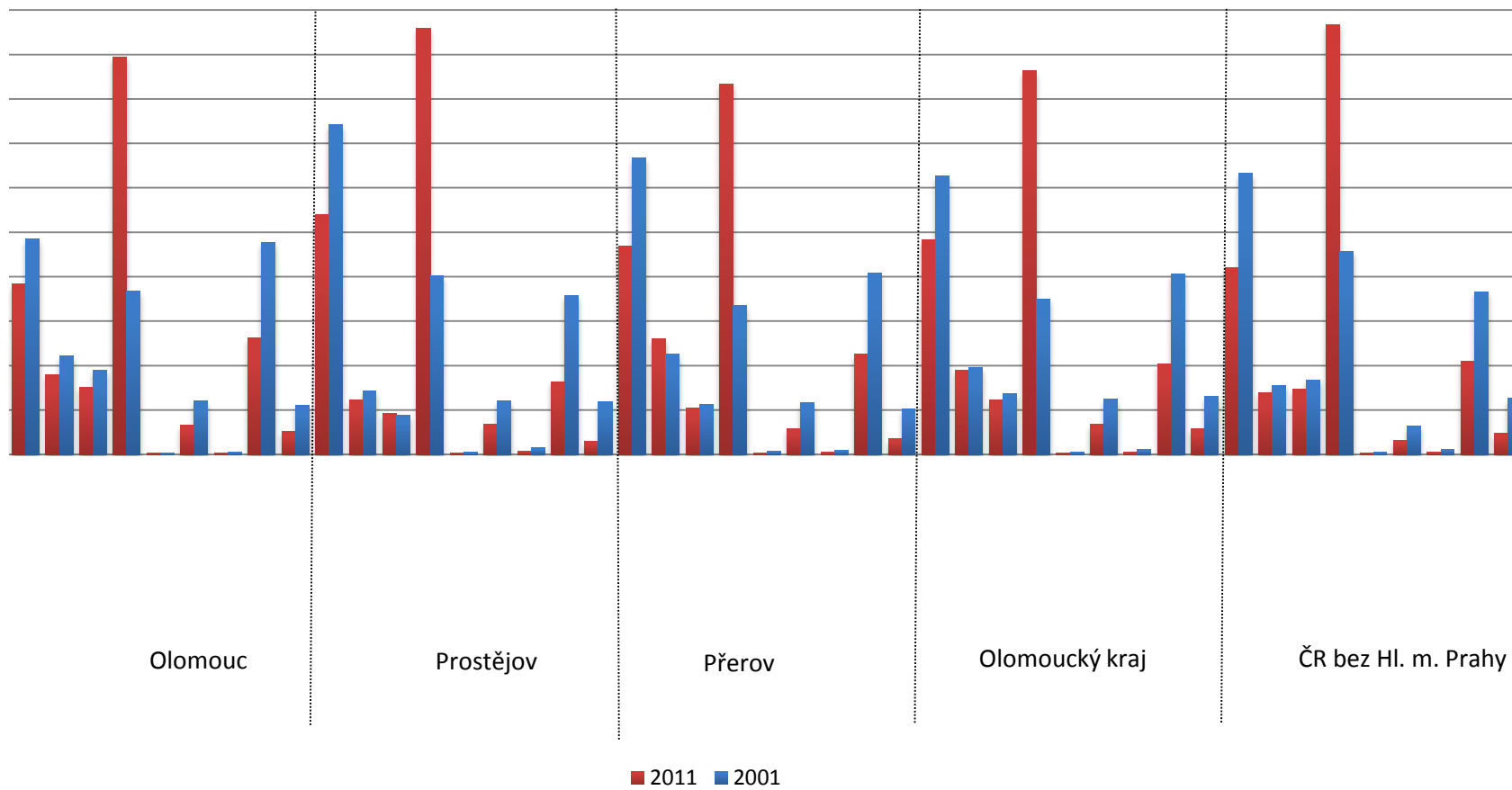
Zdroj: Vlastní výpočty.

Tab. 93 Podíl jednotlivých druhů přepravy do zaměstnání a školy vyjížděka (v %) v roce 2001

Okres	Olomouc	Prostějov	Přerov	Olomoucký kraj	ČR	ČR bez Hl. m. Prahy
prostředek	Vyjíždějí	Vyjíždějí	Vyjíždějí	Vyjíždějí	Vyjíždějí	Vyjíždějí
Autobus	24,2 %	37,1 %	33,4 %	31,3 %	31,3 %	31,6 %
Vlak	11,1 %	7,1 %	11,3 %	9,8 %	7,7 %	7,7 %
MHD	9,5 %	4,4 %	5,6 %	6,8 %	8,4 %	8,4 %
Automobil	18,4 %	20,1 %	16,8 %	17,5 %	23,1 %	22,9 %
Motocykl	0,2 %	0,3 %	0,4 %	0,3 %	0,3 %	0,3 %
Kolo	6,0 %	6,0 %	5,8 %	6,2 %	3,1 %	3,2 %
Jiný	0,3 %	0,7 %	0,5 %	0,6 %	0,6 %	0,6 %
Kombinace	23,9 %	17,9 %	20,4 %	20,3 %	18,3 %	18,3 %
žádný	5,5 %	5,9 %	5,1 %	6,5 %	6,4 %	6,3 %
nezjištěno	0,9 %	0,5 %	0,7 %	0,8 %	0,9 %	0,8 %
celkem	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %

Zdroj: Vlastní výpočty

GRAF 25: PODÍL JEDNOTLIVÝCH DRUHŮ PŘEPRAVY DO ZAMĚSTNÁNÍ A ŠKOLY VYJÍŽDKA (V %) V ROCE 2011

Zdroj: Sčítání lidu, domů a bytů 2011, vlastní výpočty.

Tab. 94 Počet dojíždějících do zaměstnání a školy podle dopravních prostředků za okresy 2011

Okres	Olomouc	Prostějov	Přerov	Olomoucký kraj	Krajský průměr (bez Hl. m. Prahy)	ČR	ČR bez Hl. m. Prahy
prostředek	Dojíždějící	Dojíždějící	Dojíždějící	Dojíždějící	Dojíždějící	Dojíždějící	Dojíždějící
Autobus	7 122	3 330	4 608	21 850	20798	286 706	270 373
Vlak	5 392	448	1 625	8 685	6211	93 988	80 744
MHD	3 006	97	145	3 348	5048	101 179	65 618
Automobil	16 729	5 451	7 417	38 680	46429	668 977	603 573
Motocykl	75	26	35	180	165	2 251	2 142
Kolo	1 134	472	563	3 110	1627	21 553	21 150
Jiný	87	47	43	224	265	3 998	3 448
Kombinace	6 395	339	1 192	8 735	7976	145 208	103 685
Žádný	2 002	160	222	2 869	2256	33 129	29 324
Celkem	41 942	10 370	15 850	87 681	90 774	1 356 989	1 180 057

Zdroj: Sčítání lidu, domů a bytů 2011.

Stejně jako v případě vyjíždky do práce a školy došlo k výraznému nárůstu používání automobilu jako dopravního prostředku při dojíždě do práce a školy. Z 17,6 % v roce 2001 na 44,1 % v roce 2011 za Olomoucký kraj. Vlak jakožto dopravní prostředek je mezi okresy nejvíce využíván v okrese Olomouc s 12,9 %, autobus v okrese Prostějov s 32,1 % a MHD v okrese Olomouc s 9,6 %. Jak bylo řečeno výše, bicykl byl v roce 2001 poměrově více využíván pro přepravu do zaměstnání než o 10 let později.

V případě bicyklu lze nalézt rozdíl mezi ČR a všemi okresy Olomoucké aglomerace. Kolo jako prostředek pro dojíždku do zaměstnání je v Olomoucké aglomeraci používáno více než v průměru ČR. To svědčí o potřebě kvalitní cyklistické infrastruktury pro dojíždku do zaměstnání, do školy, na úřady, jak v podobě cyklostezek, tak i možnosti přestupu na jiný dopravní prostředek (možnost uzamčení bicyklu a pokračování např. veřejnou dopravou).

Tab. 95 Podíl jednotlivých druhů přepravy do zaměstnání a školy dojíždka (v %) v roce 2011

Okres	Olomouc	Prostějov	Přerov	Olomoucký kraj	ČR	ČR bez Hl. m. Prahy
prostředek	Dojíždějící	Dojíždějící	Dojíždějící	Dojíždějící	Dojíždějící	Dojíždějící
Autobus	17,0 %	32,1 %	29,1 %	24,9 %	21,1 %	22,9 %
Vlak	12,9 %	4,3 %	10,3 %	9,9 %	6,9 %	6,8 %
MHD	7,2 %	0,9 %	0,9 %	3,8 %	7,5 %	5,6 %
Automobil	39,9 %	52,6 %	46,8 %	44,1 %	49,3 %	51,1 %
Motocykl	0,2 %	0,3 %	0,2 %	0,2 %	0,2 %	0,2 %
Kolo	2,7 %	4,6 %	3,6 %	3,5 %	1,6 %	1,8 %
Jiný	0,2 %	0,5 %	0,3 %	0,3 %	0,3 %	0,3 %
Kombinace	15,2 %	7,5 %	7,5 %	10,0 %	10,7 %	10,7 %
žádný	4,8 %	1,5 %	1,4 %	3,3 %	2,4 %	2,5 %
celkem	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

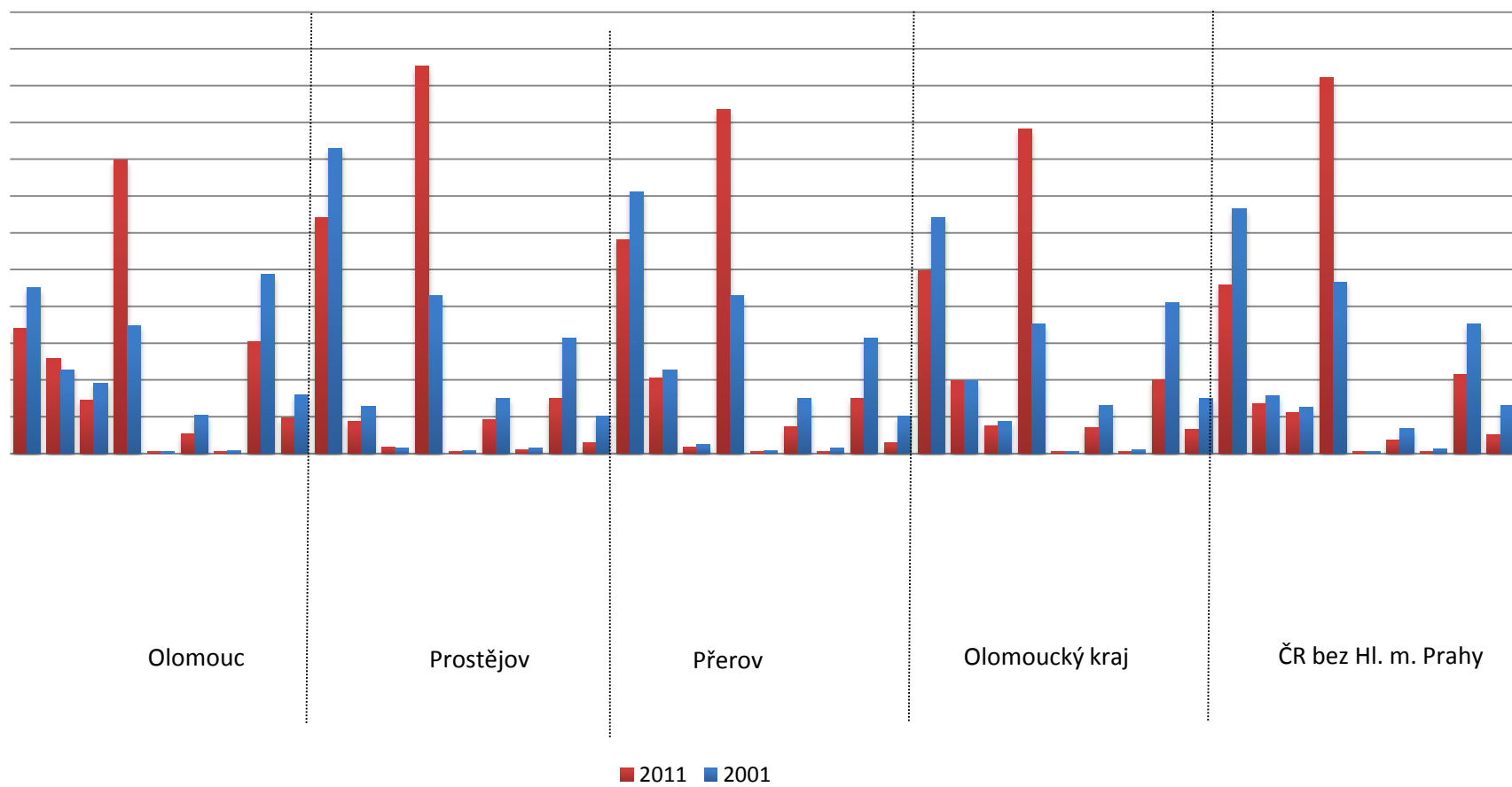
Zdroj: Sčítání lidu, domů a bytů 2011, vlastní výpočty.

Tab. 96 Podíl jednotlivých druhů přepravy do zaměstnání a školy dojíždka (v %) v roce 2001

Okres	Olomouc	Prostějov	Přerov	Olomoucký kraj	ČR	ČR bez Hl. m. Prahy
prostředek	Dojíždějící	Dojíždějící	Dojíždějící	Dojíždějící	Dojíždějící	Dojíždějící
Autobus	22,5 %	41,5 %	35,5 %	32,1 %	31,6 %	33,3 %
Vlak	11,4 %	6,4 %	11,4 %	9,9 %	7,7 %	7,8 %
MHD	9,6 %	0,7 %	1,2 %	4,3 %	8,4 %	6,3 %
Automobil	17,4 %	21,5 %	21,5 %	17,6 %	22,9 %	23,3 %
Motocykl	0,2 %	0,4 %	0,4 %	0,3 %	0,3 %	0,3 %
Kolo	5,2 %	7,5 %	7,5 %	6,5 %	3,2 %	3,4 %
Jiný	0,4 %	0,7 %	0,7 %	0,5 %	0,6 %	0,6 %
Kombinace	24,4 %	15,7 %	15,7 %	20,5 %	18,3 %	17,6 %
žádný	8,0 %	5,1 %	5,1 %	7,5 %	6,3 %	6,5 %
nezjištěno	1,0 %	0,5 %	0,5 %	0,8 %	0,8 %	0,8 %
celkem	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %

Zdroj: Sčítání lidu, domů a bytů 2011, vlastní výpočty.

GRAF 26: PODÍL JEDNOTLIVÝCH DRUHŮ PŘEPRAVY DO ZAMĚSTNÁNÍ A ŠKOLY DOJÍŽDKA (V %) V ROCE 2001

Zdroj: Vlastní výpočty

7.5 VEŘEJNÁ DOPRAVA

Mezi dopravní infrastrukturu se řadí rovněž veřejná doprava. Při hodnocení veřejné dopravy hraje svou roli zajištění dostatečné obslužnosti celého území, zabezpečení všech nároků na přepravu a zkrácení času dojížděky za každodenními aktivitami obyvatel.

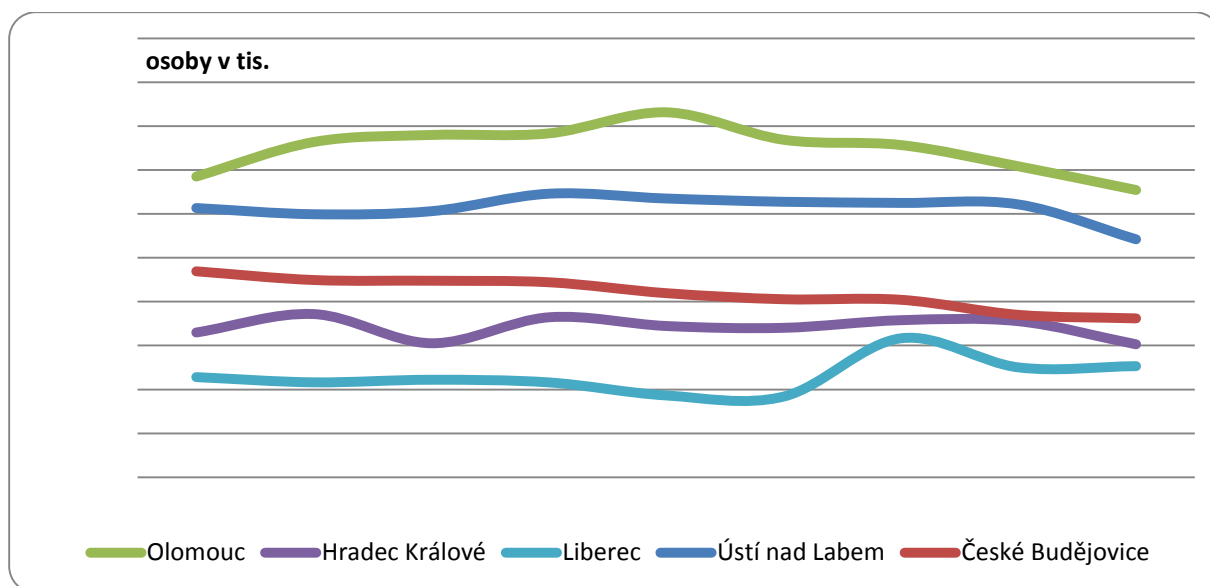
Počet přepravených osob byl zjišťován u měst s přibližně stejným počtem obyvatel. Z údajů je možno vysledovat trend snižujícího se počtu přepravených osob v systému městské hromadné dopravy. Oproti roku 2004 došlo v roce ve všech městech s výjimkou Liberce k poklesu přepravených. Ve městě Olomouc docházelo z počátku k růstovému trendu. V roce 2009 však došlo k prvnímu poklesu, který pokračoval až do roku 2012. Od roku 2008, kdy počet přepravených cestujících dosáhl svého maxima 61 588 osob, došlo k propadu o 8 851 osob (rok 2012), což je největší pokles mezi pozorovanými městy. Po trvajícím poklesu přepravených osob v Olomouci došlo k redukci přepravních výkonů zejména v tramvajové dopravě. Další informace o počtu přepravených osob nejsou nedostupné. Relativně stabilní počet přepravovaných osob je ve městě Prostějově, kde od roku 2004 nejprve docházelo k mírnému nárůstu, a následně od roku 2010 k poklesu. Přesto však je rozdíl mezi lety 2004 a 2014 jen cca 50 000 přepravených. Pro město Přerov jsou k dispozici jen omezené informace. Z těch však vyplývá pokles přepravených osob o 1,3 mil. mezi lety 2010 a 2014. Doporučuje se tedy zvyšovat počet přepravených osob investicemi do přepravní infrastruktury, kombinovatelnosti dopravy apod.

Tab. 97 Přepravené osoby MHD v tis. osob vybraná města

Rok	Olomouc	Prostějov	Přerov	Hradec Králové	Liberec	Ústí nad Labem	České Budějovice
2004	54 273	3 590	N/A	36 501	31 407	50 675	43 474
2005	58 206	3 710	N/A	38 589	30 817	49 967	42 478
2006	59 006	3 832	N/A	35 284	31 108	50 312	42 397
2007	59 185	3 790	N/A	38 224	30 809	52 318	42 222
2008	61 588	3 650	N/A	37 237	29 326	51 767	40 974
2009	58 460	3 600	N/A	37 030	29 201	51 393	40 279
2010	57 855	3 710	4 843	37 897	35 815	51 265	40 215
2011	55 432	3 690	3 049	37 778	32 508	51 087	38 493
2012	52 737	3 650	4 643	35 162	32 656	47 091	38 091
2013	52 527	3 610	4 195	34 922	43 574	45 190	39 048
2014	52 193	3 540	3 535	N/A	N/A	N/A	N/A

Zdroj: Sdružení dopravních podniků ČR, provozovatele veřejné dopravy.

GRAF 27: PŘEPRÁVENÉ OSOBY MHD V TIS. OSOB VYBRANÁ MĚSTA

Zdroj: Sdružení dopravních podniků ČR.

Integrovaný dopravní systém Olomouckého kraje (dále jen IDSOK) je v provozu od ledna roku 2012 a za tuto dobu se mu podařilo integrovat velkou část železniční, linkové a městské hromadné dopravy. Podíl obcí bez jakékoliv integrace je pouze 1%. Celkově je do systému IDSOK zapojeno 12 autobusových a dva vlakoví dopravci. V rámci železniční dopravy jsou dle společnosti České dráhy, a.s. k 15. 7. 2015 zapojeny tyto traťové úseky, jejichž alespoň část prochází územím Olomoucké aglomerace:

- Trať 271 Prostějov – Dzbel.
- Trať 273 Prostějov – Červenka.
- Trať 275 Olomouc – Drahanovice.
- Trať 301 Olomouc – Prostějov – Nezamyslice.
- Trať 310 Olomouc hl.n. – Hrubá voda – Moravský Beroun.

Tab. 98 Integrovaný dopravní systém Olomouckého kraje – postup integrace 2013

	Počet obcí plně v zaintegrovaném prostředí	Počet obcí částečně zaintegrovaných	Počet obcí bez integrace
V absolutní hodnotě	271	126	2
V procentech	67,42 %	31,58 %	1,00 %

Zdroj: KIDSOK.

Ze strany stakeholderů vzešel na pracovních skupinách požadavek na opatření týkající se pořízení vozidel pro přepravu osob ve veřejné dopravě, jelikož u některých vozidel během aktuálního programového období 2014–2020 skončí jejich životnost. Dopravci také chtějí rozšiřovat svůj vozový park.

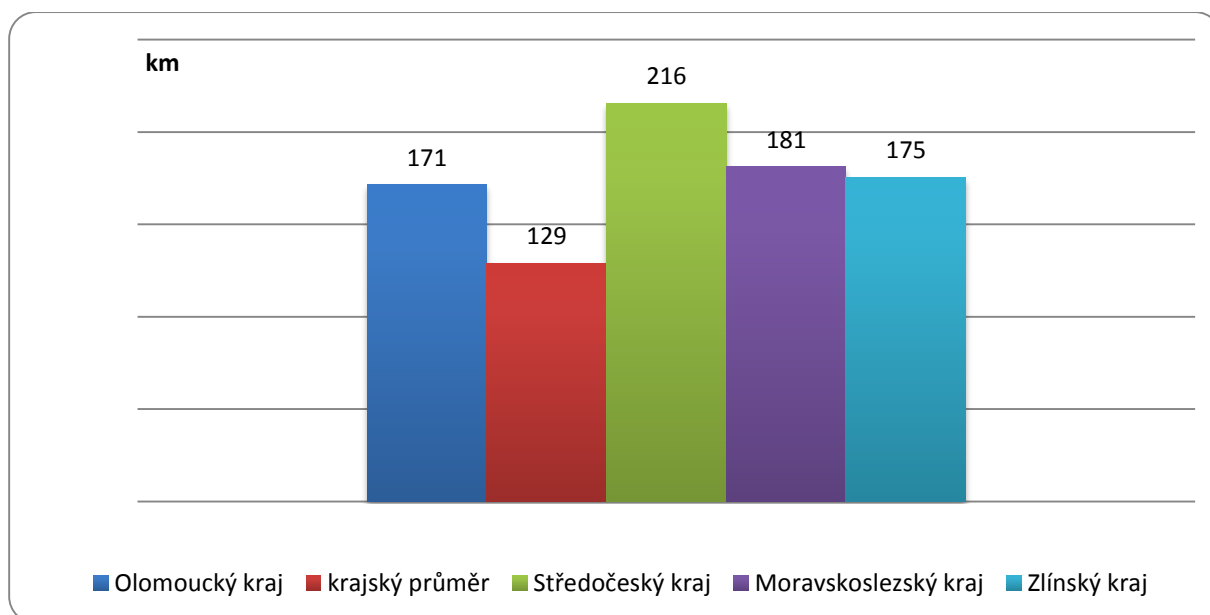
7.6 NEMOTOROVÁ DOPRAVA

Vzhledem k negativním důsledkům individuální automobilové dopravy – spotřebovává obrovskou část prostoru, obyvatelé měst mají stále větší potíže s nepříjemným hlukem a znečištěným ovzduším – představuje určitý potenciál k řešení těchto důsledků nemotorová doprava.

Olomoucký kraj svými 171 km cyklostezek převyšuje krajský průměr bez hl. m. Prahy. V absolutním pořadí krajů se řadí na čtvrté místo za Středočeský kraj, Moravskoslezský kraj a Zlínský kraj. Po přepočtu na 100 obyv. dosahuje Olomoucký kraj hodnoty 26,8 km/100 obyv. a řadí se tak na třetí místo za Pardubický kraj s 28,3 km/100obyv. a Zlínský kraj s 29,7 km/100obyvatel.

Olomoucký kraj protínají dvě transevropské dálkové cyklotrasy EuroVelo. Konkrétně EuroVelo 4: Trasa střední Evropou: Roscoff – Kyjev, která protíná Přerov a EuroVelo 9: Balt – Jadran: Gdaňsk – Pula, protínající Olomouc a Prostějov. Mezi nejdůležitější národní trasy protínající Olomoucký kraj patří cyklostezka Morava, vedoucí z Jeseníku přes Olomouc do Břeclavi. Dále Jantarová cyklostezka vedoucí ze severní Moravy přes Hranice na Moravě, Lipník nad Bečvou, Olomouc a kolem Prostějova směrem na Brno. Cyklostezka Bečva pak vede z Velkých Karlovic přes Valašské Meziříčí, Hranice na Moravě a Přerov do Troubek. Území dále prostupují stezky regionálního a místního významu. Jednou z možných překážek pro využívání kol při cestách do práce v rámci programu BIKE&RIDE (jde o propojení cyklistické a (pří) městské hromadné dopravy), ale i při turistice může být nedostatek úschovných prostor a stojanů nebo jejich špatný technický stav.

GRAF 28: DÉLKA CYKLOSTEZEK VE VYBRANÝCH KRAJÍCH ČR V ROCE 2011

Zdroj: Cyklodoprava.cz – Pasport cyklostezek & kontakty.

Pro území Olomoucké aglomerace byla zpracována „Vyhledávací studie cyklistických komunikací v rámci ITI Olomoucké aglomerace“, která zpřesňuje potřebu cyklistické infrastruktury pro dojížděku do práce, do školy a na úřady – i s ohledem na propojenost různých druhů dopravy. Studie rovněž vymezuje úseky, které jsou pro tento typ dojížděky klíčové. Přidanou hodnotou je především ucelený pohled na území aglomerace a jeho potřeby, ne pouze dle požadavků jednotlivých obcí.

Z Vyhledávací studie vyplývá např. jednak potřeba realizace cyklostezek, cyklopruhů, ale také potřeba propojení cyklistické a veřejné dopravy. Z analýzy projektových záměrů je jasné, že jejich absorpční kapacita dalekosáhle překračuje finanční možnosti ITI Olomoucké aglomerace.

Tab. 99 Nároky na finanční prostředky pro případné akce mimo úseků v režimu B11 do roku 2018

	Do roku 2018 v mil. Kč vč. DPH	Délka v km
Olomouc	116,0	12,72
Prostějov	11,1	2,66
Přerov	47,9	5,17
Ostatní	343,2	57,06
Celkem	518,2	77,61

Zdroj: Vyhledávací studie cyklistických komunikací v rámci ITI Olomoucké aglomerace.

Tab. 100 Nároky na finanční prostředky pro připravené akce mimo úseků v režimu B11 do roku 2022

	V mil. Kč vč. DPH	Délka v km
Olomouc	194,5	26,60
Prostějov	58,6	9,90
Přerov	157,2	18,23
Ostatní	1280,1	220,70
Celkem	1690,4	275,43

Zdroj: Vyhledávací studie cyklistických komunikací v rámci ITI Olomoucké aglomerace.

Tab. 101 Nároky na finanční prostředky pro připravené akce vč. úseků v režimu B11 do roku 2022

	V mil. Kč vč. DPH	Délka v km
Olomouc	215,3	28,96
Prostějov	58,6	9,90
Přerov	157,2	18,23
Ostatní	2327,8	335,49
Celkem	2758,9	392,57

Zdroj: Vyhledávací studie cyklistických komunikací v rámci ITI Olomoucké aglomerace.

Dalším kritériem hodnocení, kromě vhodnosti pro dojíždku např. do zaměstnání, byla připravenost projektových záměrů. Byly identifikovány projektové záměry, které jsou dostatečně připraveny pro podání v rámci výzev ITI, a zároveň splňují podmínku, že mají sloužit dojízdce za prací, do školy atd. S ohledem na velikost mapových podkladů a dalších materiálů studie nejsou zde v Socioekonomické analýze uvedeny další podrobnosti, které je možné najít ve Vyhledávací studii. Celá studie je k dispozici na <http://www.olomoucka-aglomerace.eu/dokumenty/vyhledavaci-studie-cyklistickych-komunikaci/>, a to včetně rozsáhlých mapových podkladů vymezujících vhodné úseky a tabulky s vhodnými projektovými záměry.

7.7 INTELIGENTNÍ DOPRAVNÍ SYSTÉMY A TELEMATIKA

Intelligentní dopravní systémy (ITS, dopravní telematika) integruje informační a telekomunikační technologie s dopravním inženýrstvím za podpory ostatních souvisejících oborů tak, aby pro stávající infrastrukturu zajistily systémy řízení dopravních a přepravních procesů (zvýšení přepravních výkonů, bezpečnost dopravy atd.) – to jsou jedny z hlavních přínosů zavádění inteligentních systémů a služeb.

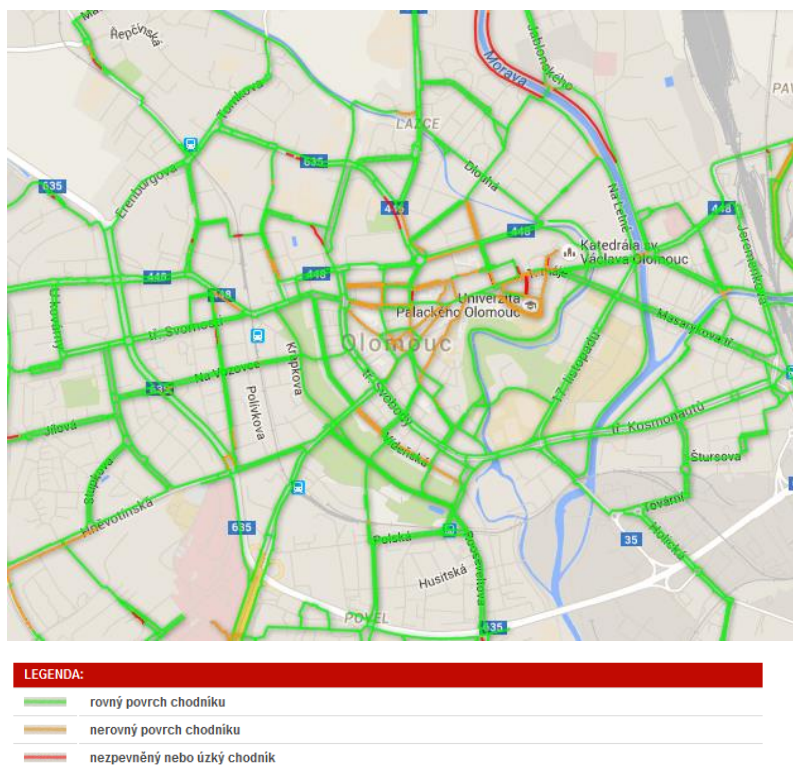
Intelligentní dopravní systémy a telematika v Olomoucké aglomeraci je obtížně analyzovatelná. Proto byla jako podklad pro hodnocení zvolena absorpční kapacita identifikovaných potenciálních projektů. V rámci jednání nad problematikou dopravy v Olomoucké aglomeraci projeví o řešení ITS zájem 2 z center Olomoucké aglomerace, tedy Olomouc a Přerov.

Město Olomouc vzneslo požadavek na zvýšení plynulosti provozu na vybraných úsecích města, zvýšení bezpečnosti provozu na vybraných úsecích a snížení negativních důsledků silniční dopravy na životní prostředí. Tento požadavek má podklad i ve Strategickém plánu rozvoje města Olomouce a mikroregionu Olomoucko. Záměrem města Olomouce je řešit následující: řízení prostřednictvím SSZ, vybudování dopravní řídicí ústředny, vybudování optické sítě, zajištění sběru dopravních informací a vytvoření systému meteorologických čidél.

Požadavek města Přerova se opírá o připravovaný Plán udržitelné mobility. Záměrem města je zřídit systém řízení a regulace dopravy, upravit a rozšířit dopravní informační systém a zavést inteligentní parkovací systém. Od realizace takových aktivit město očekává, že toto přispěje k řešení některých nedostatků v oblasti dopravy. Konkrétně se jedná o zvýšení plynulosti dopravy na hlavních tazích, snížení a zkrácení průjezdu tranzitní dopravy, zvýšení bezpečnosti provozu a minimalizaci negativních externalit z motorové dopravy a zefektivnění parkování ve městě.

7.8 BEZBARIÉROVOST V DOPRAVĚ

Kapitola se zabývá bezbariérovostí chodníků, přechodů apod., které v konečném důsledku vedou ke zvýšení mobility, ale hlavně bezpečnosti v dopravě. Není zde analyzována bezbariérovost vozidel veřejné dopravy. Bezbariérovost v dopravě je v Olomoucké aglomeraci sledována ve městě Olomouci. Projekt Bezbariérová Olomouc realizuje město již od roku 2001. Původní a stále nosnou myšlenkou projektu je zpřístupňování veřejného života, především služeb, vzdělání, kultury, zaměstnání a sportu všem obyvatelům i návštěvníkům města. Projekt je založen především na spolupráci zástupců z oblasti dopravy, stavebních úprav, sociálních služeb, školství a informovanosti. Velký důraz je v Olomouci kladen na tvorbu bezbariérových pěších tras. Aktivity projektu jsou mimo jiné monitorovány skrze stále aktualizovanou mapu bezbariérových úseků, která se nachází na <http://www.olomouc.eu/obcan/socialni-sluzby/projekt-bezbarierova-olomouc/mapa-bezbarierovych-uprav/>. Daná mapa je dosti podrobná, a to až na úrovni jednotlivých ulic. Celkový pohled na mapu se nachází níže. Již z tohoto měřítko mapy lze zjistit, že především v centru města se nachází množství nebezpečných a nerovných povrchů chodníků, což je dáno především historickým rázům území.

Obr. 29 Bezbariérovost ve městě Olomouc
Zdroj: statutární město Olomouc.

Z hlediska požadavků pracovních skupin na bezbariérovost v dopravě byla zjištěna existence potenciálních identifikovaných projektových záměrů, a to nejen v případě center Olomoucké aglomerace, ale i ostatních obcí. Všechny obce kladou důraz na úseky dnes již nevyhovující normám pro bezpečnost a bezbariérovost.

7.9 CELKOVÉ SHRNTÍ DOPRAVNÍ INFRASTRUKTURY

Na základě zkoumání silniční sítě bylo zjištěno, že oproti ostatním typům silnic silnice II. třídy se na území v počtu km na 100 km² vyskytují méně často. Nižší hustota zde může zapříčinit malou dopravní obslužnost některých území Olomoucké aglomerace. Zkoumaná byla také veřejná doprava. O zajištění dopravní obslužnosti skrze celé území se snaží Integrovaný dopravní systém Olomouckého kraje. Integrace však není zcela dokončena. Aby byly přepravní společnosti schopny zajistit dopravní obslužnost celého území, musí disponovat vhodným zázemím a dopravními prostředky.

V analýze byla zmíněna absence některých obchvatů obcí – absence severního obchvatu města Prostějova, východního obchvatu města Přerova, východní tangenta ve městě Olomouci a jihozápadního obchvatu města Šternberka, obchvaty menších obcí. Nedostatečně napojena na hlavní dopravní tahy je severní část aglomerace.

Existuje potřeba zajištění infrastruktury pro cyklistickou dopravu sloužící k dojíždě do práce, do školy, na úřady apod. Také je nutné zajistit propojenost veřejné a cyklistické dopravy. Pro tato zaměření bylo identifikováno množství vhodných projektových záměrů.

V analýze byl zjištěn nedostatek v podobě nevyhovujících nebo absentujících inteligentních dopravních systémů.

Byl také zjištěn nevyhovující stav některých úseků dopravní infrastruktury, které postrádají bezbariérovost a nejsou dostatečně bezpečné.

Do SWOT analýzy vstupují tato tvrzení:

- Silná stránka – Dobrá poloha aglomerace vzhledem k hlavním dopravním koridorům.
- Silná stránka – Rozvinutá infrastruktura pro cyklisty vyjíždějící za turistikou.
- Silná stránka – Existující zájem přepravních společností o pořízení nových vozů pro veřejnou dopravu.
- Slabá stránka – Chybějící úseky v silniční síti, které by značně napomohly dopravní obslužnosti celého území. Tzn., že některá klíčová dopravní infrastruktura dosud není dokončena (obchvat Přerova, východní tangenta ve městě Olomouci, severní obchvat ve městě Prostějově).
- Slabá stránka – Špatný stav vozovek snižující bezpečnost všech účastníků dopravy.
- Slabá stránka – Pokles využívání MHD ve městech Olomouc, Prostějov a Přerov.
- Slabá stránka – Nedostatečné napojení severní části aglomerace na hlavní dopravní tahy.
- Slabá stránka – Nízká úroveň propojenosti jednotlivých úseků infrastruktury pro cyklistickou dopravu znesnadňující dojížděku za prací, do školy, na úřady.
- Slabá stránka – Velmi vysoká intenzita dopravy zvyšující čas dojížděky za každodenními aktivitami obyvatel.
- Slabá stránka – Přetížení některých úseků silnic (zejména město Přerov).
- Slabá stránka – Stávající vozové parky autobusů přepravních společností ve veřejné dopravě jsou z převážné míry tvořeny vozy nesplňujícími normu EURO 6.
- Slabá stránka – V průběhu stávajícího programového období 2014–2020 skončí životnost uváděna výrobcem u velké části vozů veřejné dopravy, které jsou používány přepravními společnostmi.
- Příležitost – Zvýšení podílu udržitelných forem dopravy (bezmotorové a veřejné dopravy) na dělbě přepravní práce.
- Příležitost – Rozvoj integrovaných systémů v dopravě vč. přestupních uzlů a terminálů, kde se setkává více druhů dopravy (Park&Ride, Bike&Ride).
- Příležitost – Zvyšující se počet vyjíždějících do zaměstnání na bicyklu.
- Příležitost – Dokončení klíčových dopravních staveb (zejména obchvatů měst).
- Příležitost – Propojování veřejné dopravy prostřednictvím IDSOK.
- Příležitost – Výstavba strategické rozvojové zóny nadregionálního významu.
- Příležitost – Výstavba terminálu kombinované dopravy a Veřejného logistického centra v Přerově.
- Hrozba – Nárůst preference individuální osobní dopravy s negativními dopady na kvalitu životního prostředí na úkor dopravy veřejné.

Je potřeba, aby se dopravní infrastruktura v Olomoucké aglomeraci rozvíjela dle těchto doporučení:

- Zajistit, aby silniční infrastruktura umožnila efektivní mobility v rámci aglomerace.
- Zajistit, aby dopravní provoz ve městech byl plynulejší a bezpečnější.
- Rozvíjet udržitelné a k životnímu prostředí šetrné formy dopravy.
- Zvyšovat využitelnost a efektivitu městské hromadné dopravy v aglomeraci.

V rámci hodnocení infrastruktur byla hodnocena i technická infrastruktura, avšak pouze okrajově a z hlediska dostupnosti dat za celý Olomoucký kraj. Z jednání pracovních skupin totiž nevyplýval požadavek na zapojení rozvoje technické infrastruktury do ITI Olomoucké aglomerace.

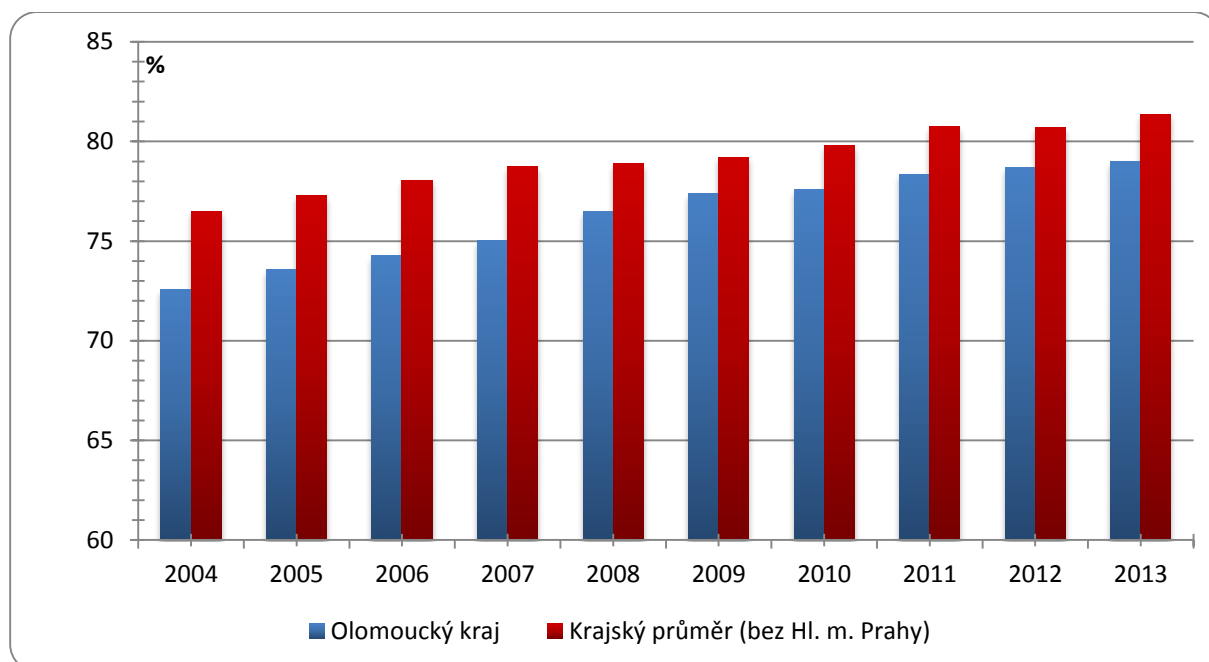
Podíl domácností Olomouckého kraje napojených na kanalizační síť byl po celé zkoumané období 2004 až 2013 nižší než krajský průměr bez hl. m. Prahy. V roce 2013 byla úroveň napojených domácností Olomouckého kraje srovnatelná s podílem napojených domácností krajského průměru bez hl. m. Prahy v roce 2007. Pozitivním trendem však je stále se snižující rozdíl mezi srovnávanými celky.

Tab. 102 Podíl domácností napojených na kanalizační síť vůči celkovému počtu domácností ve zkoumaném území

Rok	Olomoucký kraj	Krajský průměr (bez Hl. m. Prahy)	ČR
2004	72,57	76,50	77,86
2005	73,56	77,29	79,14
2006	74,26	78,06	80,01
2007	75,04	78,74	80,83
2008	76,48	78,88	81,11
2009	77,40	79,22	81,30
2010	77,60	79,80	81,90
2011	78,37	80,72	82,62
2012	78,71	80,68	82,54
2013	78,98	81,37	82,82

Zdroj: ČSÚ – Vody, kanalizace a vodní toky.

GRAF 29: PODÍL DOMÁCNOSTÍ NAPOJENÝCH NA KANALIZAČNÍ SÍŤ VŮČI CELKOVÉMU POČTU DOMÁCNOSTÍ VE ZKOUMANÉM ÚZEMÍ.

Zdroj: ČSÚ – Vody, kanalizace a vodní toky.

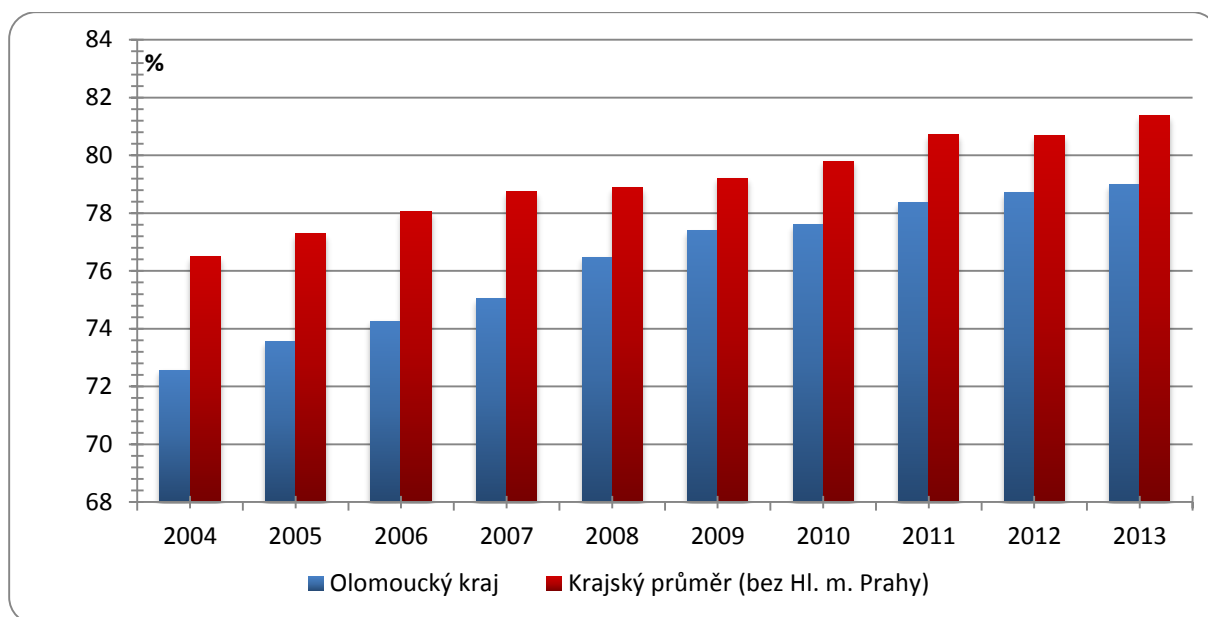
Od roku 2004 do roku 2012 se podíl domácností zásobovaných vodou z vodovodu zvýšil o 3,55 %. Celkově se však po celou dobu pohyboval pod krajským průměrem bez Hl. m. Prahy. V roce 2012 byl procentuální podíl zásobovaných obyvatel Olomouckého kraje srovnatelný s podílem napojených obyvatel krajského průměru bez hl. m. Prahy v roce 2005.

Tab. 103 Podíl obyvatel zásobovaných vodou z vodovodů

Rok	Olomoucký kraj	Krajský průměr (bez Hl. m. Prahy)	ČR
2004	87,22	90,48	91,57
2005	86,98	90,63	91,62
2006	87,89	91,48	92,36
2007	87,86	91,35	92,27
2008	88,39	91,63	92,66
2009	89,40	91,82	92,80
2010	90,90	92,19	93,10
2011	89,85	92,61	93,42
2012	90,77	92,86	93,47
2013	90,80	93,24	93,75

Zdroj: ČSÚ – Vody, kanalizace a vodní toky.

GRAF 30: PODÍL OBYVATEL ZÁSOBOVANÝCH VODOU Z VODOVODŮ

Zdroj: ČSÚ – Vody, kanalizace a vodní toky.

9 KULTURNÍ PAMÁTKY

Vhodným kritériem pro zhodnocení kulturních památek je stav kulturních památek, které přispívají ke zvýšení atraktivity území. Jako kulturní památky, které mohou dostatečně přispět ke zvýšení atraktivity Olomoucké aglomerace, byly identifikovány ty, které jsou zapsány na Seznam světového dědictví UNESCO, zařazeny na Indikativní seznam světového dědictví UNESCO v kategorii kultura, dále národní kulturní památky a památky evidované v Indikativním seznamu národních kulturních památek.

9.1 PAMÁTKY UNESCO

K 1. 1. 2014 byla na Seznamu světového dědictví UNESCO evidována jedna kulturní památka Olomoucké aglomerace, a to sloup Nejsvětější Trojice ve městě Olomouci. Na indikativním seznamu UNESCO nebyla k 1. 1. 2014 zapsána žádná kulturní památka.

9.2 NÁRODNÍ KULTURNÍ PAMÁTKY

K 1. 1. 2014 bylo na seznamu národních kulturních památek zapsáno 8 kulturních památek Olomoucké aglomerace.

Tab. 104 Kulturní památky Olomoucké aglomerace evidované jako národní kulturní památky k 1. 1. 2014

Obec	Památka
Javoříčko	památník obětí II. svět. Války
Olomouc	klášter premonstrátský, s omezením: bez budov na parcelách č.: 1/2, 1/4, 1/6, 3/2, 5, 9, 10/1 hosp. budova, 10/2, 87, 90

Olomouc	palác Přemyslovský, Olomoucký hrad s kostelem sv. Václava
Olomouc	kostel sv. Mořice
Olomouc	soubor barokních kašen a sloupů
Olomouc	vila Primavesi
Šternberk	hrad Šternberk
Prostějov	společenský dům Národní dům

Zdroj: Seznam národních kulturních památek.

K 1. 1. 2014 byly na Indikativním seznamu národních kulturních památek zapsány 4 kulturní památky Olomoucké aglomerace.

Tab. 105 Indikativní seznam národních kulturních památek Olomoucké aglomerace k 1. 1. 2014

Obec	Památky
Olomouc	radnice
Svatý Kopeček	kostel Navštívení P. Marie
Svatý Kopeček	alej poutní, včetně staveb a soch
Přemyslovice	větrný mlýn

Zdroj: Indikativní seznam národních kulturních památek.

9.3 STAV NĚKTERÝCH PAMÁTEK

Na základě informací, které byly dodány na pracovní skupiny, lze zhodnotit stav některých kulturních památek, které vyžadují nutné opravy.

Kostel sv. Mořice (Olomouc)

V kostele je nutná obnova vnějšího pláště kostela, odvlhčení, restaurování kamenných prvků, opravy omítek a restaurování vitráží. Dále je potřeba restaurovat varhany, konkrétně varhanní skříň, balustrádu, dřevěné oltáře, mramorový oltář sv. Pavlína, Loretskou kapli, dušičkovou kapli, kapli Nejsvětější Trojice, vstupní dveře, železné brány v kostele atd. Obnovit potřebují vnitřní omítky. Je vyžadována kompletní elektrifikace chrámu, výměna břidlicové krytiny na střešním plášti a oprava nosných konstrukcí věžních těles.

Palác Přemyslovský, Olomoucký hrad s kostelem sv. Václava

Revitalizovat potřebuje Olomoucký hrad, zejména pak prostory Locatelliho bastionu a kurtiny.

Hrad Šternberk

Hrad vyžaduje stavební úpravy a vybavení interiérových prostor hradu v podobě hradní kuchyně, restaurování kachlových kamen a obkladů, včetně restaurování kovových částí, dále pak restaurování osobního a jídelního výtahu včetně strojovny.

V exteriérových prostorách hradu je nutná obnova hlavní přístupové komunikace s osvětlením, vybudování schodiště se zastřešeným odpočívadlem, obnova skleníku v podobě pergoly s posezením a vodními prvky, obnova a dobudování cestní sítě v parku společně s obnovou a vybudováním nových zpevněných ploch odpočívadel a dětského hřiště s houpačkami, oprava schodišť, vybavení parku mobiliářem v podobě laviček, košů či stojanů na kola.

Společenský Národní dům (Prostějov)

V národním domě je potřeba navrácení foyer do původního stavu, obnovení vitrážových oken po stranách divadelního sálu, obnovení vitrážového okna v zadní části sálu, rekonstrukce bočního schodiště.

Vila Primavesi (Olomouc)

Je potřeba provést více neurčené rekonstrukce.

9.4 CELKOVÉ SHRNU TÍ KULTURNÍCH PAMÁTEK

Z hodnocení výše vyplývá, že stav kulturních památek, které přispívají ke zvýšení atraktivity území, vyžaduje zlepšení v podobě oprav, rekonstrukcí a dobudování některé infrastruktury. Existuje však dostatečný počet kulturních památek, které mohou pomoci zvýšit atraktivitu.

Do SWOT analýzy vstupují tato tvrzení:

- Silná stránka – Dostatek kulturních památek umožňujících zvýšení atraktivity území Olomoucké aglomerace.
- Slabá stránka – Nedostatečný stav některých kulturních památek Olomoucké aglomerace, který vyžaduje zlepšení.
- Příležitost – Zlepšení stavu kulturních památek zlepší atraktivitu aglomerace.

Je potřeba, aby se stav kulturních památek v Olomoucké aglomeraci rozvíjel dle tohoto doporučení:

- Rozvíjet nejvýznamnější dominanty v rámci aglomerace.

ANALÝZA STAKEHOLDERŮ

V roce 2013 bylo mezi statutárními městy Olomouc, Přerov a Prostějov uzavřeno Memorandum o spolupráci a společném postupu při přípravě na čerpání dotací v plánovacím období 2014 – 2020. Na základě tohoto memoranda byly zahájeny přípravné práce, jež mají vyústit v realizaci Integrované územní investice (ITI) Olomoucké aglomerace.

V rámci přípravy Integrované strategie rozvoje území Olomoucké aglomerace probíhá spolupráce i s dalšími významnými městy na tomto území – Litovel, Uničov, Konice, Hranice, Lipník nad Bečvou a Mohelnice, s Olomouckým krajem a jinými relevantními subjekty jak z veřejného, tak ze soukromého sektoru.

Na základě socioekonomické analýzy a na ni navazující SWOT analýzy byla identifikována tato důležitá témata, kterými se měla ITI Olomoucké aglomerace zabývat: brownfields, podnikatelské zóny, rozvoj místního podnikání, vzdělávání, trh práce a sociální oblast, inovace, výzkum a vývoj, komunikace a dopravní dostupnost, protipovodňová opatření, odpadové hospodářství, kvalita prostředí, cestovní ruch, MHD a cyklistická infrastruktura. Daná témata bylo možné rozdělit do tří celků, které spolu souvisely:

1. Vzdělání, trh práce, podnikání apod.
2. Inovace, výzkum a vývoj.
3. Infrastruktura, životní prostředí.

Podle těchto celků byly vytvořeny pracovní skupiny pro přípravu strategie. Na základě těchto celků byly identifikovány relevantní subjekty, u kterých byl určen jejich zájem a vliv. Výsledkem pak byly následující matice, z čehož se následně vycházelo při určení vhodných členů pracovních skupin.

Vzdělání, trh práce, podnikání apod.:

		vliv	
		nízký	vysoký
zájem	nízký		
	vysoký	Obce v Olomoucké aglomeraci	statutární město Olomouc statutární město Prostějov statutární město Přerov Krajský úřad Olomouckého kraje Univerzita Palackého v Olomouci Úřad práce Okresní hospodářské komory (OHK Olomouc, OHK Prostějov, OHK Přerov) Krajská hospodářská komora Agentura CzechInvest Ok4Inovace Svaz průmyslu a obchodu ČR

Úřad práce ČR je největším subjektem zaměřujícím se na problematiku zaměstnanosti. Sám realizuje spoustu projektů zabývajících se uplatnitelností obyvatel na trhu práce a byl tedy přizván do pracovního týmu, aby projektové náměty skutečně propojily nabídku pracovníků a poptávku firem, která byla interpretována prostřednictvím hospodářských komor a dalších zástupců zaměstnavatelů. Ostatní zúčastněné subjekty (CzechInvest, Svaz průmyslu a dopravy ČR atd.) pak doplňovaly prioritní oblast 1 o požadavky ekonomických subjektů na zajištění jejich větší konkurenceschopnosti a vhodnějšího zázemí pro růst (z projednávaných témat lze vybrat nabídku brownfieldů, kvalifikované zaměstnance a další).

Inovace, výzkum a vývoj:

		vliv	
		nízký	vysoký
zájem	nízký		
	vysoký		

vysoký	Krajská a hospodářská komora okresní hospodářské komory OK4Inovace Svaz průmyslu a dopravy ČR Moravská vysoká škola Olomouc Olomoucký klastr inovací	Univerzita Palackého v Olomouci Vědeckotechnický park Univerzity Palackého v Olomouci
---------------	---	---

S ohledem na specifika témat zde byly subjekty jasně identifikovatelné – Univerzita Palackého v Olomouci, Vědeckotechnický park Univerzity Palackého v Olomouci, Krajská a hospodářská komora, relevantní okresní hospodářské komory, OK4Inovace, Svaz průmyslu a dopravy ČR, Moravská vysoká škola Olomouc a Olomoucký klastr inovací.

Infrastruktura, životní prostředí

		vliv	
		nízký	vysoký
zájem	nízký	Malé a střední podniky	
	vysoký	Dopravní podnik města Olomouce Obce v Olomoucké aglomeraci	statutární město Olomouc statutární město Prostějov statutární město Přerov Olomoucký kraj

U infrastruktury a životního prostředí se předpokládá, že nejvýznamnějším nositelem bude veřejná správa a dopravní podniky.

V Radě města Olomouce bylo následně schváleno zřízení Řídicího výboru ITI a tří pracovních skupin dle oblastí, kterými se strategie zabývá. Členové jednotlivých relevantních partnerů, a to jak z municipální oblasti, tak z řad ostatních klíčových aktérů byli do těchto pracovních skupin aktivně zapojeni podle toho, jak se jich daná oblast dotýkala.

Řídící výbor

Řídící výbor během přípravy integrované strategie dohlížel nad průběhem a naplňováním klíčových výstupů a schvaloval její realizaci a konečnou podobu v pracovní verzi. Rovněž zadával hlavní úkoly pro jednotlivé etapy zpracovávání strategie. Jeho funkcí tedy byl dohled a obecné směřování při přípravě strategie.

Při vytváření Řídícího výboru se dbalo na to, aby se na rozhodování o směřování integrované strategie podíleli všichni relevantní aktéři regionu Olomoucké aglomerace. Proto je výbor složen ze zástupců těchto subjektů:

- statutární město Olomouc (hlavní nositel ITI),
- statutární město Přerov,
- statutární město Prostějov,
- Olomoucký kraj,
- menší města a obce,
- akademická půda,
- relevantní sdružení MAS ČR,
- organizace zabývající se průmyslem a zaměstnaností,
- sdružení regionálních samospráv,
- zástupce církve.

Pracovní skupiny

Pro účely přípravy integrované strategie byly ustanoveny tři pracovní skupiny, a sice pro oblast podpory souladu nabídky a poptávky na trhu práce, oblast tvorby podmínek pro rozvoj znalostní ekonomiky a oblast infrastruktury a zlepšení životního prostředí.

Podobně jako Řídící výbor, i pracovní skupiny byly složeny ze zástupců relevantních subjektů, kterých se týkala témata uvedená v integrované strategii. Jednání probíhala za účasti nositele strategie statutárního města Olomouce, týmu zpracovatele integrované strategie a některých ze členů pracovních skupin. Těmito jednáními byla zajištěna aktuálnost zaměření strategie a vzájemná propojenost napříč opatřeními.

Pracovní skupina pro prioritní oblast 1 – Podpora souladu nabídky a poptávky na trhu práce byla vytvořena, aby do strategie včlenila tato témata: brownfields, podnikatelské zóny, rozvoj místního podnikání, vzdělávání, trh práce a sociální oblast.

Kromě zástupců Magistrátu města Olomouce jsou členy pracovní skupiny zástupci Krajského úřadu Olomouckého kraje, měst Přerova a Prostějova. Na činnosti se dále podílejí externí spolupracovníci patřící mezi zainteresované subjekty, které se v rámci své agendy zabývají zaměstnaností i ekonomickým rozvojem podnikajících subjektů. Patří sem například Úřad práce ČR a okresní hospodářské komory, které svým územím do ITI Olomoucké aglomerace spadají. Jednání se dále účastnili entity zastupující hlavní zaměstnavatele – CzechInvest, OK4Inovace a Svaz průmyslu a dopravy ČR.

Pracovní skupina pro prioritní oblast 2 – Tvorba podmínek pro rozvoj znalostní ekonomiky byla zaměřena hlavně na sféru inovací, výzkumu a vývoje. Za stejné municipality jako v první pracovní skupině se jednání této pracovní skupiny účastnili zástupci odborů zabývajících se evropskými projekty, investicemi, koncepcemi a rozvojem. Z externích spolupracovníků se jednání účastnili představitelé těchto subjektů: Univerzita Palackého v Olomouci, Vědeckotechnický park Univerzity

Palackého v Olomouci, Krajská a hospodářská komora, relevantní okresní hospodářské komory, OK4Inovace, Svaz průmyslu a dopravy ČR, Moravská vysoká škola Olomouc a Olomoucký klastr inovací.

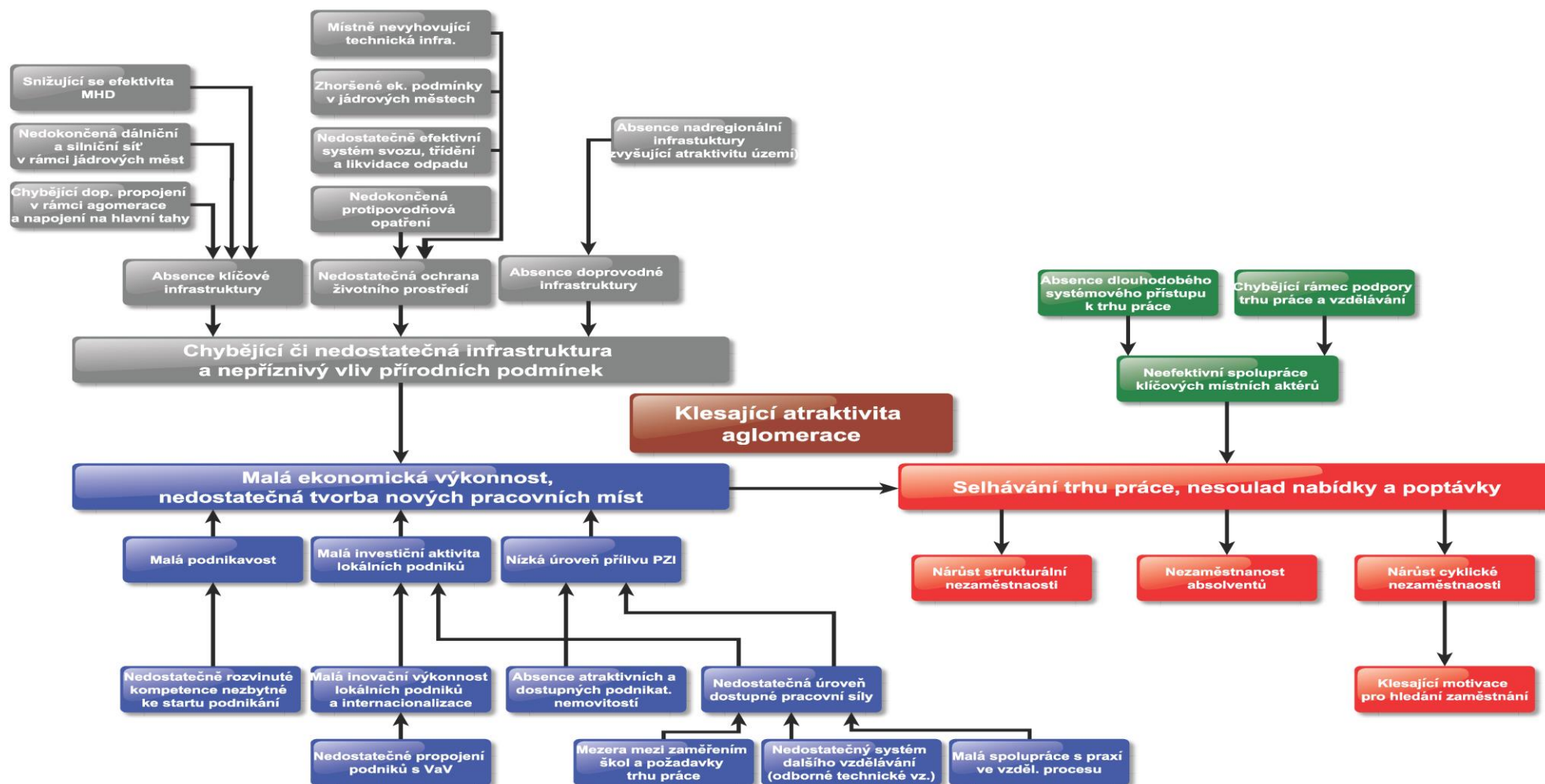
Vzhledem ke specifickému zaměření prioritní oblasti 2 na znalostní ekonomiku jsou potenciálními nositeli projektů právě výše uvedení externí spolupracovníci. Proto s nimi byla jednotlivá opatření projednávána ze všech prioritních oblastí nejpodrobněji až do úrovně typových projektů, které by bylo možné na území Olomoucké aglomerace realizovat.

Pracovní skupina pro prioritní oblast 3 – Rozvoj infrastruktury a zlepšení životního prostředí se orientovala na následující: komunikace a dopravní dostupnost, protipovodňová opatření, odpadové hospodářství, kvalita prostředí, cestovní ruch, MHD a cyklistická infrastruktura.

Jednání se opět účastnily již zmíněné municipalita z odborů zabývajících se rozvojem, koncepcemi, životním prostředím, správou a údržbou majetku apod. Externí spolupracovníci, kterých se zaměření pracovní skupiny týkalo, jsou zástupci těchto subjektů: Dopravní podnik města Olomouce, Regionální agentura pro rozvoj Střední Moravy a koordinátor IDSOK.

Lze říci, že hlavním úkolem této pracovní skupiny bylo určit kritéria, podle kterých je v rámci integrované strategie směřováno zaměření typových aktivit pro prioritní oblast 3. Tato pracovní skupina byla schopna generovat vysoký počet typových projektů, a tak byly na základě dílčích jednání upřesňovány vazby těchto aktivit na celkový koncept strategie a propojenost s dalšími aktivitami. Rovněž byla diskutována připravenost aktivit, potřebnost z hlediska regionu a dopad na cíle definované pro Olomouckou aglomeraci. Předpokládá se, že v rámci prioritní oblasti 3 bude nejčastějším nositelem projektů veřejná správa. V případě projektů zaměřených na komunikace a dopravní dostupnost pak i Dopravní podnik města Olomouce.

ANALÝZA PROBLÉMŮ A POTŘEB

Problémová oblast

Malá ekonomická výkonnost, nedostatečná tvorba nových pracovních míst

Příčiny problémů

Nízká podnikavost

Malá investiční aktivita lokálních podniků

Nízká úroveň přílivu PZI

Nedostatečná infrastruktura

Snižující se atraktivita území

Intervence ITI

Rozvoj podnikání a tvorba pracovních míst

Zvýšení kvality a dostupnosti lidských zdrojů

Rozvoj znalostní ekonomiky

Zlepšení dopravního systému

Zlepšení životního prostředí

Vyzdvihnutí dominantních prvků

Cíle ITI

Rozvoj místního podnikání, podpora začínajících podnikatelů ...

Rozvoj infrastruktury pro podnikání

Rozvoj kompetencí žáků a studentů

Rozvoj kompetencí zaměstnanců a uchazečů o zaměstnání

Zvýšení přínosů výzkumu pro aglomeraci

Zlepšení spolupráce na výzkumu a vývoji mezi privátní sférou a univerzitami

Zvýšení inovační výkonnosti místních podniků

Zlepšení mobility v rámci aglomerace

Zlepšení životních podmínek účinnějším nakládáním s odpady

Podpora regionálních dominant

SWOT ANALÝZA

Silné stránky (S)	Slabé stránky (W)
<p>Demografie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • prodlužuje se střední délka života <p>Zaměstnanost:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Podíl ekonomicky aktivních obyvatel je nadprůměrný • Silná zaměstnanost v terciéru <p>Podnikání:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Potenciál pro rozvoj malého a středního podnikání • Ochota firem a podniků investovat do nových technologií a rekonstrukcí objektů <p>Věda a výzkum:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zvýšení počtu pracovníků vědy a výzkumu • Zvýšení výdajů na vědu a výzkum v rámci aglomerace • Zvýšení počtu pracovišť vědy a výzkumu • Existence významné univerzity (UPOL), významné projekty vědy a výzkumu, dobrá pozice UPOL v rámci světové vědecké komunity • Existence fungujícího a rozvíjejícího se vědeckotechnického parku • Existence špičkových vědecko-výzkumných center (CRH, RCPTM a UMTM) <p>Infrastruktura:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dobrá poloha aglomerace vzhledem k hlavním dopravním koridorům • Rozvinutá infrastruktura pro cyklisty vyjíždějící za turistikou • Existující zájem přepravních společností o pořízení nových vozů pro veřejnou dopravu <p>Životní prostředí:</p> <ul style="list-style-type: none"> • S ohledem na předcházení vzniku odpadů fungující alespoň základní systém sběru oděvů a textilních materiálů pro další využití • Zvyšující se energetické, materiálové a další využití odpadů • Snižování množství skládkovaných odpadů <p>Kulturní památky:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dostatek kulturních památek umožňujících zvýšení atraktivity území Olomoucké aglomerace <p>Ostatní:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dobrá úroveň zdravotnických a sociálních služeb 	<p>Demografie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • nepříznivý index ekonomického zatížení • zvyšuje se index stáří • odliv mladých osob z regionu <p>Zaměstnanost:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Čistý disponibilní důchod v rámci aglomerace je podprůměrný • Nedostatek kvalifikované pracovní síly • Nespokojenost s připraveností a kvalitou absolventů středních škol • Produktivita práce v aglomeraci je nízká • Nadprůměrná zaměstnanost ve veřejném sektoru • Nedostatečná tvorba nových pracovních míst • Nárůst počtu dlouhodobě nezaměstnaných • Nárůst nezaměstnanosti mezi absolventy • Indikace nesouladu mezi existujícími studijními obory, zájmu ze strany mládeže a poptávkou podniků • Olomoucká aglomerace stárne, zvyšuje se ekonomické zatížení produktivní části populace • Nízká spolupráce studentů a podniků/firem <p>Podnikání:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Exportní výkonnost aglomerace je nízká. • Příliv zahraničních investic v rámci aglomerace je nízký • Malá inovační výkonnost lokálních podniků. • Nabídka průmyslových zón neodpovídá poptávce investorů • Nevyužívané pozemky (brownfields) v rámci měst • Absence odpovídající dopravní infrastruktury vedoucí k nezájmu o průmyslové zóny, a tudíž k jejich nenaplněnosti • Neucelená vlastnická práva infrastruktury pro podnikání • Chybí strategická zóna pro podnikání v Olomoucké aglomeraci <p>Věda a výzkum:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kapacity pro výzkum a vývoj jsou v Olomoucké aglomeraci nedostatečné • Mezi uskutečněnými inovacemi lze nalézt jen malý poměr inovací vyššího řádu • Podniky nemají dostatečné znalosti o tom, jakým způsobem lze inovace řídit nebo jak spolupracovat s výzkumnými institucemi a úspěšně převést jejich výsledky do praxe • Kapacita VTP UP je na maximální úrovni, a tudíž nedostačující <p>Infrastruktura:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Chybějící úseky v silniční síti, které by značně napomohly dopravní obslužnosti celého území. Tzn., že některá klíčová dopravní infrastruktura dosud není dokončena (obchvat Přerova, východní tangenta ve městě Olomouci, severní obchvat ve městě Prostějově) • Špatný stav vozovek snižující bezpečnost všech účastníků dopravy • Pokles využívání MHD ve městech Olomouc, Prostějov a Přerov • Nedostatečné napojení severní části aglomerace na hlavní dopravní tahy • Nízká úroveň propojenosti jednotlivých úseků infrastruktury pro cyklistickou dopravu znesnadňující dojížděku za prací, do školy, na úřady • Velmi vysoká intenzita dopravy zvyšující čas dojížděky za prací, do školy a na úřady • Přetížení některých úseků silnic (zejména město Přerov) • Stávající vozové parky autobusů přepravních společností ve veřejné dopravě jsou z převážné míry tvořeny vozy nespĺňujícími normu EURO 6 • V průběhu stávajícího programového období 2014–2020 skončí životnost uváděna výrobcem u velké části vozů veřejné dopravy, které jsou používány přepravními společnostmi <p><u>Životní prostředí:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Nedostatečně rozvinutý systém pro předcházení vzniku odpadů • Chybějící síť zařízení schopných zabezpečit odvoz veškeré produkce smíšeného komunálního odpadu do koncových zařízení • Většina biologického odpadu je bez užitku uložena na skládky <p><u>Kulturní památky:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Nedostatečný stav některých kulturních památek Olomoucké aglomerace, který vyžaduje zlepšení <p><u>Ostatní:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Městská část aglomerace ztrácí svou populaci
Příležitosti (O)	Hrozby (T)
<p><u>Zaměstnanost:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Ochota firem a podniků pracovat se zaměstnanci, zvyšovat jejich vzdělávání <p><u>Podnikání:</u></p>	<p><u>Podnikání:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Trend globalizace vytvářející „jednotný trh měst“, náročná konkurence při lákání klíčových zdrojů: lidského kapitálu, rozpočtových zdrojů a investic

<ul style="list-style-type: none"> • Potenciál Olomoucké aglomerace posouvat Olomoucký kraj v ekonomickém rozvoji • Úspěšné vyrovnání se s hospodářskou krizí u strojírenských firem v Olomoucké aglomeraci • Rozvoj podniků formou inovací produktů a inovací technologií • Globální oživení Eurozóny, očekávaný růst investiční aktivity • Technologický pokrok. • Zvyšování efektivity díky inovacím akcelerace tohoto trendu • Zapojení soukromého kapitálu do rozvojových projektů • Rozvoj znalostní ekonomiky v aglomeraci (vazba na VaV centra a související finanční podpůrné zdroje) <p><u>Věda a výzkum:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Evropská unie hodlá podporovat přenos výsledků výzkumu do praxe <p><u>Infrastruktura:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Zvýšení podílu udržitelných forem dopravy (bezmotorové a veřejné dopravy) na dělbě přepravní práce • Rozvoj integrovaných systémů v dopravě včetně přestupních uzlů a terminálů, kde se setkává více druhů dopravy (P+R, B+R) • Zvyšující se počet vyjíždějících do zaměstnání na bicyklu • Dokončení klíčových dopravních staveb (zejména obchvatů měst) • Propojování veřejné dopravy prostřednictvím IDSOK • Výstavba strategické rozvojové zóny nadregionálního významu • Výstavba terminálu kombinované dopravy a Veřejného logistického centra v Přerově <p><u>Životní prostředí:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Stoupající zájem znovuvyužití některých výrobků na konci životnosti • Zákaz skládkování od roku 2024 • Příprava nového Plánu odpadového hospodářství Olomouckého kraje pro období 2016 až 2025 • Využívání alternativních paliv jako pohonné hmoty pro provoz MHD <p><u>Kulturní památky:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Zlepšení stavu kulturních památek lepší atraktivitu aglomerace <p><u>Ostatní:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Existence nástroje ITI pro rozvoj Olomoucké 	<ul style="list-style-type: none"> • Malá ochota komerčních bank financovat rozvoj podnikatelských nemovitostí v regionech mimo pražskou aglomeraci <p><u>Infrastruktura:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Nárůst preference individuální osobní dopravy s negativními dopady na kvalitu životního prostředí na úkor dopravy veřejné <p><u>Životní prostředí:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Nevhodný stav ovzduší Olomoucké aglomerace způsobený vlivy pocházejícími mimo území aglomerace (Ostravsko, Polsko) • Bez včasného reagování na zákaz skládkování v roce 2024 může dojít k enormním výdajům na realizaci potřebných činností • Omezený zájem trhu o recykláty stavebního odpadu <p><u>Ostatní:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Nedostatečná reakce na poukazované hrozby • Pokračující trend stárnutí populace • Dlouhodobý posun hlavní ekonomické síly mimo rozvinuté země • Očekávané nižší veřejné rozpočty (Maastrichtská kritéria, konvergenční kritéria) • Nepružné správní procesy ve vztahu k investorům • Snižující se objem prostředků pro obnovu kulturního dědictví
---	---

<p>aglomerace</p> <ul style="list-style-type: none">• Existence ESI fondů pro období 2014-2020.• Restituce církevního majetku, vznik nového, ekonomicky silného správce se sídlem v regionu	
--	--

VIZE A STANOVENÍ CÍLŮ ITI

1 VIZE INTEGROVANÉ STRATEGIE ROZVOJE ÚZEMÍ OLMOUCKÉ AGLOMERACE

Vizí Integrované rozvojové strategie je přispět k využití rozvojového potenciálu aglomerace, a tím zvýšit její konkurenceschopnost.

Využitý rozvojový potenciál území – atraktivní a konkurenceschopná aglomerace

2 STRATEGICKÉ CÍLE INTEGROVANÉ STRATEGIE ROZVOJE ÚZEMÍ OLMOUCKÉ AGLOMERACE

Pro návrh integrované strategie rozvoje území Olomoucké aglomerace byly na základě socio-ekonomické analýzy, SWOT analýzy a jednání s klíčovými aktéry zvoleny tyto problémové oblasti, které má ITI následně nápomoci řešit:

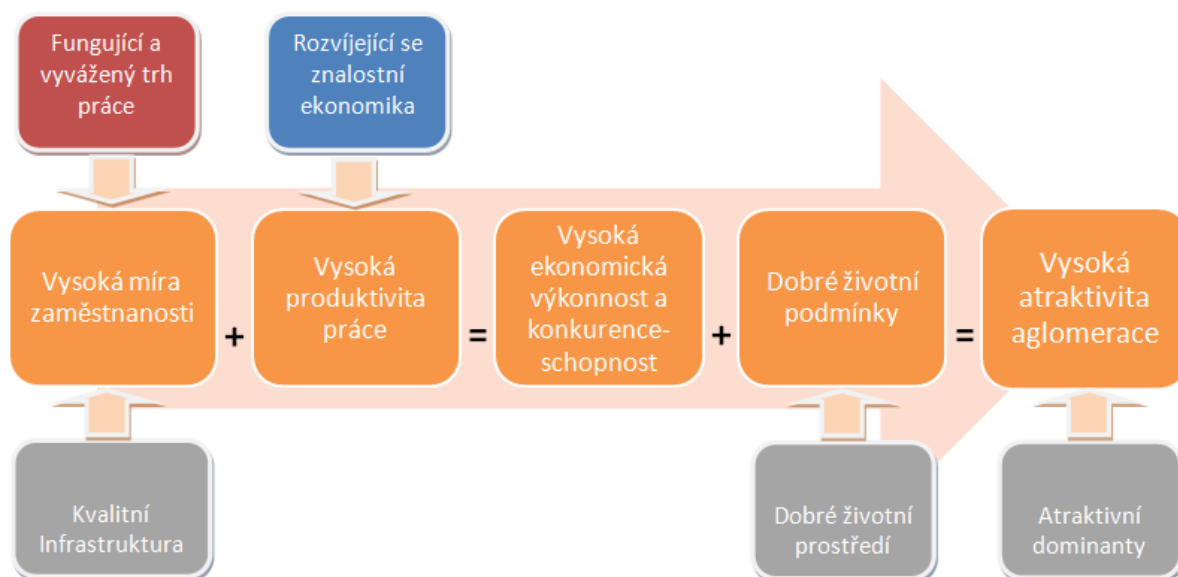
- Klesající atraktivita aglomerace
- Nízká ekonomická výkonnost aglomerace
- Selhávání trhu práce
- Nedostatečná infrastruktura

3 GLOBÁLNÍ CÍL

Globálním cílem integrované strategie je zvýšení konkurenceschopnosti Olomoucké aglomerace, a to zejména díky zvýšení ekonomické výkonnosti místních podniků a rozvoji místní znalostní ekonomiky a také zlepšením podmínek na trhu práce v aglomeraci. Nezbytnou podmínkou pro zvýšení konkurenceschopnosti je pak zlepšení místní a regionální infrastruktury a kvalitní životního prostředí.

4 INTERVENČNÍ LOGIKA ITI

Celková intervenční logika integrované strategie rozvoje území olomoucké aglomerace:

5 STRATEGICKÉ CÍLE, SPECIFICKÉ CÍLE A OPATŘENÍ

Integrovaná strategie rozvoje území Olomoucké aglomerace bude realizována následujícími strategickými cíli:

SC1: Podpora souladu nabídky a poptávky na trhu práce

SC2: Tvorba podmínek pro rozvoj znalostní ekonomiky

SC3: Rozvoj infrastruktury a zlepšení kvality života

STRATEGICKÝ CÍL 1: PODPORA SOULADU NABÍDKY A POPTÁVKY NA TRHU PRÁCE

Na základě socio-ekonomické analýzy regionu, výsledků jednání pracovních skupin, Průzkumu zaměstnanosti a podnikatelského prostředí v Olomouci a SWOT analýzy byly vyčleněny tematické oblasti v podobě specifických cílů, které jsou pilíři strategického cíle 1: Podpora nabídky a poptávky na trhu práce.

Ke slabým stránkám Olomoucké aglomerace, jak ukázala SWOT analýza, patří indikace nesouladu mezi existujícími studijními obory, zájmem ze strany mládeže a poptávkou ekonomických subjektů, což ve svém dalším důsledku způsobuje i nárůst nezaměstnanosti mezi absolventy. Výrazný podíl na této skutečnosti má i fakt, že univerzita sídlící v rámci Olomoucké aglomerace nenabízí svým případným studentům technické a strojírenské obory. Současně nabízené obory v rámci Olomoucké aglomerace také selhávají v podpoře tzv. soft-skills, především podnikatelských kompetencí a znalostí nutných k zahájení podnikatelské činnosti. Olomoucká aglomerace se vyznačuje nízkou mírou podnikavosti, proto by právě tyto dovednosti měly být podporovány již v oblasti vzdělávání. Nedostatečné jsou také plochy a kapacity pro zahájení či rozvoj podnikání. Průmyslové zóny nedokáží pokrýt poptávku ze strany podniků. Neméně problematickou oblastí je existence nevyužívaných pozemků a budov v rámci vnitřní struktury měst.

Intervenční logika integrované strategie metropolitní oblasti pro **strategický cíl Podpora souladu nabídky a poptávky na trhu práce** zahrnuje jak stranu poptávky, tedy podnikatelské subjekty, které vytváří pracovní místa, tak stranu nabídky, jež je představována zaměstnanci, uchazeči o zaměstnání a budoucími zaměstnanci – žáky a studenty. Fungujícím a vyváženým trhem práce je myšlen takový trh práce, kde rozvíjející se podniky vytváří nová pracovní místa, která jsou následně obsazována výkonnými a kompetentními zaměstnanci.

V rámci opatření budou tedy využity nástroje podpory podnikání (investice do začínajících a rozvojových podniků) a bude podporován rozvoj podnikatelské infrastruktury (investice do tzv. brownfields) – tyto intervence povedou ke vzniku nových či udržení stávajících pracovních míst. V oblasti rozvoje lidských zdrojů bude podporován rozvoj žáků a studentů opatřeními, jež zvýší kvalitu vzdělávání vzhledem k uplatnitelnosti absolventů na trhu práce a budou realizována opatření pro zvýšení kompetencí zaměstnanců a nezaměstnaných (nebude se jednat o duplicitu v rámci projektů Úřadu práce, budou realizovány doplňkové a přesněji zaměřené projekty), to vše s cílem lépe využít potenciál lidských zdrojů v aglomeraci.

Popis synergických vazeb:

Aby bylo dosaženo vyváženého a fungujícího trhu práce, je nutné zaměřit se na několik vzájemně provázaných oblastí, které budou detailněji popsány v následujících opatřeních. Jak již bylo výše uvedeno, fungující trh práce je chápán jako takový trh, kde jsou výkonní a kvalifikovaní pracovníci zaměstnaní v rozvíjejících se podnicích, které vytváří nová pracovní místa. Nedílnou součástí fungujícího trhu práce je i nízká nezaměstnanost, proto se opatření zaměří na jednu z nejproblémovějších skupin na trhu práce, absolventy.

Abychom kvalifikované zaměstnance získali, je nutné podporovat klíčové kompetence již na úrovni vzdělávání. Strategie ITI se v této oblasti zaměří na zlepšení vzdělávací infrastruktury základních, středních a vyšších odborných škol a dalších vzdělávacích zařízení. Podpora jednotlivých stupňů

vzdělávací soustavy přispěje ke zvýšení kvality vzdělávání s ohledem na aktuální požadavky trhu práce. Takto formulovaný cíl bude naplňován především realizací aktivit popsaných v opatřeních specifického cíle 1.1 Rozvoj kompetencí žáků a studentů, zvýšení kapacity předškolních zařízení. Podpora základního vzdělávání, popsaná v opatření 1.1.2 Zlepšení vzdělávací infrastruktury základních škol, bude zaměřena na klíčové kompetence žáků na základních školách, má zlepšit jazykové dovednosti žáků a rozvíjet jejich informačně komunikační dovednosti. Investicemi do technické infrastruktury chceme dosáhnout lepší motivace dětí ke studiu polytechnických, řemeslných a přírodovědných oborů. Stejný cíl je sledován v opatření 1.1.3 Zlepšení vzdělávací infrastruktury středních a vyšších odborných škol. Zkvalitněním odborných učeben, dílen a laboratoří chceme zlepšit podmínky pro výuku, případně motivovat k dosažení vyšší úrovně vzdělání a tím studenty lépe připravit na vstup na trh práce. Aktivity obsažené v opatření 1.1.4 Zlepšení infrastruktury zájmového a neformálního vzdělávání mládeže a celoživotního učení budou atraktivní formou doplňovat školní výuku, popularizovat polytechnické, řemeslné a přírodovědné obory a motivovat žáky na všech úrovních k výběru výše zmíněných oborů pro další studium nebo kariéru. Aktivity opatření 1.1.1 Zvýšení kapacity vzdělávací infrastruktury předškolního vzdělávání budou vázány na zlepšení situace na trhu práce prostřednictvím zapojení či návratu rodičů do pracovního procesu.

Vzdělávání zaměstnanců podpoří opatření 1.2.2 Rozvoj infrastruktury pro vzdělávání lidských zdrojů, které přispěje k tomu, že bude dosaženo vyšší míry souladu mezi potřebami na kvalifikaci zaměstnanců ze strany malých a středních podniků. Kromě dalšího vzdělávání zaměstnanců a zvyšování jejich kompetencí budou podporováni jak začínající podnikatelé, tak i stávající malé a střední podniky. Opatření 1.3.1 směřující k podpoře malých a středních podniků je motivováno faktem, že tyto podniky významně ovlivňují ekonomickou výkonnost a trh práce v rámci celé Olomoucké aglomerace, pozitivně přispívají k tvorbě pracovních míst a zvyšují tak konkurenceschopnost regionu. Pro přirozený rozvoj podniků v aglomeraci je nutné poskytnout podnikatelům dostatečné zázemí pro rozšíření či vznik nových podniků. Opatření 1.4.1 Revitalizace brownfields umožní připravit zmodernizované prostory pro podporu malých a středních podniků. Toto opatření má zároveň pozitivní vliv na životní prostředí, krajinu a vnitřní strukturu měst, což je návazně předmětem zájmu ve strategickém cíli 3 Rozvoj infrastruktury, zlepšení kvality života a zvýšení atraktivity území. Tato opatření jsou zároveň provázána se strategickým cílem Tvorba podmínek pro rozvoj znalostní ekonomiky, kde díky rozvoji kapacit a programů výzkumu, služeb vědeckotechnického parku a dalších programů podpory dochází k rozvoji inovačního prostředí, což umožňuje na místní úrovni rozvoj inovativních firem, zavádění inovací vyššího řádu a díky všem těmto aspektům bude dosaženo rozvoje místního podnikání, které pozitivně ovlivní fungující a vyvážený trh práce.

Podpora mladých absolventů do 25 let povede ke snížení míry nezaměstnanosti u dlouhodobě problematické skupiny na trhu práce, ovlivní tak výši produktivity práce a návazně i ekonomickou výkonnost Olomoucké aglomerace. Bezpochyby ovlivní i jejich osobnostní rozvoj, pro který je získání pracovní příležitosti a vybudování si pracovních návyků důležitým životním mezníkem, který ochrání jedince před sociálním ohrožením.

Synergické vazby na aktivity, které nemají podporu v ITI:

Následující aktivity byly původně součástí Integrované strategie ITI Olomoucké aglomerace, z důvodu významné součásti intervenční logiky, avšak rozhodnutím Řídících orgánů nelze počítat s podporou těchto oblastí. Mluvíme o návazných aktivitách, které podpoří opatření vztahující se k rozšíření či zkvalitnění infrastruktury vzdělávání. Součinnými aktivitami jsou zvýšení kompetencí pedagogických pracovníků, zlepšení mezistupňové komunikace pedagogů, zvýšení atraktivity technických a přírodovědných oborů a soft skills a evaluace průběhu a výsledků vzdělávání. Žádoucí tedy bude provázat stávající opatření s oblastí vzdělávání a podpořit je formou individuálních projektů nebo projektů řešených pomocí šablon v rámci MAP/KAP.

Podporované aktivity budou mít vliv na zlepšení podmínek pro rozvoj profesního růstu pedagogů jak předškolního, základního tak středoškolského vzdělávání. Zlepšení odborných a podnikatelských kompetencí absolventů povede ke zvýšení jejich uplatnitelnost na trhu práce. Motivaci dětí a žáků ke studiu technicky zaměřených oborů podpoří zkvalitnění kariérového poradenství směrem ke zvýšení atraktivity odborného vzdělávání a překonání stereotypů spojených s první profesní volbou.

Na podpořené aktivity naváží i aktivity, které se zaměřují na tvorbu a zavádění systémů kvality, metody hodnocení a vlastní hodnocení škol a školských zařízení. Cílem podpurných individuálních projektů bude zvýšení kompetencí aktérů na všech úrovních vzdělávacího systému v oblasti vedení, monitorování a vyhodnocování výsledků z hlediska sledovaných cílů, včetně podpory rovných příležitostí.

Součástí původní strategie byla i podpora následného vzdělávání zaměstnanců a podpora internacionalizace podniků. Cílů, kterých Olomoucká aglomerace v oblasti podpory vzdělávání zaměstnanců chce dosáhnout, jsou zvyšování úrovně znalostí, dovedností a klíčových kompetencí pracovníků, tím podpořit flexibilitu podniků a jejich pracovníků vůči měnící se struktuře ekonomiky a podpořit tak ekonomický růst regionu. Olomoucká aglomerace se dlouhodobě potýká s nedostatkem kvalifikovaných pracovníků, především pak ve strojírenské oblasti, technické či technické s jazykovými dovednostmi, aj. Podpora těchto aktivit by napomohla zlepšit problém nedostupnosti kvalifikované pracovní síly a pomohla by řešit nevyhnutelný problém generační obměny.

V případě internacionalizace místních malých a středních podniků Olomoucká aglomerace usiluje o zaktivizování těchto podniků k prosazení se na perspektivních zahraničních trzích. Tím bude podpořeno zvýšení konkurenceschopnosti stávajících podniků a zároveň bude podpořeno otevření nových trhů a nových možností, např. usnadnění orientace na koncové zákazníky. Intervenční logika v rámci SC **Podpora souladu nabídky a poptávky na trhu práce**

FUNGUJÍCÍ A VYVÁŽENÝ TRH PRÁCE, KTERÝ VYTVÁŘÍ PRACOVNÍ PŘÍLEŽITOSTI PRO KOMPETENTNÍ A VÝKONNÉ ZAMĚŠTNANCE

KVALITNÍ A DOSTUPNÉ LIDSKÉ ZDROJE
V RÁMCI AGLOMERACE

ROZVOJ PODNIKÁNÍ A TVORBA PRACOVNÍCH
MÍST

Absolventi škol jsou kompetentní vzhledem k potřebám trhu práce. Předškolní zařízení mají dostatečnou kapacitu.

Kompetence zaměstnanců a nezaměstnaných odpovídají potřebám trhu práce

V rámci aglomerace se rozvíjí stávající podniky a vznikají nové podnikatelské záměry

Metropolitní oblast disponuje odpovídající podnikatelskou infrastrukturou (zejména nemovitostmi)

SPECIFICKÝ CÍL 1.1: ROZVOJ KOMPETENCÍ ŽÁKŮ A STUDENTŮ, ZVÝŠENÍ KAPACITY PŘEDŠKOLNÍCH ZAŘÍZENÍ

Ukazuje se, že žáci a studenti Olomoucké aglomerace nejsou dostatečně podporováni a motivováni ke studiu technických a přírodovědných oborů. Odborné kompetence absolventů jsou na relativně nízké úrovni a neodpovídají požadavkům firem. Uplatnitelnost žáků a studentů na trhu práce je tak snížena a absolventi základních, učňovských

a středních škol jsou ve větší míře ohroženi nezaměstnaností. Právě nespokojenost s kvalitou absolventů středních škol při obsazování pracovních míst je přetrvávající problém, který byl identifikován místními podniky (viz. Průzkum zaměstnanosti a podnikatelského prostředí v Olomouci, zpráva za rok 2014)

Nedostatečná kapacita předškolních zařízení a nedostatečná nabídka zařízení pečujících o děti mladší tří let omezuje možnosti rodičů s ohledem na návrat do zaměstnání, což staví další bariéru pro fungující a vyvážený trh práce.

Dopadem realizace tohoto specifického cíle bude vyšší motivace dětí, žáků a studentů ke studiu technických a přírodovědných oborů, zlepšení jazykových schopností, zlepšení odborných kompetencí absolventů a zvýšení jejich uplatnitelnosti na trhu práce. Vedle toho pak bude rozvíjen vnitřní potenciál dětí a studentů a to již od předškolního vzdělávání. Související vazbu bude mít tento specifický cíl i na rodiče dětí, kterým ulehčí návrat na trh práce.

1.1.1: ZVÝŠENÍ KAPACITY VZDĚLÁVACÍ INFRASTRUKTURY PŘEDŠKOLNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ

Demografická analýza Olomoucké aglomerace udává, že v letech 2006 – 2011 byly zaznamenány kladné přirozené přírůstky obyvatel, což znamená, že natalita v těchto letech převyšovala mortalitu. Jedním z důsledků kladného přirozeného přírůstku, který zaznamenala Olomoucká aglomerace, je nedostatečná kapacita zařízení předškolního vzdělávání. Dle výsledků socioekonomické analýzy je patrné, že průměrně bylo odmítnuto 11,62 % dětí.

Cílem opatření je přizpůsobení vzdělávací infrastruktury společensko-ekonomickým podmínkám v několika oblastech. Opatření podpoří rozšíření kapacit předškolního vzdělávání včetně zařízení péče o děti do tří let, vybudování vhodného zázemí pro nové třídy a zázemí pro zajištění provozu předškolního vzdělávání. Podpořeny budou především projekty, které budou vázány na území, kde se problém nedostatečných kapacit vyskytuje, a u nichž bude podpořena návaznost na zlepšení situace na trhu práce (např. projekt umožní zapojení rodičů do pracovního procesu).

Typové aktivity:

- Podpora rozšíření kapacit pro předškolní vzdělávání
- Vybudování nových tříd a pořízení jejich vybavení (i pro SVP)
- Úpravy zázemí zařízení předškolního vzdělávání (šatny, společné prostory, jídelny)

Doplňkové aktivity: úpravy venkovních prostor, včetně zeleně a herních prvků

Výstupy realizace opatření:

- Rozšíření kapacity zařízení předškolního vzdělávání

Výsledky realizace opatření:

- Zvýšení uplatnění rodičů na trhu práce

FUNGUJÍCÍ A VYVÁŽENÝ TRH PRÁCE, KTERÝ VYTVOŘÍ PRACOVNÍ PŘÍLEŽITOSTI PRO KOMPETENTNÍ A VÝKONNÉ ZAMĚSTNANCE

KVALITNÍ LIDSKÉ ZDROJE V RÁMCI AGLOMERACE

ROZVOJ PODNIKÁNÍ A TVORBA PRACOVNÍCH MÍST

Absolventi škol jsou kompetentní vzhledem k potřebám trhu práce

Kompetence zaměstnanců a nezaměstnaných odpovídají potřebám trhu práce

V rámci aglomerace se rozvíjí stávající podniky a vznikají nové podnikatelské záměry

Metropolitní oblast disponuje odpovídající podnikatelskou infrastrukturou (zejména nemovitostmi)

- Posílení kompetencí dětí a rozvoj jejich vnitřního potenciálu

Hlavní cílová skupina opatření:

- Děti v předškolním vzdělávání
- Pedagogičtí pracovníci
- Rodiče

Příjemci podpory:

- Školská zařízení v oblasti předškolního vzdělávání
- Další subjekty podílející se na realizaci vzdělávacích aktivit
- Kraj, organizace zřizované či zakládané krajem
- Obce, organizace zřizované či zakládané obcemi
- Nestátní neziskové organizace
- Círky, církevní organizace
- Organizační složky státu a jimi zřizované příspěvkové organizace

Strategie realizace opatření:

Naplnění tohoto opatření bude dosaženo díky návrhům zřizovatelů dotčených vzdělávacích institucí a jejich doporučením příslušným ředitelům škol. Důležitou podmínkou je vazba k území, kde je evidentní nedostatek těchto vzdělávacích kapacit.

Navržená alokace:

125 mil. Kč

Výše podpory:

Předpokládaná výše podpory 85 % pro MŠ, min. 25 % pro zařízení pro děti zvláště do 3 let a pro dětské skupiny

Finanční zdroje:

IROP 2.4: Zvýšení kvality a dostupnosti infrastruktury pro vzdělávání a celoživotní učení

Očekávané příspěvky:

Díky zvýšení kapacity a zlepšení vzdělávací infrastruktury bude posílena uplatnitelnost rodičů na trhu práce a pobyt v předškolním vzdělávacím zařízení podpoří posílení kompetence dětí a ovlivní i rozvoj jejich vnitřního potenciálu.

Vybrané výstupové a výsledkové indikátory:

Indikátor	Měrná jednotka
Kapacita podporovaných zařízení péče o děti nebo vzdělávací zařízení	osoby
Počet podpořených vzdělávacích zařízení	zařízení
Podíl tříletých dětí umístěných v předškolním zařízení	%

1.1.2: ZKVALITNĚNÍ VZDĚLÁVACÍ INFRASTRUKTURY ZÁKLADNÍCH ŠKOL

Odborné kompetence absolventů jsou v současnosti na relativně nízké úrovni a v konečném důsledku neodpovídají požadavkům firem. Tím se i snižuje následná uplatnitelnost žáků a studentů na trhu práce. Dlouhodobé i střednědobé záměry a návrhy krajského vzdělávání vyjadřují podporu technického a přírodovědného odborného vzdělávání. Olomoucká aglomerace tedy trpí nedostatkem kvalifikované pracovní síly v technických a přírodovědných oborech. Proto budeme s motivací a atraktivitěním polytechnických oborů, jazykových dovedností a schopností práce s počítači a informačními technologiemi začínat již na základní škole a to hlavně prostřednictvím rozvíjení technických znalostí a dovedností v moderně vybavených laboratořích, učebnách či dílnách.

Opatření podpoří pořízení nového a moderního vybavení odborných učeben laboratoří a dílen. Ve vzdělávacích institucích tím dojde k modernizaci výuky a zvýšení odborné kvality vzdělávání žáků. Díky novému vybavení si žáci budou moci ověřit své teoretické znalosti v praxi a tím se zvýší i jejich motivace ke studiu přírodovědných a technických oborů. Opatření je mimo podporu přírodovědných, technických a řemeslných oborů zaměřeno také na další klíčové kompetence, jsou to zejména schopnost žáků komunikovat v cizích jazycích a rozvoj dovedností žáků v práci s digitálními technologiemi.

Typové aktivity:

- Výstavba, rekonstrukce a vybavení odborných učeben, laboratoří, dílen, center odborné přípravy a pozemků pro výuku přírodovědných a technických oborů, technických a řemeslných dovedností, sdílené dílny
- Rozšiřování kapacity základních škol s vazbou na klíčové kompetence, tj. (bez návaznosti na klíčové kompetence pouze v případě vazby na sociálně vyloučenou lokalitu)
- Podpora rekonstrukce a vybavení vzdělávacích zařízení, které vedou k rozvoji klíčových kompetencí v oblastech komunikace v cizích jazycích, základních schopností v oblasti vědy, technologií a práce s digitálními technologiemi
- Podpora úprav budov a učeben, vybavení nábytkem, stroji, didaktickými a kompenzačními pomůckami a kompenzačním vybavením i pro žáky se SVP
- Rozvoj vnitřní konektivity škol a školských zařízení a připojení k internetu

Výstupy realizace opatření:

- Kompletně vybavené odborné učebny pro rozvoj klíčových kompetencí
- Úpravy budov a učeben, vybavení nábytkem, přístroji, didaktickými pomůckami, ale i kompenzačními pomůckami a kompenzačním vybavením pro vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami
- Rozvoj vnitřní konektivity škol a školských zařízení a připojení k internetu
- Zvýšení kvality vzdělávání s ohledem na potřeby trhu práce
- Zvýšení manuálních, technických a přírodovědných dovedností žáků ZŠ, zvýšení motivace žáků ke studiu technického či přírodovědného zaměření

Výsledky realizace opatření:

- Zvýšení kvality vzdělávání s cílem vyšší uplatnitelnosti na trhu práce
- Zvýšení manuálních, technických a přírodovědných dovedností a znalostí žáků ZŠ, zvýšení motivace žáků ke studiu technického či přírodovědného zaměření

Hlavní cílová skupina opatření:

- Žáci
- Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami
- Pedagogičtí pracovníci

Příjemci podpory:

- Školy a školská zařízení v oblasti základního vzdělávání
- Další subjekty podílející se na realizaci vzdělávacích aktivit
- Kraj, organizace zřizované či zakládané krajem
- Obce, organizace zřizované či zakládané obcemi
- Nestátní neziskové organizace
- Církev, církevní organizace
- Organizační složky státu a jejich příspěvkové organizace

Strategie realizace opatření:

Naplnění tohoto opatření bude dosaženo díky návrhům zřizovatelů dotčených vzdělávacích institucí a jejich doporučením příslušným ředitelům škol. Projekty podporující toto opatření mohou vznikat na základě vlastní iniciativy školního zařízení či dle předem vytvořených šablon.

Navržená alokace:

285 mil. Kč

Výše podpory:

Předpokládaná výše podpory 85 %

Finanční zdroje:

IROP 2.4: Zvýšení kvality a dostupnosti infrastruktury pro vzdělávání a celoživotní učení

Očekávané příspěvky:

Podpora polytechnického a přírodovědného vzdělávání bude mít pozitivní vliv na zvýšení motivace žáků ke studiu žádaných oborů, což bude mít pozitivní dopad při výběru budoucího studijního zaměření, překonání stereotypů souvisejících s profesní volbou a na následné uplatnění na trhu práce.

Vybrané výstupové a výsledkové indikátory:

Indikátor	Měrná jednotka
Kapacita podporovaných zařízení péče o děti nebo vzdělávací zařízení	osoby
Počet podpořených vzdělávacích zařízení	zařízení
Podíl osob předčasně opouštějících vzdělávací systém	%

1.1.3: ZKVALITNĚNÍ VZDĚLÁVACÍ INFRASTRUKTURY STŘEDNÍCH A VYŠŠÍCH ODBORNÝCH ŠKOL

Obdobně jako v případě základních škol také žáci středních a vyšších odborných škol v rámci Olomoucké aglomerace nejsou dostatečně podporováni a motivováni ke studiu na navazujících technických oborech. Odborné kompetence absolventů jsou v současnosti na relativně nízké úrovni a v konečném důsledku neodpovídají požadavkům firem. Jak vypovídají výsledky v socioekonomické analýze, největší počet absolventů je ze škol s Obecnou přípravou (KKOV 79), tedy absolventů gymnázií. Následují je programy Strojírenství a strojírenská výroba (KKOV 23) a Gastronomie, hotelnictví a turismus (KKOV 65). Stejně tak jsou absolventi dvou posledně zmiňovaných oborů nejčastěji mezi evidovanými uchazeči o zaměstnání na Úřadu práce. Za příčinu lze zcela jistě považovat i nedostatečnou připravenost absolventů středních škol, kteří přicházejí na trh práce.

Opatření podpoří pořízení nového a moderního vybavení odborných učeben laboratoří a dílen. Ve vzdělávacích institucích tím dojde k modernizaci výuky, zvýšení kvality vzdělávání a zvýšení konkurenceschopnosti absolventů na trhu práce. Díky novému vybavení si studenti budou moci ověřit své teoretické znalosti v praxi.

Pro dosažení cíle je nutné podpořit stavby, stavební úpravy a vybavení učeben, dílen, atp. pro vzdělávání, je možné podpořit i jiné subjekty podílející se na realizaci vzdělávacích aktivit pro výuku technických a řemeslných dovedností, které povedou ke zvýšení zájmu žáků a studentů o přírodovědné obory. Projekty žádající o podporu musí být vázány na klíčové kompetence, tedy na rozvoj komunikace v cizích jazycích, v oblasti přírodních věd a rozvoj schopností práce s digitálními technologiemi. Partnerem projektů a garantem odborné stránky praktické výuky mohou být zástupci regionálních strojírenských podniků.

Typové aktivity:

- Výstavba, rekonstrukce a vybavení odborných učeben, laboratoří, dílen, center odborné přípravy a pozemků pro výuku přírodovědných a technických oborů, technických a řemeslných dovedností, sdílené dílny
- Rozšiřování kapacity středních a vyšších odborných škol s vazbou na klíčové kompetence (bez návaznosti na klíčové kompetence pouze v případě vazby na sociálně vyloučenou lokalitu)
- Podpora rekonstrukce a vybavení vzdělávacích zařízení, které vedou k rozvoji klíčových kompetencí v oblastech komunikace v cizích jazycích, základních schopností v oblasti vědy, technologií a práce s digitálními technologiemi
- Podpora úprav budov a učeben, vybavení nábytkem, stroji, přístroji didaktickými a kompenzačními pomůckami a kompenzačním vybavením pro studenty se speciálními vzdělávacími potřebami
- Stavební úpravy a modernizace hospodářských stavení a přidružených objektů, ve kterých probíhají odborné praxe studentů zemědělských oborů
- Rozvoj vnitřní konektivity škol a školských zařízení a připojení k internetu

Výstupy realizace opatření:

- Kompletně vybavené odborné učebny pro rozvoj klíčových kompetencí
- Úpravy budov a učeben, vybavení nábytkem, stroji, didaktickými pomůckami, kompenzačními pomůckami a kompenzačním vybavením pro vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami
- Rozvoj vnitřní konektivity škol a školských zařízení a připojení k internetu

Výsledky realizace opatření:

- Zvýšení kvality vzdělávání s cílem vyšší uplatnitelnosti studentů na trhu práce
- Zvýšení manuálních, technických a přírodovědných dovedností a znalostí studentů, zvýšení motivace k návaznému studiu technického či přírodovědného zaměření

Hlavní cílová skupina opatření:

- Studenti
- Studenti se speciálními vzdělávacími potřebami
- Pedagogičtí pracovníci
- Aktéři na regionálním trhu práce
- Pracovníci a dobrovolní pracovníci organizací působících v oblasti vzdělávání nebo asistenčních služeb a v oblasti neformálního a zájmového vzdělávání dětí a mládeže
- Dospělí v dalším vzdělávání

Příjemci podpory:

- Školy a školská zařízení v oblasti středního vzdělávání a vyšší odborné školy
- Další subjekty podílející se na realizaci vzdělávacích aktivit
- Kraj, organizace zřizované či zakládané krajem
- Obce, organizace zřizované či zakládané obcemi
- Nestátní neziskové organizace
- Nestátní neziskové organizace
- Církev, církevní organizace
- Organizační složky státu a jejich příspěvkové organizace

Strategie realizace opatření:

Naplnění tohoto opatření bude dosaženo díky návrhům zřizovatelů dotčených vzdělávacích institucí a jejich doporučením příslušným ředitelům škol. Projekty podporující toto opatření mohou vznikat na základě vlastní iniciativy školního zařízení či dle předem vytvořených šablon. Důležitou podmínkou je vazba k území, kde je evidentní nedostatek těchto vzdělávacích kapacit.

Navržená alokace:

125 mil. Kč

Výše podpory:

Předpokládaná výše podpory 85 %

Finanční zdroje:

IROP 2.4: Zvýšení kvality a dostupnosti infrastruktury pro vzdělávání a celoživotní učení

Očekávané příspěvky:

Toto opatření bude mít pozitivní dopad na zlepšení podmínek pro výuku studentů a zlepšení podmínek pro to, aby studenti po ukončení středoškolského vzdělání byli lépe připraveni vstoupit na trh práce. Při dosažení těchto očekávaných výstupů dojde k snazšímu přechodu na trh práce a ke snížení míry nezaměstnanosti u problémové skupiny absolventů.

Vybrané výstupové a výsledkové indikátory:

Indikátor	Měrná jednotka
Kapacita podporovaných zařízení péče o děti nebo vzdělávací zařízení	osoby
Počet podpořených vzdělávacích zařízení	zařízení
Podíl osob předčasně opouštějících vzdělávací systém	%

1.1.4: ZKVALITNĚNÍ INFRASTRUKTURY ZÁJMOVÉHO A NEFORMÁLNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ A MLÁDEŽE A CELOŽIVOTNÍHO UČENÍ

Opatření má za úkol v přímé vazbě na předchozí opatření podpořit zájmové, neformální vzdělávání a celoživotní učení, které umožní rozvíjet klíčové schopnosti především v přírodovědných, řemeslných a technických oborech, dále v oblasti výuky cizích jazyků a digitálních technologií.

Pro dosažení cíle je nutné podpořit stavby, stavební úpravy a vybavení zařízení pro vzdělávání a dalších subjektů podílejících se na realizaci zájmového a neformálního vzdělávání. Podporované aktivity povedou ke zvýšení klíčových schopností, které jsou důležité pro osobní naplnění a rozvoj, vedou k lepšímu začlenění dětí, žáků, studentů a dospělých, připraví je na další vzdělávání a pomohou k lepšímu uplatnění na trhu práce.

Typové aktivity:

- Výstavba, rekonstrukce a vybavení prostorů pro výuku (zájmových kroužků v oblasti přírodovědných, technických oborů, cizích jazyků, pro práci s digitálními technologiemi, atp.)
- Stavební úpravy místností
- Pořízení vybavení
- Doplnková aktivita: revitalizace zeleně v okolí budov a na budovách

Výstupy realizace opatření:

- Rozšíření kapacit pro neformální vzdělávání

Přínosy realizace opatření:

- Zvýšení kvality vzdělávání s cílem vyšší uplatnitelnosti studentů na trhu práce

- Zvýšení manuálních, technických a přírodovědných dovedností a znalostí žáků a studentů, zvýšení motivace k návaznému studiu technického či přírodovědného zaměření

Hlavní cílová skupina opatření:

- Děti v předškolním vzdělávání
- Žáci
- Studenti
- Dospělí v dalším vzdělávání
- Pedagogičtí pracovníci
- Pracovníci a dobrovolní pracovníci organizací působících v oblasti vzdělávání nebo asistenčních služeb a v oblasti neformálního a zájmového vzdělávání dětí a mládeže

Příjemci podpory:

- Školy a školská zařízení v oblasti základního, středního vzdělávání a vyšší odborné školy
- Instituce poskytující zájmové a neformální vzdělávání
- Další subjekty podílející se na realizaci vzdělávacích aktivit
- Kraj, organizace zřizované či zakládané krajem
- Obce, organizace zřizované či zakládané obcemi
- Nestátní neziskové organizace
- Církev, církevní organizace
- Organizační složky státu a její příspěvkové organizace

Strategie realizace opatření:

Naplnění tohoto opatření bude dosaženo díky návrhům zřizovatelů dotčených vzdělávacích institucí a jejich doporučením příslušným ředitelům škol.

Navržená alokace:

40 mil. Kč

Výše podpory:

Předpokládaná výše podpory 85 - 90 %

Finanční zdroje:

IROP 2.4: Zvýšení kvality a dostupnosti infrastruktury pro vzdělávání a celoživotní učení

Očekávané příspěvky:

Toto opatření přispěje k rozšiřování vzdělání i dospělých osob, např. formou rekvalifikačních kurzů apod. díky nově získaných znalostem a dovednostem se budou moci lépe uplatnit na trhu práce a pro potenciální zaměstnavatele budou z profesního hlediska atraktivnější. V případě neformálního a zájmového vzdělávání dojde k rozšíření klíčových kompetencí, schopností a dovedností dětí či žáků, díky kterým se ve vyšším věku budou moci lépe rozhodovat při volbě dalšího odborného studia či při volbě povolání.

Vybrané výstupové a výsledkové indikátory:

Indikátor	Měrná jednotka
Kapacita podporovaných zařízení péče o děti nebo vzdělávací zařízení	osoby
Počet podpořených vzdělávacích zařízení	zařízení

NÁVRH CÍLOVÝCH HODNOT MONITOROVACÍCH INDIKÁTORŮ SOUHRNNĚ ZA SPECIFICKÝ
CÍL 1.1 ROZVOJ KOMPETENCÍ ŽÁKŮ A STUDENTŮ, ZVÝŠENÍ KAPACITY PŘEDŠKOLNÍCH
ZAŘÍZENÍ

Indikátor	Měrná jednotka	Výchozí hodnota	Milník 31.12.2018	Cílová hodnota
5 00 30 - Podíl osob předčasně opouštějících vzdělávací systém	%	5,40	X	5,00
5 00 20 - Podíl tříletých dětí umístěných v předškolním zařízení	%	77,30	X	90,50
5 00 01 - Kapacita podporovaných zařízení péče o děti nebo vzdělávacích zařízení	Osoby	0,00	X	1 630
5 00 00 - Počet podpořených vzdělávacích zařízení	Zařízení	0,00	X	45,00

SPECIFICKÝ CÍL 1.2: ROZVOJ KOMPETENCÍ ZAMĚSTNANCŮ A UCHAZEČŮ O ZAMĚSTNÁNÍ

Vzhledem k vysoké závislosti ČR na exportu, měnící se struktuře ekonomiky a tedy i zaměstnanosti je nutné zvyšovat úroveň znalostí, dovedností a kompetencí zaměstnanců. Adaptabilita podniků a jejich zaměstnanců na měnící se strukturu ekonomiky (přechod na znalostní ekonomiku, technologické změny, výzkum a vývoj, přechod na nízkouhlíkové hospodářství účinněji využívající zdroje atd.) je jedním ze základních předpokladů ekonomického růstu v aglomeraci. Zejména malé a střední podniky se potýkají s nedostatkem kvalifikované pracovní síly v podnikání, včetně inovačních procesů vyžadujících rozvoj odborných znalostí a dovedností. S novými technologiemi souvisí nutnost zaměstnavatelů se s těmito změnami seznámit a proškolit své zaměstnance.

Při začleňování uchazečů o zaměstnání na trh práce hraje jednu z klíčových rolí využití nástrojů a opatření aktivní politiky zaměstnanosti. Intervence v rámci tohoto specifického cíle se proto soustředí na podporu doplňkových nástrojů a opatření aktivní politiky zaměstnanosti. Může se jednat o podporu tvorby nových pracovních míst, podporu poradenských aktivit vedoucích k uplatnění na trhu práce, podporu zvýšení zaměstnatelnosti, zejména zvýšení, obnovení kvalifikace nebo změnu stávající kvalifikace, která již není poptávaná na trhu práce.

Dopadem realizace specifického cíle bude zvýšení odborné úrovně znalostí, dovedností a kompetencí zaměstnanců, posílení souladu kvalifikační úrovně pracovní síly s požadavky trhu práce, což pozitivně ovlivní zvýšení míry zaměstnanosti v aglomeraci.

Slabé stránky, které odhaluje SWOT analýza vytvořená ve vztahu Olomoucké aglomerace a návrhu integrované rozvojové strategie, v oblasti nezaměstnanosti registrují, že Olomoucká aglomerace eviduje nárůst počtu dlouhodobě nezaměstnaných a nárůst nezaměstnanosti mezi absolventy, nedostatek kvalifikované pracovní síly, nespokojenost s kvalitou absolventů středních škol. Příležitosti, které byly identifikovány v rámci průzkumu zaměstnanosti a podnikatelského prostředí, vypovídají o ochotě firem a podniků v Olomoucké aglomeraci podporovat práci se zaměstnanci, jejich vzdělání a výchovu.

1.2.1: PODPORA ZAČLENĚNÍ ABSOLVENTŮ PŘICHÁZEJÍCÍCH NA TRH PRÁCE

Získání pracovních návyků a zkušeností je důležitým mezníkem v osobnostním rozvoji každého jedince. Právě vytvoření pracovních návyků a získání zkušeností je významnou prevencí proti sociálnímu ohrožení, které by mohlo být výraznějším negativním dopadem. Olomoucká aglomerace se potýká s vysokou mírou nezaměstnanosti v řadách absolventů. Region jako celek převyšuje počtem evidovaných absolventů na úřadech práce republikový i krajský průměr. Na regionální úrovni se opakovaně objevují vyjádření a nespokojenost místních firem s kvalitou vzdělání absolventů středních škol. Absolventům je také vytykána nižší zájem o práci, spolehlivost, aj. v komparaci se starší generací pracovníků.

Poptávka po absolventech ze strany zaměstnavatelů se bohužel v rámci aglomerace nesleduje, avšak dle informací z krajské pobočky Ministerstva práce a sociálních věcí z oddělení analýzy trhu práce jsou dlouhodobě hledaní zaměstnanci na pozice kvalifikovaných soustružníků, frézařů, svářečů, brusičů kovů, strojních zámečníků, konstruktérů, strojírenských techniků s jazykovými znalostmi

FUNGUJÍCÍ A VYVÁŽENÝ TRH PRÁCE, KTERÝ VYTVOŘÍ PRACOVNÍ PŘÍLEŽITOSTI PRO KOMPETENTNÍ A VÝKONNÉ ZAMĚSTNANCE

KVALITNÍ LIDSKÉ ZDROJE V RÁMCI AGLOMERACE

Absolventi škol jsou kompetentní vzhledem k potřebám trhu práce

Kompetence zaměstnanců a nezaměstnaných odpovídají potřebám trhu práce

ROZVOJ PODNIKÁNÍ A TVORBA PRACOVNÍCH MÍST

V rámci aglomerace se rozvíjí stávající podniky a vznikají nové podnikatelské záměry

Metropolitní oblast disponuje odpovídající podnikatelskou infrastrukturou (zejména nemovitostmi)

a mnohé další specializace, dlouhodobě nedostatkové pozice jsou řidiči mezinárodní kamionové dopravy se znalostí alespoň jednoho světového jazyka. Vzhledem k malému zájmu studentů o technické obory není tato poptávka dlouhodobě uspokojena. Firmy se proto snaží hledat nové pracovníky již mezi studenty a nabízejí finanční či sociální benefity. Naopak dlouhodobě mají velké problémy uplatnit se na trhu práce uchazeči vzdělaní v administrativě.

Při začleňování uchazečů o zaměstnání na trh práce hraje jednu z klíčových rolí využívání nástrojů a opatření aktivní politiky zaměstnanosti. Podpora bude zaměřena na aktivizaci ekonomicky neaktivních osob, na podporu vyšší participace mladých osob na trhu práce. Opatření se soustředí na nabídku zaměstnání, dalšího vzdělávání, získání odborné praxe nebo stáže a obdobných aktivit.

Cíl opatření bude naplněn prostřednictvím zvýšení počtu a podílu uchazečů a zájemců o zaměstnání podpořených v rámci opatření, zvýšení míry zaměstnanosti podpořených osob, zvýšení podílu uchazečů a zájemců o zaměstnání, jejichž kvalifikace a dovednosti budou odpovídat požadavkům zaměstnavatelů a zvýšení využívání flexibilních forem práce.

Programy realizované v rámci tohoto opatření budou podle potřeby doplňovány o podpůrné činnosti a doprovodná opatření. Realizace jednotlivých aktivit bude podle potřeby kombinována s cílem komplexního řešení situace osob cílových skupin.

Typové aktivity:

- Zprostředkování zaměstnání
- Poradenské a informační činnosti a programy
- Bilanční a pracovní diagnostika
- Rekvalifikace
- Rozvoj základních kompetencí za účelem snazšího uplatnění na trhu práce
- Podpora vzniku nových pracovních míst
- Podpora umísťování uchazečů o zaměstnání na uvolněná pracovní místa
- Podpora aktivit k získání pracovních návyků a zkušeností
- Podpora flexibilních forem zaměstnání
- Doprovodná opatření umožňující začlenění podpořených osob na trhu práce
- Motivační aktivity
- Pracovní rehabilitace
- Realizace nových či inovativních nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti

Výstupy realizace opatření:

- Poradenské aktivity vedoucí k uplatnění na trhu práce
- Kvalifikace, které jsou poptávány na trhu práce

Výsledky realizace opatření:

- Začlenění uchazečů o zaměstnání na trh práce
- Tvorba nových pracovních míst
- Zvýšení zaměstnatelnosti

Hlavní cílová skupina opatření:

- Uchazeči a zájemci o zaměstnání do 25 let

Příjemci podpory:

- Poradenské a vzdělávací instituce
- Nestátní neziskové organizace
- Obce a svazky obcí

Strategie realizace opatření:

V případě tohoto opatření v tomto specifickém cíli je nezbytné najít nová řešení, která nejsou v náplni práce ÚP. Důležitými aktéry jsou firmy, ÚP, vzdělávací, personální agentury, které buď separátně, nebo společně připraví projekty, které pomohou naplnit jednotlivá opatření. Mělo by být dosaženo aktivizace služeb, které vytvoří kapacity, jež v Olomoucké aglomeraci chybí.

Navržená alokace:

140 mil. Kč

Výše podpory:

Předpokládaná výše podpory je 85 %

Finanční zdroje:

OP Z 1.1.1: Zvýšit zaměstnanost podpořených osob, zejména starších, nízkokvalifikovaných a znevýhodněných

Očekávané příspěvky:

Realizace tohoto opatření přispěje k vyšší uplatnitelnosti na trhu práce, k získání pracovních návyků a zkušeností a zároveň bude preventivně působit proti sociálnímu vyloučení. Současně bude podpořen přechod studentů na trh práce a také se sníží míra nezaměstnanosti absolventů. Pozitivní dopad u tohoto opatření se očekává i v případě MSP, především v případě spolupráce MSP a středoškolských institucí.

Vybrané výstupové a výsledkové indikátory:

Indikátor	Měrná jednotka
Neaktivní účastníci, kteří znovu začali hledat zaměstnání po ukončení své účasti	Účastníci
Účastníci, kteří získali kvalifikaci po ukončení své účasti	Účastníci
Zaměstnaní účastníci, včetně OSVČ, po ukončení své účasti	Účastníci
Účastníci, jejichž situace na trhu práce se 6 měsíců po ukončení jejich účasti zlepšila	Účastníci
Znevýhodnění účastníci, kteří po ukončení své účasti hledají zaměstnání, jsou v procesu vzdělávání/odborné přípravy, rozšiřují si kvalifikaci nebo jsou zaměstnaní, a to i OSVČ	Účastníci
Znevýhodnění účastníci zaměstnaní do 6 měsíců po ukončení své činnosti včetně OSVČ	Účastníci
Celkový počet podpořených účastníků – v členění dle přílohy č. 1 nařízení o ESF	účastníci
Počet projektů, které zcela nebo zčásti provádějí sociální partneři nebo nevládní organizace	projekty
Účastníci ve věku do 25 let	účastníci
Účastníci ve věku nad 54 let	účastníci

1.2.2: ROZVOJ INFRASTRUKTURY PRO VZDĚLÁVÁNÍ LIDSKÝCH ZDROJŮ

Díky tomuto opatření bude podpořena snaha firem a podniků přispívat ke zvyšování vzdělávání pracovní síly, které chybí dostatečná kvalifikace pro práci v malých a středních podnicích. Podporovány budou i aktivity, které seznámí či proškolí stávající zaměstnance při práci s inovačními a novými technologiemi. Právě nedostatečná kvalita kompetencí zaměstnanců a jejich klíčových dovedností je problémem Olomoucké aglomerace.

Mezi podporované aktivity tohoto opatření spadá zajištění a rozvoj kvalitní infrastruktury pro realizaci, organizaci a řízení odborného vzdělávání a další aktivity související s rozvojem lidských zdrojů v podnicích, pořízení nových zařízení, vybudování či rozšíření školicích středisek, v rámci kterých budou mít možnost zaměstnavatelé a jejich zaměstnanci proškolení a seznámení se s rozvíjejícími se novými technologiemi, odbornostmi, procesy a novou legislativou související s podnikáním.

Aktivity se zaměřují na zkvalitnění infrastruktury pro rozvoj lidských zdrojů s důrazem na technické odborné vzdělávání zaměstnanců MSP. Realizací navrhovaných aktivit dojde ke zvýšení potřebných kapacit pro vzdělávání zaměstnanců i zaměstnavatelů v sektoru MSP, související s pořízením nových technologií, zaváděním inovativních procesů a právními předpisy z oblasti podnikání.

Typové aktivity:

- Výstavba, pořízení nových, rekonstrukce a rozšíření školicích středisek
- Modernizace prostor pro vzdělávání
- Pořízení vybavení, školicích pomůcek, vzdělávacích programů aj. pro zahájení činnosti školicích středisek
- Zajištění a rozvoj kvalitní infrastruktury pro realizaci, organizaci a řízení odborného vzdělávání a dalších aktivit souvisejících s rozvojem lidských zdrojů

Výstupy realizace opatření:

- Zajištění materiálních kapacit podniků pro zajištění produktivní činnosti souvisejících se vzděláváním a rozvojem lidských zdrojů zaměstnanců i zaměstnavatelů
- Zvýšení podílu osob v produktivním věku účastnících se dalšího vzdělávání
- Rozšíření, rekonstrukce, vznik nových vzdělávacích středisek
- Modernizovaná infrastruktura spojená s rozvojem lidských zdrojů zajišťující kvalitní podmínky pro vzdělávání, organizaci a řízení
- Zvýšení kapacit pro odborné vzdělávání zaměstnanců i zaměstnavatelů

Výsledky realizace opatření:

- Prohloubení znalostí a dovedností v oblasti odborného vzdělávání
- Zvýšení produktivity práce v sektoru MSP
- Zvýšení inovačních aktivit MSP v důsledku lepší dostupnosti kvalifikovaných lidských zdrojů

Hlavní cílová skupina opatření:

- Podnikatelské subjekty (malé a střední podniky)

Příjemci podpory:

- Podnikatelské subjekty (malé a střední podniky)

Strategie realizace opatření:

V případě tohoto opatření je nezbytné najít nová řešení, která nejsou v náplni práce ÚP. Důležitými aktéry jsou firmy, ÚP, vzdělávací, personální agentury, které buď separátně, nebo společně připraví projekty, které pomohou naplnit jednotlivá opatření. Mělo by být dosaženo aktivizace služeb, které vytvoří kapacity, jež v Olomoucké aglomeraci chybí.

Navržená alokace:

200 mil. Kč

Výše podpory:

35 – 45% v závislosti na velikosti podniku

Finanční zdroje:

OP PIK 2.4: Zvýšit kapacitu pro odborné vzdělávání v MSP

Očekávané příspěvky:

Toto opatření bude mít vliv na zřízení materiálních kapacit pro zprostředkování odborného vzdělávání zaměstnanců, což bude mít pozitivní dopad na zvýšení produktivity práce v podnicích a rozšíří žádoucí klíčové kompetence a kvalifikaci zaměstnanců. Důsledkem realizace opatření podpořen i nárůst inovačních aktivit v oblasti malých a středních podniků.

Vybrané výstupové a výsledkové indikátory:

Indikátor	Měrná jednotka
Podíl účastníků kurzů dalšího odborného vzdělávání na celkovém počtu zaměstnaných osob u malých podniků	%
Podíl účastníků kurzů dalšího odborného vzdělávání na celkovém počtu zaměstnaných osob u středních podniků	%
Kapacita školicích a vzdělávacích středisek	osoby
Počet podniků pobírajících podporu	podniky
Počet podniků pobírajících granty	podniky
Soukromé investice v projektech s veřejnou podporou (granty)	EUR
Rozšířené, zrekonstruované nebo nově vybudované kapacity bez záboru zemědělského půdního fondu	m ² užité plochy
Nové kapacity pro školení a odborné vzdělávání MSP	osoby

SPECIFICKÝ CÍL 1.3: ROZVOJ MÍSTNÍHO PODNIKÁNÍ A PODPORA ZAČÍNAJÍCÍCH PODNIKATELŮ

Malé a střední podniky představují stabilizující prvek prosperity a zaměstnanosti v aglomeraci. Generují významný počet nových pracovních míst, svými dodávkami se podílejí na konkurenční schopnosti velkých podniků a na inovacích měnících dílčí produktové trhy. Hlavním cílem opatření bude zvýšit počet nových podnikatelských subjektů a nových podnikatelských záměrů zejména inovačního charakteru s vysokým potenciálem růstu, ale i na nižších hodnotových řetězcích a podnikatelů ve službách s přínosem pro zaměstnanost.

Konkurenceschopnost MSP a jejich růst jsou mimo jiné zásadním způsobem závislé na schopnosti MSP pronikat na nové a perspektivní zahraniční trhy. Expanze na nové trhy v zahraničí představuje možnost pro místní MSP dosáhnout posunu v těchto pozicích a orientovat se na výrobu pro koncové zákazníky.

Dopadem realizace specifického cíle bude rozvoj a posílení podnikatelského sektoru v aglomeraci a rozvoj podnikatelské kultury, podnikavosti a podnikatelství vedoucí vyššímu počtu nově založených podniků, což povede k vytvoření nových pracovních míst a ke stabilizaci trhu práce.

Jednou ze slabých stránek Olomoucké aglomerace jako celku je nízká exportní výkonnost. Olomoucká aglomerace nedostatečně využívá svého potenciálu pro rozvoj malého a středního podnikání. Inovace mají roli nepostradatelného prvku, díky kterému lze dosáhnout vyšší konkurenceschopnosti, zároveň jsou jedním z nejdůležitějších hybatelů místní ekonomiky. Vytváří rozhodující počet nových pracovních míst, svými dodávkami se podílejí na konkurenční schopnosti velkých podniků a na inovacích měnících dílčí produktové trhy. Olomoucká aglomerace eviduje velmi nízký počet firem a podniků se zaměřením na „high-tech“ a „medium-tech“ obory. Tradiční obory jako potravinářský, papírenský průmysl a zemědělství jsou však s výzkumem mnohem méně spjaté, jejich inovace jsou založeny na kontaktu s trhy, se zákazníky či dodavateli.

1.3.1: PORADENSTVÍ PRO MALÉ A STŘEDNÍ PODNIKY

Ačkoli se 77 % aktivních ekonomických subjektů kraje nachází v rámci Olomoucké aglomerace, je třeba podporovat jejich vznik a rozvoj, tím zvýšit počet pracovních míst, snížit podíl nezaměstnaných osob a celkově přispět k vyšší konkurenceschopnosti regionu. Zvýšit konkurenceschopnost by i dle současné RIS OK by měla podpora rozvoje služeb usnadňující majitelům a ředitelům firem orientaci na trzích. Důležitým aspektem je také inspirovat se v řízení strategie firem, v metodách a příkladech získání a vytvoření nových trhů. Největší poptávka mezi malými a středními podniky je po službách týkajících se poradenství v oblasti zavádění inovací a dotačních programů.

Aktivity tohoto opatření budou zaměřeny na podporu projektů začínajících a rozvojových firem, cílem je zvýšení počtu nových podnikatelských záměrů (investic) začínajících a rozvíjejících se podniků zlepšením přístupu k finančním prostředkům na jejich realizaci a zavádění nových výrobních technologií a služeb. Případná modernizace současných objektů musí být vždy spojena se zaváděním nových výrobních technologií a služeb.

FUNGUJÍCÍ A VYVÁŽENÝ TRH PRÁCE, KTERÝ VYTVÁŘÍ PRACOVNÍ PŘÍLEŽITOSTI PRO KOMPETENTNÍ A VÝKONNÉ ZAMĚSTNANCE

KVALITNÍ LIDSKÉ ZDROJE V RÁMCI AGLOMERACE

ROZVOJ PODNIKÁNÍ A TVORBA PRACOVNÍCH MÍST

Absolventi škol jsou kompetentní vzhledem k potřebám trhu práce

Kompetence zaměstnanců a nezaměstnaných odpovídají potřebám trhu práce

V rámci aglomerace se rozvíjí stávající podniky a vznikají nové podnikatelské záměry

Metropolitní oblast disponuje odpovídající podnikatelskou infrastrukturou (zejména nemovitostmi)

V oblasti poskytování poradenských služeb a služeb pro začínající podnikatele půjde o služby zaměřené zejména na přípravu podnikatelského plánu, základy práva a účetnictví, možnosti získání finančních prostředků k podnikání a základy finančního řízení podniku, finanční analýzy řízení podniku, rozvoj vnitropodnikového řízení, optimalizační systémy rozvoje firem apod.

Typové aktivity:

- Podpora poradenských služeb a služeb pro začínající podniky dostupných v celé aglomeraci
- Projekty, které jsou spojeny s pořízením či rekonstrukcí budov, strojů a zařízení, pracovního kapitálu pro zahájení či rozšíření podnikatelské činnosti začínajících podnikatelů
- Zvyšování produkční kapacity podnikatelských činností pořízením strojů a zařízení, posílení pracovního kapitálu
- Zvyšování kvality a efektivity poskytovaných služeb, se zaváděním moderních technologických a užitných vlastností nových strojů a zařízení, měřidel, hardware a software a s realizací automatizovaných systémů marketingových činností, technické výroby, řízení výroby a obchodu pořizováním odpovídajícího hardwaru a softwaru
- Podpora služeb pro začínající podniky zaměřených na přípravu podnikatelského plánu, základů práva a účetnictví, možnosti získání finančních zdrojů k podnikání a základy finančního řízení podniku, finanční analýzy řízení podniku, rozvoj vnitropodnikového řízení, optimalizační systémy rozvoje firem
- Networking začínajících podnikatelů a stávajících úspěšných podnikatelů

Výsledky realizace opatření:

- Rozvoj a posílení endogenního podnikatelského sektoru, vznik nových podniků
- Zvýšení dostupnosti vnějšího financování pro začínající podnikatele a inovační podniky
- Vytvoření nových pracovních míst realizací podpořených podnikatelských záměrů
- Rozvoj podnikatelské kultury, podnikavosti a podnikatelství
- Vyšší kvalita a dostupnost poradenských služeb (např. podnikatelských inkubátorů) pro začínající podnikatele
- Zlepšení netechnických kompetencí MSP

Hlavní cílová skupina opatření:

- Podnikatelské subjekty (malé a střední podniky)

Příjemci podpory:

- Podnikatelské subjekty (malé a střední podniky)
- Nezemědělní podnikatelé
- Zemědělní podnikatelé (projekty zaměřené na podnikatelské poradenství)

Strategie realizace opatření:

Naplnění opatření bude vyvoláno spontánně tržními silami. K dosažení výsledků tohoto opatření je třeba zajistit služby poskytující kvalitní poradenství v oblasti zavádění inovací a dotačních programů.

Navržená alokace:

50 mil. Kč

Výše podpory:

35 – 45% v závislosti na velikosti podniku

Finanční zdroje:

OP PIK 2.1: Zvýšit konkurenceschopnost začínajících a rozvojových MSP

Očekávané příspěvky:

Realizací opatření dojde k zajištění vyšší kvality a lepší dosažitelnosti poradenských služeb pro začínající či stávající podnikatele. Právě zisk žádoucích informací povede k rozvoji podnikatelské kultury a podnikavosti. Důsledkem bude vznik MSP, rozvoj nových, např. kreativních odvětví. Následný dopad bude patrný i v oblasti vzniku nových pracovních míst a zvýšení míry zaměstnanosti.

Vybrané výstupové a výsledkové indikátory:

Indikátor	Měrná jednotka
Přidaná hodnoty MSP jako % přidané hodnoty ČR	%
Míra přežití vzniklých podniků	%
Počet podniků pobírajících podporu	podniky
Počet podniků pobírajících granty	podniky
Počet podniků pobírajících jinou finanční pomoc než granty	podniky
Počet nových podniků, které dostávají podporu	podniky
Soukromé investice v projektech s veřejnou podporou (granty)	EUR
Soukromé investice v projektech s veřejnou podporou (jiné než granty)	EUR
Zvýšení zaměstnanosti v podporovaných podnicích	FTE

SPECIFICKÝ CÍL 1.4: ROZVOJ INFRASTRUKTURY PRO PODNIKÁNÍ

V Olomoucké aglomeraci se nachází poměrně málo podnikatelských ploch, které jsou připravené pro jejich nabídnutí potenciálnímu investorovi – ať už zahraničnímu, či regionálnímu, který rozšiřuje svoji výrobu.

Chybějící či zastaralá podnikatelská infrastruktura, a s ní spojené vysoké režijní náklady, do značné míry ovlivňuje investice do rozšiřování stávající a inovativní výroby malých a středních podniků. Rozvoj nových a inovativních podnikatelských aktivit je tak omezen nevhodnými parametry podnikatelských nemovitostí. Cílem je využít městské brownfields a oživit je novými podnikatelskými aktivitami.

Dopad realizace tohoto specifického cíle bude zvýšení využití prostorově a ekonomicky vyhovující podnikatelské infrastruktury, a to prostřednictvím regenerace brownfields. Mezi slabými stránky SWOT analýzy jsou uvedeny i nedostatečné kapacity disponibilních a cenově dostupných objektů pro podnikání, případně absence takové průmyslové zóny, která pokrývá poptávku ze strany podniků.

1.4.1: REVITALIZACE BROWNFIELDS

Mezi slabé stránky Olomoucké aglomerace byla zařazena i existence nevyužívaných a zanedbaných pozemků, tzv. brownfieldů v rámci měst. V některých případech byl vznik nových brownfieldů spojen s odchodem armády z měst. Souvisejícím problémem Olomoucké aglomerace je nedostatečná infrastruktura pro rozvoj podnikání. Současné plochy pro podnikání vykazují společné znaky, jako jsou nedokončená infrastruktura či odlišné preference potenciálních investorů. Stávající plochy proto nejsou schopny uspokojit existující poptávku malých a středních podniků. Dalším nedostatkem Olomoucké aglomerace je nespokojenost místních firem a podniků se stavem komunikací v rámci průmyslových ploch.

Jak bylo uvedeno výše zastaralá podnikatelská infrastruktura a s ní spojené vysoké režijní náklady negativně ovlivňují investice do rozšiřování stávající a inovativní výroby malých a středních podniků. Vznik nových a rozvoj stávajících a inovativních podnikatelských aktivit je tak omezen nevhodnými parametry průmyslových zón a ploch či budov vhodných k podnikání. Hlavním cílem opatření je zvýšit využitelnost brownfields a tím podnikům usnadnit přechod od běžné výroby v nízkých hodnotových stupních k inovativní výrobě.

Na území Olomoucké aglomerace probíhala studie, která zjišťovala zájem majitelů a případnou připravenost projektů na revitalizaci dotčených brownfields. Díky jejím výsledkům bylo identifikováno 10 areálů vhodných k rekonstrukci. Jak již bylo zmiňováno v rámci analytické části, identifikace těchto vhodných projektů nezaručuje podporu prostřednictvím integrované strategie ITI Olomoucké aglomerace.

Aktivity jsou orientovány na zvýšení využitelnosti infrastruktury pro podnikání, na modernizaci stávající infrastruktury v oblasti výroby a služeb. Opatření bude zaměřeno na modernizaci budov a areálů, které bude možné znovu využít pro rozvoj výrobních činností a služeb MSP.

Typové aktivity:

- Modernizace zastaralých, prostorově a technicky nevyhovujících a energeticky náročných objektů, budov a areálů (technické i stavební rekonstrukce, bez výdajů na odstranění ekologických zátěží)
- Rekonstrukce brownfieldů a jejich přeměna na moderní výrobní objekty

Výstupy realizace opatření:

- Rekonstrukce a modernizace brownfieldů
- Nově zrekonstruovaná podnikatelská infrastruktura
- Nárůst celkové rozlohy regenerovaných lokalit

Výsledky realizace opatření:

- Rozvoj podnikání na regenerovaných nemovitostech, vytváření nových pracovních míst

Hlavní cílová skupina opatření:

- Podnikatelské subjekty (malé a střední podniky)

Příjemci podpory:

- Podnikatelské subjekty (malé a střední podniky)
- Municipality

Strategie realizace opatření:

Úspěšnou realizaci opatření lze předpokládat při zdárném vyřešení majetkoprávních vztahů v rámci vhodných objektů a zajištění potenciálního dalšího využití revitalizované nemovitosti.

Navržená alokace:

300 mil. Kč

Výše podpory:

35 – 45% v závislosti na velikosti podniku

Finanční zdroje:

OP PIK 2.3: Zvýšit využitelnost infrastruktury pro podnikání

Očekávané příspěvky:

Naplnění opatření Revitalizace brownfields povede k odstranění mnohdy ekologicky závadných objektů, přispěje k ochraně životního prostředí a krajiny a povede k prosazení udržitelného rozvoje měst. Současně poskytne nové prostory pro aktivity malých a středních podniků či dokáže do Olomoucké aglomerace přilákat nové investory, kteří díky svému podnikatelskému záměru vytvoří nová pracovní místa.

Vybrané výstupové a výsledkové indikátory:

Indikátor	Měrná jednotka
Celková rozloha regenerovaných lokalit v Národní databázi Brownfieldů pro ekonomické využití MSP	m ²
Počet podniků pobírajících podporu	podniky
Počet podniků pobírajících granty	podniky
Soukromé investice v projektech s veřejnou podporou (granty)	EUR

Rozšířené, zrekonstruované nebo nově vybudované kapacity bez záboru zemědělského půdního fondu	m ² užitá plocha
Nové kapacity pro školení a odborné vzdělávání MSP	osoby

STRATEGICKÝ CÍL 2: TVORBA PODMÍNEK PRO ROZVOJ ZNALOSTNÍ EKONOMIKY

V oblasti **zvýšení ekonomické výkonnosti a podpory znalostní ekonomiky** je intervenční logika postavena na propojení vědy a výzkumu s komerční a aplikační sférou, přičemž základním předpokladem je existence potenciálu pro komerční aplikace výsledků vědy a výzkumu, což povede ke vzniku a rozvoji firem schopných generovat vysokou přidanou hodnotu. Nejedná se tedy o budování nových výzkumných center, ale o maximální využití stávajících kapacit, jež budou efektivněji propojovány s „okolním prostředím“, zejména pak s privátními podniky. Součástí opatření je vedle podpory samotného výzkumu a inovačního podnikání také rozvoj podpůrné infrastruktury.

Intervenční logika v rámci SC **Tvorba podmínek pro rozvoj znalostní ekonomiky**

ROZVÍJEJÍCÍ SE ZNALOSTNÍ EKONOMIKA, JEŽ TVOŘÍ POTENCIÁL PRO TVORBU HDP A GENERUJE NOVÉ PŘÍLEŽITOSTI PRO DALŠÍ PODNIKY S VYSOKOU PŘIDANOU HODNOTOU V AGLOMERACI

Výzkum je orientován na rozvoj spolupráce s veřejným, aplikačním a komerčním sektorem

Existuje kvalitní a kapacitní podpůrná infrastruktura pro zvýšení intenzity společných výzkumných, vývojových a inovačních aktivit

Rozvíjí se podnikání založené na intenzivní tvorbě a využívání unikátních znalostí v oborech významných pro aglomeraci

Jednotlivé specifické cíle v rámci tohoto strategického cíle představují ucelený systém podpory znalostní ekonomiky, neboť SC2 kombinuje investice do výzkumných a vývojových týmů (Specifický cíl 2.1), podpůrné infrastruktury (Specifický cíl 2.2) a samotných inovačních podniků (Specifický cíl 2.3). Doplnkově mohou být tato opatření podpořena investicemi do doprovodné dopravní infrastruktury či mohou být realizovány na územích bývalých brownfields.

Díky realizaci tohoto strategického cíle může být naplněna vize prosperující a konkurenceschopné aglomerace, neboť právě výsledky vědy a výzkumu, přenesené do komerčního sektoru, a kontinuální inovační proces tvoří základ podnikání s vysokou přidanou hodnotou, které přináší vysokou míru profitu a kvalitní pracovní příležitosti. Tyto „znalostní firmy“ pak podporují konkurenceschopnost území jako celku, a to zejména lokální kooperací v rámci přirozeně vzniknuvších klastrů. Strategický cíl 2 je tak přirozeně propojen se Strategickým cílem 1.

SPECIFICKÝ CÍL 2.1: ZVÝŠENÍ PŘÍNOSŮ VÝZKUMU PRO AGLOMERACI

Cílem je zvýšit přínosy výzkumu pro řešení společenských výzev a obecně pro společnost, čehož bude dosaženo zejména prostřednictvím posílení kapacit pro efektivní spolupráci mezi výzkumnou a aplikační sférou v rané fázi, díky posílení partnerství veřejného a soukromého sektoru i efektivnějšímu řízení politiky VaV na národní úrovni.

ROZVÍJEJÍCÍ SE ZNALOSTNÍ EKONOMIKA, JEŽ TVOŘÍ POTENCIÁL PRO TVORBU HDP A GENERUJE NOVÉ PŘÍLEŽITOSTI PRO DALŠÍ PODNIKY V AGLOMERACI

Výzkum je orientován na rozvoj spolupráce s veřejným, aplikačním a komerčním sektorem

Existuje kvalitní a kapacitní podpůrná infrastruktura pro zvýšení intenzity společných výzkumných, vývojových a inovačních aktivit

Rozvíjí se podnikání založené na intenzivní tvorbě a využívání unikátních znalostí v oborech významných pro aglomeraci

Budování kapacit zajistí větší přínos výsledků výzkumu pro společnost a strategické dlouhodobé potřeby trhu s využitím stávajících výzkumných infrastruktur.

Výsledkem realizace specifického cíle bude vytvoření mezioborových výzkumných týmů realizujících výzkum v průlomových oblastech s potenciálem širokého uplatnění výsledků, posílení orientace výzkumu na společenské výzvy stanovené Národními prioritami orientovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací a RIS 3 a zlepšení komunikace a rozvoj vícestranné spolupráce veřejného, akademického a aplikačního sektoru, s cílem rozvinutí a udržení dlouhodobé konkurenční výhody založené na znalostech, kreativitě a podnikavosti.

Specifický cíl 2.1 využívá silných stránek aglomerace v oblasti vědy a výzkumu (viz Socio-ekonomická analýza a SWOT analýza).

OPATŘENÍ 2.1.1: ROZVOJ KAPACIT VÝZKUMNÝCH TÝMŮ, NAVÁZÁNÍ STRATEGICKÝCH PARTNERSTVÍ A POSÍLENÍ DLOUHODOBÉ SPOLUPRÁCE VÝZKUMNÝCH ORGANIZACÍ S APLIKAČNÍ SFÉROU

V letech 2010-2014 na Univerzitě Palackého v Olomouci (UPOL) byl prostřednictvím OP VaVpl a OP VK podpořen rozvoj výzkumných a badatelských aktivit. Vznikla a stabilizovala se řada výzkumných týmů orientovaných jak na základní tak i aplikovaný výzkum. V průběhu minulých cca deseti let je zjevný nárůst výkonosti výzkumné infrastruktury UPOL. Důkazem tohoto vysokého růstu je skutečnost, že UPOL se v roce 2014 umístila v prestižním hodnocení „U. S. News & World Report Best Global Universities Rankings“ na 488 místě (jen tři VŠ ČR se umístily do 500-tého místa, kromě UPOL ještě UK a ČVUT). Základní výzkum v oblasti optiky, nanomateriálů, biotechnologií a biomedicíně na UPOL dosahuje bezesporu světové úrovně. Řada nově dosažených poznatků publikovaných v prestižních mezinárodních vědeckých periodikách (v letech 2009- 2013 dle WEB OF SCIENCE více jak 4000 publikací) se odrazila i v aplikovaném výzkumu, výsledky kterého byly patentovány. Řada výsledků aplikovaného výzkumu našla komerční uplatnění, např. výroba nanočásticového železa pro čištění podzemních vod, optické měřicí a kontrolní systémy, chemické a biochemické substance. Praktické využití našly nejen výsledky výzkumu v oblasti přírodních a technických věd, ale i výsledky výzkumu v oblasti věd společensko-sociálních a pedagogických. Např. výsledky v oboru psychologie jsou využívány v oblasti dopravního testování, jiné výsledky našly využití v oblasti vzdělávání dětí a prevence počítačové kriminality či v oblasti zdravého životního stylu.

V oblasti nanomateriálů a biotechnologického výzkumu byla v Olomouci vybudována v letech 2010-2013 následující dvě centra:

- Centrum regionu Haná pro biotechnologický a zemědělský výzkum (CRH) je střediskem biotechnologického výzkumu nejen v regionu, ale je současně i „Regional Branch Office“ European Federation of Biotechnology za Českou republiku. V rámci svého působení provádí špičkový výzkum v oblasti rostlinné genetiky a genomiky, proteomiky, buněčné a molekulární biologie, na který navazuje experimentální vývoj nových růstových regulátorů a biotechnologického využití rostlin. Centrum disponuje unikátními technologiemi a postupy pro studium cytoskeletu rostlinných buněk, třídění a značení chromozomů, mapování proteomu, přípravu transgenních rostlin, klimatickými komorami a fenotypizační platformou pro charakterizaci mutantních rostlin a vlivu prostředí a zázemím pro maloparcelní polní pokusnictví. V rámci připravovaného projektu plánuje centrum napojení na European Plant Phenotyping Network.
- Regionální centrum pokročilých technologií a materiálů (RCPTM) je jedno z předních evropských pracovišť na poli chemického, nanomateriálového a optického výzkumu, které produkuje vysoký počet kvalitních výzkumných výsledků, disponuje unikátním přístrojovým parkem a spolupracuje s podniky ze soukromé i veřejné aplikační sféry. Centrum je rovněž zapojeno do řady mezinárodních projektů (7. FP) a velkých mezinárodních vědeckých kolaborací (Pierre Auger Observatory, ATLAS-CERN). Vědecké aktivity se soustřeďují zejména na magnetické nanosystémy a koordinační sloučeniny pro biomedicínu a biotechnologie, nanomateriály na bázi oxidů kovů a sloučeniny železa, popř. hybridní nanostruktury pro environmentální aplikace, deriváty grafenu, uhlíkové kvantové tečky, biomakromolekuly, nanostříbro pro antimikrobiální aplikace, popis vlastností povrchů mikroobjektů a nanoobjektů, vývoj miniaturizovaných analytických zařízení, kvantové zpracování informace a částicovou fyziku s fyzikou vysokých energií.

Obsahem opatření je zejména podpora excelentních výzkumných týmů pro předaplikační výzkum v oblastech zaměření UPOL (viz výše). Podpora orientace části výzkumných týmů na tento výzkum bude realizována ve spolupráci s potenciálními uživateli (komercializátory) výsledků výzkumu. Spolupráce výzkumných a výrobních subjektů je nezbytnou podmínkou úspěšného transferu výsledků výzkumu do výroby, resp. služeb a prodeje. Na druhé straně je nezbytné, aby členové výzkumných týmů, zabývající se aplikovaným výzkumem, neztratili kontakt se základním výzkumem, protože jenom fundamentální výsledky základního výzkumu vedou přes aplikovaný výzkum ke skutečně progresivním a špičkovým výrobkům a technologiím, široce uplatnitelným na trhu. Filozofie budování excelentních výzkumných týmů je založena na realizaci jak základního, tak i aplikovaného výzkumu směřujícímu k inovacím.

Další nezbytnou podmínkou pro zacílení společnosti na znalostní ekonomiku je internacionalizace vzdělávání a výzkumu. Výzkumné kapacity zprovozněné v minulých letech na Univerzitě Palackého v Olomouci a výzkumná témata nabízená akademickými pracovníky univerzity jsou atraktivní pro řadu zahraničních pracovníků. Výzkumné pobyty zahraničních pracovníků na Univerzitě Palackého v minulých obdobích velmi výrazně přispěly k dosaženým výsledkům vědeckých aktivit a přispěly k propojení výzkumných pracovišť UP s výzkumnými pracovišti zahraničních univerzit a výzkumných institucí. Vzdělávací aktivity zahraničních pracovníků zároveň přispívají k posílení excelence ve vzdělávání. Více akademických a výzkumných pracovníků ze zahraničí znamená i více zahraničních studentů, větší atraktivnost Olomouce a olomouckého regionu nejen pro studium, ale i pro ekonomické a investiční aktivity.

Typové aktivity:

- podpora nově vznikajících pracovních pozic výzkumných pracovníků orientujících se na aplikovaný ve vybraných oblastech (optika, nové materiály, nanotechnologie, biotechnologie, medicína, biomedicína, psychologie a sociologie, rekreologie a zdravý životní styl)
- dlouhodobá podpora angažovanosti zahraničních výzkumných pracovníků na UPOL
- dobudování, upgrade a doplnění výzkumných infrastruktur
- podpora otevřeného přístupu k vědeckým informacím - „open access“ (zakládání a zkvalitňování institucionálních repozitářů, datových archivů aj.)
- zapojení výzkumných týmů do mezinárodních výzkumných projektů v oblastech národních a evropských priorit, které budou realizovány v rámci existujících iniciativ EU na podporu výzkumu a inovací (zejména aktivit v programu Horizon 2020, především v pilíři Excellent Science a JPI, dále např. v rámci Joint Technology Initiatives, schémat Teaming a Twinning, ERA Chairs apod.), včetně možnosti dofinancování či doplňkového financování aktivit podpořených v rámci těchto programů a iniciativ na národní úrovni
- vytvoření nových a rozvoj stávajících návštěvnických center v podpořených výzkumných centrech a infrastrukturách, včetně souvisejících popularizačních programů, aktivit a materiálů (jako doplňková aktivita k podpoře kapacit excelentních výzkumných týmů)

Výsledky realizace opatření:

- prohloubení spolupráce s aplikační a zejména průmyslovou sférou
- efektivnější využití materiálních a personálních výzkumných kapacit UPOL
- příchod nových výzkumných a technických pracovníků do regionu, možnost trvalého udržení některých zahraničních expertů
- růst výzkumné a vzdělávací úrovně Univerzity Palackého a její internacionalizace
- posílení mezinárodní spolupráce ve výzkumu, včetně účasti v mezinárodních výzkumných projektech

Hlavní cílová skupina opatření:

- Pracovníci výzkumných organizací
- Studenti VŠ
- Výzkumní pracovníci v soukromém sektoru
- Pracovníci center neformálního vzdělávání zaměřených na popularizaci vědy

Příjemci podpory:

- Subjekty splňující definici organizace pro výzkum a šíření znalostí dle Rámce pro státní podporu VaVal
- Další subjekty provádějící výzkum
- Orgány státní správy a samosprávy, jim podřízené či jimi zřízené organizace
- Další subjekty zapojené do řízení a implementace RIS 3
- Další subjekty provádějící výzkum či neformální vzdělávání (propagace/ popularizace výsledků VaVal)

Strategie realizace opatření:

Subjektem, jenž má potenciál realizovat projekty a přinášet výsledky v rámci tohoto opatření, je zejména Univerzita Palackého v Olomouci. Lze tedy očekávat, že UPOL bude sehrávat roli promotéra a hlavního aktéra, a to v těsné součinnosti s nositelem ITI.

Navržená alokace:

1 mld. Kč

Výše podpory:

Očekává se podpora v intenzitě 92,5%, tj. bez projektů zakládající veřejnou podporu.

Finanční zdroje:

OPVVV 1.2: Budování kapacit a posílení dlouhodobé spolupráce výzkumných organizací s aplikační sférou

Vybrané výstupové a výsledkové indikátory:

Specifický cíl ITI	Opatření ITI	Indikátor				Operační program
		Kód NČI	Název	Výchozí hodnota	Cílová hodnota	
Zvýšení přínosů výzkumu pro aglomeraci	2.1.1	20312	Počet účastí podpořených výzkumných týmů realizovaných v programech mezinárodní spolupráce			OP VVV
	2.1.1	20210	Odborné publikace			OP VVV
	2.1.1	22011	Mezinárodní patentové přihlášky (PCT)			OP VVV
	2.1.1	20212	Podíl odborných publikací ve spoluautorství výzkumných organizací a podniků			OP VVV

SPECIFICKÝ CÍL 2.2: ZVÝŠIT INTENZITU A ÚČINNOST SPOLUPRÁCE VE VÝZKUMU, VÝVOJI A INOVACÍCH V RÁMCI AGLOMERACE

Intenzita společných inovačních aktivit podniků a výzkumných institucí je v současnosti poměrně malá a zároveň disponuje obrovským potenciálem k posílení. Především aktuální podpůrná infrastruktura (typu vědeckotechnických parků) nemá dostatečnou kapacitu pro uspokojení poptávky po jejich službách.

ROZVÍJEJÍCÍ SE ZNALOSTNÍ EKONOMIKA, JEŽ TVOŘÍ POTENCIÁL PRO TVORBU HDP A GENERUJE NOVÉ PŘÍLEŽITOSTI PRO DALŠÍ PODNIKY V AGLOMERACI

Výzkum je orientován na rozvoj spolupráce s veřejným, aplikačním a komerčním sektorem

Existuje kvalitní a kapacitní podpůrná infrastruktura pro zvýšení intenzity společných výzkumných, vývojových a inovačních aktivit

Rozvíjí se podnikání založené na intenzivní tvorbě a využívání unikátních znalostí v oborech významných pro aglomeraci

Zkvalitňování služeb podpůrné infrastruktury povede ke zvýšení intenzity společných výzkumných, vývojových a inovačních aktivit mezi podnikatelskými subjekty a mezi veřejným a podnikovým sektorem. Naplňování specifického cíle přispěje k většímu počtu transferů technologií a znalostí, zvýšení mobility, mezisektorové spolupráce a zlepšování podmínek pro rozvoj inovačních firem a konkurenční výhody jako zásadního prvku ovlivňujícího efektivitu inovačního systému v aglomeraci a regionu.

Výsledkem realizace specifického cíle bude vyšší nabídka a kvalita služeb poskytovaných podpůrnou infrastrukturou (vědeckotechnickými parky, inkubátory a inovačními centry) inovačním firmám a dalším aktérům v inovačním systému, vyšší využití výsledků výzkumu s potenciálem komerčního využití založeného na předpokladu intenzivní spolupráce výzkumných organizací se subjekty aplikační sféry prostřednictvím tzv. proof-of-concept a posílení mobility a transferu znalostí mezi podnikovou a akademickou sférou s cílem zavádění produktových a procesních inovací v podnicích a sblížení výzkumných témat prováděných ve veřejném sektoru s potřebami podniků.

Specifický cíl 2.2 využívá silných stránek aglomerace v oblasti vědy a výzkumu (viz Socio-ekonomická analýza a SWOT analýza).

OPATŘENÍ 2.2.1: VÝSTAVBA A ROZVOJ VĚDECKO-TECHNICKÝCH PARKŮ, PODNIKATELSKÝCH INOVAČNÍCH CENTER A PODNIKATELSKÝCH INKUBÁTORŮ, ROZVOJ SÍTÍ SPOLUPRÁCE A KOMERCIALIZACE VÝSLEDKŮ VÝZKUMU

V rámci aglomerace dnes působí jediný technologický park, a sice Vědeckotechnický park Univerzity Palackého v Olomouci. VTP UP byl založen v roce 2000 pod názvem Centrum pro inovaci a transfer technologií UP. Jeho první prostory byly rekonstruovány Univerzitou Palackého v Olomouci za finanční pomoci vlády České republiky prostřednictvím grantové podpory Ministerstva průmyslu a obchodu ČR a Ministerstva pro místní rozvoj ČR a prostředků pilotního projektu programu Phare.

Výstavba druhé budovy - Podnikatelského inkubátoru byla financována z prostředků Phare za finanční účasti města Olomouc a Univerzity Palackého. Dovybavení prostor a provoz Podnikatelského inkubátoru bylo financováno z prostředků Operačního programu Průmysl a inovace a spolufinancováno Krajským úřadem Olomouckého kraje a Univerzitou Palackého v Olomouci. Provozní náklady financuje Univerzita Palackého v Olomouci.

Ve VTP UP je dlouhodobě poskytována podpora začínajícím podnikatelům (formou konzultací, poradenství či pronájmem prostor), podporuje se také tvorba místní inovační komunity a podnikavosti (nejen) VŠ studentů. Působí zde tým expertů, jež vykonávají v rámci VTP transfer

technologií a business development, tedy tým lidí, kteří konzultují projekty začínajících podnikatelů a jsou napojeni na síť externích konzultantů a mentorů.

V oblasti transferu technologií byl v roce 2014 zahájen projekt podpory aplikovaného výzkumu směřujícího ke komercionalizaci typu „proof-of-concept“. Tento projekt je řízen pracovníky oddělení transferu technologií VTP UP. Rada pro komercionalizaci, ve které je zastoupena Hospodářská komora, bankovní sektor a Univerzita Palackého, pravidelně přiděluje finanční prostředky na řešení dílčích projektů a zároveň hodnotí průběh řešení schválených projektů.

V oblasti podpory inovačního podnikání pracovníci VTP UP pomáhají začínajícím podnikatelům s vypracováním business plánů a rozběhem počátků podnikatelských aktivit. K inkubaci nových inovačních firem jsou využívány prostory Podnikatelského inkubátoru VTP UP.

Obsahem opatření je podpora podnikavosti a podpora začínajících podnikatelů v rámci aglomerace.

Typové aktivity:

- Tvorba nových a rozšiřování a zvyšování kvality současných služeb podpůrné infrastruktury, tj. vědecko-technických parků, podnikatelských inovačních center, podnikatelských inkubátorů,
- rozvoj sítí spolupráce, vč. klastrů a technologických platforem (zejména kolektivní výzkum, založený na potřebách většího počtu MSP i větších firem, rozvoj mezisektorové spolupráce a internacionalizace),
- vytváření partnerství pro znalostní transfer mezi podniky a univerzitami, rozvoj komunikace a sdílení poznatků mezi podnikovou a výzkumnou sférou, rozšiřování/výstavba sdílené infrastruktury pro průmyslový výzkum⁴³,
- aktivity vedoucí ke komercionalizaci výsledků výzkumu pomocí aktivit ověření proveditelnosti („proof – of – concept“).

Výstupy realizace opatření:

- Dostupnější a kvalitnější služby poskytované podpůrnou infrastrukturou, budou lépe využívány výsledky výzkumu s potenciálem komerčního využití
- Dostupnější zdroje pro komercionalizaci výsledků aplikovaného výzkumu

Přínosy realizace opatření:

- Posílení mobility a transferu znalostí mezi podnikovou a akademickou sférou

Hlavní cílová skupina opatření:

- Podnikatelské subjekty (zejména MSP)
- Výzkumné organizace

Příjemci podpory:

- Podnikatelské subjekty
- Podnikatelská seskupení
- Orgány státní správy a samosprávy (včetně jejich svazků), jim podřízené či jimi zřízené organizace
- Organizace pro výzkum a šíření znalostí (tj. subjekty splňující definici výzkumné organizace dle Rámce pro státní podporu Výzkumu, vývoje a inovací)
- Neziskové organizace

Strategie realizace opatření:

Klíčovými aktéry v rámci opatření jsou Vědecko-technologický park Univerzity Palackého a univerzita samotná. Lze předpokládat, že VTP UP bude hlavním promotérem při přípravě a realizaci projektů a stejně tak bude iniciovat kooperace mezi privátním a veřejným sektorem v rámci regionu.

Navržená alokace:

265 mil. Kč

Výše podpory:

- Míra podpory pro aktivitu „poskytování služeb inovačním podnikům“: 50 % z prokázaných způsobilých výdajů v případě konečných uživatelů služeb infrastruktury (MSP). V případě příjemců podpory může být poskytnuta dotace až do výše 100% pokud příjemce podpory plní roli tzv. zprostředkovatele ve smyslu článku 2.1.2, bod 22, Rámce pro státní podporu výzkumu, vývoje a inovací (2014/C 198/01)
- Míra podpory pro aktivitu „provozování stávajícího vědeckotechnického parku nebo podnikatelského inkubátoru nebo inovačního centra“: 75 % z prokázaných způsobilých výdajů, pouze v režimu de minimis
- Míra podpory pro aktivitu „rozšíření prostor VTP a pořízení nového vybavení a zlepšení kapacit pro společné využívání technologií“: 50 % z prokázaných způsobilých výdajů, přičemž přístup k infrastruktuře bude umožněn více uživatelům za transparentních a nediskriminačních podmínek
- Míra podpory pro aktivitu „inovační vouchery“: 100% v případě konečných uživatelů služeb (MSP)

Finanční zdroje:

OP PIK 1.2: Zvýšit intenzitu a účinnost spolupráce ve výzkumu, vývoji a inovacích.

Vybrané výstupové a výsledkové indikátory:

Specifický cíl ITI	Opatření ITI	Indikátor				Operační program
		Kód NČI	Název	Výchozí hodnota	Cílová hodnota	
Zlepšení spolupráce na výzkumu a vývoji mezi privátní sférou a univerzitami	2.2.1	21610	Počet nových přihlášených výsledků aplikovaného výzkumu			OP PIK
	2.2.1	21810	Počet realizovaných transferů technologií a znalostí do praxe			OP PIK
	2.2.1	22200	Počet aktivit/konceptů Proof of concept v procesu ochrany duševního vlastnictví			OP PIK
	2.2.1	23001	Počet firem využívajících novou nebo modernizovanou infrastrukturu pro podnikání			OP PIK

SPECIFICKÝ CÍL 2.3: ZVÝŠENÍ INOVAČNÍ VÝKONNOSTI MÍSTNÍCH PODNIKŮ

Regionální podniky sídlící v Olomoucké aglomeraci provádějí inovace ve velice omezené míře. Mezi skutečněnými inovacemi lze nalézt jen malý poměr inovací vyššího řádu. Tyto podniky často nemají dostatečné znalosti o tom, jakým způsobem lze inovace řídit nebo jak spolupracovat s výzkumnými institucemi a úspěšně převést jejich výsledky do praxe (viz Socio-ekonomická analýza, Kapitola Inovace v podnicích, a SWOT analýza).

ROZVÍJEJÍCÍ SE ZNALOSTNÍ EKONOMIKA, JEŽ TVOŘÍ POTENCIÁL PRO TVORBU HDP A GENERUJE NOVÉ PŘÍLEŽITOSTI PRO DALŠÍ PODNIKY V AGLOMERACI

Výzkum je orientován na rozvoj spolupráce s veřejným, aplikačním a komerčním sektorem

Existuje kvalitní a kapacitní podpůrná infrastruktura pro zvýšení intenzity společných výzkumných, vývojových a inovačních aktivit

Rozvíjí se podnikání založené na intenzivní tvorbě a využívání unikátních znalostí v oborech významných pro aglomeraci

V rámci specifického cíle bude zvýšena schopnost regionálních podniků vytvářet inovace – a to zejména těch inovací, které znamenají významný pozitivní dopad na fungování podniků. Bude také navýšeno využívání unikátního know-how vzniklého ve spolupráci s výzkumným sektorem. Firmy celkově se budou lépe orientovat ve způsobu vytváření inovací. Zvýší se tak efektivnost interních procesů v oblasti řízení inovací a účinnější ochrany duševního vlastnictví.

Výsledkem realizace specifického cíle bude posílení inovační výkonnosti firem v aglomeraci a zvýšení jejich schopnosti, zvýšení využívání unikátních know-how z větší či menší části vzniklých ve spolupráci s akademickým a výzkumným sektorem, tvorba a zavádění nových konkurenceschopných produktů na globální trh, zejména inovací vyšších řádů a posílení schopnosti firem v oblasti high-tech výroby.

OPATŘENÍ 2.3.1: ZAKLÁDÁNÍ A ROZVOJ PODNIKOVÝCH VÝZKUMNÝCH A VÝVOJOVÝCH CENTER, ZAVÁDĚNÍ INOVACÍ A OCHRANA DUŠEVNÍHO VLASTNICTVÍ V PODNICÍCH

Jeden z klíčových problémů olomoucké aglomerace je nízká úroveň HDP na obyvatele a nízké tempo růstu reálného HDP (ve srovnání s většinou krajů ČR). Příčinou tohoto stavu je pak mimo jiné také nízká úroveň a tempo růstu produktivity místní ekonomiky.

Existuje přímá návaznost tohoto stavu a skutečnosti, že většina regionálních firem se nachází v nižších patrech dodavatelského řetězce, kde není vysoký tlak na rozvoj vlastního know-how, ale spíše na drobná vylepšování v návaznosti na potřeby odběratelů. Vyhledávání a rozpoznávání nových tržních příležitostí není časté. Firmy postrádají na trhu kvalitní inovační a některé další specializované služby (zejména v oblasti marketingu a podpory exportu – průzkumy trhu, vyhledávání zákazníků, foresight). Spolupráce mezi firmami navzájem a mezi firmami a vysokými školami (nejen z regionu) dosud nenaplnila svůj potenciál.

Vedle toho v regionu existují i soukromé firmy zaměřené na výzkum a vývoj (např. Agrovýzkum Rapotín, Agritec-výzkum, šlechtění a služby). Stále větší význam hrají i vývojová oddělení, která se v mnoha firmách rozvíjejí (a to jak v menších firmách – např. ABO Valve, Trystom, ale i velkých firmách a v pobočkách nadnárodních firem (např. Hella, Epcos (TDK), Meopta, Precheza, Sigma Lutín atd.). Z hlediska výdajů na výzkum a vývoj jsou v Olomouckém kraji nejvíce zastoupena odvětví Výroba strojů pro speciální účely, Výzkum a vývoj v oblasti přírodních a technických věd, Výroba strojů pro všeobecné účely, Činnost v oblasti informačních technologiích, Výroba optických a fotografických přístrojů a zařízení, Výroba základních chemických látek a hnojiv a další.

Typovým příjemcem podpory bude inovativní malý a střední podnik působící v high-tech nebo medium-tech odvětví. Předpokládá se podpora technických i netechnických inovací.

Typové aktivity:

- Zakládání a rozvoj podnikových výzkumných a vývojových center ve vazbě na jasně definovanou, životaschopnou strategii firmy,
- zavádění inovací výrobků a služeb do výroby a jejich uvedení na trh (např. up-scaling, pilotní výrobní linky apod.), zavádění procesních a marketingových inovací,
- ochrana duševního vlastnictví v podnicích, včetně pilotních projektů moderních metod ošetření duševního vlastnictví,
- průmyslový výzkum a vývoj, pre-commercial public procurement.

Výstupy realizace opatření:

- Rozšíření moderní výrobní a VaV infrastruktury pro posílení inovační kapacity podniků, umožnění realizace vlastní VaV aktivity

Výsledky realizace opatření:

- Rozvoj podnikání založeného na intenzivní tvorbě a využívání unikátních znalostí ve všech oborech významných z pohledu specializace ČR
- Zavádění inovací vyšších řádů na trh a zlepšení technických fází inovačního procesu

Hlavní cílová skupina opatření:

- Podnikatelské subjekty
- Výzkumné organizace
- Orgány státní správy a samosprávy a jim podřízené či jimi zřízené organizace

Příjemci podpory:

- Podnikatelské subjekty (zejména malé a střední, v odůvodněných případech velké podniky)
- Organizace pro výzkum a šíření znalostí (tj. subjekty splňující definici Výzkumné organizace dle Rámce pro státní podporu Výzkumu, vývoje a inovací)
- Orgány státní správy a samosprávy a jim podřízené či jimi zřízené organizace
- fyzické osoby
- zemědělství podnikatelé zaměřující se na výrobu položek obsažených v dodatku Smlouvy (o EU) s projektem v oblasti VaV a inovací

Strategie realizace opatření:

Podpora v rámci opatření bude směřovat k inovativním podnikům, lze tedy předpokládat, že příprava a realizace projektů bude majoritně v režii podnikatelských subjektů. Ze strany nositele ITI či dalších podpůrných institucí (např. VTP UP) lze předpokládat zejména informační a konzultační podporu.

Navržená alokace:

500 mil. Kč

Výše podpory:

- Malý podnik 45 % z prokázaných způsobilých výdajů
- Střední podnik 35 % z prokázaných způsobilých výdajů
- Velký podnik 25 % z prokázaných způsobilých výdajů

Podpora bude poskytnuta v souladu s „Pravidly spolufinancování Evropských strukturálních a investičních fondů v programovém období 2014 – 2020²“ a bude proplácena ex-post na základě

² Materiál Ministerstva financí schválený vládou ČR usnesením č. 583 ze dne 14. července 2014.

dokladů předložených příjemcem podpory v žádosti o platbu. Předpokladem je počáteční plné předfinancování výdajů projektu (nebo ucelené etapy projektu) z vlastních zdrojů příjemce podpory.

Finanční zdroje:

OP PIK 1.1: Zvýšit inovační výkonnost podniků.

Vybrané výstupové a výsledkové indikátory:

Specifický cíl ITI	Opatření ITI	Indikátor				Operační program
		Kód NČI	Název	Výchozí hodnota	Cílová hodnota	
Zlepšení spolupráce na výzkumu a vývoji mezi privátní sférou a univerzitami	2.3.1	21410	Tržby podpořených podniků v důsledku zavedené inovace			OP PIK
	2.3.1	21810	Počet realizovaných transferů technologií a znalostí do praxe			OP PIK
	2.3.1	22002	Počet nových udělených patentů a dalších práv ochrany průmyslového vlastnictví			OP PIK
	2.3.1	21411	Tržby z inovované produkce jako % celkových tržeb podniků s produktovou inovací			OP PIK

STRATEGICKÝ CÍL 3: ROZVOJ INFRASTRUKTURY, ZLEPŠENÍ KVALITY ŽIVOTA A ZVÝŠENÍ ATRAKTIVITY ÚZEMÍ

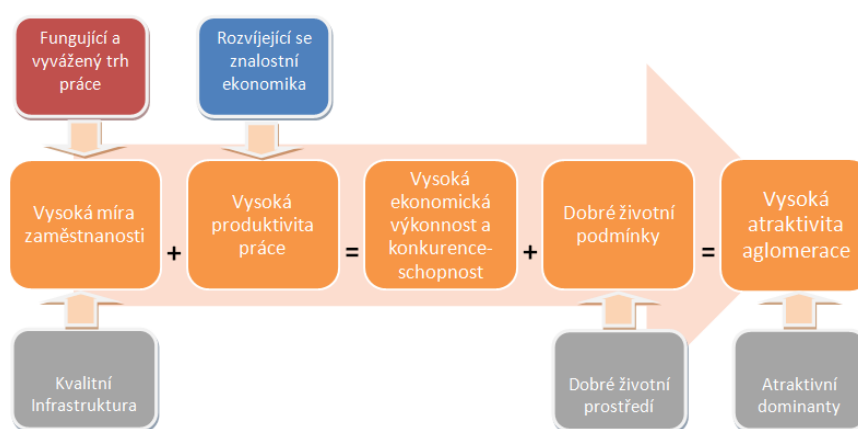
Intervenční logika integrované strategie metropolitní oblasti pro tento strategický cíl staví na předpokladu, že nezbytným faktorem atraktivity a konkurenceschopnosti území je kvalitní dopravní infrastruktura a zdravé a bezpečné životní prostředí včetně pozitivního vnímání aglomerace.

Pro strategický cíl č. 3 byly zvoleny následující specifické cíle napomáhající naplnění vize:

- 3.1 Zlepšení mobility v rámci aglomerace
- 3.2 Zlepšení životních podmínek účinnějším nakládáním s odpady
- 3.3 Podpora regionálních dominant

K naplnění vize atraktivní a konkurenceschopné aglomerace prostřednictvím využití rozvojového potenciálu území přispívá tento strategický cíl tím, že připravuje vhodné zázemí potřebné pro další oblasti, kde se Olomoucká aglomerace potřebuje rozvíjet. Na začátku návrhové části této strategie byly zvoleny čtyři problémové oblasti, které jsou předmětem nápravy prostřednictvím právě strategických cílů. Strategický cíl č. 3: Rozvoj infrastruktury, zlepšení kvality života a zvýšení atraktivity území se ve svém obsahu zabývá dopravní infrastrukturou a dopravní obslužností, zlepšením kvality života prostřednictvím zkvalitnění způsobu předcházení odpadů a nakládání s nimi, a nakonec se také snaží zvýšit atraktivitu území skrze podporu regionálních dominant. Toto zaměření tedy napomáhá k nápravě zejména dvou problémových oblastí, a to nedostatečné infrastruktury a klesající atraktivity aglomerace.

Globálním cílem celé integrované strategie je zvýšení konkurenceschopnosti Olomoucké aglomerace, a to zejména díky zvýšení ekonomické výkonnosti místních podniků a rozvoji místní znalosti ekonomiky, a také zlepšením podmínek na trhu práce v aglomeraci. Ve vztahu ke globálnímu cíli je strategický cíl č. 3 považován spíše za podpůrný, avšak velmi důležitý. Opatření podporována v tomto strategickém cíli usnadní realizaci některých opatření ostatních strategických cílů. Dochází tak mimo jiné k integraci celé strategie. Cíle a opatření v oblasti dopravní infrastruktury jsou zacíleny ke zvýšení mobility a zkvalitňování infrastruktury, a to s ohledem na podporu předcházejících strategických cílů – investice do infrastruktury by měly zlepšovat potenciál aglomerace vzhledem k podpoře fungujícího trhu práce (např. investice do silnic či cyklostezek by měly usnadnit dojížděku do zaměstnání) či podpoře znalostní ekonomiky. Zbývající investice jsou zaměřeny na zkvalitňování a zatraktivnění rázu celého prostředí a zvyšování atraktivity území jako takového, čímž přímo podporují globální cíl a vrcholovou oblast intervenční logiky ITI.

Význam strategického cíle č. 3 je přehledně vysvětlen na schématu intervenční logiky integrované strategie rozvoje území Olomoucké aglomerace (obrázek výše). Hlavní synergie lze spatřit na úrovni strategických cílů. Činnosti řešené v rámci strategického cíle 3: Rozvoj infrastruktury, zlepšení kvality života a zvýšení atraktivity území připravují podmínky pro kvalitní naplňování cílů vymezených jak ve strategickém cíli 1: Podpora souladu nabídky a poptávky na trhu práce, tak i ve strategickém cíli 2: Tvorba podmínek pro rozvoj znalostní ekonomiky. Kvalitní infrastruktura má vliv na míru nezaměstnanosti (umožní rychlejší, a tím i vzdálenější dojížděku do zaměstnání; investoři vhodný stav infrastruktur požadují), dobré životní prostředí ovlivňuje životní podmínky a atraktivní dominanty napomáhají zvýšit celkovou atraktivitu aglomerace.

Synergické efekty vykazují i specifické cíle. Z hlediska specifického cíle 3.1 „Zlepšení mobility v rámci aglomerace“ lze konstatovat, že všechna jeho opatření do sebe velmi dobře zapadají. Dostatečně rozvinutá a kvalitní infrastruktura má dopad na možnosti, rychlost a bezpečnost dojížděky například do práce či do školy. Tím se zvýší rádius pro zaměstnanost obyvatel. Kvalitní infrastruktura, řešena v rámci opatření 3.1.1 „Rekonstrukce, modernizace a výstavba silnic na vybrané regionální silniční síti“ umožní kvalitní, rychlou a navazující dojížděku obyvatel z místa bydliště za každodenními záležitostmi (práce, škola, úřady atd.). V rámci dalšího synergického efektu s opatřeními dojde k vybudování parkovacích ploch pro motorová vozidla i zabezpečených parkovacích stání pro jízdní kola v blízkosti přístupných terminálů tak, aby občan cestující do zaměstnání mohl efektivně kombinovat různé druhy dopravy. Tento občan však může k terminálu přijet na bicyklu. Zajistit dojížděku zaměstnanců do práce a dalšími každodenními záležitostmi na bicyklu má opatření zabývající se cyklistickou infrastrukturou. Umožnění odstavení bicyklu a pokračování v cestě jiným druhem dopravy je jen jedním z příkladů propojenosti. Dále, například zlepšení stavu komunikací umožní lepší mobilitu podnikatelů. Také napojení průmyslových zón na páteřní síť výstavbou, rekonstrukcí a modernizací komunikací II. třídy je synergickým doplněním integrované strategie. V rámci propojenosti silniční a veřejné dopravy dochází k synergickému efektu, kdy pro zkvalitnění veřejné dopravy ve smyslu rychlosti přepravy, možností dojezdu apod. jsou potřebné buď nové, nebo zrekonstruované silnice (to se týká především té části veřejné dopravy, která je provozována na silnicích), infrastruktura pro tramvaje atd. K propojenosti dochází i v případě umožnění přestupu z jednoho druhu dopravy na jiný (např. z automobilu na tramvaj). Některá opatření v tomto strategickém cíli navazují na zajištění dopravní obslužnosti vhodným vozovým parkem, který by měl splňovat aktuální emisní normy. Nedílnou součástí provozu na silnicích jsou dále systémy, které optimalizují dopravu a zajišťují také její bezpečnost, a proto jsou i tyto zahrnuty do realizace strategie. Na možnost využití více druhů dopravy při dojíždění je mimo jiné kladen důraz skrze celý strategický cíl. K podpoře mobility některých skupin obyvatel za účelem zaměstnání či do školy přispěje i zvýšení bezpečnosti v dopravě skrze nejrůznější bezbariérové úpravy.

Je tedy zřejmé, že specifický cíl 3.1 jako celek zapadá do intervenční logiky integrované strategie a přispívá ke zvýšení zaměstnanosti v aglomeraci rozvojem k tomu potřebné infrastruktury.

Kvalita životního prostředí, tedy dobré životní podmínky jsou nezbytnou součástí vysoké ekonomické výkonnosti a konkurenceschopnosti aglomerace – přispívají ke zvýšení atraktivity území. K problematice životního prostředí ve vztahu k podnikatelské činnosti a stavu atraktivity území nepochybně patří odpadové hospodářství. Kromě synergie na úrovni strategických cílů lze najít i určitou integraci přímo mezi opatřeními. Moderní technologie pro nakládání s odpady, které také snižují množství nezpracovatelného odpadu, mohou být budovány na záměrech, které vzniknou po revitalizaci některých brownfields v rámci opatření zaměřeného na revitalizaci brownfields.

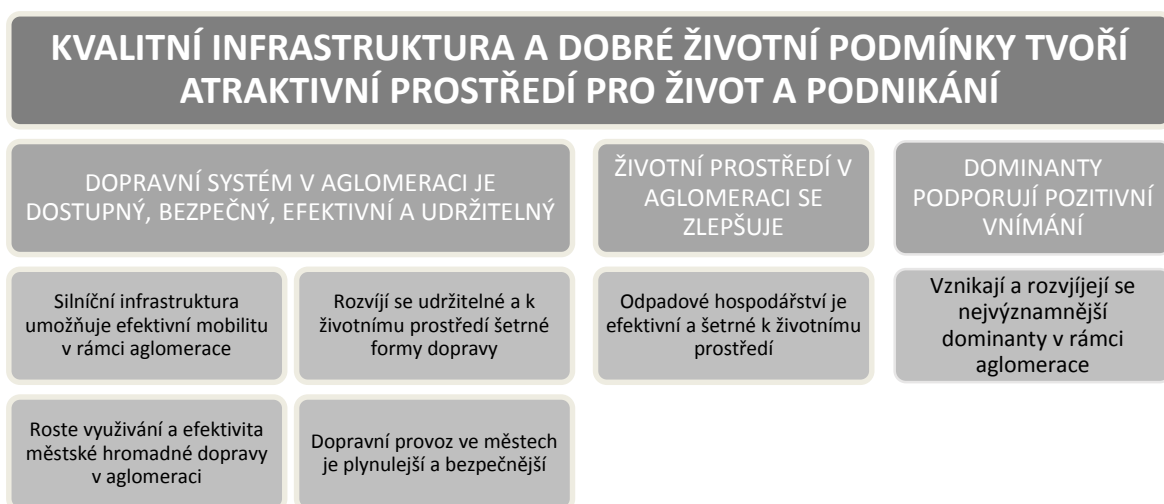
Jak již bylo uvedeno v textu této kapitoly výše, v návaznosti na opatření týkajícího se revitalizace brownfields, dochází ke vzájemné interakci těchto dvou činností, kdy vybraný brownfield může být nejdříve revitalizován, a následně využit pro realizaci projektového záměru z oblasti odpadového hospodářství. S tím souvisí i potřeba logistiky k takovému zařízení pro nakládání s odpady. Poslední naznačuje propojenost s opatřením 3.1.1 Rekonstrukce, modernizace a výstavba silnic na vybrané regionální silniční síti.

Přímá synergie se v oblasti odpadového hospodářství nachází mezi předcházení vzniku odpadů a jejich nakládáním. Každá z těchto částí má v daném specifickém cíli 3.2 Zlepšení životního prostředí účinnějším nakládáním s odpady své opatření.

V návaznosti na intervenční logiku, součástí atraktivního území jsou také jeho regionální dominanty, které představují určité symboly metropolitní oblasti. Atraktivní dominanty sice do intervenční logiky vstupují až úplně naposled, přesto však nejsou od ní oddělitelné. Z tohoto důvodu jim byl věnován konkrétní specifický cíl 3.3 Podpora regionálních dominant s jediným opatřením 3.3.1 Rozvoj kulturního dědictví.

Pouze realizace všech opatření jednotlivých strategických cílů, včetně strategického cíle 3: Rozvoj infrastruktury, zlepšení kvality života a zvýšení atraktivity území, přispěje k řešení všech identifikovaných problémových oblastí – klesající atraktivity aglomerace, nízké ekonomické výkonnosti, selhávání trhu práce a nedostatečné infrastruktury.

Intervenční logika v rámci SC **Rozvoj infrastruktury, zlepšení kvality života a zvýšení atraktivity území**

SPECIFICKÝ CÍL 3.1: ZLEPŠENÍ MOBILITY V RÁMCI AGLOMERACE

Skrze naplnění specifického cíle dojde k posílení přepravních výkonů dopravy – sekundární a terciární uzly budou napojeny na páteřní síť, a to s důrazem na síť TEN-T. Bude především zajištěna dopravní dostupnost zaměstnání, služeb a vzdělání, a to formou aktivit zlepšujících dojížděku. Bude také využit potenciál nemotorové dopravy – dojde k optimalizaci sítě cyklistické infrastruktury. To znamená i jejich vzájemné propojení a vedení mimo silnice. Optimalizuje se oblast veřejné dopravy, a to jak infrastruktura a přestupní terminály, tak i další navazující části.

Inteligentní dopravní systémy v silničním provozu ve městech budou vzájemně provázány a zmodernizovány, čímž se zvýší bezpečnost dopravy. Bezpečnost v dopravě bude řešena i prostřednictvím dalších opatření – např. bezbariérovosti.

Z hlediska silných stránek má Olomoucká aglomerace jednu velkou výhodu – dobrou polohu aglomerace vzhledem k hlavním dopravním koridorům. Jedná se o silnou stránku, která má potenciál napomoci eliminaci stránek slabých. Další silnou stránkou je rozvinutá infrastruktura pro cyklisty vyjíždějící za turistikou. Mezi slabé stránky patří chybějící úseky v silniční síti, které by značně napomohly dopravní obslužnosti celého území. Tzn., že některá klíčová dopravní infrastruktura dosud není dokončena (obchvat Přerova, východní tangenta ve městě Olomouci, severní obchvat ve městě Prostějově). Nedostatečně napojena na hlavní dopravní tahy je severní část aglomerace. Kromě chybějící infrastruktury byl také zjištěn špatný stav stávajících vozovek snižující bezpečnost všech účastníků dopravy. Je tedy zřejmé, že některá z opatření tohoto specifického cíle se zaměřují na dokončování klíčové infrastruktury. Tato infrastruktura je však zatížena i velmi vysokou intenzitou dopravy, která vede ke zvýšení času dojížděky za prací, do školy a na úřady. Některé úseky jsou přetíženy. Specifický cíl mě mimo jiné za úkol toto eliminovat prostřednictvím systémů řízení dopravy, umožnění kombinovatelnosti několika druhů dopravy atd. Bude tak využity příležitosti v podobě zvýšení udržitelných forem dopravy (bezmotorové a veřejné) na dělbě přepravní práce, rozvoje integrovaných systémů v dopravě včetně přestupních uzlů a terminálů, kde se setkává více druhů dopravy (P+B, B+R).

Dle SWOT analýzy je rozvinutá infrastruktura pro cyklisty hodnocena pozitivně, avšak trasy jsou cílené na turistiku a volný čas. Jednotlivé cyklotrasy nejsou vhodně propojeny mezi sebou, ani dostatečně nepropojují obce s velkými městy formou páteřních cyklokoridorů. Tento stav neumožňuje využití bicyklu pro dojížděku například do zaměstnání. Zvyšující se počet vyjíždějících do zaměstnání na bicyklu však poukazuje na to, že je potřeba do strategie zařadit opatření umožňující vybudování cyklistické infrastruktury pro dojížděku do práce.

Ve SWOT analýze byla identifikovaná hrozba týkající se nárůstu preference individuální osobní dopravy s negativními dopady na kvalitu životního prostředí na úkor dopravy veřejné. Tedy, z hlediska veřejné dopravy byl zjištěn pokles jejího využívání. Dalšímu poklesu by měla zabránit lepší návaznost ostatních druhů dopravy na tu veřejnou. Tomuto dopomůže také příležitost v podobě

propojování veřejné dopravy prostřednictvím IDSOK. Řešením je také rozvoj infrastruktury veřejné dopravy, a tím její lepší přístupnost v některých částech aglomerace.

Realizace specifického cíle bude mít dopad na zvýšení mobility v rámci aglomerace, zvýšení podílu udržitelných forem dopravy, zvýšení využívání veřejné hromadné dopravy ve městech v elektrické trakci a zlepšení řízení dopravního provozu a zvyšování bezpečnosti dopravního provozu ve městech – to vše povede ke zlepšení dojížděky do práce, do škol, na úřady či za službami.

OPATŘENÍ 3.1.1: REKONSTRUKCE, MODERNIZACE A VÝSTAVBA SILNIC NA VYBRANÉ REGIONÁLNÍ SILNIČNÍ SÍTI

Integrovaná strategie rozvoje území Olomoucké aglomerace odhaluje „nedostatečnou infrastrukturu“ jako jednu z problémových oblastí. Kvalitní infrastruktura je jedním ze základních faktorů rozvoje atraktivity jakéhokoli území. Je důležité, aby v území byla zajištěna dostatečná obslužnost celého území, byly zabezpečeny nároky na přepravu, zkrátily se časy dojížděky či se zajistila bezpečnost dopravy. V socio-ekonomické analýze byly zjištěny problémy se zajištěním obslužnosti. Hustota silniční sítě je nedostatečná, stejně jako její napojení na jádra aglomerace. Hustota silnic II. třídy byla v průběhu sledovaného období konstantní. Byla zjištěna absence některých obchvatů a dalších úseků. Požadavkům neodpovídá ani kvalita silnic, jelikož podíl vozovek v nevyhovujícím a havarijním stavu vzrostl mezi lety 2003 a 2012 z 58,2 % na 65,2 %. Kvalita silnic v aglomeraci tak nekorresponduje s intenzitou dopravy – silnice jsou kvalitativně horší než v celorepublikovém průměru (a to i bez Hl. m. Prahy). Tento problém je znatelný především v jádrech aglomerace (Olomouc, Přerov, Prostějov) a jejich okolí. Není tak zajištěna bezpečnost dopravy. Dle statistik roste obliba dojíždění do práce automobilem, zvyšuje se počet registrovaných vozidel. Obliba dojíždění automobilem roste na úkor ostatních druhů dopravy. V dlouhodobém měřítku je tedy tato situace neúnosná a vyžaduje opatření zajišťující kvalitu silniční dopravy.

Tato problematika byla promítnuta i ve SWOT analýze, kde byl zmíněn nárůst intenzity dopravy a přetížení některých úseků silnic (především města Přerova, ale i ostatních). Klíčová dopravní infrastruktura byla označena jako nedokončena – například obchvat Přerova, východní tangenta v Olomouci nebo severní obchvat v Prostějově. Nedostatečné je také napojení severní části aglomerace na hlavní dopravní tahy.

V aglomeraci je absence kvalitního napojení sekundárních a terciálních uzlů na páteřní síť jedním z nedostatků bránícím hospodářskému rozvoji regionu. Některá města jsou problematicky zahlcena dopravou bez existence obchvatů. V některých případech není vyhovující propojení mezi obcemi a jejich napojení na jádra aglomerace a síť TEN-T. Dochází tak k omezení možnosti dojížděky do zaměstnání, což vede k nerovnoměrnému rozvoji území.

Prostřednictvím tohoto opatření dojde ke zkvalitnění regionální silniční sítě dobudováním chybějících, a rekonstrukcí existujících spojení. Důraz bude kladen zvláště na spojení mezi jednotlivými obcemi, jejich obchvaty, a jejich napojení na silnice vyššího řádu tak, aby došlo ke zlepšení dopravní obslužnosti v regionu. Konkrétně bude podpořena výstavba, rekonstrukce a modernizace silnic II. třídy. Dojde také k modernizaci stávajících obchvatů sídel a jejich vytvoření tam, kde se projevuje jejich absence, technickému zhodnocení a výstavbě mostů, zklidnění průtahů, výstavbě okružních křižovatek, které plní funkce silnic vyšší třídy na vybrané regionální silniční síti. Důraz bude kladen na podporu silnic spojujících odlehlá a dopravně znevýhodněná sídla s cílem zvýšit konektivitu, možnost dojíždění za prací apod. Podpora se týká i komunikací sloužících jako napojení průmyslové zóny nebo hospodářského centra na sekundární nebo terciální uzel či síť TEN-T. Musí se však jednat o silnici II. třídy, stejně jako u napojení hospodářsky problémových oblastí či periferních území na síť TEN-T.

Jako doplňková aktivita bude podporováno technické zhodnocení a výstavba protihlukových zdí a bariér, veřejného osvětlení v intravilánech obcí, senzory a aktivní prvky ITS pro zvýšení bezpečnosti silničního provozu, ke snížení nehodovosti a pro varování před nebezpečnými meteorologickými jevy. Rovněž bude doplňkově podporována výsadba zeleně podél silnic a prvky silniční infrastruktury za účelem snížení fragmentace krajiny (ekodukty, podchody a nadchody).

Olomoucký kraj jakožto jediný vlastník silnic II. třídy na území Olomoucké aglomerace má povinnost zpracovávat plán jejich správy a údržby a každoročně jej aktualizovat. Tato povinnost mu vyplývá z § 9 zákona č. 13/1997 sb., o pozemních komunikacích, a z vyhlášky č. 104/1997 Sb., kterou se provádí zákon o pozemních komunikacích. Do tohoto plánu by měly být zahrnuty i silnice, které plánuje ošetřit v rámci ITI Olomoucké aglomerace.

Podporované úseky pro rekonstrukci a modernizaci v rámci ITI Olomoucké aglomerace jsou součástí seznamu prioritních komunikací IROP 2014–2020 (na vybrané regionální síti). Silnice podporované tímto opatřením jsou také znázorněny na mapě vybrané regionální sítě, která je přílohou č. 3 programového dokumentu IROP.

Typové aktivity:

- Výstavba, rekonstrukce a modernizace silnic II. třídy, které jsou uvedeny na seznamu prioritních komunikací IROP 2014–2020 (na vybrané regionální síti).
- Modernizace a vytváření obchvatů sídel.

Doplňkové aktivity:

- Technické zhodnocení a výstavba protihlukových zdí a bariér.
- Veřejné osvětlení v intravilánech obcí.
- Senzory a aktivní prvky ITS pro zvýšení bezpečnosti silničního provozu, ke snížení nehodovosti a pro varování před nebezpečnými meteorologickými jevy.
- Výsadba zeleně podél silnic (např. zelené pásy, aleje) a vybudování prvků silniční infrastruktury za účelem snížení fragmentace krajiny (např. ekodukty, podchody, nadchody).

Přínosy realizace opatření:

- Zvýšení zájmu investorů požadujících kvalitní dopravní spojení.
- Zlepšení dojížděky do zaměstnání, škol a na úřady.
- Urychlení logistiky firem.
- Snížení dopravní zátěže v centrech.
- Úspora času a pohonných hmot účastníků dopravy.
- Zvýšení bezpečnosti provozu a menší míra nehodovosti.

Hlavní cílová skupina opatření:

- Obyvatelstvo využívající komunikace.
- Podnikatelské subjekty.

Příjemci podpory:

- Olomoucký kraj.
- Organizace zřizované nebo zakládáné Olomouckým krajem.

Strategie realizace opatření:

Realizaci projektů týkajících se komunikací bude mít na starosti Olomoucký kraj, který je ze zákona vlastníkem silnic II. třídy na území Olomoucké aglomerace. Vhodné projekty jsou vybírány na základě připravovaného seznamu dle priorit daných krajem, stavu připravenosti pro realizaci a splnitelnosti základních podmínek opatření. Ministerstvo pro místní rozvoj rovněž v programovém dokumentu IROP, jako přílohu č. 3, vytvořilo mapu vybrané a podporované regionální sítě, která bude rovněž mít významnou roli ve výběru podpořených úseků.

Navržená alokace:

300 000 000 Kč

Finanční zdroje:

IROP 1.1: Zvýšení regionální mobility prostřednictvím modernizace a rozvoje sítí regionální silniční infrastruktury navazující na síť TEN-T

Výše podpory, veřejná podpora:

Forma a výše podpory vychází z programového dokumentu.

Výstupové a výsledkové indikátory:

Realizace tohoto opatření přispěje k naplňování vize atraktivní a konkurenceschopné aglomerace prostřednictvím využití rozvojového potenciálu území. Jako podpůrné opatření přispěje Olomoucké aglomeraci prostřednictvím nových a rekonstruovaných silnic napojených na páteřní síť s důrazem na síť TEN-T k hospodářské, sociální a územní soudržnosti. V konečném důsledku toto napomůže dostatečnému propojení celé České republiky s Evropou skrze komunikace s vyhovujícími dopravně technickými a kapacitními parametry.

Stav naplňování definované vize bude hodnocen pomocí následujících měřitelných monitorovacích indikátorů.

Indikátor	Měrná jednotka	Výchozí hodnota	Milník 31.12.2018	Cílová hodnota
7 22 10 – Plocha území dostupného z TEN-T do 45 minut	km ²	67 761,00	X	68 079,00
7 22 00 – Celková délka nově postavených silnic	km	0,00	X	3,00
7 23 00 – Celková délka rekonstruovaných nebo modernizovaných silnic	km	0,00	0,00	0,00
7 22 03 – Délka nových silnic II. třídy	km	0,00	X	3,00
7 23 03 – Délka rekonstruovaných silnic II. třídy	km	0,00	X	0,00

OPATŘENÍ 3.1.2: VÝSTAVBA A REKONSTRUKCE CYKLISTICKÉ INFRASTRUKTURY

Opatření má za úkol reagovat na zjištěnou problémovou oblast „nedostatečné infrastruktury“. Právě kvalitní infrastruktura má významný vliv na atraktivitu území. Do infrastruktury se však řadí nejen motorová doprava, která je zajišťována prostřednictvím jiných opatření, ale i doprava bezmotorová, konkrétně cyklistická. I ze socio-ekonomické analýzy či pro účely ITI vytvořené „Vyhledávací studie cyklistických komunikací v rámci ITI Olomoucké aglomerace“ je totiž zřejmé časté využití bicyklu při pravidelné dopravě do zaměstnání či do školy, přestože v celkovém srovnání je stále využívanější automobilová doprava. Množství vyjíždějících na bicyklu je zhruba dvojnásobně vyšší než je průměr ČR (bez Hl. m. Prahy).

Co do délky cyklistické infrastruktury je na tom Olomoucká aglomerace relativně dobře. Aglomeraci a její okolí protínají cyklotrasy nadnárodního (například Eurovelo 9 protínající Olomouc a Prostějov) i národního významu (Moravská stezka, Jantarová stezka). Velké množství tras však slouží turistickým a rekreačním účelům. Nebyly koncipovány jako trasy usnadňující dojížděku za prací, do školy nebo na úřady, tudíž těmto pravidelným „proudům“ příliš neodpovídají. Vhodné koridory pro dojížděku do práce, do školy a na úřady tedy byly vybrány výše uvedenou „Vyhledávací studií cyklistických komunikací v rámci ITI Olomoucké aglomerace“.

Především nemotorová doprava zaměřená na dojížděku pravidelných uživatelů – ekonomicky aktivního obyvatelstva – do zaměstnání by se měla stát součástí městské mobility a plánování infrastruktury. V městském prostředí, ale i mimo něj je potřeba plánovat a realizovat sítě páteřní a okolní/místní cyklistické infrastruktury sloužící především dojízděce pravidelných uživatelů. Jedná se hlavně o propojení Olomouce, Prostějova a Přerova prostřednictvím souvislých koridorů. Významné je dále napojení obcí s rozšířenou působností a dalších významných lokalit z pohledu zaměstnanosti (např. Uničov, Šternberk, Litovel, Mohelnice, Konice, Němčice nad Hanou, Kojetín, Hlubočky, Lipník nad Bečvou, Hranice). V neposlední řadě je vhodné vytvořit radiální vazby ze zázemí měst.

Nejvýznamnější cyklistická infrastruktura pro pravidelnou dojížděku se nachází do vzdálenosti přibližně 7 km od cíle dojížděky, v případě užívání elektrokol do vzdálenosti až 15 km. Kromě péče o již vybudované cyklostezky, cyklotrasy atd. je potřeba je budovat tam, kde chybí kvalitní propojení cyklodopravou. Koridory mají zajišťovat vazbu na průmyslové zóny a významné zaměstnavatele, a také umožňovat kombinování jízdy s veřejnou dopravou. Rovněž je nutné jednotlivé trasy mezi sebou propojovat tak, aby tvořily dopravní uzel umožňující co nejširší variaci dojížděky. Dalším předpokladem je svedení cyklodopravy mimo silnice, čímž se zvýší její bezpečnost.

V rámci tohoto opatření tedy dojde k výstavbě a modernizaci cyklostezek. Jedná se o stavebně upravené a dopravním značením vymezené komunikace s vyloučenou automobilovou dopravou. Také bude řešena modernizace cyklotras se zaměřením na podporu integrovaných řešení (např. cyklistické pruhy na komunikacích či víceúčelové pruhy). Součástí předkládaných projektů může být budování doprovodné infrastruktury – např. stojany na kola, úschovny kol, odpočívadla a dopravní značení. Nejruznější zelené pásy a liniové výsadby kolem cyklostezek a cyklotras pak představují doplňkovou aktivitu tohoto opatření.

Významnou roli při určování podpořených úseků cyklistické infrastruktury bude hrát soulad s „Vyhledávací studií cyklistických komunikací v rámci ITI Olomoucké aglomerace“.

Typové aktivity:

- Výstavba a modernizace cyklostezek – významných pro pravidelné uživatele při dojízděce za prací, do školy či na úřady apod. – v podobě stavebně upravených a dopravním značením vymezených komunikací, na kterých je vyloučena automobilová doprava.

- Výstavba a modernizace cyklotras – významných pro pravidelné uživatele při dojížděcí za prací, do školy či na úřady apod. – se zaměřením na podporu integrovaných řešení, např. cyklistické pruhy na komunikacích nebo víceúčelové pruhy.

Doplňková aktivita:

- Vytvoření doprovodné infrastruktury, např. stojany na kola, úschovny kol, odpočívadla a dopravní značení.
- Doplňková zeleň, např. zelené pásy a liniové výsadby u cyklostezek a cyklotras.

Přínosy realizace opatření:

- Zvýšení podílu nemotorové dopravy pro pravidelné uživatele při cestování za prací, do školy či na úřady.
- Zvýšení atraktivity regionu zlepšením dojížděčky.
- Vzájemná propojenost cyklistické infrastruktury v regionu – delší dojezd při využití nemotorové dopravy.
- Vyšší bezpečnost uživatelů nemotorové dopravy oddělením od silnic.
- Přínos k životnímu prostředí prostřednictvím podpory ekologických forem dopravy.

Hlavní cílová skupina opatření:

- Obyvatelé dojíždějící do práce, za službami a na úřady.
- Studenti a žáci dojíždějící do školy.

Příjemci podpory:

- Olomoucký kraj.
- Obce na území Olomoucké aglomerace.
- Dobrovolné svazky obcí na území Olomoucké aglomerace.
- Organizace zřizované nebo zakládáné obcemi na území Olomoucké aglomerace.
- Organizace zřizované nebo zakládáné dobrovolnými svazky obcí na území Olomoucké aglomerace.

Strategie realizace opatření:

Opatření bude naplňováno dle navržených koridorů, které budou zajišťovat vazbu na průmyslové zóny a významné zaměstnavatele, školy apod. Také budou umožňovat kombinování jízdy s veřejnou dopravou. Tyto koridory byly zjišťovány formou vytvoření základní studie zpracované pro účely ITI Olomoucké aglomerace a konkretizovány či prioritizovány formou rozsáhlejší „Vyhledávací studie cyklistických komunikací v rámci ITI Olomoucké aglomerace“.

Navržená alokace:

170 000 000 Kč

Finanční zdroje:

IROP 1.2: Zvýšení podílu udržitelných forem dopravy

Výše podpory, veřejná podpora:

Forma a výše podpory vychází z programového dokumentu.

Výstupové a výsledkové indikátory:

Realizace tohoto opatření přispěje k naplňování vize atraktivní a konkurenceschopné aglomerace prostřednictvím využití rozvojového potenciálu území. Jako podpůrné opatření přispěje Olomoucké aglomeraci prostřednictvím nových a rekonstruovaných cyklistických tras sloužících pro dojíždku do práce, do školy a na úřady. Budou tak vytvořeny funkční, bezpečné a ekonomické podmínky pro přemísťování osob. Opatření rovněž přispěje ke snížení zátěže životního prostředí.

Stav naplňování definované vize bude hodnocen pomocí následujících měřitelných monitorovacích indikátorů.

Indikátor	Měrná jednotka	Výchozí hodnota	Milník 31.12.2018	Cílová hodnota
7 63 10 – Podíl cyklistiky na přepravních výkonech	%	7,00	X	10,00
7 50 01 – Počet realizací vedoucích ke zvýšení bezpečnosti v dopravě	realizace	0,00	X	4,00
7 61 00 – Délka nově vybudovaných cyklostezek a cyklotras	km	0,00	X	23,00
7 62 00 – Délka rekonstruovaných cyklostezek a cyklotras	km	0,00	X	0,00

OPATŘENÍ 3.1.3: VÝSTAVBA A MODERNIZACE INFRASTRUKTURY SYSTÉMŮ MĚSTSKÉ A PŘÍMĚSTSKÉ DOPRAVY NA DRÁŽNÍM PRINCIPU

Na Integrovanou strategii rozvoje území Olomoucké aglomerace zjištěnou problémovou oblast „nedostatečné infrastruktury“ je možné reagovat mimo jiné i rozvojem veřejné dopravy, která odlehčí komunikacím vytíženým automobily. Podpora veřejné dopravy do jisté míry ovlivňuje rozvoj měst a jejich okolí. Veřejná doprava hraje důležitou roli i s ohledem na zvyšování zaměstnanosti prostřednictvím zajištění dojíždky z místa pobytu do práce.

Na základě údajů ze socio-ekonomické analýzy lze konstatovat zvyšující se využívání automobilu při dojíždce do zaměstnání. Automobil tvořil v roce 2011 44,1% podíl pro tyto účely využívaných prostředků. Oproti tomu autobus tvořil 24,9%, vlak 9,9% a MHD jen 3,8% podíl. V případě zajišťování dopravy obyvatel individuální automobilovou dopravou za stávající dopravní infrastruktury postupně dochází k nedostatečnému naplňování přepravních potřeb z důvodu nadměrného dopravního zatížení. Tímto nárůstem intenzity automobilové dopravy dochází k přetížení některých úseků silnic (příkladem může být Přerov a okolí) a dojíždka do zaměstnání se tak stává neefektivní. V období 2004 až 2013 je dále možné sledovat mírný pokles přepravovaných osob veřejnou dopravou v jádrech Olomoucké aglomerace. Infrastruktura veřejné dopravy v Olomoucké aglomeraci je zastaralá a vyžaduje zmodernizování a doplnění o úseky naplňující aktuální potřeby veřejné dopravy. Veřejná doprava tak může zmírnit intenzitu automobilové dopravy a zefektivnit dojíždku do práce.

Existuje tedy jasný potenciál pro zefektivnění veřejné dopravy prostřednictvím její podpory. To znamená, že existuje nutnost takových zásahů do infrastruktury veřejné dopravy, aby bylo pro ekonomicky aktivní obyvatelstvo užitečnější využívat právě tento druh transportu. Zajištěním

191

každodenních přepravních potřeb vysokého počtu obyvatel hromadnými dopravními prostředky povede k uvolnění dopravy jako takové, včetně výrazného dopadu na životní prostředí. Zkvalitnění infrastruktury veřejné dopravy je v případě Olomoucké aglomerace spatřováno zejména v budování odstavných ploch tramvají a dobudování některých tramvajových úseků dle potřeb pravidelně dojíždějících uživatelů.

Aby mohla být veřejná doprava konkurenceschopná (tzn. více preferovaná v dojíždění za prací či do školy), je nutné neustále zvyšovat kvalitu i rozsah nabídky. Účelem tohoto opatření je tedy zvýšit využívání veřejné dopravy zaváděním a rozvojem systémů městské a příměstské hromadné dopravy na drážním principu (tramvaje, tram-train). Je podporováno budování dopravní infrastruktury na drážním principu s ohledem na bezpečnost chodců a ostatních účastníků provozu. Řešeny jsou také nedostatečné odstavné a manipulační plochy pro potřebu provozu vozidel městské dopravy (např. vozovny, odstavná parkoviště tramvají apod.).

Typové aktivity:

- Výstavba a modernizace infrastruktury systémů městské a příměstské dopravy na drážním principu.

Přínosy realizace opatření:

- Zvýšení dostupnosti veřejné dopravy – např. zlepšení dojížděky za prací, do škol či na úřady.
- Vytvoření dostačujícího zázemí pro veřejnou dopravu, které odpovídá potřebám rozvoje jednotlivých měst.
- Snížení využití individuální automobilové dopravy ve prospěch veřejné dopravy.
- Snížení dopadů provozu dopravy na životní prostředí.

Hlavní cílová skupina opatření:

- Uživatelé hromadné dopravy osob – cestující.

Příjemci podpory:

- Vlastníci/správci dotčené infrastruktury.

Strategie realizace opatření:

V rámci opatření je navržena realizace několika velkých projektů. To, zda budou financovány všechny, nebo pouze některý z nich, se bude odvíjet od finální alokace opatření a dalšího zhodnocení dofinancování daných návrhů.

Navržená alokace:

715 500 000 Kč

Finanční zdroje:

OP D 1.4: Vytvoření podmínek pro zvýšení využívání veřejné hromadné dopravy ve městech v elektrické trakci

Výše podpory, veřejná podpora:

Forma a výše podpory vychází z programového dokumentu.

Výstupové a výsledkové indikátory:

Realizace tohoto opatření přispěje k naplňování vize atraktivní a konkurenceschopné aglomerace prostřednictvím využití rozvojového potenciálu území. Jako podpůrné opatření přispěje Olomoucké aglomeraci prostřednictvím rozvoje infrastruktury veřejné dopravy sloužící pro dojíždku za každodenními činnostmi. Budou tak vytvořeny funkční, bezpečné a ekonomické podmínky pro přemísťování osob. Opatření rovněž přispěje ke snížení zátěže životního prostředí.

Stav naplňování definované vize bude hodnocen pomocí následujících měřitelných monitorovacích indikátorů.

Indikátor	Měrná jednotka	Výchozí hodnota	Milník 31.12.2018	Cílová hodnota
74510 – Počet cestujících MHD v elektrické trakci	mil. osob/rok		X	
CO15 – Městská doprava: Celková délka nových nebo modernizovaných tratí metra a tramvajových tratí	km		X	
74500 – Celková délka nových nebo modernizovaných linek metra, tramvajových tratí nebo trolejbusových tratí	km		X	

OPATŘENÍ 3.1.4: VÝSTAVBA A MODERNIZACE PŘESTUPNÍCH TERMINÁLŮ VEŘEJNÉ DOPRAVY

Pro podporu řešení problémové oblasti „nedostatečné infrastruktury“, která byla v rámci Integrované strategie rozvoje území Olomoucké aglomerace označena jako jedna z klíčových, je vhodné rozvinout dojíždku veřejnou dopravou. Takto lze konat především zlepšením situace, co se přestupních terminálů a kombinovatelnosti více druhů dopravy týče.

Na základě údajů ze socio-ekonomické analýzy lze konstatovat zvyšující se využívání automobilu při dojíždce do zaměstnání. Automobil tvořil v roce 2011 44,1% podíl pro tyto účely využívaných prostředků. Oproti tomu autobus tvořil 24,9%, vlak 9,9% a MHD jen 3,8% podíl. Z hlediska kombinace více druhů dopravy je tento kombinovaný způsob dopravy využíván pouhými 10 % dojíždějících. V případě zajišťování dopravy obyvatel individuální automobilovou dopravou za stávající dopravní infrastruktury postupně dochází k nedostatečnému naplňování přepravních potřeb z důvodu nadměrného dopravního zatížení. Tímto nárůstem intenzity automobilové dopravy dochází k přetížení některých úseků silnic (příkladem může být Přerov a okolí) a dojíždka do zaměstnání se tak stává neefektivní. S ohledem na zatíženost automobilové dopravy a dopady na životní prostředí je snahou preferovat v dojíždce do zaměstnání veřejnou i bezmotorovou dopravu. Nedostatečná je však vhodná návaznost jednotlivých spojů s odpovídajícími přestupními terminály. Pro efektivnější dojíždění do zaměstnání postrádá aglomerace rovněž propojení mezi různými druhy dopravy (kam patří například automobil, veřejná doprava nebo bicykl). Aglomerace téměř nedisponuje dostatečným množstvím vhodných prvků pro kombinování různých druhů dopravy při dojíždce (např. bezpečné prostory pro bicykly před nádražními budovami nebo koncepce parkovišť automobilů umožňujících odstavení vozu a přestup na veřejnou dopravu).

V případě kombinování dopravy je třeba zvláštní pozornost věnovat návaznosti různých druhů dopravy a vymezovat plochy a koridory nezbytné pro efektivní mobilitu obyvatelstva. Je nutné umožnit účelné propojení ploch bydlení, občanského vybavení, veřejných prostranství, výroby a dalších ploch s požadavky na kvalitní životní prostředí. Vytvoří se tak podmínky pro rozvoj účinného a dostupného systému, který bude poskytovat obyvatelům rovné možnosti mobility a dosažitelnosti v území.

Podporována je výstavba a modernizace přestupních terminálů, souvisejících záchytných parkovišť a parkovacích domů v přímé návaznosti na veřejnou hromadnou dopravu – systém P+R (parkoviště pro osobní vozy s možností přestupu na veřejnou hromadnou dopravu), zázemí pro veřejnou hromadnou dopravu, výstavba návazných systémů B+R (prostor pro bezpečné uschování kola s možností přestupu na veřejnou hromadnou dopravu). V případě samostatných projektů na parkovací systémy je nezbytné přizpůsobit velikost projektu očekávané vytíženosti a využitelnosti pro podporu multimodality a využití veřejné hromadné dopravy.

Jako doplňková aktivita bude zároveň podporováno zahrnutí zeleně v okolí přestupních terminálů, budov a na budovách.

Pro účely této podpory byla vytvořena následující definice terminálu, která vychází z Integrovaného regionálního operačního programu:

Terminál je přestupní uzel mezi různými módy dopravy s přestupem alespoň na jeden druh veřejné hromadné dopravy, případně k usnadnění přístupu cestujících využívajících individuální dopravu (motorovou či nemotorovou) k veřejné hromadné dopravě. Terminálem není izolovaná zastávka veřejné hromadné dopravy sloužící výhradně k nástupu a výstupu cestujících. Terminál je zpravidla vybaven prostorami sloužícími pro přechod mezi různými druhy dopravy, informačním systémem, případně dispečinkem. Zahrnuje plochy a stavby určené k zajištění pohodlí a nezbytné služby přímo zajišťované provozovatelem veřejné dopravy určené pro cestující – informace, odbavení cestujících, hygienické vybavení.

Typové aktivity:

- Výstavba a modernizace přestupních terminálů.
- Budování parkovišť a parkovacích domů v blízkosti nádraží a přestupních terminálů na principu P+R, K+R a B+R.

Doplňková aktivita:

- Výsadba zeleně v okolí přestupních terminálů, budov a na budovách.

Přínosy realizace opatření:

- Posílení přepravních výkonů veřejné dopravy.
- Snížení zátěže plynoucí z individuální automobilové dopravy.
- Zajištění dopravní dostupnosti práce, služeb a vzdělání.
- Vyšší plynulost provozu.
- Zkvalitnění přepravního komfortu.
- Snížení dopadu dopravy na životní prostředí.

Hlavní cílová skupina opatření:

- Obyvatelé dojíždějící do práce, za službami a na úřady.
- Studenti, žáci dojíždějící do školy.

Příjemci podpory:

- Olomoucký kraj.
- Obce na území Olomoucké aglomerace.
- Dobrovolné svazky obcí na území Olomoucké aglomerace.

- Organizace zřizované nebo zakládáné Olomouckým krajem.
- Organizace zřizované nebo zakládáné obcemi na území Olomoucké aglomerace.
- Organizace zřizované nebo zakládáné dobrovolnými svazky obcí na území Olomoucké aglomerace.
- Dopravci ve veřejné linkové dopravě podle zákona č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě.

Strategie realizace opatření:

K budování přepravních terminálů bude docházet na základě návrhů přepravních společností a municipalit.

Navržená alokace:

129 300 000 Kč

Finanční zdroje:

IROP 1.2: Zvýšení podílu udržitelných forem dopravy

Výše podpory, veřejná podpora:

Forma a výše podpory vychází z programového dokumentu.

Výstupové a výsledkové indikátory:

Realizace tohoto opatření přispěje k naplňování vize atraktivní a konkurenceschopné aglomerace prostřednictvím využití rozvojového potenciálu území. Jako podpůrné opatření přispěje Olomoucké aglomeraci prostřednictvím propojení různých druhů dopravy. Budou tak vytvořeny funkční, bezpečné a ekonomické podmínky pro přemísťování osob. Opatření rovněž přispěje ke snížení zátěže životního prostředí.

Stav naplňování definované vize bude hodnocen pomocí následujících měřitelných monitorovacích indikátorů.

Indikátor	Měrná jednotka	Výchozí hodnota	Milník 31.12.2018	Cílová hodnota
7 51 20 – Podíl veřejné osobní dopravy na celkových výkonech v osobní dopravě	%	30,00	X	35,00
7 52 01 – Počet nových nebo rekonstruovaných přestupních terminálů ve veřejné dopravě	terminály	0,00	0,00	2,00
7 40 01 – Počet vytvořených parkovacích míst	parkovací místa	0,00	X	190,00
7 64 01 – Počet parkovacích míst pro jízdní kola	parkovací místa	0,00	X	120,00
7 51 10 – Počet osob přepravených veřejnou dopravou	osoby/rok	60 000 000,00	X	60 000 000,00

OPATŘENÍ 3.1.5: ROZVOJ SYSTÉMŮ A SLUŽEB PRO ŘÍZENÍ A OPTIMALIZACI DOPRAVY

Integrovaná strategie rozvoje území Olomoucké aglomerace považuje „nedostatečnou infrastrukturu“ za jednu ze čtyř problémových oblastí regionu. K nápravě této problematiky může přispět i rozvoj systémů a služeb pro řízení a optimalizaci dopravy. Socio-ekonomická analýza ukazuje zájem pracovních skupin o to řešit danou problematiku.

Jedním z projevů kvalitních systémů pro optimalizaci dopravy je pokles počtu dopravních nehod, kterým se systém snaží předcházet. Nicméně, v Olomoucké aglomeraci a v okresech k ní příslušících nebyl dle socio-ekonomické analýzy zaznamenán klesající trend dopravních nehod. Nejvýraznější podíl na nehodovosti má zejména území okresu Olomouc, kde se každoročně stane přibližně 1 800 hlášených dopravních nehod (pro srovnání, jedná se téměř o polovinu dopravních nehod zaznamenaných v Olomouckém kraji). Nezanedbatelně na tom jsou i okresy Přerov (cca 850 nehod) a Prostějov (cca 650 nehod). Přitom je všeobecnou dlouhodobou snahou tuto nehodovost snížit, ať už z důvodu jejich dopadů na bezpečí obyvatelstva, nebo jejich vliv na propustnost silnic v daný okamžik dopravní nehody. Takovéto snížení propustnosti mimo jiné znesnadňuje přepravu provozovanou podnikatelskými subjekty.

Dalším významným ukazatelem je intenzita dopravy, která je dle socio-ekonomické analýzy na některých úsecích Olomoucké aglomerace výrazně vyšší, než je celorepublikový průměr. Například na úseku silnice I/35 v centru Olomouce projede denně v průměru 36 005 vozidel (průměr ČR pro silnice I. třídy je 7 565 vozidel). Obdobná situace je ve městě Prostějov, kde na úseku silnice II/150 projede za den v průměru 15 672 vozidel (průměr ČR pro silnice II. třídy je 2 315 vozidel). Takto výrazná dopravní intenzita vyžaduje kvalitní řízení dopravy právě prostřednictvím specializovaných systémů a služeb.

Rozvoj systémů a služeb pro řízení dopravy představuje několik významných přínosů, které lze označit jako podpůrné pro naplňování indikátorů opatření ostatních prioritních oblastí. Hlavním přínosem zavádění inteligentních systémů a služeb je zvýšení bezpečnosti a provozu. Zlepšením provozní a přepravní kapacity je doplněno opatření zaměřené na revitalizaci brownfields o efektivnější přepravu do podnikatelských zón, což je častou podmínkou podnikatelských subjektů k tomu, aby danou zónu začaly využívat. Jedná se však o jeden z mnoha ekonomických dopadů vyplývajících z plynulosti dopravy.

Součástí rozvoje dopravní infrastruktury všech druhů dopravy je vybavení technologiemi inteligentních dopravních systémů (ITS), které zvyšují komfort a bezpečnost dopravy, a zároveň umožňují její lepší propustnost. Jsou nástrojem optimalizace využití kapacity dopravní infrastruktury a zvýšení informovanosti účastníků dopravního provozu v reálném čase nejen o běžných, ale zejména o mimořádných situacích. Opatřením je tedy podporováno vytváření a rozšiřování systémů a služeb pro řízení a regulaci dopravy na síti TEN-T a na městské silniční síti.

V rámci opatření je rovněž nezbytné zajistit kompatibilitu systémů a kontinuitu služeb ITS mezi jednotlivými systémy na lokální, regionální, národní nebo evropské úrovni. Proto je umožněna i podpora nových technologií a aplikací pro optimalizaci dopravy na městské úrovni včetně integrace do vyšších úrovní.

Typové aktivity:

- Rozvoj systémů a služeb včetně ITS na síti TEN-T a ve městech pro řízení dopravy a ovlivňování dopravních proudů na městské silniční síti.

- Podpora rozvoje infrastruktur prostorových dat a zavádění nových technologií a aplikací pro ochranu dopravní infrastruktury i optimalizaci dopravy, vč. aplikací založených na datech a službách družicových systémů (např. Galileo, EGNOS, Copernicus aj.).
- Rozvoj systémů a služeb ITS, GIS a infrastruktur prostorových dat (SDI), sítí a služeb elektronických komunikací pro poskytování informací o dopravním provozu a o cestování v reálném čase, pro dynamické řízení dopravy, ovlivňování dopravních proudů a poskytování informací a služeb řidičům a cestujícím ve městech a v rámci sítě TEN-T a související infrastruktury.

Přínosy realizace opatření:

- Dostatečně vybavena dopravní infrastruktura vhodnými a moderními systémy a službami pro řízení a optimalizaci dopravy.
- Zvýšení bezpečnosti dopravy i provozu – zlepšení řízení dopravního provozu, zlepšení řízení mimořádných situací, snížení nehodovosti a snižování následků závažných zranění způsobených dopravními nehodami.
- Účinnější kontrola dodržování pravidel dopravního provozu.
- Zlepšení mobility ve městech a snížení dopravního přetížení.
- Redukce emisí CO₂ a spotřeby energie.

Hlavní cílová skupina opatření:

- Uživatelé silniční dopravy ve městech a na síti TEN-T.

Příjemci podpory:

- Vlastníci/správci dotčené infrastruktury.

Strategie realizace opatření:

Opatření počítá s identifikovanými projektovými návrhy, které vyplývají z potřeb, které evidují zodpovědné municipality – vlastníci komunikací.

Navržená alokace:

100 000 000 Kč

Finanční zdroje:

OP D 2.3: Zlepšení řízení dopravního provozu a zvyšování bezpečnosti dopravního provozu

Výše podpory, veřejná podpora:

Forma a výše podpory vychází z programového dokumentu.

Výstupové a výsledkové indikátory:

Realizace tohoto opatření přispěje k naplňování vize atraktivní a konkurenceschopné aglomerace prostřednictvím využití rozvojového potenciálu území. Jako podpůrné opatření přispěje Olomoucké aglomeraci prostřednictvím inteligentních dopravních systémů a telematiky. Budou tak vytvořeny

funkční, bezpečné a ekonomické podmínky pro přemístování osob. Opatření rovněž přispěje ke snížení zátěže životního prostředí.

Stav naplňování definované vize bude hodnocen pomocí následujících měřitelných monitorovacích indikátorů.

Indikátor	Měrná jednotka	Výchozí hodnota	Milník 31.12.2018	Cílová hodnota
72410 Pokrytí silniční sítě ITS	%	31,00	X	44,00
72420 Počet nehod se smrtelným zraněním	počet osob			

OPATŘENÍ 3.1.6: BEZPEČNOST V DOPRAVĚ

Integrovaná strategie rozvoje území Olomoucké aglomerace považuje „nedostatečnou infrastrukturu“ za jednu ze čtyř problémových oblastí regionu. K nápravě této problematiky může přispět i rozvoj bezpečnosti v dopravě zajištěný skrze bezbariérové úpravy. Návrh na zajištění bezbariérovosti v dopravě, a tím přispění k její bezpečnosti byl kladně přijat na pracovních skupinách.

Zajištění bezpečnosti v dopravě skrze bezbariérové úpravy bude mít vliv na pokles počtu dopravních nehod. Sníží se množství nebezpečných situací, kterým mohou být při využívání dopravní infrastruktury vystavené osoby s omezenou pohyblivostí nebo orientací. V Olomoucké aglomeraci a v okresech k ní příslušících nebyl dle socio-ekonomické analýzy zaznamenán klesající trend dopravních nehod, a proto je toto opatření vnímáno jako potřebný přínos. Nejvýraznější podíl na nehodovosti má zejména území okresu Olomouc, kde se každoročně stane přibližně 1 800 hlášených dopravních nehod (pro srovnání, jedná se téměř o polovinu dopravních nehod zaznamenaných v Olomouckém kraji). Nezanedbatelně na tom jsou i okresy Přerov (cca 850 nehod) a Prostějov (cca 650 nehod). Přitom je všeobecnou dlouhodobou snahou tuto nehodovost snížit, právě např. z důvodu jejich dopadů na bezpečí obyvatelstva.

Zajištění bezbariérovosti představuje několik významných přínosů, které lze označit jako podpůrné vůči ostatním činnostem zaměřeným na dopravní infrastrukturu, ale i rovnost příležitostí (tedy i nad rámec zaměření ITI). Bezbariérovost umožní obyvatelům s omezenou pohyblivostí a orientací stejně kvalitní dojížděku do práce, do školy a na úřady jako ostatní obyvatelé.

Opatření je zaměřeno na zvyšování bezpečnosti dopravy např. prostřednictvím bezbariérových přístupů zastávek, zvukových a jiných signalizací pro nevidomé, přizpůsobení komunikací pro nemotorovou dopravu osobám s omezenou pohyblivostí nebo orientací. Jsou však umožněny další podobné zásahy, které ve výsledku povedou k vytváření podmínek znamenajících snazší dojížděku osob s omezenou pohyblivostí a orientací do zaměstnání, do škol a na úřady.

Typové aktivity:

- Aktivity vedoucí ke zvyšování bezpečnosti dopravy prostřednictvím bezbariérových úprav, např.
 - bezbariérový přístup zastávek,
 - zvuková a jiná signalizace pro nevidomé,

- přizpůsobení komunikací pro nemotorovou dopravu osobám s omezenou pohyblivostí nebo orientací.

Přínosy realizace opatření:

- Zajištění potřeb specifických skupin v dopravě.
- Zajištění bezpečnosti a bezbariérovosti dopravy v zájmu zvýšení podílu udržitelných forem dopravy.
- Zajištění dopravní dostupnosti práce, služeb a vzdělávání.

Hlavní cílová skupina opatření:

- Uživatele silniční dopravy s omezenou pohyblivostí nebo orientací.

Příjemci podpory:

- Olomoucký kraj.
- Obce.
- Dobrovolné svazky obcí.
- Organizace zřizované nebo zakládáné Olomouckým krajem.
- Organizace zřizované nebo zakládáné obcemi.
- Organizace zřizované nebo zakládáné dobrovolnými svazky obcí.

Strategie realizace opatření:

Opatření počítá s projektovými návrhy, které vyplývají z potřeb, které evidují potenciální příjemci podpory.

Navržená alokace:

100 000 000 Kč

Finanční zdroje:

IROP 1.2: Zvýšení podílu udržitelných forem dopravy

Výše podpory, veřejná podpora:

Forma a výše podpory vychází z programového dokumentu.

Výstupové a výsledkové indikátory:

Realizace tohoto opatření přispěje k naplňování vize atraktivní a konkurenceschopné aglomerace prostřednictvím využití rozvojového potenciálu území. Jako podpůrné opatření přispěje Olomoucké aglomeraci prostřednictvím zvýšení bezpečnosti na komunikacích při dojíždě do práce, do školy a na úřady. Budou tak vytvořeny funkční, bezpečné a ekonomické podmínky pro přemísťování osob.

Stav naplňování definované vize bude hodnocen pomocí následujících měřitelných monitorovacích indikátorů.

Indikátor	Měrná jednotka	Výchozí hodnota	Milník 31.12.2018	Cílová hodnota
7 50 01 Počet realizací vedoucích ke zvýšení bezpečnosti v dopravě	realizace	0,00	X	4,00

OPATŘENÍ 3.1.7: POŘÍZENÍ VOZIDEL PRO PŘEPRAVU OSOB

Tzv. „nedostatečná infrastruktura“ byla shledána jako jedna z klíčových problémových oblastí bránících rozvoji území Olomoucké aglomerace. Infrastruktura jako taková je tvořena různými aspekty, mezi které patří také vybavenost vozidly pro veřejnou dopravu. Dostatečné množství vozidel hromadné dopravy zefektivní dojížděku za prací, do škol, za službami atd. Odpovídající vozový park umožňuje zabezpečit přepravní požadavky jednotlivých částí území. Pořízení nízkoemisních či bezemisních vozidel také příznivě působí na životní prostředí, zejména na ovzduší v aglomeraci. Je zřejmé, že vhodně rozvržená veřejná doprava spolu s dostatkem k životnímu prostředí šetrných vozidel pro přepravu lépe zajistí dojížděku, a to zejména v čase dopravní špičky.

Vycházíme-li z údajů socio-ekonomické analýzy, lze konstatovat zvyšující se využívání automobilu při dojížděce do zaměstnání. Automobil tvořil v roce 2011 44,1% podíl pro tyto účely využívaných prostředků. Oproti tomu autobus tvořil 24,9%, vlak 9,9% a MHD jen 3,8% podíl. Z hlediska kombinace více druhů dopravy je tento kombinovaný způsob dopravy využíván pouhými 10 % dojíždějících. V případě zajišťování dopravy obyvatel individuální automobilovou dopravou za stávající dopravní infrastruktury postupně dochází k nedostatečnému naplňování přepravních potřeb z důvodu nadměrného dopravního zatížení. Tímto nárůstem intenzity automobilové dopravy dochází k přetížení některých úseků silnic (příkladem může být Přerov a okolí) a dojížděka do zaměstnání se tak stává neefektivní. S ohledem na zatíženost automobilové dopravy a dopady na životní prostředí je snahou preferovat v dojížděce do zaměstnání veřejnou i bezmotorovou dopravu.

Opatření tedy podporuje pořízení nízkoemisních a bezemisních vozidel pro hromadnou přepravu osob využívajících alternativní zdroje paliv, jako je elektřina, CNG a další, splňujících normu EURO 6 pro přepravu osob a nákup trakčních vozidel městské dopravy (tramvaje, trolejbusy) pro zajištění základní dopravní obslužnosti v rámci závazku veřejné služby. Vozidla zohledňují specifické potřeby účastníků dopravy se ztíženou možností pohybu a orientace (jsou upravena pro přepravu těchto osob).

S ohledem na to, že pohon u těchto vozidel je specifický, je možné podpořit výstavbu plnicích a dobíjecích stanic pro nízkoemisní a bezemisní vozidla pro přepravu osob za účelem zmírnění negativních dopadů v dopravě. Tuto podporu budou moci čerpat subjekty, které zajišťují dopravní obslužnost v závazku veřejné služby.

Typové aktivity:

- Pořízení nízkoemisních a bezemisních vozidel s alternativním pohonem pro hromadnou přepravu osob.
- Nákup trakčních vozidel městské dopravy (tramvaje).
- Výstavba plnicích a dobíjecích stanic pro nízkoemisní a bezemisní vozidla určených k přepravě osob.

Přínosy realizace opatření:

- Posílení přepravních výkonů veřejné dopravy.
- Snížení zátěže plynoucí z individuální automobilové dopravy.
- Zajištění dopravní dostupnosti práce, služeb a vzdělání.
- Vyšší plynulost provozu.
- Zkvalitnění přepravního komfortu.
- Snížení dopadu veřejné dopravy na životní prostředí.

Hlavní cílová skupina opatření:

- Uživatelé veřejné dopravy

Příjemci podpory:

- Olomoucký kraj
- Obce na území Olomoucké aglomerace
- Dobrovolné svazky obcí na území Olomoucké aglomerace
- Organizace zřizované nebo zakládáné Olomouckým krajem
- Organizace zřizované nebo zakládáné obcemi na území Olomoucké aglomerace
- Organizace zřizované nebo zakládáné dobrovolnými svazky obcí na území Olomoucké aglomerace
- Dopravci ve veřejné linkové dopravě podle zákona č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě

Strategie realizace opatření:

K pořízení veřejných dopravních prostředků bude docházet na základě návrhů přepravních společností a municipalit.

Navržená alokace:

0 Kč

Finanční zdroje:

IROP 1.2: Zvýšení podílu udržitelných forem dopravy

Výše podpory, veřejná podpora:

Forma a výše podpory vychází z programového dokumentu.

Výstupové a výsledkové indikátory:

Realizace tohoto opatření přispěje k naplňování vize atraktivní a konkurenceschopné aglomerace prostřednictvím využití rozvojového potenciálu území. Jako podpůrné opatření přispěje Olomoucké aglomeraci prostřednictvím rozvoje veřejné dopravy – pořízením vozidel šetřících životní prostředí. Budou tak vytvořeny funkční, bezpečné a ekonomické podmínky pro přemísťování osob. Opatření rovněž přispěje ke snížení zátěže životního prostředí.

Stav naplňování definované vize bude hodnocen pomocí následujících měřitelných monitorovacích indikátorů.

Indikátor	Měrná jednotka	Výchozí hodnota	Milník 31.12.2018	Cílová hodnota
7 51 20 - Podíl veřejné osobní dopravy na celkových výkonech v osobní dopravě	%	30,00	X	35.00
7 48 01 - Počet nově pořízených vozidel pro veřejnou dopravu	vozidla	0,00	0,00	0,00
7 51 10 - Počet osob přepravených veřejnou dopravou	osoby/rok	60 000 000,00	X	60 000 000,00

SPECIFICKÝ CÍL 3.2: ZLEPŠENÍ ŽIVOTNÍCH PODMÍNEK ÚČINNĚJŠÍM NAKLÁDÁNÍM S ODPADY

Specifický cíl budou naplňovat aktivity v oblasti odpadového hospodářství. Bude posílena role prevence vzniku odpadů – opětovné využití odpadů, vzdělávání a osvěta – budou budovány sítě odpadových center a proběhne výstavba a modernizace infrastruktury odpadového hospodářství (především zařízení pro nakládání s odpady).

V odpadovém hospodářství dojde k aplikaci technologických změn snižujících produkci odpadů (zahrnujících nejlepší dostupné technologie) a integraci aktivit týkajících se odpadového

hospodářství s hlediska nakládání s odpady. Specifický cíl rovněž napomůže snižování nebezpečnosti odpadů. Množství odpadů jako takových se díky prevenci jejich vzniku také sníží. Výrobky budou na konci své životnosti častěji znovu využity. To vše bude mít dopad zejména na zvýšení kvality života.

Realizace specifického cíle bude mít dopad na zvýšení ochrany života a zdraví obyvatel, zvýšení využitelnosti odpadů z výroby, zvýšení využití nebezpečného odpadu, zvýšení ekonomické hodnoty odpadu (recyklace, využití jako druhotné suroviny). Také přispěje k realizaci integrovaného řešení nakládání s odpady odpovídajícího přístupu Evropské unie k této problematice (zejména pak zákaz skládkování od roku 2024).

Dojde zde k využití silných stránek v podobě alespoň základního systému předcházení vzniku odpadů (sběr oděvů a textilních materiálů pro další využití), zvyšujícího se energetického, materiálového a dalšího využití odpadů a snižování množství skládkovaných odpadů. To vše směřuje k vybudování funkčního a dostatečného systému odpadového hospodářství, čemuž opatření v rámci ITI mohou přispět. Aby byl tedy systém skutečně dostačující, je nutné vyřešit ještě identifikované slabé stránky jako nedostatečně rozvinutý systém pro předcházení vzniku odpadů, chybějící síť zařízení schopných zabezpečit odvoz veškeré produkce směsného komunálního odpadu do koncových zařízení, a to, že většina biologického odpadu je bez užitku uložena na skládky. Pro dosažení specifického cíle budou zohledněny příležitosti, které byly ve SWOT analýze identifikovány jako stoupající zájem znovuvyužití některých výrobků na konci životnosti, zákaz skládkování od roku 2024 a příprava nového Plánu odpadového hospodářství Olomouckého kraje pro období 2016 až 2025. Pokud nedojde k realizaci nastavených opatření, hrozí Olomoucké aglomeraci, že bez včasného reagování na zákaz skládkování v roce 2024 může dojít k enormním výdajům na realizaci potřebných činností.

V rámci tohoto specifického cíle se očekává realizace uceleného souboru aktivit, které jsou mezi sebou vzájemně propojené.

OPATŘENÍ 3.2.1: PŘEDCHÁZENÍ VZNIKU ODPADŮ

Problematika odpadů ve své podstatě patří do více problémových oblastí Integrované strategie rozvoje území Olomoucké aglomerace. Nejvíce se však projevuje v oblasti „klesající atraktivity aglomerace“.

Dle socio-ekonomické analýzy má předcházení vzniku odpadů velmi široký dosah. Asi nejlépe je na tom sběr oděvů a textilních materiálů pro další využití, kterým se zabývá několik subjektů z řad komerční i neziskové sféry. Méně rozvinuté jsou aktivity opakovaného využití výrobků na konci životnosti například u technologických zařízení či potravin. Ve zkoumaném období byla podporována činnost domovního a komunitního kompostování. Přesto je předcházení vzniku odpadů málo rozvinutou nedostatečně systémově uchopenou složkou odpadového hospodářství.

Předcházení vzniku odpadů je relativně novým nástrojem v odpadovém hospodářství, ale zároveň je nejlepším způsobem nakládání s odpady. Navíc se slučuje s koncepcí udržitelného rozvoje a respektuje jeho principy. V souvislosti s prevencí vzniku odpadů je třeba klást důraz na podporu čistší produkce, aplikaci inovativních technologických změn snižujících produkci odpadů (zahrnujících nejlepší dostupné technologie) a spotřebu primárních surovin. Významným krokem k šetrnějšímu nakládání s odpady je taktéž umožnění opětovného použití výrobků. Do tohoto opatření patří například budování center pro předcházení vzniku odpadů, tedy výrobků na konci životnosti (tzn. nábytek, textil a další).

Avšak existují odpady, jejichž vzniku nelze zabránit, a které jsou označovány jako nebezpečné. V současné době představují nebezpečné odpady cca 5 % z celkové produkce všech odpadů vznikajících na území České republiky. Ty by měly být využity, případně odstraněny, způsobem, který neohrožuje lidské zdraví a životní prostředí, a který je v souladu s příslušnými právními předpisy na ochranu životního prostředí a zdraví člověka. Z těchto důvodů vyžadují nebezpečné odpady zvláštní pozornost. Podpořeny budou technologie umožňující šetrnou a účinnou likvidaci nebezpečných odpadů, aktivity snižující nebezpečné vlastnosti odpadů či výrobní technologie, která řeší eliminaci produkce nebezpečného odpadu.

V rámci opatření bude kladen velký důraz na propojenost realizovaných aktivit s celkovým systémovým řešením odpadového hospodářství, tedy nejen v rámci prevence a předcházení vzniku odpadů, ale rovněž v rámci nakládání s nimi.

Typové aktivity:

- Budování míst pro předcházení vzniku komunálních odpadů.
- Další aktivity pro předcházení vzniku komunálních odpadů.
- Realizace nebo modernizace technologií, jejichž výstupem bude menší množství produkovaných odpadů na jednotku výrobku, řešících primárně nakládání s odpady daného podniku.

 Další aktivity pro předcházení vzniku průmyslových odpadů.

Přínosy realizace opatření:

- Snížení množství vzniklých odpadů přímo ve výrobním procesu.
- Šetrnější likvidace odpadů s ohledem na životní prostředí a zdraví obyvatel.
- Vybudování sítě sběrných center s aplikací moderních technologií.
- Snížení nebezpečných vlastností odpadů.
- Výstavba a modernizace zařízení pro nakládání s nebezpečnými odpady.

Hlavní cílová skupina opatření:

- Olomoucký kraj.
- Města a obce.
- Původci odpadu.
- Podnikatelské subjekty.

Příjemci podpory:

- Olomoucký kraj.
- Obce.
- Dobrovolné svazky obcí.
- Organizační složky státu.
- Státní podniky.
- Státní organizace.
- Veřejné výzkumné instituce.
- Veřejnoprávní instituce.
- Příspěvkové organizace.
- Vysoké školy, školy a školská zařízení.
- Nestátní neziskové organizace (obecně prospěšné společnosti, nadace, nadační fondy, ústavy, spolky).
- Círky a náboženské společnosti a jejich svazy.
- Podnikatelské subjekty.
- Obchodní společnosti a družstva.

Strategie realizace opatření:

Navrhované projekty budou výsledkem jednání se zástupci jader aglomerace. Projekty budou integračně vycházet z dosavadních plánů nakládání s odpady.

Odhad nákladů:

100 000 000 Kč

Finanční zdroje:

OP ŽP 3.1: Prevence vzniku odpadů

Výše podpory, veřejná podpora:

Forma a výše podpory vychází z programového dokumentu.

Výstupové a výsledkové indikátory:

Realizace tohoto opatření přispěje k naplňování vize atraktivní a konkurenceschopné aglomerace prostřednictvím využití rozvojového potenciálu území. Jako podpůrné opatření přispěje Olomoucké aglomeraci prostřednictvím předcházení vzniku odpadů. Budou tak vytvořeny podmínky umožňující snížení množství produkovaných odpadů.

Stav naplňování definované vize bude hodnocen pomocí následujících měřitelných monitorovacích indikátorů.

Indikátor	Měrná jednotka
Kapacita pro předcházení vzniku komunálních odpadů	t/rok
Odpadová náročnost výroby	t/rok

OPATŘENÍ 3.2.2: VÝSTAVBA A MODERNIZACE ZAŘÍZENÍ PRO SBĚR, TŘÍDĚNÍ A ÚPRAVU ODPADŮ

Sběr odpadů a nakládání s nimi se v rámci problémových oblastí Integrované strategie rozvoje území Olomoucké aglomerace nejvíce projevuje právě v „klesající atraktivitě aglomerace“. Zaměření tohoto opatření, které se snaží problémovou oblast řešit, je podpořeno socio-ekonomickou analýzou, na základě jejíž údajů stoupá produkce většiny odpadů. Dále se zlepšuje nakládání s odpady ve smyslu energetického, materiálového či jiného využití, což má za následek snižování množství odpadů určených ke skládkování. Tento trend však musí být dále podporován, aby bylo dosaženo připravenosti na zákaz skládkování odpadů v roce 2024.

Vlivem stále výkonnějších moderních technologií je umožněno lepší materiálové a energetické využití odpadů. Dnešní technologie umožňují také účinnější třídění směsného komunálního odpadu, který tak může být znovu využit v mnohem větší míře – nevyužitelného odpadu je tak stále menší množství. To se pak projevuje snížením produkce směsného odpadu.

Opatření má tedy za úkol podpořit výstavbu nových či modernizaci stávajících zařízení pro nakládání s odpady. Podpora je mířena především na oddělený sběr odpadů, budování třídících linek, zařízení na recyklaci odpadů a systémů na podporu odděleně sbíraných a následně využívaných odpadů jako jsou například papír, plast, sklo či kovy. Využitím z odpadů vyseparovaných primárních surovin recyklací dojde k úspoře primárních surovin z běžných zdrojů (tedy mimo separaci z odpadů).

Podpořeno je také energetické využití odpadů – především směsného komunálního odpadu, který již nelze separovat do recyklovatelných a využitelných složek. Tento způsob využití totiž povede k omezení skládkování, jehož zákaz je institucemi Evropské unie naplánován na rok 2024.

V návaznosti na opatření týkajícího se revitalizace brownfields je důraz kladen také na využití revitalizovaných brownfields pro vybudování zařízení pro nakládání s odpady. Takovéto aktivity jsou vhodné například pro vytipované brownfields ve městech Olomouc, Prostějov, Zábřeh a Šternberk včetně okolí (jedná se pouze o indikativní výčet).

V některých případech je nicméně nesmyslné budovat zařízení pro zpracování odpadů, pokud je vhodnější zajistit jejich transfer do vzdálenějších zařízení, a tím naplnovat jejich nevyužitou kapacitu. Opatření tak podporuje vytváření logistických systémů a překládacích stanic (tzv. centra pro přípravu odpadů na další transport a jejich uzpůsobení pro využití v zařízeních pro energetické zpracování odpadů) zajišťujících bezpečný přesun odpadů z místa produkce do zařízení na jejich zpracování.

Typové aktivity:

- Výstavba a modernizace zařízení pro sběr, třídění a úpravu odpadů (systémy pro sběr, svoz a separaci odpadů a bioodpadů, sběrné dvory a sklady komunálního odpadu, systémy pro separaci komunálních odpadů, nadzemní a podzemní kontejnery včetně související infrastruktury).
- Výstavba a modernizace zařízení pro materiálové využití odpadů.
- Výstavba a modernizace zařízení na energetické využití odpadů a související infrastruktury.

- Výstavba a modernizace zařízení pro nakládání s nebezpečnými odpady včetně zdravotnických odpadů (vyjma skládkování).

Přínosy realizace opatření:

- Efektivnější nakládání s odpady a zajištění naplněnosti kapacit zařízení pro zpracování odpadů.
- Zvýšené energetické využití odpadů v zařízeních k tomu určených (i skrze efektivnější dopravu odpadů do těchto zařízení mimo území aglomerace).
- Omezení skládkování odpadů, což představuje i pozitivní dopad na životní prostředí.
- Snížení nákladů pro podniky vlivem využití recyklovaných surovin.

Hlavní cílová skupina opatření:

- Olomoucký kraj.
- Města a obce.
- Původci odpadu.
- Podnikatelské subjekty.

Příjemci podpory:

- Olomoucký kraj.
- Obce.
- Dobrovolné svazky obcí.
- Organizační složky státu.
- Státní podniky.
- Státní organizace.
- Veřejné výzkumné instituce.
- Veřejnoprávní instituce.
- Příspěvkové organizace.
- Vysoké školy, školy a školská zařízení.
- Nestátní neziskové organizace (obecně prospěšné společnosti, nadace, nadační fondy, ústavy, spolky).
- Círky a náboženské společnosti a jejich svazy.
- Podnikatelské subjekty.
- Obchodní společnosti a družstva.

Strategie realizace opatření:

Navrhované projekty jsou výsledkem jednání se zástupci jader aglomerace. Projekty integračně vychází z dosavadních plánů nakládání s odpady.

Navržená alokace:

500 000 000 Kč

Finanční zdroje:

OP ŽP 3.2: Zvýšit podíl materiálového a energetického využití odpadů

Výše podpory, veřejná podpora:

Forma a výše podpory vychází z programového dokumentu.

Výstupové a výsledkové indikátory:

Realizace tohoto opatření přispěje k naplňování vize atraktivní a konkurenceschopné aglomerace prostřednictvím využití rozvojového potenciálu území. Jako podpůrné opatření přispěje Olomoucké aglomeraci prostřednictvím účinnějšího nakládání s odpady. Budou tak vytvořeny podmínky umožňující zvýšení využitelnosti odpadů a eliminaci odpadů určených ke skládkování.

Stav naplňování definované vize bude hodnocen pomocí následujících měřitelných monitorovacích indikátorů.

Indikátor	Měrná jednotka
Celkové množství materiálově využitého ostatního odpadu	t/rok
Množství odpadů zpracovaných v systémech separace a svozu všech odpadů	t/rok
Celkové množství energeticky využitých ostatních odpadů	t/rok
Využití nebezpečného odpadu	t/rok

SPECIFICKÝ CÍL 3.3: PODPORA REGIONÁLNÍCH DOMINANT

Specifický cíl má za úkol aktivizovat potenciál kulturního dědictví a využít jej k většímu zviditelnění regionu a k posílení sociálního, kulturního a ekonomického rozvoje aglomerace. Mezi regionální dominanty mohou patřit národní kulturní památky, památky UNESCO a památková území, jež mají mimořádnou hodnotu a mezinárodní význam.

Specifický cíl byl do integrované strategie zařazen na základě silné stránky SWOT analýzy, která značí dostatek kulturních památek umožňujících zvýšení atraktivity území Olomoucké aglomerace. Zvýšení atraktivity území znamená

naplňování vize integrované strategie. Specifický cíl reaguje hlavně na identifikovanou slabou stránku území, kterou je nedostatečný stav některých kulturních památek Olomoucké aglomerace, který vyžaduje zlepšení.

Výsledkem realizace dílčího cíle bude rozvoj a zefektivnění prezentace stávajících regionálních dominant, což prostřednictvím zatraktivnění regionu povede ke většímu zájmu o něj.

OPATŘENÍ 3.3.1: ROZVOJ KULTURNÍHO DĚDICTVÍ

Integrovaná strategie rozvoje území Olomoucké aglomerace definuje jako jednu z problémových oblastí „klesající atraktivitu aglomerace“. Atraktivní aglomerace totiž nabídne skvělé podmínky pro práci i bydlení a stane se vyhledávaným místem pro život. V socio-ekonomické analýze byly identifikovány kulturní památky, které mají potenciál zatraktivňovat region. Hodnocením jejich stavu však byla zjištěna potřeba jejich opravení, rekonstruování či zajištění infrastruktury.

Potřeba zatraktivnění regionu Olomoucké aglomerace skrze podporu regionálních dominant vychází z jednání zainteresovaných subjektů při přípravě Integrované strategie rozvoje území Olomoucké aglomerace. Při projednávání bylo zdůrazněno, že existence těchto dominant doplní ráz atraktivního regionu, o který pak v konečném důsledku budou mít zájem jak potenciální investoři, tak studenti a expertní pracovníci významných oborů.

Kulturní a přírodní dědictví, pokud tvoří významnou součást „tváře“ regionu, může být využito v jeho ekonomice (ať už přímo, či nepřímo jakožto doplnění ostatních opatření cílených na podporu hospodářství). Nicméně, zájem pro uchování tohoto dědictví (např. paměťové instituce či objekty historické hodnoty) není ve vyhovujícím stavu.

Opatření má za úkol ochránit před špatným technickým stavem části památkového fondu, před rizikem významné ztráty části kulturního a přírodního dědictví, nedostatečnou infrastrukturou, bariérou bránící intenzivnějšímu přístupu ke kulturním a přírodním statkům apod. Zaměřuje se na regionální dominanty, které mají potenciál vyzdvihnout atraktivitu regionu.

Jedná se o památky zapsané na Seznam světového dědictví UNESCO, památky zařazené na Indikativní seznam světového dědictví UNESCO v kategorii kultura, dále národní kulturní památky a památky evidované v Indikativním seznamu národních kulturních památek k 1. 1. 2014. Do souboru památek

patří historické zahrady a parky (památky zahradního umění), které náleží k uvedeným památkám. Jejich obnovou a zatraktivněním bude dosaženo žádoucího synergického efektu mezi revitalizací kulturního a přírodního dědictví. S obnovou památek je možné provést modernizaci, popř. výstavbu nezbytného sociálního, technického a technologického zázemí, které umožní funkčnost, zpřístupnění, ochranu a plnohodnotné využívání objektů.

V rámci tohoto opatření mohou být podpořeny památky v tabulce níže:

Obec	Památky	Typ
Olomouc	Sloup Nejsvětější Trojice	UNESCO
Javoříčko	památník obětí II. svět. Války	NKP
Olomouc	klášter premonstrátský, s omezením: bez budov na parcelách č.: 1/2, 1/4, 1/6, 3/2, 5, 9, 10/1 hosp. budova, 10/2, 87, 90	NKP
Olomouc	palác Přemyslovský, Olomoucký hrad s kostelem sv. Václava	NKP
Olomouc	kostel sv. Mořice	NKP
Olomouc	soubor barokních kašen a sloupů	NKP
Olomouc	vila Primavesi	NKP
Šternberk	hrad Šternberk	NKP
Prostějov	společenský dům Národní dům	NKP
Olomouc	radnice	NKP (indikativní seznam)
Svatý Kopeček	kostel Navštívení P. Marie	NKP (indikativní seznam)
Svatý Kopeček	alej poutní, včetně staveb a soch	NKP (indikativní seznam)
Přemyslovice	větrný mlýn	NKP (indikativní seznam)

Typové aktivity:

- Revitalizace a zatraktivnění památek zapsaných na Seznam světového dědictví UNESCO.
- Revitalizace a zatraktivnění památek zařazených na Indikativní seznam světového dědictví UNESCO v kategorii kultura.
- Revitalizace a zatraktivnění národních kulturních památek evidovaných k 1. 1. 2014.
- Revitalizace a zatraktivnění památek evidovaných v Indikativním seznamu národních kulturních památek k 1. 1. 2014

Doplňkové aktivity:

- Obnova a zatraktivnění zahrad a parků, které jsou součástí podporovaných památek.
- Modernizace, popř. výstavbu nezbytného sociálního, technického a technologického zázemí.

Přínosy realizace opatření:

- Ochrana památek před špatným technickým stavem části památkového fondu, před rizikem významné ztráty části kulturního a přírodního dědictví, nedostatečnou infrastrukturou, bariérou bránící intenzivnějšímu přístupu ke kulturním a přírodním statkům apod.
- Vytvoření regionálních dominant, které pomůžou zachovat kulturní či přírodní dědictví a zatraktivní region jako takový.

- Nově vytvořena pracovní místa.

Hlavní cílová skupina opatření:

- Návštěvníci.
- Vlastníci památek nebo subjekty s právem hospodaření.
- Místní obyvatelé a podnikatelé.

Příjemci podpory:

- Vlastníci památek nebo subjekty s právem hospodaření (dle zápisu z katastru nemovitostí), kromě fyzických osob nepodnikajících.

Strategie realizace opatření:

Potřeba zatraktivnění regionu Olomoucké aglomerace skrze podporu regionálních dominant vychází z jednání zainteresovaných subjektů při přípravě Integrované strategie rozvoje území Olomoucké aglomerace.

Navržená alokace:

375 000 000 Kč

Finanční zdroje:

IROP 3.1: Zefektivnění prezentace, posílení ochrany a rozvoje kulturního a přírodního dědictví

Výše podpory, veřejná podpora:

Forma a výše podpory vychází z programového dokumentu.

Výstupové a výsledkové indikátory:

Realizace tohoto opatření přispěje k naplňování vize atraktivní a konkurenceschopné aglomerace prostřednictvím využití rozvojového potenciálu území. Jako podpůrné opatření přispěje Olomoucké aglomeraci prostřednictvím rozvoje kulturního dědictví. Budou tak vytvořeny podmínky umožňující zvýšení atraktivity území.

Stav naplňování definované vize bude hodnocen pomocí následujících měřitelných monitorovacích indikátorů.

Indikátor	Měrná jednotka	Výchozí hodnota	Milník 31.12.2018	Cílová hodnota
9 10 10 - Počet návštěvníků kulturních památek a paměťových institucí zpřístupněných za vstupné	návštěvníci	26 553 793,00	X	27 500 000,00
9 10 05 - Zvýšení očekávaného počtu návštěv podporovaných kulturních a přírodních památek, a atrakcí	návštěvy/rok	0,00	X	12 000,00
9 05 01 - Počet revitalizovaných památkových objektů	objekty	0,00	1,00	5,00
9 08 01 - Počet realizací rozvoje	realizace	0,00	X	0,00

veřejné infrastruktury				
------------------------	--	--	--	--

KOINCIDENČNÍ MATICE

Níže uvedena tabulka koincidenční matice představuje synergické vazby mezi jednotlivými opatřeními v rámci ITI Olomoucké aglomerace. Podrobněji jsou synergické efekty popsány v kapitole Strategická část v textu všech tří strategických cílů. Synergické efekty zde jsou popsány nejen v rámci strategie, ale rovněž s ohledem na dopady na aktivity mimo strategii.

Obecně koincidenční matice poukazuje na silnou propojenost mezi opatřeními v rámci jednotlivých oblastí – vzdělávání, trh práce, věda, výzkum a inovace, infrastruktura pro dojížděku. Jednotlivé oblasti jsou mezi sebou také provázány dle základní intervenční logiky zmíněné v kapitole Strategická část. Zřejmá je návaznost všech oblastí na trh práce, zvýšení ekonomické konkurenceschopnosti a zvýšení atraktivity území. Tam, kde je vzájemná vazba mezi opatřeními slabší, se jedná o doplňkovost některých opatření, které pouze přispívají k naplnění opatření jiných, nicméně byly vyhodnoceny jako vhodné k podpoření prostřednictvím nástroje ITI.

Op třen í	1. 1. 1	1. 1. 2	1. 1. 3	1. 1. 4	1. 2. 1	1. 2. 2	1. 3. 1	1. 4. 1	2. 1. 1	2. 2. 1	2. 3. 1	3. 1. 1	3. 1. 2	3. 1. 3	3. 1. 4	3. 1. 5	3. 1. 6	3. 2. 1	3. 2. 2	3. 3. 1
1.1.1	X	2	2	2	0	0	0	0	0	0	0	2	2	2	2	2	2	1	0	1
1.1.2	2	X	2	2	2	0	0	0	0	0	0	2	2	2	2	2	2	1	0	1
1.1.3	2	2	X	2	2	2	2	0	0	0	0	2	2	2	2	2	2	1	0	1
1.1.4	2	2	2	X	2	1	2	0	0	0	0	2	2	2	2	2	2	1	0	1
1.2.1	0	2	2	2	X	2	2	1	0	0	0	1	1	1	1	1	1	0	0	0
1.2.2	0	0	2	1	2	X	2	1	1	2	2	1	1	1	1	1	1	0	0	0
1.3.1	0	0	2	2	2	2	X	2	2	1	2	1	1	1	1	1	1	1	2	0
1.4.1	0	0	0	0	1	1	2	X	0	1	1	2	1	1	1	2	1	1	2	0
2.1.1	0	0	0	0	0	1	2	0	X	2	2	1	1	1	1	1	1	0	0	0
2.2.1	0	0	0	0	0	2	1	1	2	X	2	1	1	1	1	1	1	0	1	0
2.3.1	0	0	0	0	0	2	2	1	2	2	X	1	1	1	1	1	1	0	1	0
3.1.1	2	2	2	2	1	1	1	2	1	1	1	X	2	2	2	2	2	1	1	2
3.1.2	2	2	2	2	1	1	1	1	1	1	1	2	X	2	2	2	2	0	0	2
3.1.3	2	2	2	2	1	1	1	1	1	1	1	2	2	X	2	2	2	0	0	2
3.1.4	2	2	2	2	1	1	1	1	1	1	1	2	2	2	X	2	2	0	0	2
3.1.5	2	2	2	2	1	1	1	2	1	1	1	2	2	2	2	X	2	0	0	2
3.1.6	2	2	2	2	1	1	1	1	1	1	1	2	2	2	2	2	X	0	0	2
3.2.1	1	1	1	1	0	0	1	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	X	2	0
3.2.2	0	0	0	0	0	0	2	2	0	1	1	1	0	0	0	0	0	2	X	0
3.3.1	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	2	2	2	2	2	2	0	0	X

Legenda: 0 – žádná vazba; 1 – slabá vazba; 2 – silná vazba = vzájemná podmíněnost.

VAZBA NA HORIZONTÁLNÍ TÉMATA

Udržitelný rozvoj

V rámci ITI Olomoucké strategie nebudou podporovány projekty, které by negativně ovlivňovaly udržitelný rozvoj. Minimální zásady udržitelného rozvoje budou vyžadovány na úrovni každého projektu a následně hodnoceny jako součást realizace projektu. Otázka dopadu na životní prostředí bude posuzovaná zejména během výběru aktivit podpořených z EFRR, tj. stavební práce, nákup sofistikovaných strojů, přístrojů, zařízení apod. U tohoto typu operací je relevance ochrany životního prostředí, snižování rizik katastrof (přírodního i jiného původu) či efektivního využívání zdrojů (včetně elektrických, tepelných a jiných úspor) vysoká a je naším společným cílem, aby investice tohoto typu splňovaly nejvyšší současné standardy. Proto bude ochrana životního prostředí a splnění současných standardů součástí posuzování tohoto typu projektových záměrů.

V rámci **Prioritní oblasti 1** Podpora souladu nabídky a poptávky na trhu práce nebudou podporovány projekty, které by měly negativní vliv na udržitelný rozvoj. Povinností žadatelů bude zajištění alespoň neutrálního vlivu k již zmiňovaným principům. V případě realizace stavebních projektů, bude zohledněna problematika udržitelné energie ve vztahu ke snížení energetické náročnosti, zvýšení energetické účinnosti a dalších souvisejících aspektů. Tato podmínka se vztahuje především na projekty spadající k opatřením, která jsou financována z OP PIK, IROP. Opatření, která budou financována z OP Z nemají přímý dopad na ochranu životního prostředí a změny klimatu, avšak požadavek udržitelného rozvoje bude v širším kontextu součástí kritérií pro výběr projektů.

Strategický cíl 2 se zaměřuje na zvýšení kvality a přínosu vědy a výzkumu, rozvoj podpůrné infrastruktury VaV a souvisejících nástrojů a také na rozvoj inovačních firem. Udržitelný rozvoj je v kontextu VaV aktivit významně pozitivně akcentován, neboť je součástí základních moderních principů a přístupů v rámci této domény.

Ve **strategickém cíli 3**, pokud projekt bude podléhat vlivům na životní prostředí ve smyslu zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, bude muset být takový posudek předložen. Stejně tak bude nutné prokázat, zda projekt nepůsobí negativně na některou z evropsky významných lokalit soustavy Natura 2000 (posouzení ve smyslu § 45h a 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů). U projektů bude rovněž zohledněna problematika udržitelné energie ve vztahu ke snížení energetické náročnosti, zvýšení energetické účinnosti, nalezení vhodných energetických zdrojů nezatěžujících životní prostředí apod.

Rovné příležitosti a zákaz diskriminace

Principy rovných příležitostí a ochrana před diskriminací na základě pohlaví, rasového nebo etnického původu, náboženského vyznání nebo víry, zdravotního postižení, věku nebo sexuální orientace byly respektovány při zpracování ITI Olomoucké aglomerace ve všech strategických cílech a specifických cílech. Rovněž budou tyto principy sledovány při realizaci jednotlivých projektů, u nichž bude hlavní snahou odstranit cílovým skupinám bariéry, které by bránily účastnit se projektů.

V rámci ITI Olomoucké aglomerace nebudou podporovány projekty, které by negativně ovlivňovaly princip rovných příležitostí.

Ve **strategickém cíli 1** budou podporovány takové projekty, které prokáží vznik a udržitelnost nových pracovních míst a díky tomu přispějí k zaměstnanosti osob rizikových skupin na trhu práce. K naplnění rovných příležitostí výrazně přispějí především opatření spadající do specifického cíle 1.2 Rozvoj kompetencí zaměstnanců a uchazečů o zaměstnání. Tato opatření Integrované strategie ITI se zaměřují na osoby, které jsou na trhu práce znevýhodněny (osoby starší 55 let, mladí ve věku do 25

let, příslušníci etnických menšin či osoby s nízkou kvalitací), dále jsou opatření zacílena na osoby vracející se na trh práce, ekonomicky neaktivní osoby, osoby se zdravotním postižením, osoby s kumulací hendikepů a na trhu práce a v neposlední řadě i na uchazeče či zájemce o zaměstnání.

Projektů VaV se v oblasti rovných příležitostí a diskriminace týká zejména otázka zapojování žen a mladých výzkumných pracovníků. Obě tyto kategorie jsou v současné době méně zapojovány do VaV projektů. V oblasti horizontálních aspektů se tedy bude dbát na zapojování těchto dvou skupin v rámci projektů, jež budou financovány prostřednictvím ITI. Také u projektů, kde bude kladen velký důraz na dlouhodobější charakter spolupráce výzkumných organizací a aplikačního sektoru, se očekává zapojování mladých výzkumných pracovníků a absolventů. Všechny projekty se zároveň budou muset řídit nediskriminačními přístupy a maximálně otevřenou komunikací a spoluprací se všemi relevantními skupinami.

Ve **strategickém cíli 3** jsou podporovány i nízkopodlažní veřejné prostředky či bezbariérovost. Je zřejmé, že nebudou podporovány projekty, které by negativně ovlivňovaly rovné příležitosti.

Rovnost mezi muži a ženami

Princip rovnosti žen a mužů bude uplatňován jako horizontální princip napříč všemi strategickými cíli a specifickými cíli. Při programování, řízení, monitorování a evaluaci bude brán zřetel na příspěvek podporovaných intervencí k rovnosti žen a mužů. Bude zajištěn rovný přístup mužů a žen jakožto cílových skupin do aktivit realizovaných projekty a bude zajištěno, aby nedocházelo k diskriminaci na základě pohlaví.

V rámci **strategického cíle 1** je dalším důležitým aspektem, který určí podporu předložených projektů je rovnost žen a mužů. Rovné příležitosti mužů a žen budou primárně řešené např. ve specifickém cíli 1.2 Rozvoj kompetencí zaměstnanců a uchazečů o zaměstnání. Budou podporovány projekty, které přispějí k naplňování genderové rovnosti všude tam, kde je to v rámci zaměření intervencí relevantní. Sledovanými oblastmi bude např. přístup k zaměstnání a kariérní postup, shodné ohodnocení za stejnou práci, rozdíly v míře zaměstnanosti mužů a žen.

Z pohledu **VaV** bude kladen důraz na problematiku žen – výzkumnic a na podporu vyššího zastoupení žen ve výzkumu. Za tímto účelem se očekává v rámci projektů podpora částečných úvazků, které ženám umožní aktivně se zapojit do výzkumu, či řízení projektů při zvládnání rodinného života.

Ve **strategickém cíli 3** převažují aktivity, které nejsou přímo zaměřené na oblast rovnosti žen a mužů.

VAZBA NA STRATEGICKÉ DOKUMENTY

TAB. SOULAD SE SOUVISEJÍCÍMI STRATEGICKÝMI DOKUMENTY

Úroveň dokumentu	Strategický dokument	Kapitola/Priorita	Vazba na Problémovou oblast ITI
Národní	Dohoda o partnerství pro programové období 2014–2020	Priorita financování 1: Účinné a efektivní služby zaměstnanosti, které přispějí ke zvýšení zaměstnanosti zejména ohrožených skupin	PO1: Podpora souladu nabídky a poptávky na trhu práce
		Priorita financování 2: Kvalitní vzdělávací systém (celoživotní učení) produkující kvalifikovanou a adaptabilní pracovní sílu	PO1: Podpora souladu nabídky a poptávky na trhu práce
		Priorita financování 3: Výzkumný a inovační systém založený na kvalitním výzkumu propojeném s aplikační sférou a směřujícím ke komerčně využitelným výsledkům	PO2: Tvorba podmínek pro rozvoj znalostní ekonomiky
		Priorita financování 4: Podniky využívající výsledků VaV, konkurenceschopné na globálním trhu a přispívající k nízkouhlíkovému hospodářství	PO2: Tvorba podmínek pro rozvoj znalostní ekonomiky
		Priorita financování 5: Udržitelná infrastruktura umožňující konkurenceschopnost ekonomiky a odpovídající obslužnost území	PO3: Rozvoj infrastruktury a zlepšení kvality života
		Priorita financování 6: Transparentní a efektivní veřejná správa s nízkou mírou administrativní a regulační zátěže	PO1: Podpora souladu nabídky a poptávky na trhu práce
		Priorita financování 7: Sociální systém začleňující sociálně vyloučené skupiny a působící preventivně proti chudobě	PO1: Podpora souladu nabídky a poptávky na trhu práce
		Priorita financování 8: Ochrana životního prostředí a krajiny, přizpůsobení se změně klimatu a řešení rizik	PO3: Rozvoj infrastruktury a zlepšení kvality života
		Národní	Strategie regionálního rozvoje ČR 2014–2020

Úroveň dokumentu	Strategický dokument	Kapitola/Priorita	Vazba na Problémovou oblast ITI
			rozvoj znalostní ekonomiky PO3: Rozvoj infrastruktury a zlepšení kvality života
		Priorita 2: Rozvoj klíčové infrastruktury nadregionálního významu	PO3: Rozvoj infrastruktury a zlepšení kvality života
		Priorita 3: Zkvalitnění sociálního prostředí rozvojových území	PO1: Podpora souladu nabídky a poptávky na trhu práce
		Priorita 6: Ochrana a udržitelné využívání zdrojů v regionech	PO1: Podpora souladu nabídky a poptávky na trhu práce PO3: Rozvoj infrastruktury a zlepšení kvality života
		Priorita 7: Ochrana přírody a krajiny, kvalitní a bezpečné prostředí pro život	PO3: Rozvoj infrastruktury a zlepšení kvality života
		Priorita 8: Zkvalitnění institucionálního rámce pro rozvoj regionů	PO1: Podpora souladu nabídky a poptávky na trhu práce
		Priorita 9: Podpora spolupráce na místní a regionální úrovni	PO4: Technická pomoc při přípravě a řízení ITI
Národní	Strategický rámec udržitelného rozvoje České republiky	Prioritní osa 2: Ekonomika a inovace	PO1: Podpora souladu nabídky a poptávky na trhu práce PO2: Tvorba podmínek pro rozvoj znalostní ekonomiky PO3: Rozvoj infrastruktury a zlepšení kvality života
		Prioritní osa 3: Rozvoj území	PO1: Podpora souladu nabídky a poptávky na trhu práce PO2: Tvorba podmínek pro rozvoj znalostní ekonomiky PO3: Rozvoj infrastruktury a zlepšení kvality života
		Prioritní osa 5: Stabilní a bezpečná společnost	PO1: Podpora souladu nabídky a poptávky na trhu práce
Národní	Národní výzkumná a inovační strategie pro inteligentní specializaci České republiky	Tématický okruh 1: Podnikání a inovace	PO1: Podpora souladu nabídky a poptávky na trhu práce PO2: Tvorba podmínek pro rozvoj znalostní ekonomiky

Úroveň dokumentu	Strategický dokument	Kapitola/Priorita	Vazba na Problémovou oblast ITI
		Tématický okruh 2: Výzkum a vývoj	PO2: Tvorba podmínek pro rozvoj znalostní ekonomiky
		Tématický okruh 3: Lidské zdroje	PO1: Podpora souladu nabídky a poptávky na trhu práce
Národní	Strategie vzdělávací politiky České republiky do roku 2020	Priorita 1: Snižovat nerovnosti ve vzdělávání	PO1: Podpora souladu nabídky a poptávky na trhu práce
		Priorita 2: Podporovat kvalitní výuku a učitele jako její klíčový předpoklad	
Národní	Strategie mezinárodní konkurenceschopnosti České republiky pro období 2012 až 2020 Zpět na vrchol	Pilíř 2: Infrastruktura	PO3: Rozvoj infrastruktury a zlepšení kvality života
		Pilíř 5: Vzdělanost	PO1: Podpora souladu nabídky a poptávky na trhu práce
		Pilíř 6: Trh práce	PO1: Podpora souladu nabídky a poptávky na trhu práce
		Pilíř 9: Inovace	PO2: Tvorba podmínek pro rozvoj znalostní ekonomiky
Národní	Státní politika životního prostředí České republiky 2012–2020	Tématická oblast 1: Ochrana a udržitelné využívání zdrojů	PO3: Rozvoj infrastruktury a zlepšení kvality života
		Tématická oblast 3: Ochrana přírody a krajiny	PO1: Podpora souladu nabídky a poptávky na trhu práce PO3: Rozvoj infrastruktury a zlepšení kvality života
Národní	Dopravní politika ČR pro období 2014–2020 s výhledem do roku 2050	Specifická priorita 1: Uživatelé	PO3: Rozvoj infrastruktury a zlepšení kvality života
		Specifická priorita 2: Provoz a bezpečnost dopravy	
		Specifická priorita 4: Dopravní infrastruktura	
		Specifická priorita 5: Moderní technologie, výzkum, vývoj a inovace, kosmické technologie	
		Specifická priorita 6: Snižování dopadu na veřejné zdraví a životní prostředí	
Národní	Národní strategie rozvoje cyklistické dopravy České republiky pro léta 2013 až 2020	Specifický cíl 1: Zajištění financování cyklistické infrastruktury	PO3: Rozvoj infrastruktury a zlepšení kvality života
Krajská/	Program rozvoje územního obvodu	Rozvojová priorita: A. Podnikání a ekonomika	PO1: Podpora souladu nabídky a poptávky na trhu

Úroveň dokumentu	Strategický dokument	Kapitola/Priorita	Vazba na Problémovou oblast ITI
regionální	Olomouckého kraje		práce PO2: Tvorba podmínek pro rozvoj znalostní ekonomiky
		Rozvojová priorita: B. Rozvoj lidských zdrojů	PO1: Podpora souladu nabídky a poptávky na trhu práce
		Rozvojová priorita: C. Doprava a technická infrastruktura	PO3: Rozvoj infrastruktury a zlepšení kvality života
		Rozvojová priorita: D. Kvalita života	PO3: Rozvoj infrastruktury a zlepšení kvality života
Krajská/ regionální	Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Olomouckého kraje	Strategické návrhy a záměry v jednotlivých oblastech výchovy a vzdělávání Olomouckého kraje	PO1: Podpora souladu nabídky a poptávky na trhu práce
Krajská/ regionální	Regionální inovační strategie Olomouckého kraje	Prioritní oblast A: Lidské zdroje pro řízení a implementaci procesů inovací	PO1: Podpora souladu nabídky a poptávky na trhu práce
		Prioritní oblast B: Regionální systém podpory transferu technologií	PO2: Tvorba podmínek pro rozvoj znalostní ekonomiky
		Prioritní oblast C: Služby a podpora pro inovativní firmy v klíčových oborech / hodnotových řetězcích kraje	PO1: Podpora souladu nabídky a poptávky na trhu práce PO2: Tvorba podmínek pro rozvoj znalostní ekonomiky
Krajská/ regionální	Územní studie rozvoje cyklistické dopravy v Olomouckém kraji	Priorita 1: Rozvoj cyklistické infrastruktury a dopravy	PO3: Rozvoj infrastruktury a zlepšení kvality života
Krajská/ regionální	Koncepce optimalizace a rozvoje silniční sítě II. a III. třídy Olomouckého kraje do roku 2020	Návrhová část → Soubor opatření: • opravy a rekonstrukce úseků komunikace ve stávajícím šířkovém uspořádání, • modernizace úseků komunikace v homogenizovaném šířkovém uspořádání, • rekonstrukce a modernizace bodových závad, které jsou překážkou provozu • návrh obchvatů sídel	PO3: Rozvoj infrastruktury a zlepšení kvality života
Krajská/ regionální	Plán odpadového hospodářství Olomouckého kraje	Závazná část plánu odpadového hospodářství	PO3: Rozvoj infrastruktury a zlepšení kvality života
Městská/	Strategický plán rozvoje města	Kritická oblast B: Lidské zdroje	PO1: Podpora souladu nabídky a poptávky na trhu

Úroveň dokumentu	Strategický dokument	Kapitola/Priorita	Vazba na Problémovou oblast ITI
lokální	Olomouce a mikroregionu Olomoucko		práce
		Kritická oblast C: Hospodářský růst a konkurenceschopnost	PO1: Podpora souladu nabídky a poptávky na trhu práce PO2: Tvorba podmínek pro rozvoj znalostní ekonomiky
		Kritická oblast D: Výkonná infrastruktura a doprava	PO3: Rozvoj infrastruktury a zlepšení kvality života
Městská/lokální	Strategický plán územního a ekonomického rozvoje statutárního města Přerova pro období 2014–2020	Priorita 1.1: Podpora podnikání	PO1: Podpora souladu nabídky a poptávky na trhu práce PO2: Tvorba podmínek pro rozvoj znalostní ekonomiky
		Priorita 1.2: Rozvoj cestovního ruchu	PO3: Rozvoj infrastruktury a zlepšení kvality života
		Priorita 2.1: Rozvoj dopravní infrastruktury	PO3: Rozvoj infrastruktury a zlepšení kvality života
		Priorita 2.2: Rozvoj environmentální a technické infrastruktury	PO3: Rozvoj infrastruktury a zlepšení kvality života
		Priorita 3.1: Rozvoj lidských zdrojů	PO1: Podpora souladu nabídky a poptávky na trhu práce
		Priorita 3.3: Atraktivita města pro život	PO1: Podpora souladu nabídky a poptávky na trhu práce
Městská/lokální	Strategický plán rozvoje města Prostějova pro období 2010–2020	Strategické téma: Podnikání a ekonomika	PO1: Podpora souladu nabídky a poptávky na trhu práce
		Strategické téma: Území	PO3: Rozvoj infrastruktury a zlepšení kvality života
Městská/lokální	Program rozvoje města Hranic pro období 2012–2020	Prioritní osa 1: Zdravé životní prostředí	PO3: Rozvoj infrastruktury a zlepšení kvality života
		Prioritní osa 2: Příznivé podmínky pro podnikání	PO1: Podpora souladu nabídky a poptávky na trhu práce
		Prioritní osa 3: Rostoucí kvalita života pro bydlení, vzhled města, kultury, sport, volný čas a dopravu	PO3: Rozvoj infrastruktury a zlepšení kvality života
Městská/lokální	Strategický plán rozvoje města Šternberka	Priorita 1: Technická a dopravní infrastruktura	PO3: Rozvoj infrastruktury a zlepšení kvality života
		Priorita 3: Životní prostředí	PO3: Rozvoj infrastruktury a zlepšení kvality života
		Priorita 4: Podpora podnikatelských aktivit	PO1: Podpora souladu nabídky a poptávky na trhu

Úroveň dokumentu	Strategický dokument	Kapitola/Priorita	Vazba na Problémovou oblast ITI
			práce
		Priorita 6: Vzdělání, sport, kultura, volný čas, kvalita života	PO1: Podpora souladu nabídky a poptávky na trhu práce
Městská/ lokální	Komplexní program rozvoje města Uničova na léta 2007–2013	Prioritní oblast 1: Technická infrastruktura, doprava a životní prostředí	PO3: Rozvoj infrastruktury a zlepšení kvality života
		Prioritní oblast 2: Podpora podnikání	PO1: Podpora souladu nabídky a poptávky na trhu práce
		Prioritní oblast 3: Kvalita života	PO1: Podpora souladu nabídky a poptávky na trhu práce
Městská/ lokální	Strategický plán rozvoje města Litovel	Priorita 1: Technická a dopravní infrastruktura	PO3: Rozvoj infrastruktury a zlepšení kvality života
		Priorita 3: Podpora podnikatelských aktivit	PO1: Podpora souladu nabídky a poptávky na trhu práce
		Priorita 5: Sport, kultura, volný čas, kvalita života, sociální služby	PO1: Podpora souladu nabídky a poptávky na trhu práce
		Priorita 6: Životní prostředí	PO3: Rozvoj infrastruktury a zlepšení kvality života
Městská/ lokální	Strategie rozvoje města Mohelnice na období 2009–2013	Priorita 1: Zkvalitnění dopravy a dopravní infrastruktury	PO3: Rozvoj infrastruktury a zlepšení kvality života
		Priorita 2: Zvyšování kvality života ve městě	PO1: Podpora souladu nabídky a poptávky na trhu práce
		Priorita 3: Ochrana životního prostředí	PO3: Rozvoj infrastruktury a zlepšení kvality života
Městská/ lokální	Strategický plán rozvoje města Lipník nad Bečvou 2013–2017	Priorita 1: Technická a dopravní infrastruktura	PO3: Rozvoj infrastruktury a zlepšení kvality života
		Priorita 3: Podpora podnikatelských aktivit	PO1: Podpora souladu nabídky a poptávky na trhu práce
		Priorita 6: Životní prostředí	PO3: Rozvoj infrastruktury a zlepšení kvality života
		Priorita 8: Rozvoj lidských zdrojů	PO1: Podpora souladu nabídky a poptávky na trhu práce
Městská/ lokální	Strategický plán rozvoje Konice 2015–2020	Cíl 1: Rozvoj kvality života a vzdělanosti, podpora spolků, občanská vybavenost a sociální služby	PO1: Podpora souladu nabídky a poptávky na trhu práce
		Cíl 2: Dopravní a technická infrastruktura, životní prostředí	PO3: Rozvoj infrastruktury a zlepšení kvality života

IMPLEMENTAČNÍ ČÁST

POPIS ŘÍZENÍ VČETNĚ ŘÍDICÍ A REALIZAČNÍ STRUKTURY A KOMUNIKACE NOSITELE IN

POPIS REALIZACE PARTNERSKÉ SPOLUPRÁCE

MONITOROVÁNÍ A HODNOCENÍ PLNĚNÍ STRATEGIE

PŘÍLOHY

FINANČNÍ PLÁN A INDIKÁTORY

IROP

SC: 1.1

Rok	Celkové způsobilé výdaje (CZV)	Z toho		Z toho vlastní zdroje příjemce		Nezpůsobilé výdaje	Podíl příspěvků u Unie na Příspěvků u Unie - Celkem (%)	Podíl příspěvků u Unie na Příspěvků u unie - Celkem (%) kumulativně
		Příspěvek Unie	Národní veřejné zdroje	Veřejné zdroje	Soukromé zdroje			
2016	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2017	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2018	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2019	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2020	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2021	114 705,88	97 500,00	5 735,29	470,59	0,00	15 294,41	32,50	32,50
2022	176 470,59	150 000,00	8 823,53	647,06	0,00	23 528,94	50,00	82,50
2023	61 764,71	52 500,00	3 088,24	6 176,47	0,00	8 235,53	17,50	100,00
Celkem	352 941,18	300 000,00	17 647,06	35 294,12	0,00	47 058,88	100,00	x

SC: 1.2

Rok	Celkové	Z toho	Z toho vlastní	Nezpůsobil	Podíl	Podíl
-----	---------	--------	----------------	------------	-------	-------

	způsobilé výdaje (CZV)	zdroje příjemce			é výdaje	příspěvek u Unie na Příspěvek u Unie - Celkem (%)	příspěvku Unie na Příspěvku unie - Celkem (%) kumulativně
		Příspěvek Unie	Národní veřejné zdroje	Veřejné zdroje			
2016	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2017	64 058,82	54 450,00	3 202,94	6 405,88	0,00	791,50	13,64
2018	64 058,82	54 450,00	3 202,94	6 405,88	0,00	4 810,36	13,64
2019	68 235,29	58 000,00	3 411,76	6 823,53	0,00	0,00	14,53
2020	68 235,29	58 000,00	3 411,76	6 823,53	0,00	5 260,92	14,53
2021	68 235,29	58 000,00	3 411,76	6 823,53	0,00	0,00	14,53
2022	68 470,59	58 200,00	3 423,53	6 847,06	0,00	0,00	14,58
2023	68 470,59	58 200,00	3 423,53	6 847,06	0,00	372,51	14,58
Celkem	469 764,71	399 300,00	23 488,24	46 976,47	0,00	11 235,29	100,00

SC: 2.1

Rok	Celkové způsobilé výdaje (CZV)	Z toho		Z toho vlastní zdroje příjemce		Nezpůsobilé výdaje	Podíl příspěvek u Unie na Příspěvek u Unie - Celkem (%)	Podíl příspěvku Unie na Příspěvku unie - Celkem (%) kumulativně
		Příspěvek Unie	Národní veřejné zdroje	Veřejné zdroje	Soukromé zdroje			
2016	0,00						0,00	0,00
2017	0,00						0,00	0,00
2018	0,00						0,00	0,00
2019	0,00						0,00	0,00
2020	0,00						0,00	0,00
2021	0,00						0,00	0,00
2022	0,00						0,00	0,00
2023	0,00						0,00	0,00
Celkem	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	x

SC: 2.4

Rok	Celkové způsobilé	Z toho	Z toho vlastní zdroje příjemce	Nezpůsobilé výdaje	Podíl příspěvek	Podíl příspěvku
-----	-------------------	--------	--------------------------------	--------------------	-----------------	-----------------

	výdaje (CZV)	Příspěvek Unie	Národní veřejné zdroje	Veřejné zdroje	Soukromé zdroje		u Unie na Příspěvek u Unie - Celkem (%)	Unie na Příspěvu unie - Celkem (%) kumulativně
2016	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2017	88 235,29	75 000,00	4 411,76	8 823,53	0,00	6 757,41	13,04	13,04
2018	100 000,00	85 000,00	5 000,00	10 000,00	0,00	4 650,05	14,78	27,83
2019	98 088,24	83 375,00	4 904,41	9 808,82	0,00	0,00	14,50	42,33
2020	98 088,24	83 375,00	4 904,41	9 808,82	0,00	0,00	14,50	56,83
2021	98 088,24	83 375,00	4 904,41	9 808,82	0,00	0,00	14,50	71,33
2022	96 985,29	82 437,50	4 849,26	9 698,53	0,00	0,00	14,34	85,66
2023	96 985,29	82 437,50	4 849,26	9 698,53	0,00	0,00	14,34	100,00
Celkem	676 470,59	575 000,00	33 823,53	67 647,06	0,00	11 407,46	100,00	x

SC: 3.1

Rok	Celkové způsobilé výdaje (CZV)	Z toho		Z toho vlastní zdroje příjemce		Nezpůsobilé výdaje	Podíl příspěvků u Unie na Příspěvu u Unie - Celkem (%)	Podíl příspěvků u Unie na Příspěvu u Unie - Celkem (%) kumulativně
		Příspěvek Unie	Národní veřejné zdroje	Veřejné zdroje	Soukromé zdroje			
2016	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2017	42 429,14	36 064,77	3 766,67	2 597,70	0,00	4 950,69	9,62	9,62
2018	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	9,62
2019	52 387,00	44 528,95	0,00	0,00	7 858,05	8 623,78	11,87	21,49
2020	346 360,33	294 406,28	4 199,62	11 580,42	36 174,01	54 749,06	78,51	100,00
2021	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00
2022	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00
2023	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00
Celkem	441 176,47	375 000,00	7 966,29	14 178,12	44 032,06	68 323,53	100,00	x

SEA HODNOCENÍ

MAPA ÚZEMÍ

Obr. 1 Území Olomoucké aglomerace

ANALÝZA RIZIK

SEZNAM OBCÍ AGLOMERACE

Kód obce	Název obce	ORP	okres
506761	Alojzov	Prostějov	Prostějov
552356	Babice	Šternberk	Olomouc
589268	Bedihošť	Prostějov	Prostějov
500526	Bělkovice - Laštány	Olomouc	Olomouc
512281	Beňov	Přerov	Přerov
512401	Bezuchov	Přerov	Přerov
500623	Bílá Lhota	Litovel	Olomouc
589276	Bílovice-Lutotín	Prostějov	Prostějov
552062	Bílsko	Litovel	Olomouc
589284	Biskupice	Prostějov	Prostějov
500801	Blatec	Olomouc	Olomouc

500852	Bohuňovice	Olomouc	Olomouc
573892	Bohuslavice	Konice	Prostějov
589292	Bohuslávky	Lipník nad Bečvou	Přerov
569178	Bochoř	Přerov	Přerov
512532	Brodek u Konice	Konice	Prostějov
589314	Brodek u Prostějova	Prostějov	Prostějov
589322	Brodek u Přerova	Přerov	Přerov
512800	Budětsko	Konice	Prostějov
589349	Buk	Přerov	Přerov
512826	Buková	Prostějov	Prostějov
589357	Bukovany	Olomouc	Olomouc
552402	Bystročice	Olomouc	Olomouc
500879	Bystrovany	Olomouc	Olomouc
547026	Císařov	Přerov	Přerov
569135	Citov	Přerov	Přerov
512982	Čehovice	Prostějov	Prostějov
589365	Čechy	Přerov	Přerov
552771	Čechy pod Kosířem	Prostějov	Prostějov
589381	Čelčice	Prostějov	Prostějov
589390	Čelechovice	Přerov	Přerov
513059	Čelechovice na Hané	Prostějov	Prostějov
589403	Červenka	Litovel	Olomouc
552186	Daskabát	Olomouc	Olomouc
552445	Dětkovice	Prostějov	Prostějov
589420	Dobrčice	Přerov	Přerov
513105	Dobrochov	Prostějov	Prostějov
589438	Dobromilice	Prostějov	Prostějov
589446	Dolany	Olomouc	Olomouc
501646	Dolní Újezd	Lipník nad Bečvou	Přerov
513199	Doloplazy	Olomouc	Olomouc
568392	Doloplazy	Prostějov	Prostějov
589454	Domašov nad Bystřicí	Šternberk	Olomouc
545279	Domašov u Šternberka	Šternberk	Olomouc
552313	Domaželice	Přerov	Přerov
513211	Drahanovice	Olomouc	Olomouc
501751	Drahany	Prostějov	Prostějov
589462	Držovice	Prostějov	Prostějov
558419	Dřevnovice	Prostějov	Prostějov
589489	Dřevohostice	Přerov	Přerov
513229	Dub nad Moravou	Olomouc	Olomouc
501794	Dubčany	Litovel	Olomouc
552071	Dzbel	Konice	Prostějov

589497	Grygov	Olomouc	Olomouc
501841	Grymov	Přerov	Přerov
569194	Hačky	Konice	Prostějov
549967	Haňovice	Litovel	Olomouc
552178	Hlásnice	Šternberk	Olomouc
552330	Hlinsko	Lipník nad Bečvou	Přerov
569267	Hlubočky	Olomouc	Olomouc
502146	Hluchov	Prostějov	Prostějov
589501	Hlušovice	Olomouc	Olomouc
552020	Hněvotín	Olomouc	Olomouc
502235	Hnojice	Šternberk	Olomouc
502405	Horka nad Moravou	Olomouc	Olomouc
502545	Horní Loděnice	Šternberk	Olomouc
569798	Horní Moštěnice	Přerov	Přerov
513491	Hrabůvka	Hranice	Přerov
513636	Hradčany	Přerov	Přerov
513733	Hradčany-Kobeřice	Prostějov	Prostějov
589527	Hranice	Hranice	Přerov
513750	Hraničné Petrovice	Šternberk	Olomouc
546976	Hrdibořice	Prostějov	Prostějov
589535	Hrubčice	Prostějov	Prostějov
589543	Hruška	Prostějov	Prostějov
543543	Hvozd	Konice	Prostějov
589560	Charváty	Olomouc	Olomouc
568872	Cholína	Litovel	Olomouc
502839	Ivaň	Prostějov	Prostějov
589578	Jesenec	Konice	Prostějov
589586	Jezernice	Lipník nad Bečvou	Přerov
556998	Jívová	Šternberk	Olomouc
503142	Kladníky	Lipník nad Bečvou	Přerov
569283	Klenovice na Hané	Prostějov	Prostějov
589608	Klokočí	Hranice	Přerov
514047	Klopotovice	Prostějov	Prostějov
589616	Kojetín	Přerov	Přerov
514055	Kokory	Přerov	Přerov
514152	Konice	Konice	Prostějov
589624	Kostelec na Hané	Prostějov	Prostějov
589632	Kožušany-Tážaly	Olomouc	Olomouc
503304	Kralice na Hané	Prostějov	Prostějov
589659	Krčmaň	Olomouc	Olomouc
552437	Krumsín	Prostějov	Prostějov
589667	Křelov-Břuchotín	Olomouc	Olomouc

554901	Křtomil	Přerov	Přerov
552780	Laškov	Prostějov	Prostějov
589675	Lazníčky	Přerov	Přerov
514446	Lazníky	Přerov	Přerov
514471	Lešany	Prostějov	Prostějov
589683	Lhota	Lipník nad Bečvou	Přerov
514497	Lhotka	Přerov	Přerov
514527	Liboš	Olomouc	Olomouc
569003	Lipina	Šternberk	Olomouc
552305	Lipník nad Bečvou	Lipník nad Bečvou	Přerov
514705	Lipová	Konice	Prostějov
589691	Lipová	Přerov	Přerov
514772	Líšná	Přerov	Přerov
514802	Litovel	Litovel	Olomouc
503444	Lobodice	Přerov	Přerov
515191	Loštice	Mohelnice	Šumperk
540196	Loučany	Olomouc	Olomouc
552232	Loučka	Litovel	Olomouc
552038	Luběnice	Olomouc	Olomouc
552216	Luká	Litovel	Olomouc
503622	Lutín	Olomouc	Olomouc
503657	Lužice	Šternberk	Olomouc
569844	Majetín	Olomouc	Olomouc
503738	Malé Hradisko	Prostějov	Prostějov
589713	Měrotín	Litovel	Olomouc
568911	Měrovice nad Hanou	Přerov	Přerov
552909	Milenov	Hranice	Přerov
515418	Mladeč	Litovel	Olomouc
504246	Mladějovice	Šternberk	Olomouc
552348	Mohelnice	Mohelnice	Šumperk
540471	Moravičany	Mohelnice	Šumperk
540480	Moravský Beroun	Šternberk	Olomouc
597678	Mořice	Prostějov	Prostějov
589730	Mostkovice	Prostějov	Prostějov
554944	Mrsklesy	Olomouc	Olomouc
547093	Mutkov	Šternberk	Olomouc
589748	Myslejovice	Prostějov	Prostějov
552810	Nahošovice	Přerov	Přerov
504441	Náklo	Litovel	Olomouc
504505	Náměšť na Hané	Olomouc	Olomouc
515787	Nelešovice	Přerov	Přerov
589756	Němčice nad Hanou	Prostějov	Prostějov

589764	Nezamyslice	Prostějov	Prostějov
589772	Niva	Prostějov	Prostějov
589799	Obědkovice	Prostějov	Prostějov
589802	Ohrozim	Prostějov	Prostějov
552259	Olbramice	Litovel	Olomouc
515825	Oldřichov	Přerov	Přerov
500496	Olomouc	Olomouc	Olomouc
589829	Olšany u Prostějova	Prostějov	Prostějov
589837	Ondratice	Prostějov	Prostějov
553000	Oplocany	Přerov	Přerov
516350	Oprostovice	Přerov	Přerov
516619	Osek nad Bečvou	Lipník nad Bečvou	Přerov
589845	Otaslavice	Prostějov	Prostějov
589853	Otinoves	Prostějov	Prostějov
540595	Palonín	Mohelnice	Šumperk
557196	Pavlovice u Kojetína	Prostějov	Prostějov
516694	Pavlovice u Přerova	Přerov	Přerov
589870	Pěňčín	Prostějov	Prostějov
589888	Pivín	Prostějov	Prostějov
589896	Plumlov	Prostějov	Prostějov
552160	Pňovice	Litovel	Olomouc
516864	Podolí	Přerov	Přerov
516899	Polkovice	Přerov	Přerov
549983	Polomí	Konice	Prostějov
517151	Prosenice	Přerov	Přerov
589250	Prostějov	Prostějov	Prostějov
589918	Prostějovičky	Prostějov	Prostějov
589926	Protivanov	Prostějov	Prostějov
552411	Přáslavice	Olomouc	Olomouc
589934	Přemyslovice	Prostějov	Prostějov
511382	Přerov	Přerov	Přerov
517224	Přestavlky	Přerov	Přerov
505013	Příkazy	Olomouc	Olomouc
589942	Ptení	Prostějov	Prostějov
517321	Radkova Lhota	Přerov	Přerov
517437	Radkovy	Přerov	Přerov
517445	Radotín	Lipník nad Bečvou	Přerov
517534	Radslavice	Přerov	Přerov
517569	Radvanice	Přerov	Přerov
589951	Raková u Konice	Konice	Prostějov
517607	Rokytnice	Přerov	Přerov
517666	Říkovice	Přerov	Přerov

547077	Samotišky	Olomouc	Olomouc
506770	Seloutky	Prostějov	Prostějov
505081	Senice na Hané	Litovel	Olomouc
552267	Senička	Litovel	Olomouc
589993	Skalka	Prostějov	Prostějov
552151	Skrbeň	Olomouc	Olomouc
505111	Slatinice	Olomouc	Olomouc
590011	Slatinky	Prostějov	Prostějov
552194	Slavětín	Litovel	Olomouc
590029	Smržice	Prostějov	Prostějov
517844	Soběchleby	Lipník nad Bečvou	Přerov
517836	Sobíšky	Přerov	Přerov
517887	Stará Ves	Přerov	Přerov
590053	Stařechovice	Prostějov	Prostějov
590061	Stínava	Prostějov	Prostějov
590070	Stražisko	Konice	Prostějov
547018	Střeň	Litovel	Olomouc
590088	Suchdol	Konice	Prostějov
569771	Suchonice	Olomouc	Olomouc
518026	Sušice	Přerov	Přerov
552429	Svésedlice	Olomouc	Olomouc
552950	Šišma	Přerov	Přerov
552011	Štarnov	Šternberk	Olomouc
505161	Štěpánov	Olomouc	Olomouc
505188	Šternberk	Šternberk	Olomouc
505269	Těšetice	Olomouc	Olomouc
519146	Tovačov	Přerov	Přerov
552089	Tovéř	Olomouc	Olomouc
519651	Troubky	Přerov	Přerov
505366	Tršice	Olomouc	Olomouc
520047	Tučín	Přerov	Přerov
552836	Turovice	Přerov	Přerov
590118	Tvorovice	Prostějov	Prostějov
570079	Týn nad Bečvou	Lipník nad Bečvou	Přerov
552879	Uhřičice	Přerov	Přerov
505587	Uničov	Uničov	Olomouc
590126	Určice	Prostějov	Prostějov
552364	Ústín	Olomouc	Olomouc
505609	Velká Bystřice	Olomouc	Olomouc
505650	Velký Týnec	Olomouc	Olomouc
505668	Velký Újezd	Olomouc	Olomouc
552119	Věrovany	Olomouc	Olomouc

520420	Veselíčko	Lipník nad Bečvou	Přerov
552755	Věžky	Přerov	Přerov
590134	Víceměřice	Prostějov	Prostějov
590142	Vícov	Prostějov	Prostějov
568961	Vilémov	Litovel	Olomouc
544710	Vincencov	Prostějov	Prostějov
547433	Vlkoš	Přerov	Přerov
590177	Vranovice-Kelčice	Prostějov	Prostějov
590185	Vrbátky	Prostějov	Prostějov
590193	Vrchoslavice	Prostějov	Prostějov
590207	Vřesovice	Prostějov	Prostějov
547450	Výkleky	Přerov	Přerov
590215	Výšovice	Prostějov	Prostějov
547514	Zábeštní Lhota	Přerov	Přerov
590223	Zdětín	Prostějov	Prostějov
523453	Žákovice	Přerov	Přerov
590240	Želatovice	Přerov	Přerov
523640	Želeč	Prostějov	Prostějov
505862	Žerotín	Šternberk	Olomouc

SEZNAM TABULEK

Tab. 1 Počet obyvatel, hustota zalidnění a rozloha k 31. 12. 2014	9
Tab. 2 Sídelní struktura Olomoucké aglomerace a České republiky k 31. 12. 2014	10
Tab. 3 Vývoj počtu obyvatel ve městech nad 5 000 obyvatel a v ostatních obcích Olomoucké aglomerace v letech 2004–2014 (k 31. 12.)	10
Tab. 4 Obyvatelé Olomoucké aglomerace podle věkových skupin a indexu stáří v letech 2004–2014 (k 31. 12.).....	11
Tab. 5 Index stáří a index ekonomického zatížení ve vybraných regionech k 31. 12. 2014.....	12
Tab. 6 Vývoj počtu obyvatel v letech 2004 – 2014 (k 31. 12.).....	12
Tab. 7 Pohyb obyvatelstva Olomoucké aglomeraci v letech 2004–2014.....	12
Tab. 8 Naděje dožití při narození v letech 1992, 2002 a 2012	13
Tab. 9 Počet domů celkem, obydlených domů a neobydlených domů s byty v okresech Olomoucké aglomerace, Olomouckém kraji a v ČR dle SLDB 2011	14
Tab. 10 Obydlené domy podle období výstavby nebo rekonstrukce a podle technické vybavenosti v jednotlivých okresech Olomoucké aglomerace, Olomouckém kraji a v ČR ze SLDB 2011.....	14
Tab. 11 Průměrná velikost obydlených bytů v m ² v okresech Olomoucké aglomerace, v Olomouckém kraji a v ČR	14
Tab. 12 Hrubý domácí produkt v běžných cenách v mil. Kč.....	16
Tab. 13 Čistý disponibilní důchod domácností v mil. Kč	17
Tab. 14 Vývoz celkem v běžných cenách v mil. Kč	18
Tab. 15 Počet právnických osob celkem	19
Tab. 16 Počet fyzických osob celkem	20
Tab. 17 Počet aktivních ekonomických subjektů sídlících na území podle právní formy (k 31. 12. 2014)	21
Tab. 18 Stav přímých zahraničních investic v okresech v mil. Kč	24
Tab. 19 Průmyslové zóny Olomoucké aglomerace	25
Tab. 20 Brownfieldy Olomoucké aglomerace dle mapování Olomouckým krajem – potenciálně vhodné pro ITI.....	27
Tab. 21 Brownfieldy Olomoucké aglomerace dle mapování Olomouckým krajem – potenciálně vhodné pro ITI.....	28
Tab. 22 Počet VaV pracovišť.....	30
Tab. 23 Výdaje na VaV v mil. Kč.....	31
Tab. 24 Zaměstnanci VaV – fyzické osoby.....	32
Tab. 25 Patentové přihlášky podané přihlašovatelí z ČR	33
Tab. 26 Patenty udělené přihlašovatelům z ČR.....	34
Tab. 27 Podíl podniků s technickou a netechnickou inovací vůči celkovému počtu podniků v dané oblasti v %.....	35
Tab. 28 Patenty Univerzity Palackého v Olomouci v roce 2014.....	37
Tab. 29 Počet vědeckotechnických parků k 3. 8. 2015.....	39
Tab. 30 Ekonomická aktivita obyvatelstva v letech 2001 a 2011.....	42
Tab. 31 Sektorová struktura zaměstnanosti v letech 2001 a 2011 (%).....	42
Tab. 32 Zaměstnaní podle odvětví ekonomické činnosti v roce 2011	43
Tab. 33 Relativní míra nezaměstnanosti od 12/2007 do 11/2012 (v %).....	44
Tab. 34 Dosažitelní uchazeči o zaměstnání od 12/2007 do 11/2012*	44
Tab.35 Volná pracovní místa (VM) a počet uchazečů na 1 volné pracovní místo (1 VM) v letech 2007, 2009 a 2011 (k 31. 12.).....	44
Tab. 36 Podíl nezaměstnaných osob a celkový počet dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15 – 64 let k 31. 12. 2014	45

Tab. 37 Obce z Olomoucké aglomerace s nejnižším a nejvyšším podílem nezaměstnaných osob k 31. 12. 2014.....	45
Tab. 38 Počet a podíl absolventů škol z celkového počtu uchazečů o zaměstnání v letech 2007, 2009 a 2011.....	46
Tab. 39 Počet a podíl absolventů škol dle oboru z celkového počtu absolventů evidovaných na Úřadu práce v Olomoucké aglomeraci k 30. 9. 2014	46
Tab. 40 Počet a podíl absolventů středních škol dle oboru z celkového počtu absolventů evidovaných na Úřadu práce v Olomoucké aglomeraci k 30. 9. 2014	47
Tab. 41 Počet a podíl absolventů vysokých škol dle oboru z celkového počtu absolventů evidovaných na Úřadu práce v Olomoucké aglomeraci k 30. 9. 2014	49
Tab. 42 Počet a podíl uchazečů se zdravotním postižením z celkového počtu uchazečů o zaměstnání v letech 2007, 2009 a 2011	49
Tab. 43 Počet a podíl uchazečů o zaměstnání mladších 25 a starších 50 let v letech 2007, 2009 a 2011	50
Tab. 44 Počet a podíl dlouhodobě nezaměstnaných v území v letech 2007, 2009 a 2011.....	50
Tab. 45 Vývoj předškolního a základního vzdělávání v jednotlivých ve školních rocích 2009/2010 – 2012/2013 v Olomouckém kraji a okresech Olomoucké aglomerace	63
Tab. 46 Počty a podíly dětí, které byly kvůli nedostatečné kapacitě Mateřských škol odmítnuty v městech Olomoucké aglomerace v jednotlivých školních letech	64
Tab. 47 Plánované investice do škol v obcích Olomoucké aglomerace do roku 2023.....	66
Tab. 48 Počet jeslí, dětí a počet pracovníků v dotčených institucích ke školnímu roku 2014/2015	62
Tab. 49 Vzdělávání ve středních školách ve školních rocích 2009/2012 – 2012/2013 v Olomouckém kraji a okresech Olomoucké aglomerace	67
Tab. 50 Počty absolventů a nově přijatých studentů v deseti oborech Olomoucké aglomerace za školní rok 2013/2014.....	67
Tab. 51 Vzdělávání na vysokých školách v akademických letech 2009 – 2012 v Olomouckém kraji a okresech Olomoucké aglomerace	69
Tab. 52 Vybrané údaje o zdravotnictví podle krajů v roce 2012.....	70
Tab. 53 Zdravotnická zařízení, počet lůžek a lékařů v České republice a v Olomouckém kraji v letech 2007–2012.....	71
Tab. 54 Další vybrané údaje o zdravotnictví v Olomouckém kraji v letech 2007–2012.....	71
Tab. 55 Vybrané údaje o zdravotnictví podle okresů Olomouckého kraje v roce 2012	73
Tab. 56 Nemocniční zařízení na území Olomoucké aglomerace v r. 2102.....	74
Tab. 57 Vývoj počtu zařízení domovů pro seniory, jejich kapacita a podíl na 1000 obyvatel starších 65 let v letech 2009 - 2012.....	75
Tab. 58 Sociální služby poskytované ve vybraných zařízeních v okresech Olomoucké aglomerace, Olomouckém kraji a v ČR v letech 2009 -2012.....	76
Tab. 59 Počet obyvatel, příslušníků romské menšiny dle výsledků SLDB v letech 2001 a 2011	77
Tab. 60 Počet osob hlásících se k dvojí národnosti či mateřskému jazyku, dle SLDB 2011	77
Tab. 61 Kvalifikovaný odhad počtu Romů, odhad počtu sociálně vyloučených Romů a podíl Romů na celkovém počtu obyvatel lokality.....	78
Tab. 62 Příjemci důchodů a průměrné výše důchodu za okresy Olomoucké aglomerace, Olomoucký kraj a Českou republiku v letech 2009 - 2012	80
Tab. 63 Zjištěné a objasněné trestné činy v letech 2013 a 2014 ve vybraných územních jednotkách. 81	
Tab. 64 Překročení imisního limitu (LV) v rámci dotčených obcí s rozšířenou působností Olomoucké aglomerace (dle vymezení aglomerace území C), % plochy územního celku.....	85
Tab. 65 Emise celkem v Olomouckém kraji tunáž za rok – REZZO 1–4.....	85
Tab. 66 Úhrnná hodnota zemědělské půdy v ha	89

Tab. 67 Přehled žádostí o kompostéry pro domácí kompostování v rámci OPŽP 2007–2013.....	91
Tab. 68 Celková produkce všech odpadů v Olomouckém kraji (v tunách)	92
Tab. 69 Produkce komunálních odpadů (sk. 20) v Olomouckém kraji (v tunách).....	93
Tab. 70 Produkce odpadů skupiny 20 a směsného komunálního odpadu (SKO) v Olomoucké aglomeraci a Olomouckém kraji (v tunách)	94
Tab. 71 Celkový přehled způsobů nakládání s odpady v Olomouckém kraji (v tunách a procentním podílu vůči ostatním způsobům využití)	96
Tab. 72 Způsoby nakládání s odpady kategorie Ostatní v Olomouckém kraji v roce 2013 (v tunách a procentním podílu vůči ostatním způsobům využití)	96
Tab. 73 Způsoby nakládání s komunálním odpadem (skupina 20) v tunách	97
Tab. 74 Způsoby nakládání s odpady kategorie Nebezpečné v Olomouckém kraji v roce 2013 (v tunách a procentním podílu vůči ostatním způsobům využití).....	97
Tab. 75 Dotřídovací linky v Olomoucké aglomeraci	97
Tab. 76 Sklárky ostatních odpadů v Olomoucké aglomeraci	98
Tab. 77 Sklárky nebezpečných odpadů v Olomoucké aglomeraci	98
Tab. 78 Spalovny nebezpečných odpadů v Olomoucké aglomeraci.....	98
Tab. 79 Počet kontaminovaných míst ke dni 23. 5. 2014	99
Tab. 80 Investice na ochranu životního prostředí podle kraje místa investice v tis. Kč.....	100
Tab. 81 Pořízené investice na ochranu životního prostředí podle sídla investora v tis. Kč	100
Tabulka 82 Hustota dálniční sítě v ČR a vybraných okresech v km/100km ²	103
Tab. 83 Hustota silnic I. třídy v ČR a vybraných okresech v km/100km ²	104
Tab. 84 Hustota silnic II. třídy v ČR a vybraných okresech v km/100km ²	105
Tab. 85 Hustota silnic III. třídy v ČR a vybraných okresech v km/100km ²	106
Tab. 86 Intenzita dopravy voz/24hod – průměr za ČR a vybrané nejvytíženější komunikace na území ITI za rok 2010	107
Tab. 87 Počet registrovaných osobních vozidel, stav k 1. 1. daného roku.....	108
Tab. 88 Stav vozovek II. a III. Třídy v letech 2011-2012 v procentech za okresy.....	109
Tab. 89 Stav vozovek II. a III. Třídy v roce 2003 v procentech za okresy.....	109
Tab. 90 Počet vyjíždějících do zaměstnání a školy podle dopravních prostředků za okresy 2011	120
Tab. 91 Podíl jednotlivých druhů přepravy do zaměstnání a školy vyjíždka (v %) v roce 2011	121
Tab. 92 Podíl jednotlivých druhů přepravy do zaměstnání a školy vyjíždka (v %) v roce 2001	121
Tab. 93 Počet dojíždějících do zaměstnání a školy podle dopravních prostředků za okresy 2011.....	123
Tab. 94 Podíl jednotlivých druhů přepravy do zaměstnání a školy dojíždka (v %) v roce 2011.....	123
Tab. 95 Podíl jednotlivých druhů přepravy do zaměstnání a školy dojíždka (v %) v roce 2001.....	124
Tab. 96 Přepravené osoby MHD v tis. osob vybraná města.....	126
Tab. 97 Integrovaný dopravní systém Olomouckého kraje – postup integrace 2013	127
Tab. 98 Nároky na finanční prostředky pro případné akce mimo úseků v režimu B11 do roku 2018	129
Tab. 99 Nároky na finanční prostředky pro připravené akce mimo úseků v režimu B11 do roku 2022	129
Tab. 100 Nároky na finanční prostředky pro připravené akce vč. úseků v režimu B11 do roku 2022	129
Tab. 101 Podíl domácností napojených na kanalizační síť vůči celkovému počtu domácností ve zkoumaném území	133
Tab. 102 Podíl obyvatel zásobovaných vodou z vodovodů.....	134
Tab. 103 Kulturní památky Olomoucké aglomerace evidovány jako národní kulturní památky k 1. 1. 2014.....	135
Tab. 104 Indikativní seznam národních kulturních památek Olomoucké aglomerace k 1. 1. 2014 ...	136

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1: Hrubý domácí produkt v běžných cenách v mil. Kč.....	17
Graf 2: Čistý disponibilní důchod domácností v mil. Kč	18
Graf 3: Vývoz celkem v běžných cenách v mil. Kč	19
Graf 4: Počet právnických osob celkem	20
Graf 5: Počet fyzických osob celkem	21
Graf 6: Stav přímých zahraničních investic v okresech v mil. Kč.....	24
Graf 7: Počet VaV pracovišť.....	31
Graf 8: Výdaje na VaV v mil. Kč	32
Graf 9: Zaměstnanci VaV – fyzické osoby.....	33
Graf 10: Patentové přihlášky podané přihlašovatelí z ČR	34
Graf 11: Patenty udělené přihlašovatelům z ČR.....	35
Graf 12: Podíl podniků s technickou a netechnickou inovací vůči celkovému počtu podniků v dané oblasti v %.....	36
Graf 13 Počet absolventů v evidenci ÚP dle oboru vzdělávání.....	47
Graf 14 Podíl absolventů Olomoucké aglomerace dle oborů za školní rok 2013/2014.....	68
Graf 15: Emise celkem v Olomouckém kraji tunách za rok – REZZO 1–4.....	88
Graf 16: Úhrnná hodnota zemědělské půdy v ha.....	90
Graf 17: Investice na ochranu životního prostředí podle kraje místa investice v tis. Kč.....	100
Graf 18: Pořízené investice na ochranu životního prostředí podle sídla investora v tis. Kč	101
Graf 19: Hustota dálniční sítě v ČR a vybraných okresech v km/100km ²	104
Graf 20: Hustota silnic I. třídy v ČR a vybraných okresech v km/100km ²	104
Graf 21: Hustota silnic II. třídy v ČR a vybraných okresech v km/100km ²	105
Graf 22: Hustota silnic III. třídy v ČR a vybraných okresech v km/100km ²	107
Graf 23: Počet registrovaných osobních vozidel, stav k 1. 1. daného roku	108
Graf 24: Stav vozovek II. a III. Třídy v roce 2003 v procentech za okresy	110
Graf 25: Podíl jednotlivých druhů přepravy do zaměstnání a školy vyjíždka (v %) v roce 2011	122
Graf 26: Podíl jednotlivých druhů přepravy do zaměstnání a školy dojíždka (v %) v roce 2001	125
Graf 27: Přepravené osoby MHD v tis. osob vybraná města	127
Graf 28: Délka cyklostezek ve vybraných krajích ČR v roce 2011	128
Graf 29: Podíl domácností napojených na kanalizační síť vůči celkovému počtu domácností ve zkoumaném území.	134
Graf 30: Podíl obyvatel zásobovaných vodou z vodovodů.....	135

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. 1 Mapa aglomerace.....	8
Obr. 2: Podíl aktivních právnických subjektů na počet obyvatel v produktivním věku (%)	22
Obr. 3: Podíl aktivních fyzických osob na počet obyvatel v produktivním věku (%)	22
Obr. 4: Podíl aktivních ekonomických subjektů na počet obyvatel v produktivním věku (%)	23
Obr. 5: Míra nezaměstnanosti v jednotlivých obcích Olomoucké aglomerace v roce 2007	51
Obr. 6: Míra nezaměstnanosti v jednotlivých obcích Olomoucké aglomerace v roce 2009.....	52
Obr. 7: Míra nezaměstnanosti v jednotlivých obcích Olomoucké aglomerace v roce 2011.....	53
Obr. 8: Podíl absolventů na celkovém počtu uchazečů o zaměstnání v obcích Olomoucké aglomerace v roce 2007	54
Obr. 9: Podíl absolventů na celkovém počtu uchazečů o zaměstnání v obcích Olomoucké aglomerace v roce 2009	55

Obr. 10: Podíl absolventů na celkovém počtu uchazečů o zaměstnání v obcích Olomoucké aglomerace v roce 2011	56
Obr. 11: Podíl uchazečů evidovaných na Úřadu práce déle než 12 měsíců v jednotlivých obcích Olomoucké aglomerace v roce 2007	57
Obr. 12: Podíl uchazečů evidovaných na Úřadu práce déle než 12 měsíců v jednotlivých obcích Olomoucké aglomerace v roce 2009	58
Obr. 13: Podíl uchazečů evidovaných na Úřadu práce déle než 12 měsíců v jednotlivých obcích Olomoucké aglomerace v roce 2011	59
Obr. 14: Podíl OZP na celkovém počtu uchazečů o zaměstnání evidovaných na Úřadu práce v jednotlivých obcích Olomoucké aglomerace v roce 2007	60
Obr. 15: Podíl OZP na celkovém počtu uchazečů o zaměstnání evidovaných na Úřadu práce v jednotlivých obcích Olomoucké aglomerace v roce 2009	61
Obr. 16: Podíl OZP na celkovém počtu uchazečů o zaměstnání evidovaných na Úřadu práce v jednotlivých obcích Olomoucké aglomerace v roce 2011	62
Obr. 17 Sociálně vyloučené lokality v Olomoucké aglomeraci v roce 2013	79
Obr. 18 Vyznačení oblastí s překročenými imisními limity pro ochranu zdraví (bez zahrnutí přízemního ozonu)	84
Obr. 19 Vyjíždějící do Olomouce, Prostějova a Přerova z ekonomicky aktivních zaměstnaných	111
Obr. 20 Vyjíždějící do Olomouce z ekonomicky aktivních zaměstnaných	112
Obr. 21 Vyjíždějící do Přerova z ekonomicky aktivních zaměstnaných	113
Obr. 22 Vyjíždějící do Prostějova z ekonomicky aktivních zaměstnaných	114
Obr. 23 Oscilační obce dle jejich zázemí	115
Obr. 24 Zázemí center podle prvního vyjíždkového proudu	116
Obr. 25 Vyjíždějící do Olomouce, Prostějova a Přerova z celkové vyjíždky	117
Obr. 26 Vyjíždějící do Olomouce z celkové vyjíždky	118
Obr. 27 Vyjíždějící do Přerova z celkové vyjíždky	119
Obr. 28 Vyjíždějící do Prostějova z celkové vyjíždky	120
Obr. 29 Bezbariérovost ve městě Olomouc	131